

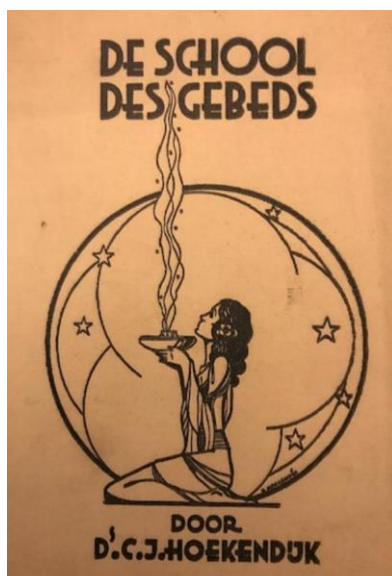
De School des Gebeds

door

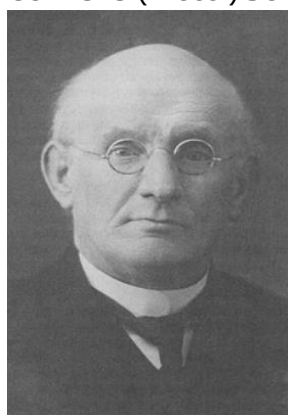
Ds. C.J. Hoekendijk

Predikant der V.E.G. te Bussum

(1932)

Cornelis ('Kees') Johannes Hoekendijk (1873–1948) was zendeling-leraar op Java, een Maranatha-spreker en een vrije-evangelische predikant in Nederland, waar hij ook veel zendingsarbeid verrichtte. Hij was een begaafd spreker en schrijver, naar eigen zeggen 'vrolijk orthodox'. In Nederland is hij vooral bekend geworden door de vele geschriften, welke van zijn hand verschenen, en door zijn Maranatha-lezingen.

Van 1900-1903 was hij zendeling-leraar in Indramayu, aan de Noordkust van Java. Zijn gemeente bestond hoofdzakelijk uit Chinezen. Tijdens zijn werkzaamheid breidde deze gemeente zich sterk uit. Kort na de aanvang van zijn arbeid mocht hij 18 Chinezen dopen. In drie maanden tijden groeide zijn gemeente met 73 leden. Van 1903-1905 was hij in Nederland op medische indicatie met verlof. In deze tijd werd hij geraakt door de opwekkingsbeweging van 1905. Toen, of mogelijk al tijdens de zendingsopleiding te Rotterdam, leerde hij Johannes de Heer kennen.

Hoekendijk was een gevoelsmens. Hij was een begaafd spreker en vlot met de pen. Hij hield in totaal ruim 8000 samenkomsten. Van zijn hand verschenen 110 boeken en boekjes, zowel in het Nederlands als in andere talen. Voor de NCRV, een Nederlandse christelijke radio-omroep, hield hij talrijke spreekbeurten.

Mede door zijn arbeid onder de Europeanen op Java kende de Protestantse Kerk een ervaring waardoor haar zelfstandig wording in 1935 mogelijk werd.

De Maranatha-prediking met de boodschap van het duizendjarig rijk ging bij hem gepaard met de oproep om tot Jezus te komen en eigen leven aan Hem over te geven.

Inhoud

Voorwoord

1. [Heere! leer ons bidden](#)
2. [Wat is bidden?](#)
3. [Bidden en aanbidden](#)
4. [Bidden en nederbukken](#)
5. [Vrijmoedigheid des gebeds](#)
6. [Het voorrecht des gebeds](#)
7. [Het genot des gebeds](#)
8. [De inhoud des gebeds](#)
9. [Het bidden in Jezus' naam](#)
10. [De *drang* des gebeds](#)
11. [De *dwang* des gebeds](#)
12. [Het voorwerp des gebeds](#)
13. [De houding bij het bidden](#)
14. [De echo des gebeds](#)
15. [De voorbede des Geestes](#)
16. [De voorbede van Christus](#)
17. [De voorbereiding voor het bidden](#)
18. [Bidden en werken](#)
19. [Voorbede voor anderen](#)

Wat eischt het gebed

20. [Een gesloten deur](#)
21. [Geloof](#)
22. [Aandacht en ernst](#)
23. [Bidden in de geest en bidden met het verstand](#)
24. [Bidden in geest en in waarheid](#)
25. [Het schenken van schuldvergifenis](#)
26. [Schuldbelijdenis](#)
27. [Schuldbelijden aan God](#)
28. [Overgegevenheid](#)
29. [Het wegdoen der afgoden](#)
30. [Een rein huwelijksleven](#)

Wat geeft het gebed?

31. [Audiëntie bij God](#)
32. [Een luisterend oor](#)
33. [Gods controleerende wil](#)
34. [Gods bereidwillige hart](#)
35. [Gods machtige hand](#)

Wat bemoeilijkt het gebed?

36. [Wereldschgezindheid](#)
37. [Het dualisme in den mensch](#)
38. [De verstrooidheid van de mensch](#)
39. [Gebrek aan tijd](#)
40. [Geen lust om te bidden](#)
41. [Gebrek aan geloof](#)
42. [Onbeleden zonden](#)
43. [Onheilige handen](#)
44. [De gesteldheid van ons lichaam](#)
45. [De beteekenis van het vasten](#)

- 46. [Gebrek aan volharding](#)
- 47. [Gebrek aan liefde](#)
- 48. [Verkeerde huwelijksverhoudingen](#)
- 49. [Niet bereid om te gehoorzamen](#)
- 50. [Niet willen vergeven](#)
- 51. [Het bezit van afgoden](#)
- 52. [De geestelijke boosheden in de lucht](#)

Verschillende soorten gebeden

- 53. [Het gebed van den zondaar om genade](#)
- 54. [Het gebed van den Christen om heiliging](#)
- 55. [Het gebed van den arbeider om kracht](#)
- 56. [Het gemeenschappelijk gebed](#)
- 57. [De zegen van het gemeenschappelijk gebed](#)
- 58. [Onverhoorde gebeden](#)
- 59. [Gebedsverhoringen](#)

Voorwoord

Een enkel woord van introductie begeleidt dit papieren kind op zijn reis door de wereld. God stelde het tot een rijken zegen.

Daar is misschien nooit een tijd geweest waarin het gebedsleven zoo noodig was als nu. Van alle kanten komen de geesten uit den afgrond losstormen en dreigen ons onder den voet te loopen. Het begint hoe langer zoo donkerder te worden rondom ons en nu is de groote wereldvraag niet: "*Waar zijn nu de knappe theologen, die tegen den geest van onzen tijd kunnen op redeneeren* — doch de groote vraag is: "*Waar zijn de bidders, die het zinkende schip nog drijvende kunnen houden?*" —

Het zal nu op de gevouwen handen en gebogen knieën aankomen, want zij alleen kunnen ons staande houden.

Bidden is een heerlijk *voorrecht*.

Bidden is ook een heilige *plicht*.

Maar, bidden is ook een *kunst*, die geleerd moet worden.

Wanneer de discipelen tot Jezus gingen met de bede: "*Heere! leer ons bidden*" — dan mogen ook wij zeker dat gebed wel opzenden en dan naar boven zien om het antwoord van Hem te ontvangen.

De volgende bladzijden bedoelen absoluut niet om de taak van den Heiland over te nemen en het in Zijn plaats te doen, doch zij bedoelen alleen om Hem te vragen: "Heere! doe het mede door ons".

Zij willen niets anders zijn dan een hulp en gids op den weg des gebeds.

Wij zouden daarom willen raden om iederen dag een hoofdstuk te lezen — liefst in den morgen — en den inhoud dan op u te laten inwerken.

Wanneer uw gebedsleven er reiner, zuiverder, krachtiger en daardoor gezegender door wordt, zal de schrijver zich heerlijk beloond zien voor zijn arbeid.

Wij zouden dit boek ook zoo gaarne zien in handen van velen, die het zelf niet kunnen kopen en betalen.

Wie dat wenscht kan het aanvragen en het zal hem of haar — voor zoover de voorraad strekt — gaarne gratis worden toegezonden.

Wie in zijn omgeving kennissen heeft, waaraan hij of zij het gaarne zag toegezonden, kan hun adressen opgeven en daarbij voegen wat hij zelf voor dezen liefdearbeid over heeft.

Wie door het lezen van dit boek gezegend wordt en aan de verspreiding er van wil medewerken, kan ons helpen door het zenden van een gift voor de gratis verspreiding.

Hier is dus voor ieder een taak.

Laat er u door zegenen.

Zorgt dat ook anderen er door gezegend worden.

Helpt mede aan de verspreiding.

Papieren kind! volbreng uw loop door het leven en leer den menschen van God te verwachten en te vragen wat God alleen schenken kan.

C. J. Hoekendijk
Bussum 1932.

1. Heere! leer ons bidden

"Heere! leer ons bidden, gelijk ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft" (Lucas 11:1).

Waar wij geregeld samen komen tot gebed, daar zal het van het hoogste belang wezen, om ons het *wezen*, de *eischen*, de *beloften* en de *moeilijkheden* des gebeds duidelijk voor oogen te stellen. Gods kinderen moeten maar niet raak bidden en zich dan verontschuldigen met de opmerking, dat zij domme menschen zijn, dat de Heiland wel zal begrijpen wat zij bedoelen, en dat Hij er het verkeerde en het zondige wel uit wegnemen zal. Zeker, dat is wel waar en dat mag voor de eenvoudige zielen wel tot een heerlijke troost zijn, doch dat mag nooit of te nimmer een verhindering zijn om wat dieper tot het wezen des gebeds door te dringen. Het is nooit vroom, wanneer wij er in de geestelijke dingen maar wat van maken en dan aan den Heiland vragen, om ons geknoei maar wat in orde te maken. Sommige menschen houden dat wel voor vroom, doch het *is* heel goddeloos en oneerbiedig. Waar eerbied is voor de heiligheid des gebeds, daar tracht men het ook zoo goed mogelijk te doen, daar komt een oefenen in het gebed, hetwelk een zeer belangrijk onderdeel is van het oefenen in de godzaligheid; daar zegt men niet nonchalant, dat God het wel zal begrijpen, doch daar wil men het zelf ook begrijpen, wat men bidt, daar zegt men maar niet "De Heiland zal wel genadiglijk aanvullen wat er aan ontbreekt en goed maken, wat er verkeerd in is", doch daar zal een heilig verlangen komen om het zelf zoo goed mogelijk te doen. Kinderen Gods, die waarlijk in heiligheid des levens willen leeren wandelen en die hun priestertaak als kind van God recht willen leeren vervullen, die zullen ook niet tegen de oefening des gebeds opzien.

Zeker, daar is een oefenen in het gebed, zooals er ook een oefenen in de godzaligheid is. De praktijk des gebeds moet geleerd worden. Wie een echte bidder wil worden moet er ook geen bezwaar in hebben naar de school des gebeds te gaan en zich daar in de praktijk des gebeds te oefenen.

Daar zijn ook op dat gebied veel te veel *amateurs*, die wel de klok hebben hooren luiden, doch die niet goed weten waar de klepel hangt, die wel den weg naar den troon der genade kennen en die ook wel eenigszins weten hoe zij zich daar hebben te gedragen, maar die zich nooit eens hebben geoefend in het gebed en die daarom lang dien zegen niet uit het bidden halen, die er uit te halen is.

Een klein kind kan soms allerzonderlingste geluiden uitstooten en een liefhebbende moeder weet dan wel wat het bedoelt, doch wanneer dat kind later naar hoogere scholen gaat en les krijgt in de rhetoriek dan moet het gevoelen, dat het nu niet meer met die zonderlinge klanken der jeugd kan volstaan, doch dat er nu wat anders wordt geëischt, dat het zich nu moet oefenen in de methode van het spreken. Het moet zich niet laten binden door allerlei willen en taalregels, doch het moet er zich wel door laten leiden en opvoeden. Het moet er zich aan onderwerpen en er zich door laten vormen, die taalregels moeten niet een bezwaar, doch een hulp zijn, de eischen der rhetorica moeten niet hinderen, maar steunen, moeten de natuurlijkheid niet dooden, doch bevorderen.

Ik zeg het met grooten schroom, maar toch ook met grooten ernst, dat bidden moet worden geleerd.

Ik zeg het met schroom omdat ik zoo bang ben verkeerd begrepen te worden. Misschien zal deze uitdrukking de eenvoudige zielen schuchter maken alsof zij met hun heerlijken eenvoud nu niet meer bidden mogen, alsof er een schoolsche wijsheid, een soort cursus noodig is om het bidden te leeren.

Neen, dat is gelukkig niet zoo. Het kind van God mag in natuurlijken eenvoud zichzelf zijn en zich in het gebed echt geven zooals het is. Het behoeft zich maar om één eisch te bekommeren en dat is om de vraag of het wel in waarheid en met het hart bidt, doch verder moet het zich door mijn opmerking maar niet laten binden of beangstigen en er zich vooral niet door in een keurslijf laten rijgen.

Het zou mij echt spijten wanneer ik door mijn opmerking de natuurlijkheid van het bidden zou dooden en de vrijmoedigheid des gebeds zou wegnemen of ook maar eenigszins belemmeren. Daarom is het, dat ik met zulk een schroom zeg, dat bidden moet worden geleerd.

Toch ben ik blij, dat ik die opmerking gemaakt heb en ik heb het niet alleen met *schroom*, maar ook met grooten *ernst* gedaan. Gods kind mag gerust bidden met natuurlijke eenvoud, maar het moet dan toch wel gevoelen, dat het bidden bepaalde eischen stelt, dat het bidden voorwaarden stelt, dat het bidden moet geleerd worden, dat een kind van God zich moet oefenen in een gebedsoming met God.

Het gaat met het bidden zooals het gaat met het *vechten*. Ieder mensch kan tenslotte wel vechten en zal zich ook wel trachten te verdedigen, doch als men soldaat wil worden, dan moet men het vechten leeren dan moet men er zich in oefenen, dan krijgt men er les in om zijn krachten zoo vruchtbaar mogelijk te gebruiken in den strijd, dan wordt er uit ons gehaald, wat er uit te halen is.

Het gaat met het bidden zooals het gaat met het *zingen*. Ieder mensch kan tenslotte wel zingen en zingt dan ook wel en de engelen in den hemel luisteren er met groot genot naar, als iemand God groot maakt in zijn lied, doch om een zanger te worden moet onze stem worden geoefend, geschoold, moeten wij les nemen in het zingen, moeten wij kennis nemen van de regels van den zang, zoodat er uit onze stem gehaald kan worden wat er uit te halen is.

Het gaat met het bidden zoo als het gaat met het *lezen*. Een kleine meid, die een jaar op school geweest is, kan lezen, doch zal zij goed willen leeren lezen, dan zal zij zich moeten oefenen en zich moeten aanpassen aan allerlei regels. Dat zal haar niet *hinderen* in het lezen, doch juist *helpen*, dat zal haar lezen niet *onnatuurlijk*, doch juist *natuurlijk* maken, dat zal veel meer waarde geven aan hetgeen zij leest.

De discipelen kwamen tot Jezus en vroegen Hem "*Heere! leer ons bidden, zooals ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft*". Toen zeide Jezus niet, dat zulks niet noodig was, dat zij dat zoo maar moesten doen, dat zulks geen oefening vereischte, doch de Heiland leerde hun bidden en gaf hun zelfs een modelgebed "Het Onze Vader".

Nog eens, bidden moet geleerd worden, doch niet door een voorganger, maar door den Heiligen Geest. Om goed te leeren bidden, moeten wij bij den Heiligen Geest ter school. Wij moeten van Hem les hebben, want het al of niet kunnen bidden hangt niet af van een zekere gemakkelijheid van uitdrukking van wat het hart gevoelt, doch het al of niet kunnen bidden hangt af van het al of niet contact hebben met God. Woorden aan elkander rijgen en daarvan mooie zinnen maken is nog geen bidden. Vrome dingen zeggen is nog niet bidden, maar bidden is het in contact komen met God en dat moet ons door den Heiligen Geest worden geleerd. Alleen wat uit en door den Heiligen Geest is kan waarde hebben voor God.

Oefenen in het gebed wil dus zeggen: den Heiligen Geest vrij baan geven om ons het bidden te leeren, het luisteren naar de stem van den Heiligen Geest, het zich oefenen om te doen wat de heilige Geest ons zegt. Hoe meer wij ons oefenen in het bidden, des te meer zullen wij in den Geest zijn en daarnaar zal de waarde van ons gebed worden bepaald.

Wij gaan dus geen cursus houden in het bidden, doch wij willen elkander helpen om de meening des Geestes omtrent het gebed te verstaan, wij willen de lessen des Geestes, die hier en daar in het Woord Gods zijn verspreid, bijéén zamelen en nader toelichten. Als het zoo wordt, dat niet wij bidden, doch dat de heilige Geest bidt door ons, dan zal er niets van de spontaniteit en natuurlijkhed verloren gaan en de kracht van het gebed zal er niet weinig door toenemen.

Laat ons daarom onder alle verdere opmerkingen door, aan den Heiligen Geest blijven vragen "Leer Gij ons bidden zooals het behoort, zoodat de Hemel er zijn "amen" op kan uitspreken".

2. Wat is bidden?

"Naakt tot God en Hij zal tot u naken" (Jacobus 4:8).

Wanneer wij over het bidden spreken, dan behandelen wij wel het gewichtigste en tevens ook het teerste onderwerp, dat er bestaat. Het gaat er dan niet om hoe wij staan tegenover onze naasten, hoe wij staan tegenover de maatschappij, hoe wij staan tegenover de wereld, hoe wij staan tegenover de wetenschap of tegenover het kapitaal, doch het gaat er dan om hoe wij staan tegenover God. Het gaat er niet om wat wij tegen God zeggen, doch in welk een verhouding wij staan tot God, want het gebed is niet een *woordenstroom*, doch een *verhouding*.

Wij zullen goed doen ons eerst eens duidelijk te realiseeren wat bidden eigenlijk is, want er bestaat wel niets waaromtrent zulk een misverstand heerscht als omtrent het gebed.

Sommige mensen denken, dat het een gebed is wanneer zij hun handen vouwen, hun oogen sluiten, him knieën buigen en dan eenige zinnnetjes prevelen en dat zulk een gebed dan te meer waarde heeft naarmate het langer is, luider wordt opgezegd en uit mooier woorden of zinnnetjes bestaat, doch niets is minder waar dan dat. Men kan uiterlijk wel de hounding van bidden aannemen, doch dan toch in waarheid heel iets anders dan bidden doen.

Men denke maar eens aan Kaïn, die den Heere een offer bracht, die zijn knieën boog en zijn handen tot God ophief, doch die onderwijl nijdig naar zijn broeder keek en gruwelijke moordplannen smeedde. Of men denke aan den pharizeër in den tempel, die ook wel de bonding des gebeds aannam, doch die eigenlijk niets anders deed dan een tentoonstelling van zijn braafheden houden en die God uitnoodigde om die tentoonstelling ook eens te komen bezoeken.

Neen, al spannen wij ons ook nog zoo in om innig te bidden, toch bidden wij niet, wanneer wij niet zelf innig met God in aanraking komen. *"Dit volk naakt Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij"* — zegt de Heere van zulke menschen. Bidden is contact hebben met God.

Er zijn al heel wat definities uitgedacht om duidelijk te maken wat bidden is.

Dwazen hebben gezegd, dat bidden het opzeggen van een van buiten geleerd lesje is, dat te meer kans van verhooring heeft naarmate het vaker wordt herhaald. Daaruit groeide het vaak gedachteloos opdreunen van het "Onze Vader".

Anderen hebben gemeend, dat het een aandringen bij God is om Hem tot ontferming te bewegen. Weer anderen meenen, dat zij God moeten omkoopen door Hem allerlei mooie beloften te doen als Hij hen verhoort. `

Sommigen meenen, dat bidden hetzelfde beteekent als bedelen, doch al die menschen toonen, dat zij van het eigenlijke bidden niets begrepen hebben.

Bidden is het ademhalen der ziel en zulks moet even natuurlijk geschieden als het ademhalen van het lichaam.

Bidden is het thuiskomen van het kind bij den Vader. Dat gebeurt toch ook maar niet enkel om iets van den Vader te vragen? Al heeft het kind absoluut niets te vragen dan is het thuiskomen op zichzelf toch reeds een genot.

Bidden is het openleggen van het hart voor den Vader en wanneer het kind zulks vol vertrouwen en eerlijkheid doet, dan legt de Vader Zijn hart ook open voor Zijn kind.

Bidden is het grijpen van de hand des Vaders om dan tot Hem te zeggen: "Vader! zoo lang ik Uw hand maar gevoel in mijn leven, ga ik rustig mijn levensweg om het even of die weg over de hoogten dan wel door de diepten gaat".

Bidden is spelen in 's Vaders tuin, verkeerden in 's Vaders tegenwoordigheid, het zien van 's Vaders schatten, het zich bewust worden van 's Vaders heerlijkheid, het gevoelen van 's Vaders liefde om dan uit dat alles kracht, troost en bemoediging te putten.

Het gebed is de haven der door storm en onweder voortgedrevenen, de schat der armen, de zekerheid der rijken, de heeling der zieken en de bewaarder der gezondheid.

Het ware gebed is als de boog van Jonathan, die nimmer faalde en als het zwaard van Saul, dat nimmer ledig wederkeerde uit den strijd.

Het gebed maakt vrolijk en met God verwant, en is de Jakobs ladder, waarlangs de ziel opklimt tot God. Het gebed is het leven der ziel, de zetel van het kwaad wordt daardoor omgeschapen tot een heiligdom der deugd.

“Voor de vromen is zelfs de slaap een gebed” — zegt Hieronimus.

God zal zelfs het zuchten bidden noemen en dan aan het bidden macht geven en de macht Gods zal zich dan voor die macht buigen, die Hij zelf in den mensch heeft gelegd.

Het gebed is de vrede van onzen geest, de stilte van onze gedachte, de rust van onze zorgen, het zwijgen van de onrust van ons leven. Daarom is het voor ons van zoo veel belang, dat ons leven een biddend leven zij.

Wat geeft het al of men de handen vouwt en de oogen sluit tot gebed, als men den geest op de markt des levens laat rondwandelen. Het bidden is zulk een machtig werk, dat het den geheelen persoon voor zich opeischt en dat niets buiten het gebed mag blijven.

De mooiste definitie van bidden, die ik ooit hoorde, is deze: “*Bidden is coöperatie met God*”.

Gij weet immers wel wat in den handel met coöperatie wordt bedoeld, niet waar? Coöperatie is handel drijven in samenwerking zoodat de tusschenhandel wordt uitgeschakeld.

Welnu, coöperatie met God is dus samenwerking met God, medearbeider van God zijn, zich innerlijk inspannen om in die gesteldheid des gemoeds te komen, waarin het contact met God tot stand komt en waarin dat contact dan ook vruchten draagt.

Nu zijn er allerlei natuureischen om een contact tot stand te brengen en in stand te houden. Wil ik licht hebben in een electrische lamp, dan moet er een batterij, een geleiding, een stroom zijn en dan mag er ook niets wezen, dat dien stroom afbreekt of tegenhoudt. Dan pas heeft die lamp contact en kan zij branden.

Zoo gaat het u ook bij het bidden. Bidden is niet maar een harden of zachten, langen of korten kreet uitstooten, die dan in de lucht vervliegt, doch bidden is in contact komen en samenwerken met God. In het bidden zijn wij waarlijk medewerkers Gods. Bidden is niet alleen de dommekracht, die God aan het werk zet, maar het is ook de knecht die medewerkt. God is de batterij — de krachtbron, waaruit de genadestroom vloeit, de heilige Geest is het, die de geleiding aanlegt en onderhoudt en nu is het aan de menschen overgelaten om het knopje om te draaien en de laatste verandering uit den weg te ruimen. Eerst dan wanneer de mensch dat knopje omdraait, komt het contact tot stand. De *mogelijkheid* om met God in contact te komen is dus enkel en alleen uit God, de *werkelijkheid* van het tot stand komen is uit den mensch. God heeft de poort naar den genadetroon opengezet, nu moet de mensch door die open poort binnengaan.

Daaruit volgt dan ook al dadelijk, dat het gebed ook een welbewuste *daad* is, of liever nog, een door den mensch gewilde toestand en dat de waarde van een gebed nooit afhangt van de *woorden*, die gesproken, doch alleen van het *hart*, waarmede ze gesproken worden. Een bekend godgeleerde heeft dan ook zeer terecht gezegd: “Laat in het gebed het hart liever zonder woorden dan de woorden zonder hart zijn”. En Spurgeon zeide: “Koude gebeden zijn als spijzen zonder specerijen, als zwaarden zonder snit, als vogels zonder vleugelen — zij dringen niet door, zij snijden niet, zij vliegen niet naar den hemel. Gebeden zonder hemelsch vuur doen bevriezen, alleen warme gebeden vinden verhooring.”

Wie nu eenigszins heeft begrepen wat bidden is, die zal ook met des te meer ernst en drang het gebed der discipelen herhalen: “*Heere! leer ons bidden*”. Hoe meer de ontzaglijkheid van het bidden wordt gevoeld, des te sterker zal ook de onbekwaamheid tot bidden worden erkend en met des te meer drang zal er om de hulp Gods worden gevraagd.’

“*Heere! leer ons bidden*”.

3. Bidden en aanbidden

"Daar staat geschreven 'Den Heere, Uwen God zult gij aanbidden en Hem alleen dienen'" (Matth. 4:10b).

Daar is in ons bidden over het algemeen een groot tekort, omdat het te veel *bidden* en te weinig *aanbidden* is. Omdat wij de diepte van het eigenlijke bidden niet verstaan, komen wij ook niet tot de diepe heerlijkheid van het gebed. Wij willen nu niet terug komen op de dwaze voorstellingen, die vele christenen van het bidden hebben, doch een feit is het toch, dat de meeste menschen bidden en bedelen voor synoniemen houden, voor woorden van dezelfde beteekenis. Wie bidt, die vraagt en wie niets te vragen heeft, die bidt ook niet. Voor zulke menschen gaat het in het bidden altijd om henzelfe, zij zitten in het donker en verlangen naar licht, zij zijn in lijden en verlangen er van verlost te worden, zij zijn bedroefd en verlangen naar troost, zij hebben wenschen en begeeren die vervuld te zien, zij gaan onder hun zonden gebogen en snakken naar verlossing, zij begeeren geheiligd te worden en vragen daarom aan God om kracht, doch bij alles gaat het dan toch om henzelfe en is hun bidden puur egoïsme.

Nu zal niemand beweren dat zulk bidden ongeoorloofd is. Integendeel, de Heere noodt ons zelfs met aandrang. *"Doet uw mond maar wijd. open en Ik zal hem vervullen"*. *"Laat al uw begeerten met bidden en danken bekend worden bij God"*. *"Roept Mij aan in den dag der benauwdheid en Ik zal er u uit helpen"*. *"Bidt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden klopt en u zal opengedaan worden"*. Uit al die teksten — die nog met vele zouden kunnen vermeerderd worden, blijkt heel duidelijk, dat het kind van God met zijn nooden en behoeften tot God mag gaan in het gebed. In het gebed mogen wij bedelen en de man, die in dat bedelen het vrijmoedigst is, krijgt gewoonlijk ook het meest van God gedaan. Nog nooit is er iemand geweest, die van den troon der genade werd weggezonden, omdat hij te veel vroeg. Integendeel, God wekt er ons toe op, om maar veel te vragen, om onzen mond maar wijd open te doen, om maar niet klein van Zijn bereidwilligheid om te helpen te denken, God wordt er in verheerlijkt, wanneer Zijn Kinderen met groote vrijmoedigheid van Hem begeeren wat hun hart behoeft.

Toch moet het in het bidden niet uitsluitend om het eigen "ik" gaan. Niet de *bidder*, maar *God* moet het centrum van ons bidden wezen. Het moet er ons niet maar om te doen wezen, dat wij tot onze glorie komen, doch dat God tot Zijn eer komt. Daarom moet het in ons bidden vooral ook gaan om *Hem*. Zeker, een groot stuk van ons gebed mag gaan over zieken, heidenen en ik weet niet welke hulpbehoevenden nog meer, doch een deel van ons gebed moet ook altijd God bedoelen. Het is merkwaardig om op te merken, dat er voor alles en nog wat gebeden wordt, doch dat er zoo weinig gevraagd wordt of God nu eens tot Zijn eer moge komen, of de Heiland nu eens het loon Zijner smarten mag krijgen, of de heilige Geest nu eens vrij baan mag krijgen in ons leven, in ons huis en in onze gemeente. Het gaat alles om ons en haast nooit eens om *Hem*. Men kan de menschen opwekken om te bidden voor kanibalen en moordenaars, voor menschen, waarmee zij nooit iets te doen hebben gehad, maar het valt altijd erg moeilijk om de menschen nu eens op te wekken te bidden tot eer van God.

Dit is een groot gebrek van den *inhoud* van ons gebed.

Maar, ook het gebed zelve komt meestal niet tot de hoogte, waartoe het komen kan en komen moet omdat de aanbidding er in wordt gemist. Zal ons gebed op de rechte hoogte komen, dan zullen wij toch eerst in de stemming des gebeds moeten komen en dat gebeurt het best door de aanbidding Gods. Mannen Gods, die bekend zijn geworden als echte bidders, baden zich het heiligdom binnen. Zoals de priesters zingende den tempel binnenkwamen, zoo kwamen die bidders ook al lofzeggende en aanbeddende binnen. Die lofprijzing was als een heilige wierook, die het heiligdom met een hemelschen geur vervulde en naarmate dat heiligdom meer met dien geur werd vervuld, durfden zij ook dieper in het heiligdom door te dringen. Die aanbidding en lofprijzing baande als het ware voor den aanbidder den weg. Die aanbidding bracht aan God den verschuldigten eerbied en bracht hun eigen hart in de rechte stemming.

Vele gebeden zijn juist daarom zoo koud, omdat het aan den bidder niet genoeg bewust wordt tot Wien zij worden gericht. Zij worden maar zoowat lukraak het luchtruim ingeslingerd, in de hoop, dat zij wel terecht zullen komen. Zij gelijken dan ook meer op een stroobiljet dan op een gebed, zij hebben meer van een deurwaardersexploit dan van het heilig begeeren van een gering mensch. Door de aanbidding wordt de bidder het zich goed bewust tot Wien hij nadert, de aanbidding bewaart hem om laag of gering van God te denken, de aanbidding is het beste remedie tegen eigenwaan, de aanbidding gaat als een louterend vuur door het hart van den bidder heen en reinigt het van alle egoïsme. Geef God de eer en maak Zijn naam groot en dan zult gij onder die lofprijzing hoe langer hoe kleiner worden in uw eigen oogen. Geef God de eer en roem Zijn heiligheid en dan zal dat roemen u bewaren voor het roemen van uzelf. Geef God de eer en roem Zijn bereidwilligheid in het hooren en verhooren en dan zal dat roemen u van alle schuchterheid verlossen. Daarom is de aanbidding van God een uitstekend middel om in de rechte gebedshouding en gebedsstemming te komen. En waar die aanbidding wordt gemist, daar mist de bidder ook heel vaak den rechten ootmoed, de rechte houding en de rechte stemming des gebeds.

Maar, hij toont ook, dat hij de rechte *dankbaarheid* mist on dat is een lelijk gebrek in een bidden, dat het bidden heel vaak niet vruchteloosheid slaat.

Bij den tekst: "*Roep Mij aan in den dag der benauwdheid en Ik zal er u uithelpen*" staat ook nog een vervolg, dat helaas maar al te veel vergeten wordt en dat er toch heusch bijhoort: "*En gij zult Mij eeren*". Wanneer wij nu het eerste en het tweede van den tekst willen, dan moeten wij ook het laatste gedeelte erkennen. Wie in den dag der benauwdheid tot God roept en zich door Hem laat uithelpen, die moet Hem ook eeren. Wij moeten niet alleen tot God gaan om te *bidden*, maar ook om te *danken*. God wil wel hooren en verhooren, maar dan wil Hij ook erkend wezen. Ook daarom moet het bidden met aanbidden gepaard gaan.

En daar is nog een reden, waarom de aanbidding, lofprijzing en dankzegging niet kan worden gemist. En dat is, omdat zij de vrijmoedigheid tot bidden aankweekt. Wanneer ik mij verlustig in wat ik in het verleden reeds van God heb ontvangen en wat Hij steeds voor mij is geweest, wanneer ik tracht de zegeningen op te sommen, die mijn deel reeds waren, dan zal er, al dankende, ook een steeds grooter vertrouwen, een grooter vrijmoedigheid komen om het ook nu weer te wagen, om ook nu weer de dingen, die mijn hart vervullen, voor Hem neder te leggen. Al dankende zal de vrijmoedigheid tot het bidden toenemen, al erkennende, wat Hij was en deed, zal de moed komen, om ook nu weer iets van Hem te vragen. Het is merkwaardig om op te merken, dat zij, die er zich het meest in verlustigen den naam des Heeren te prijzen en te loven en wier gebed haast altijd een loflied op de goedertierenheden des Heeren, is, die hebben tegelijk ook de grootste vrijmoedigheid in het bidden. Door het prijzen en loven krijgen zij een diep besef, hoe goed God wel is en nu hebben zij ook vrijmoedigheid om van die goedheid Gods te genieten.

Zal het in ons leven dus tot echt Godewelbehagelijk bidden komen, dan mag vooral ook de aanbidding niet worden gemist. Hij is het waard, wij zijn het verplicht en wij hebben die aanbidding noodig om de vrijmoedigheid des gebeds aan te kweeken. Laat het daarom in ons bidden niet alleen gaan om onszelf, maar ook om Hem.

4. Aanbidden en nederbukken

"Komt, laat ons aanbidden en nederbukken, laat ons knielen voor Hem, Die ons gemaakt heeft" (Psalm 95:6).

Wij willen nog eens op de aanbidding terugkomen, omdat zij in het gebedsleven van het allergrootste belang is. Hebben wij eerst op de *noodzakelijkheid* en de *vrucht* der aanbidding gewezen, wij willen nu bij het *wezen* der aanbidding stilstaan.

Heel vaak wordt het onderscheid tusschen bidden en aanbidden niet eens gevoeld en toch is dat onderscheid zeer groot. Aanbidden is niet een reeks van woorden, doch aanbidden is een *houding*, die men aanneemt tegenover God en juist van die houding hangt het af of het al of niet tot echt bidden zal komen.

Hoewel het aanbidden in de meeste gevallen met lofprijzen gepaard zal gaan, is het toch ook weer niet hetzelfde. Het laatste vloeit uit het eerste voort. Aanbidden is het bepalen van de houding, waarin de bidder tegenover God zal gaan staan.

De bidder stelt zich tegenover het *wezen* Gods en voelt dan dadelijk, welk een eerbied hem tegenover dat heerlijke wezen past. Wanneer de engelen, die den troon omringen, het gelaat bedekken en uitroepen: "Heilig, heilig, heilig is de Heere", hoe diep moet dan de mensch wel niet bukken, wanneer hij tot dat wezen nadert. Daarom gaat aanbidden en nederbukken dan ook altijd met elkander gepaard. Tegenover dat groote en heilige wezen wordt de bidder in eigen oogen o zoo klein en die kleinheid wekt ootmoed en eerbied, bescheidenheid en onderworpenheid en als nu de bidder God gaat groot maken en zelf klein wordt voor God, dan is de rechte zielehouding geschapen, waarin het tot echt ootmoedig en eerbiedig bidden kan komen. Dat aanbidden van Gods wezen en dat nederbukken voor zijn majesteit is oorzaak, dat het tot echt bidden kan komen.

De bidder stelt zich ook tegenover de *deugden* Gods en wanneer en naarmate hij dat doet, gaat hij gevoelen, dat die deugden Gods hem recht tot bidden geven, hem het bidden eigenlijk mogelijk maken en naarmate hij die deugden prijst, wordt de vrijmoedigheid tot bidden des te grooter. Hoe meer hij Gods deugden groot maakt, des te grooter wordt ook zijn durf tot bidden. Het beschouwen van het wezen Gods leidde tot ootmoed, doch het beschouwen van de deugden Gods leidt tot vrijmoedigheid des gebeds. Omdat God zoo goed, zoo trouw, zoo geduldig, zoo ontfermend, zoo gaarne vergevend is, daarom durft de bidder te bidden.

De bidder stelt zich ook tegenover de *dadens* Gods, niet alleen tegenover de heerlijke daden van wonderbare uitredding en hulp, maar ook tegenover die daden, die smart brachten en pijn, tegenover de levensoperaties, die God aan de ziel volbracht, tegenover de wonden, die Hij sloeg, tegenover de afgoden, die Hij ons uit de handen rukte en met vuur verbrandde, tegenover de altaren, die Hij oprichtte en waarop onze Izaks moesten worden geofferd en nu moeten die daden Gods niet alleen overdacht worden, doch de ziel moet daarop zulk een kijk krijgen, dat zij ze billijkt en prijst. Het moet door de ziel worden erkend, dat God sloeg om des te beter te kunnen heelen, dat Hij afbrak om des te beter te kunnen opbouwen, dat Hij ontledigde om des te beter te kunnen vullen. Dan pas komt de ziel heerlijk tot aanbidden, wanneer zij erkent, dat al de daden des Heeren weldaden zijn, voortgekomen uit een hart vol liefde en bedoelend ons vooruit te helpen op den levensweg. Wie de hand gekust heeft, die sloeg, kan ook begeeren verder door die hand te worden geleid, wie erkend heeft "Wat God doet, dat is wel gedaan", kan ook begeeren om zich geheel in dien God te verliezen.

De bidder stelt zich ook tegenover de *gerichten* Gods, erkent ook die als liefdedaden, voortgevloeid uit het liefdehart Gods. "Heere! ook Uwe oordeelen waren heil en brachten heil, ook in Uw slaan waart Gij enkel liefde en daarom begeer ik met een heilig begeeren, dat Gij ook verder met mij zult doen naar Uw goddelijk welbehagen".

Wie zich zoo stelt tegenover God, die zal tot echt bidden komen. Zulk aanbidden voert allereerst tot lofprijzen. De bidder, die zulk eene houding tegenover God aanneemt, kan niet anders doen dan God groot maken en boven alle behoeften van het eigen hart en van het eigen leven gaat dan de behoefte om God te verheerlijken.

Het gebed wordt een lied en de bidder een zanger en God wordt het heerlijke voorwerp, dat door het lied bezongen wordt. Dan is bidden geen bedelen, doch bidden is danken en God groot maken. Bij het beschouwen van het wezen Gods wordt de ware ootmoed geboren, bij het beschouwen van de deugden Gods de ware vrijmoedigheid des gebeds, bij het beschouwen van de daden Gods de rust des gebeds en bij het beschouwen van de gerichten Gods de onderworpenheid des gebeds. Zoo werd de bidder onder al het aanbidden gevormd om nu ook tot waarachtig bidden te komen, zoo is de bidder in de rechte houding des gebeds komen te staan en kan het onderhoud met God nu ook rustig voortgang hebben. Het waarachtige aanbidden heeft het waarachtige bidden gevormd.

Ieder zal echter ook gevoelen, dat zulk aanbidden met *knielen* en *nederbukken* voor God gepaard gaat. *"Komt, laat ons aanbidden en nederbukken, laat ons knielen voor den Heere, Die ons gemaakt heeft"*. Hoe heerlijker men aanbidt, des te dieper buigt men. Hoe hartgrondiger men "amen" heeft leeren zeggen op al 's Heeren wegen, des te vertrouwender zal men voor Hem buigen. Alleen in de gebogen houding kan de ziel gezegend worden en nu brengt de aanbidding Gods de ziel in die houding, waarin zij den zegen Gods kan ontvangen.

Met nederbukken wordt natuurlijk niet de houding van het *lichaam* bedoeld, doch de houding der ziel, de levenshouding. Wie God aanbidt, die verklaart zich ook bereid om God te gehoorzamen, om God te dienen, om met den weg Gods vrede te hebben, om aan den eisch Gods te voldoen, om de aanwijzingen Gods te volgen.

Wanneer ik een dokter bovenmate prijs om zijn kundigheden, dan ligt daarin ook de verklaring opgesloten: "En als ik ooit ziek mocht worden, dan ga ik naar dien dokter en dan zal ik doen, wat hij mij zegt". Dat prijzen van dien dokter houdt dus in zich, dat men zich aan hem overgeeft en hem gehoorzaamt.

Zoo ook houdt de aanbidding Gods in zich de overgave en de onderwerping aan Hem. Daarom de samenvoeging van aanbidden en nederbukken.

Heeft de bidder echter eenmaal die houding tegenover God aangenomen, dan kan het ook tot echt bidden komen, dan is er ootmoed en schuchterheid, doch ook vrijmoedigheid en verwachting, dan is er de rust des gebeds en ook de onderworpenheid. Even ootmoedig als de bidder zich voor God buigt, even moedig grijpt hij Hem ook aan, even intens als de belijdenis is: *"k Heb niets verdiend dan vloek te hooren"*, even intens is dan ook het vertrouwen: *"Toch wilt gij mij genadig zijn"*, even brutaal als de bidder wordt in het klagen, is hij ook bereidwillig in het gehoorzamen, even rustig als hij bidt, even zeker vertrouwt hij ook, dat God hem zal hooren. Hij heeft God geprezen als een Hoorder der gebeden en nu aanvaardt hij Hem ook als zoodanig.

Het zijn juist die mensen, die zoo diep voor hun God willen buigen, die ook de grootste gebedsmacht bij Hem hebben. Zij, die geleerd hebben te aanbidden en neder te bukken, hebben ook geleerd God aan te grijpen en vast te houden; zij, die op het bevel Gods alles uit hun handen durven te leggen, zoodat zij niets meer overhouden, durven ook die ledige handen net zoolang naar God op te heffen totdat Hij ze vult met Zijn zegeningen; die goed geleerd hebben, dat zij op niets recht hebben, leeren het gemakkelijkst, dat zij van de genade Gods alles mogen verwachten en ook in dit opzicht geldt dus de waarheid van het psalmwoord: *"Wie in 't stof lag neergebogen, wordt door Hem weer opgericht"*.

Komt, laat ons dan aanbidden en nederbukken, laat ons bij ons bidden de juiste houding tegenover God aannemen. Zoo komt het tot het echte gebedscontact. Zoo zijn wij ook in een stemming, waarin God zich aan ons kan mededeelen. Al krijgen wij dan niet altijd, wat wij vragen, dan krijgen wij toch iets, toch veel, dan krijgen wij in ieder geval Hem.

Het bidden begint dus met aanbidden, dit voert tot nederbukken, in die nedergebukte houding komt het tot echt bidden en het eindigt met één lang danklied.

5. Vrijmoedigheid des gebeds

"Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden ter bekwaamer tijd" (Hebr. 4: 16).

Aan niets heeft een bidder zooveel behoefte als aan een bemoediging om toch maar met vrijmoedigheid toe te gaan tot den troon der genade. Daar is zooveel, dat die vrijmoedigheid ontnemt of althans tempert.

Wanneer de bidder op God ziet, dan brengt hem dat wel tot aanbidden, maar dan doet hem dat ook vaak terugdeinzen voor het gebed. Zou hij den moed hebben om te naderen tot zulk een heilig en heerlijk wezen, waarvoor de Serafs het aangezicht bedekken om dan den hemel te vervullen met hun: "Heilig, heilig, heilig is de Heer der heirscharen, de gansche aarde worde van Zijn heerlijkheid vervuld". Een blik op de majesteit en heiligheid Gods is genoeg om den bidder op eenmaal alle vrijmoedigheid des gebeds te ontnemen.

Wanneer een bidder op *zichzelf* ziet, dan ontzinkt hem eveneens dadelijk alle moed. Dan roept hij veeleer met Jesaja uit: *"Wee mij, dewijl ik een man van onreine lippen ben en ik woon temidden van een volk, dat onrein van lippen is"*. Hoe zou hij dan in dat bewustzijn van eigen onreinheid durven naderen tot een heilig God. Zelfkennis neemt allen eigenwaan weg, maar is ook uitnemend geschikt om allen moed tot bidden te breken. Als de bidder opziet tot God en neerziet op zichzelf, dan durft hij geen stap te doen in de richting van den troon der genade.

Wanneer een bidder op zijn *verleden* ziet, dan ontzinkt hem eveneens alle moed. Wat heeft hij in dat verleden vaak heerlijke gebedsverhooringen gehad, doch wat heeft hij er mee gedaan, hoe heeft hij ze gebruikt en hoe heeft hij er voor gedankt? O, als hij er aan denkt, hoe hij ondanks al die heerlijke gebedsverhooringen en uitreddingen dezelfde in zijn twijfel en kleingeloof bleef en hoe ondankbaar hij zich vaak heeft gedragen, hoe hij met zijn zegeningen heeft gemorst, zooals een kind morst met het heerlijkste wittebrood, dan durft hij nu niet opnieuw toegaan om te bidden. Alle moed ontzinkt hem en was het niet, dat de nood zijner ziel hem vasthield en dwong tot gebed, hij zou weglopen en niet durven.

Hoe moet zulk een bidder dan aan de vrijmoedigheid des gebeds komen? Hoe kan hij dan voldoen aan den eisch des Apostels: *"Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade"*.

Wel, de Apostel geeft hem het antwoord daarop. De bidder moet niet zien op zichzelf en ook niet op zijn verleden en ook niet op God, doch hij moet vooruitzien op de plaats, waar hij heen gaat. Het is een troon der genade, waarvoor hij als bidder gaat verkeer en als de bidder dat heeft verstaan, dan smelt alle angst weg als sneeuw voor de zon en dan komt er een heilig durven zijn hart binnenvloeden.

Gij weet natuurlijk wel, wat een *troon* is. De troon is de plaats, waarop de koning zit, als hij in zijn koninklijke functie is; het is de plaats, waar geheerscht wordt, waar macht wordt uitgeoefend.

En nu kunt gij ook leeren verstaan, wat een troon *der genade* is.

Een koninklijke troon is een troon, waarop een koning zit.

Een keizerlijke troon is een troon, waarop een keizer zit.

Een genadetroon is een troon, waarop de genade zit en macht uitoefent.

Wie dus naar den troon der genade gaat, die gaat naar de plaats, waar de genade zit en heerschappij voert.

Hoe is die genade daar op dien troon gekomen? Op volkomen wettige wijze. Zij heerscht daar bij de gratie van Golgotha. Op Golgotha is er een worsteling geweest tusschen de genade en de zonde en toen heeft de genade het gewonnen. Daardoor heeft zij toen dezen troon verworven. Het bloed van Golgotha was de zalfolie, waarmede zij tot heerscheres is gezalfd en dat bloed heeft toen aan die koningin een grondwet voor haar volk gegeven. Daarom heerscht de genade ook niet eigenmachtig, doch naar de grondwet der liefde. Die genade zit dus als koningin op dien troon en heerscht naar de grondwet der liefde.

Voor dien genadetroon nu moet de bidder verschijnen. Nu behoeft hij waarlijk niet te vreezen en te beven. Het komt er nu niet zoozeer op aan, wat hij *achter* zich heeft, doch het gaat er om, wat hij *voor* zich heeft. Nu valt opeens alle reden tot angst weg, nu kan de bidder moed vatten en met vrijmoedigheid toegaan. De grond van die vrijmoedigheid ligt dus niet in den bidder en ook niet in de omstandigheden, doch alleen in die koningin, die daar zit op dien troon en heerscht bij de gratie van Golgotha.

Bij dien genadetroon worden twee heerlijke dingen gedistribueerd, nl. barmhartigheid en genade.

Daar is onderscheid tusschen die twee dingen, ook al stammen beide uit de liefde Gods.

Barmhartigheid is de liefde Gods, die aan *ellendigen* wordt bewezen en genade is de liefde Gods, die aan *schuldigen* bewezen wordt. Een zuster, die een kranke verpleegt, betoont barmhartigheid, de koningin, die een schuldige kwijschelding van straf geeft, betoont genade.

Welnu, aan den troon der genade wordt zoowel barmhartigheid als genade bewezen, omdat de bidder zoowel ellendig als schuldig is. Hoe ellendiger hij is, des te meer barmhartigheid krijgt hij en hoe schuldiger hij is, des te meer genade wordt hem bewezen; de barmhartigheid dekt volkomen de ellende en de genade dekt volkomen de schuld. Wie dat goed heeft begrepen, zal zich nooit door bange vrees laten terughouden van het gebed. Hij zal nooit kunnen zeggen: "Ik ben te slecht om te gaan, ik heb geen recht om te bidden", — want aan den troon der genade is geen kwestie van recht. Daar is maar één, die daar recht heeft en dat is de genadekoningin, die op den troon zit en die het recht heeft om lief te hebben. Hij zal ook nooit kunnen zeggen: "Ik ben te ellendig, te diep gezonken, te veel verwoest om toe te gaan en te bidden", want de barmhartigheid is daar altijd nog oneindig grooter dan de grootste ellende. Is de bidder dus ellendig, goed, daar is barmhartigheid voor die ellende; is de bidder schuldig, goed, daar is genade genoeg voor hem. Daarom mag hij met vrijmoedigheid toegaan en hij mag om genade en barmhartigheid vragen en er ook op rekenen.

En wat wel het heerlijkst is — hij verschijnt daar niet alleen. Daar staat nog iemand voor dien genadetroon. Hij draagt een hooge priesterlijk kleed, Hij heeft een hooge priesterlijk hart, Hij doet een hooge priesterlijk werk. Hij staat daar voor dien troon en Hij bidt.

Dat gebed geldt niet Hemzelven, want Hij behoeft niet voor zichzelf te bidden, doch dat gebed geldt dien bidder, die daar is gekomen naar den troon der genade.

Hij doet daar eigenlijk een tweevoudig gebed. Zie, eerst vangt hij het gebed van dien bidder op, dan laat hij het door zijn eigen hart heengaan om het van alle gebreken en onreinigheden en vleeschelijke begeerten te reinigen en dan brengt hij dat gereinigde gebed, waar het wezen moet.

Dat is een heerlijke gedachte, juist, omdat wij zoo vaak het stumperige van ons bidden gevoelen, juist omdat dat ons de vrijmoedigheid zoo vaak ontnemt. Wij kunnen de dingen niet zeggen, zooals het behoort, wij kunnen ook ons eigen "ik" nooit buiten het bidden houden, wij krijgen soms midden onder het bidden allerlei onheilige gedachten en dan durven we niet verder, maar O, wat geeft het een heerlijke vrijmoedigheid, nu ik weet, dat mijn gebed eerst in het hart van den hemelschen Hoogepriester wordt gereinigd, eer het bij den Vader komt.

En dan doet die Hoogepriester nog een werk — Hij voegt Zijn gebed bij het onze. Dat is Zijne heerlijke voorbede, waarop wij later nog terugkomen. Hij bidt met mij, Hij bidt in mij, Hij bidt voor mij en daarom moet nu al dat angstig schroomen ophouden, nu moeten wij daaraan ook genoeg hebben. Nu mogen wij vrijmoedig toegaan, want wij gaan naar een troon, waarop de genade zit en heerschappij voert en de hemelsche Hoogepriester gaat mee en bidt mee. Mijn bidden komt pas bij den Vader, als het geheel en al is gezuiverd. Nu behoeven wij niet op onszelve, niet op ons verleden, zelfs niet op God te zien, doch nu mogen we recht vooruit zien, waar die troon is en waar Christus is.

6. Het voorrecht des gebeds

"Gij, die God zoekt, ulieder hart zal leven" (Psalm 69:33).

Hebben wij nu gesproken over het *wezen* des gebeds, het *bidden* en *aanbidden*, het *aanbidden* en *nederknielen* en de *vrijmoedigheid* des gebeds, het wordt nu hoog tijd om eens over het *voorrecht des gebeds* te spreken.

"Bidden is plicht" — zegt men wel eens en men heeft recht om dat te zeggen, want bidden is ook een heilige plicht, die nooit door het kind van God wordt veronachtzaamd zonder groote schade aan het eigen zieleleven, doch als men dit eene zegt, moet men er dadelijk aan toevoegen, dat het bidden ook een *recht* — een *voorrecht* — een *genade* is, een Godsgeschenk, waarvoor nooit genoeg kan worden gedankt. Het leven des geloofs kan niet tot stand komen, niet in stand blijven en ook niet groeien zonder het gebed.

Het bidden is niet minder dan een levenskwestie. Wie niet bidt, kan niet leven, wie bidt, die leeft. Daarom zegt onze tekst: *"Gij, die God zoekt, ulieder hart zal leven"*. Wie God niet zoekt, zal sterven of — laat ik juister zeggen — kan niet tot het leven komen. Het leven hangt van het bidden af. "Zoek Mij en leef" — zegt de Heere. God zoeken is dus leven, God niet zoeken is sterven. Daarom is het gebed voor een mensch niet maar een groot belang, doch het groote belang, het *grootste* belang, het *levensbelang*.

Mooie preeken — hoe heerlijk ook — kan 't kind Gods desnoods missen; de gemeenschap met de broeders en de zusters — hoe opbouwend vaak en vertroostend tevens — kan het missen; een omgeving, waarin men den geest Gods inademt — hoe gezegend ook — kan het desnoods missen, maar den omgang met God, het leven des gebeds, kan het onmogelijk missen. Wanneer het kind van God maar bidt, dan kan het God loven in een gloeienden oven, dan kan het stil vertrouwen, al gaat het naar een leeuwenkuil, dan kan het psalmen zingen in den nacht en in den kerker en onder de grootste smarten; doch als het gebed weg is, dan gaat het met het geestelijk leven, zooals het in den herfst met de boomen gaat, de bladeren verwelken en vallen af en straks blijft er niets meer dan een kale stam over. Men merkt het wel, wanneer men met een Christen omgaat of het gebedsleven al of niet bloeit. Als het gebed verflauwt, verdwijnt ook de vrede uit het hart, de glans van het gelaat en de overwinning uit het leven. De christenen worden dan prikkelbaar, humeurig, gauw op de teentjes getrapt, achterdochtig en o zoo lastig in den omgang en dat duurt net zoo lang, tot ze weer op de knieën komen en aan het bidden gaan. "Wie God verlaat, heeft smart op smart te vreezen" — dat geldt ook en wel in de eerste plaats van kinderen Gods, die uit de tegenwoordigheid Gods raken, omdat zij niet meer bidden of in het gebed zijn achteruitgegaan.

Het bidden is op zich zelve reeds een voorrecht. Het is een aangesloten worden aan de Levensbron, het is een onder den dauw des hemels komen. Bidden is in Gods zonnetje gaan zitten en zich daar koesteren.

De grootheid van den val des menschen was juist dit, dat hij van God werd losgescheurd. Dat werd zijn dood, zijn ondergang, want hij kon zonder God niet leven. Een mensch heeft het leven niet uit zichzelf, evenmin als een bloem het uit zich zelve heeft, doch hij moet het uit God ontvangen en als hij dus van God wordt losgescheurd, dan brengt dat onherroepelijk den dood, evenals een bloem moet sterven, wanneer zij van haar stengel wordt geplukt, evenals de waterleiding geen water meer geeft, als zij afgesneden is van het reservoir, evenals de lamp uitgaat, als het contact met de batterij verbroken wordt. Los van God is dus de dood. Het voert niet alleen naar den dood, maar het is de dood. God te verlaten is sterven.

Door het gebed komt de mensch echter weer opnieuw in verbinding met de bron des levens. Het gebed is het weer in gemeenschap komen met God en daarom is het gebed het einde van den dood en het begin van het leven.

Bidden *is* leven, is leven ontvangen, is leven putten uit de Levensbron. Men moet bidden om te leven. Zooals een zwemmer moet zwemmen om niet te zinken, zoo moet de christen bidden om drijvende te blijven. Men moet niet zeggen: "Als men niet bidt, dan gaat men niet vooruit", doch men moet zeggen "Als men niet bidt, zinkt men".

Een musicus had een zoogenaamd stom klavier, waarop hij iederen dag moest spelen om de noodige vingervlugheid te behouden. Sloeg hij eens een dag over, dan bemerkte hij dal zelf dadelijk. Sloeg hij twee dagen over, dan bemerkten zijn vrienden het en sloeg hij di ie dagen over, dan bemerkte het publiek het.

Welnu, zoo gaat het ook met een bidder. Hij moet bidden om op peil te blijven. Slaat hij eens een dag over, dan zal hij dat dadelijk bemerken. Slaat hij twee dagen over, dan zullen zijn vrienden wel merken, dat hij niet is, wie en wat hij wezen moet en slaat hij drie dagen over, dan bemerkt ieder wel, dat dat niet meer de man van blijdschap, kracht en overwinning is.

Zal een christen bloeien, dan zal hij een biddende christen moeten zijn.

De Zoeloechristenen bidden meestal in een hutje achter in hun tuin en wanneer zij dat plaatsje trouw bezoeken, dan is het gras op het pad daarheen spoedig platgetrapt. Laten zij hun bidden na, dan groeit er al gauw weer gras op dat paadje.

Wanneer nu een christen humeurig, bitter, liefdeloos, gauw geraakt is, dan gebeurt het, dat een trouwe broeder hem de hand op den schouder legt en zegt: "Broeder! groeit er soms gras op het paadje in uw tuin?" Een goed verstaander heeft daaraan genoeg. Er is geen gebed en daarom is de glans en de overwinning en de liefde en het geduld weg.

Het gaat er bij een christen niet om, wat hij dragen, wat hij lijden moet, hoe zwaar zijn kruis is en hoe zwak zijn krachten, doch het gaat er om, of hij leeft in contact met God, of hij leeft uit God, of hij aan God gelegenheid geeft hem telkens nieuwe levenskracht te doen toevloeien. Zoolang dat maar gebeurt, *kan* een christen *niet* ondergaan, hoe moeilijk hij het ook heeft; zoodra dat niet meer gebeurt, *moet* een christen ondergaan, al had hij het nog zoo gemakkelijk. "Gij, die God zoekt, ulieder hart zal leven, gij, die God niet zoekt, ulieder hart zal sterven". Sommige menschen meenen, dat het gebed een groote plaats in het leven van de kinderen Gods inneemt, maar dat is niet waar, het is de *voorwaarde* om te leven, de *bron*, waaruit het leven vloeit, de *voedingsader* van het leven. Geen leven is mogelijk zonder gebed, het kan niet *ontstaan* zonder gebed, het kan niet blijven zonder gebed, het kan niet *groeien* zonder gebed.

Van het gebed hangt de houding tegenover *God* af: bij flauw gebed zal die houding stug en uit de hoogte zijn, bij sterk gebed zal die houding ootmoedig en nederig zijn.

Van het gebed hangt onze houding tot het *Koninkrijk Gods* af. De echte bidders bouwen het Koninkrijk, werven nieuwe zielen voor dat Koninkrijk, dragen voortdurend steenen aan om dat Koninkrijk grooter en machtig en heerlijk te doen worden tot eer van God; de slechte bidders staan ledig aan de markt of staan machteloos tegenover de openbaring der zonde en werpen eer een donkeren sluier over dat Koninkrijk, dan dat zij iets doen tot verhooging van zijn luister.

Gij, die Mij zoekt, ulieder hart zal leven.

Van het gebed hangt de houding tegenover *onszelve* af. De echte bidders durven zichzelf op het altaar te leggen en de slechte bidders staan altijd te morren als er een offer wordt geëischt; de echte bidders krijgen levenglans en de slechte bidders zitten altijd in het zwart; de echte bidders zijn de zangers en de slechte bidders zijn de klagers.

Van het gebed hangt de houding tegenover de *zonde* af. De echte bidders hebben de overwinning en de slechte bidders leiden de nederlaag; de echte bidders staan boven en de slechte bidders liggen onder de zonde.

Van het gebed hangt de houding tegenover de *wereld* af. De echte bidders zijn het zoutend zout der aarde, de slechte bidders zijn smakeloos zout; de echte bidders zijn de priesters, die het altaar bedienen en daardoor der wereld tot een zegen zijn, de slechte zijn, de slechte bidders zijn struikelblokken, die anderen tot een val zijn; de echte bidders zijn lantaarnpalen met helder brandend licht, de slechte bidders zijn ook lantaarnpalen, doch zonder licht en daardoor leelijke sta-in-den-wegs.

7. Het genot des gebeds

“Eén dag in Uw voorhoven is beter dan duizend” (Psalm 84:11).

Hebben wij gesproken over het *voorrecht* van het bidden, wij willen nu ook wijzen op de *heerlijkheid* daarvan.

Misschien zullen sommigen denken, dat wij dit laatste onderwerp eerst hadden moeten behandelen, omdat die heerlijkheid en dat genot ook het eerst in het oog valt. Ook wanneer het bidden een smart was, zouden wij het toch nog een zegen moeten noemen en dan zou het ons nog allerlei heerlijkheden brengen. Of het bidden aangenaam of niet aangenaam is, doet eigenlijk niets ter zake en doet niets aan de waarde van het gebed af of toe. Ik moet eten, niet omdat lid zoo aangenaam is, doch omdat mijn lichaam gevoed moet worden. Het genot van het eten is een bijkomstige zaak, de waarde van het eten zit in de voeding. Zoo ook moet ik bidden, ook al zou het nog zoo moeilijk wezen, want ik heb God en gemeenschap met God noodig. Het heerlijke van het bidden is dus slechts *bijzaak*, het bidden is *hoofdzaak*. Daarom noemden wij eerst de noodzakelijkheid en het voorrecht en noemen nu pas het *genot* van het gebed.

Het echte bidden is een genot.

Tenminste in de meeste gevallen.

Het is voor een kind een genot om bij moeder te zijn en tot moeder te spreken, doch wanneer het hartje niet recht is voor moeder, wanneer iets gedaan werd, dat moeder verboden had, dan is het geen genot om bij moeder te zijn en tot moeder te spreken. Daar is dan iets, dat de blijdschap stoort, en daar is ook iets, dat pijn doet, dat terughoudend maakt. Eerst dan, wanneer dat alles door eerlijke schuldbekentenis weer uit den weg is geruimd, is het pijnlijke van moeders tegenwoordigheid weggenomen en dan is het weer een genot om bij haar te zijn en met haar te spreken.

Zoo is het nu ook met het kind van God. Bidden is een genot. Het is heerlijk en zalig om in Gods tegenwoordigheid te verkeerden. Men gevoelt zich daar zoo echt thuis.

Tenminste wanneer de verhouding goed is, wanneer daar geen onbeleden zonden liggen tusschen de ziel en haar God. Als die er echter wel zijn, dan is bidden een pijn, dan moet de ziel vreezen voor en beven in Gods tegenwoordigheid. Dat duurt net zoo lang, tot de dingen weer beleden zijn. Eerst dan wordt het bidden weer een genot.

Bidden is niet alleen *nuttig*, maar ook *heerlijk*. Al zou er nooit antwoord op ons bidden komen, dan zou het bidden op zichzelf nog *heerlijk* zijn.

Wat is dan de heerlijkheid van het bidden?

Ten eerste is reeds het nuchtere feit van bij onzen hemelschen Vader te zijn al een heerlijkheid. Van het aardsche tehuis wordt wel eens gezegd: “*Zooals het klokje thuis tikt, tikt het nergens*”. Wanneer de verhouding van ouder en kind goed is, dan is het aardsche tehuis ook het prettigste plekje op aarde.

Datzelfde mag men nu ook zeggen van de tegenwoordigheid Gods. Daar is een atmosfeer, die weldadig aandoet, daar gevoelt de ziel zich zooals het lichaam zich gevoelt, als het hoog op de Alpen mag toeven. Wanneer de verhouding van het kind van God tot zijn hemelschen Vader in orde is, dan zou het alleen willen bidden om nog weer eens in den dampkring des hemels te zijn, om die reine, sterkende lucht nog eens te kunnen inademen. Het eerste genot van het bidden, is dus het thuis zijn bij den Vader en den invloed van dien dampkring te gevoelen op eigen zieleleven.

De tweede heerlijkheid van het bidden is het gevoel, dat de Vader ons zoo volkomen begrijpt.

Ach, wij gaan met onze zorgen en strijd ook wel eens naar de menschen, doch wij krijgen dan soms een gevoel, alsof zij wel naar ons luisteren, doch ons toch niet verstaan. Zij kunnen meestal niet echt inkomen in onze moeilijkheden, omdat zij dien nooit in het eigen leven hebben aan gevoeld.

Komt echter eens in aanraking met iemand, die zelf heeft doorworsteld, wat nu onze ziel zoo in beroering brengt, dan gaat ons hart wagenwijd open, omdat wij gevoelen, begrepen te worden.

Daarom is het voor ons bezwaard hart van zulk een onschatbare waarde om een ander hart te vinden, dat hetzelfde doorleden heeft. Twee zulke harten verstaan elkander.

Een domineesvrouw vertelde mij onlangs uit den eersten tijd van haar huwelijksleven. Daar stierf in de gemeente van haar man een kindje en zij ging haastig heen om de moeder te troosten. De moeder van het gestorven kindje zag haar dankbaar aan en zeide: "O, mevrouw! u is wel vriendelijk ons zoo te komen troosten, doch u hebt zeker nooit zelf een kindje verloren?"

Zie, dat hadden vader en moeder dadelijk gevoeld, die domineesvrouw had nooit zelf zoo iets meegemaakt. Kort daarop verloor zij echter zelf een kindje en toen werd haar troost anders en . . . heerlijk.

Nu is het voor een ziel zoo heerlijk te gevoelen, dat de Heiland haar zoo door en door verstaat. In hetgeen Hij zelf verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij ons nu te hulp komen. Hij, Die zelf zoo van alles heeft doorworsteld kan zoo volkomen inkomen in onze worsteling. Daarom gaat ons hart ook zoo geheel en al open voor Hem bij het bidden. Al zou er nooit eenig antwoord op het gebed zijn, dan zou het bidden op zich zelve reeds een genot zijn.

De derde heerlijkheid van het bidden is, *dat wij daarin nu eens echt mogen zijn zooals wij zijn*. Wij behoeven ons niet mooier voor te doen dan wij in waarheid zijn. Tegenover God behoeven wij niet onzen stand op te houden, en daarom kunnen wij voor God ook zoo echt waar zijn. Wanneer wij voor de menschen soms eens openhartig zijn en hun eens een blik gunnen in de diepten van ons leven, hebben wij het zoo vaak ervaren, dat daar misbruik van werd gemaakt. Dat heeft ons huiverig gemaakt om voor menschen open en eerlijk te wezen. God doet zulke dingen echter niet. Wat aan Hem werd gebiecht, is bij Hem ook volkomen heilig en veilig. Wie dat heeft leeren verstaan, durft voor God ook echt openhartig zijn en dat is een waar genot. Daarom is het met God verkeereren een zaligheid.

Ten vierde is het bidden een zaligheid, *omdat God niet boos wordt, wanneer wij erg nare dingen tegen Hem moeten zeggen*. Hij vindt het zelfs goed, dat wij dat doen. Wel vindt Hij het niet goed, dat die nare dingen gebeurd zijn, doch als ze gebeurd zijn, dan mogen wij ze Hem ook zeggen. Hij is zoo door en door een Heiland, dat Hij het een heerlijkheid vindt, als Hij het gewonde mag heelen, het bezoedelde mag reinigen, het zwakke mag steunen. Zoo goed als een echte dokter het heerlijk vindt, als er vele zieken tot hem komen, zoo vindt ook de Heiland het heerlijk, wanneer Hij een kans krijgt om heerlijk Heilandswerk aan ons hart en leven te doen. Wanneer Hij weer een vastgelopen leven ziet komen, dan gaat Zijn Heilandshart dadelijk open en dan strekt Hij de Heilandsarmen dadelijk uit. Wij behoeven Hem niet tot ontferming op te wekken, doch Zijn hart komt door Zijn eigen gloed aan 't branden. Hij vindt het een zaligheid om zaligmakend werk aan een zondaar te doen.

Zulk bidden in de grootste smart,
Dat is reeds troost voor 't biddend hart.

8. Het inhoud des gebeds

"Weest in geen ding bezorgd, doch laat uw begeerten in alles door bidden en smeeken met dankzegging bekend worden bij God" (Philip. 4:6).

Het is voor een bidder van zeer groot belang om goed te weten, wat de inhoud van zijn gebed *mag* en ook *moet* zijn. Weet hij dat niet, dan zal telkens hem de angst beklemmen, dat hij in zijn bidden te ver of niet ver genoeg gaat en zulk een angst zal zeer storend op zijn bidden werken. De eene ziel zal daarvan meer last hebben dan de andere. Er zijn er, die telkens schuchter vragen of zij niet te ver gaan in hun bidden; of zij wel recht hebben om ook die dingen voor God neer te leggen; doch er zijn er ook, die maar bidden zonder zich de dingen te realiseeren en die hun gebeden maar lukraak de lucht in zenden, er zich niet om bekommerende waar zij terecht komen en of zij wel ergens terecht komen. Noch de een, noch de andere bidt in de rechte stemming. Bidden moet niet in angst, maar ook niet met brutaliteit gebeuren. Daarom is het zoo goed om eens over den *inhoud des gebeds* te spreken.

Laat ons dan beginnen met te zeggen, dat men gerust *alles* mag bidden; dat geen enkel terrein voor den bidder gesloten werd. *"Laat uw begeerten in **alles** door bidden en smeeken bekend worden bij God"*. *"Werpt **al** uw bekommernis op Hem"*.

De bidder mag tot God spreken over de gesteldheid van zijn hart even gerust als over de gesteldheid van zijn lichaam; over de zonden die hem drukken even zeker als over de zorgen, waaronder hij gebogen gaat; over de vreugde van zijn leven, even goed als over zijn smart; over zichzelf evengoed als over zijn vrouw en kinderen; over het koninkrijk Gods evengoed als over het aardsche vaderland. Van geen enkel terrein kan gezegd worden, dat het een verboden terrein is. Juist omdat God ieder terrein des levens beheerschen wil, mag men Hem ook voor ieder terrein aanroepen. Nooit of te nimmer behoeft een bidder bang te zijn, dat hij te veel van God vraagt, of dat de zaken, die hij tot God brengt, voor Hem te groot of te klein zijn. Aan den troon der genade is niet alleen plaats voor *allen*, doch ook voor *alles*. Zoo goed een kind met alles, wat het hart vervult, naar moeder mag gaan en niet eerst angstig schifting behoeft te brengen in wat het wel en wat het niet zeggen mag, evenzoo mag het kind van God ook met alles tot zijn hemelschen Vader gaan. Aan het Vaderhart van God is voor alles plaats.

Toch mag men niet alles op dezelfde wijze vragen. Ook in het bidden zijn er dingen, die den voorrang hebben. Het koninkrijk Gods is een geestelijk koninkrijk en alle aardsche dingen zijn daaraan onderworpen. In heel de geschiedenis der wereld gaat het om de komst en volmaking van dat Koninkrijk en daarom staat alles daarbij ten achter. Wanneer iemand nu bidden wil om vrede voor zijn vaderland en om de komst van het koninkrijk Gods, dan zal ieder gevoelen, dat het laatste den voorrang moet hebben.

Doch ook in het persoonlijk leven van den enkelen mensch gaat het om dat Koninkrijk. Het geestelijke gaat boven het stoffelijke; het geestelijke komt eerst, het stoffelijke moet aan de komst van het geestelijke worden dienstbaar gemaakt. Dat moet ook bij het bidden niet worden vergeten. Wanneer wij bidden, dan moet ons hoofdbegeeren zijn, dat het koninkrijk Gods in ons moge komen en groeien. Daaraan moeten wij alles ondergeschikt maken. Daaraan moeten wij desnoods ook alles willen opofferen.

Mag Uw naam maar eer ontvangen,
't Ga ons slecht of 't ga ons goed.
Dat alleen is ons verlangen,
Trouwe Vader, wat Gij doet!
Eer is 't ons, hoe laag, het schijn,
Zalig, niets voor U te zijn.

Wij mogen zeer zeker wel bidden om wegneming van smart, doch wanneer de wijsheid Gods oordeelt, dat die smart des lichaams noodig is om onze ziel voor het koninkrijk Gods te winnen of voor het Vaderhuis klaar te maken, moeten wij zelf ook niet willen van die smart te worden verlost.

Wij mogen zeer zeker bidden om wegneming van onze armoede, doch wanneer God oordeelt, dat wij arm beter zullen vorderen op den weg des levens dan rijk, dan moeten wij ook vrede ermee hebben arm te blijven; ja, dan moeten wij zelfs niet eens rijk willen worden.

Wij mogen bidden om het wegnemen van den doorn uit ons vleesch, doch wanneer God oordeelt, dat wij met een doorn vruchtbaarder voor Hem kunnen arbeiden dan zonder dien, dan moeten wij leeren een welbehagen te hebben in onze zwakheden, omdat zóó de kracht van Christus het best in ons blijken kan.

Bij alles, wat wij bidden, moet het geestelijke den voorrang hebben. Wij moeten alleen dat begeeren, wat het geestelijk leven kan bevorderen. Wat vruchtbaar is voor het Koninkrijk, dat moet vóór alles gaan; dat moet alléén begeerd worden.

Ook moeten wij bij het bidden bedenken, dat God gaat boven de mensch, dat God en de goddelijke zaken eerst komen, dan pas de onze.

Nemen wij maar eens het gebed des Heeren, het "Onze Vader", dat ons niet gegeven is om dat nu altijd maar na te zeggen, doch dat ons als een modelgebed gegeven is, waarnaar wij onze gebeden moeten inrichten.

Eerst wordt in dat "Onze Vader" gevraagd:

- a. *Uw naam worde geheiligd;*
- b. *Uw koninkrijk kome;*
- c. *Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzoo ook op de aarde;*

en dan pas komen de beden, die meer den bidder zelven raken:

- a. *Het dagelijksch brood;*
- b. *Het vergeven der zonden;*
- c. *Het bewaren voor de verzoeking;*
- d. *Het verlossen van den booze.*

God en de zaak Gods gaan dus voorop. Als Gods naam wordt verheerlijkt, Gods koninkrijk komt, Gods wil geschiedt in de groote wereld daarbuiten, maar ook in de kleine wereld van ons eigen leven, dan is eigenlijk het groote doel reeds bereikt en dan worden al de andere dingen slechts bijzaak. Al zouden wij dan ondergaan, dan zou het nog goed zijn, al zou de geheele wereld dan ineensstorten dan zou het nog goed zijn. Wij willen toch niet groot worden tegen God in, of naast God; doch wij willen toch, dat Hij groot wordt in ons en door ons. Daarom moet Hij ook nummer een in ons bidden wezen.

En dan moeten wij ons ook goed bewust zijn wat wij zullen doen met de zegeningen, waarom wij vragen. Jakobus zegt: "*Gij bidt en ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt*" (Jak. 4). Daar werd dus om dingen gevraagd, die niet rijker zouden maken in God, doch die in staat zouden stellen om de zonde te dienen en zulk bidden noemt hij "kwalijk" bidden. Ik kan b.v. vragen om mooi weer en dan kan dat een goed en een slecht gebed zijn. Wat wil ik met dat mooie weer doen, als God het mij geeft? Wil ik dan een openlucht-samenkomst houden om God groot te maken of wil ik naar de kermis gaan om de zonde te dienen? Indien het laatste het geval is, dan moet ook van mij gezegd worden, dat ik "kwalijk" bid. Ik kan vragen om gezondheid en dat kan een heel goed gebed zijn, maar ook een slecht. Wanneer ik gezond wil worden om voor mijn gezin te kunnen werken of om van den Heiland te kunnen getuigen, dan is het een goed gebed, doch wanneer ik om gezondheid bid, om weer des te beter de wereld en 't vleesch te dienen, dan is dat kwalijk bidden.

Bij heel ons gebedsleven gaat het er om, of God tot Zijn eer in ons kome. Wanneer dat gebeurt, dan mogen wij om *alles* vragen; dan is er geen enkel terrein des levens, dat wij met onzen God niet betreden mogen; dan zegt God zelf tot ons: "*Doe uwen mond wijd open, en Ik zal hem vervullen*" (Ps. 81:11). "*Eischt van Mij en Ik zal de heidenen geven tot uw erfdeel, en de einden der aarde tot uwe bezitting*" (Ps. 2:8); "*Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u*" (1 Petr. 5:7) dan zal de bidder eerder moede worden van het vragen, dan God van het luisteren.

Het gebedsrecht van het Kind van God bestrijkt heel het leven, als God maar het *begin*, *midden*, *einde* en *doel* van ons bidden is.

9. Het bidden in Jezus' naam

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, al wat gij den Vader zult bidden in Mijn naam, dat zal Hij u doen" (Joh. 16:23).

Nadat wij hebben gesproken over den *inhoud van het gebed*, is het ook van belang, eens te spreken over het *bidden in den naam van Jezus*, omdat dit daar zeer nauw verband mede houdt.

Daar is omtrent dat bidden in den naam van Jezus onder de Christenen een reusachtig misverstand, dat wel eens mag worden opgehelderd! Vele menschen bidden over allerlei zaken en besluiten dan hun gebed met de uitdrukking: "Wij bidden u dat om Jezus Christus, Uws lieven Zoons wil."

Daarmede meenen zij dan te hebben gebeden in den naam van Jezus.

Niets is echter minder waar dan dat. Zal een gebed werkelijk in den naam van Jezus worden opgezonden, dan is daartoe meer noodig dan alleen die slotzin, dan meet ook bij den inhoud daarmede rekening worden gehouden.

Men mag ook niet alles bidden in den naam van Jezus. Wij mogen wel alles bidden, wij mogen al onze nooden en behoeften, al ons wenschen en begeeren en met bidden en dankzeggen bekend maken bij God, doch wij mogen dat niet alles doen in Jezus' naam.

Wat beteekent het: iets bidden in den naam van Jezus?

Laat mij u dat met een voorbeeld duidelijk mogen maken. Wanneer onze Koningin een opdracht heeft aan een ander hof, aan een ministerraad of aan een conferentie, dan laat zij die opdracht door één van haar ministers of gezanten volbrengen. Zij geeft hem een boodschap mee. Die boodschap mag de gezant overbrengen in naam van de Koningin en bij dat overbrengen van die boodschap spreekt hij dan ook met koninklijk gezag. Zijn belofte is een koninklijke belofte; zijn dreigement een koninklijk dreigement; zijn raad is een koninklijke raad. Het is tenslotte niet de gezant, die spreekt, doch de Koningin.

Nu sluit zulk een opdracht niet uit, dat zulk een gezant ook nog over andere dingen spreekt dan die hem door de Koningin zijn opgedragen, doch als hij dat doet, dan houdt hij dadelijk op te spreken in naam der Koningin, dan spreekt hij op eigen gezag en voor eigen verantwoordelijkheid.

Wie dat goed begrepen heeft, die heeft ook verstaan, wat het wil zeggen, te bidden in den naam van Jezus en dat niet alles in den naam van Jezus gevraagd mag worden.

Wanneer ik bid in den naam van Jezus, dan bid ik datgene, wat Hij mij voorgebeden, voorgezegd of opgedragen heeft. Dat mag ik met al de autoriteit, die Jezus bij den Vader heeft, aan Hem voorleggen; *dat*, maar ook niets anders. Al het andere vraag ik in mijn eigen naam.

Wat heeft de Heiland ons nu opgedragen te bidden, welke opdracht hebben wij van Hem ontvangen?

De Heiland heeft aan Zijn discipelen een modelgebed gegeven — het "Onze Vader" — opdat de bidder zou zien, hoe hij zijn gebed heeft in te richten. Uit dat modelgebed kunnen wij leeren, wat de inhoud en wat de vorm van ons gebed moet wezen en ook wat vooropgeschoven en wat voor het laatst bewaard moet worden.

De dingen, die in het "Onze Vader" ter sprake worden gebracht, mogen wij gerust in naam en in opdracht van Jezus aan den Vader voorleggen.

Laat ons eens zien, wat in het "Onze Vader" gebeden wordt:

1. Uw naam worde geheiligd.
2. Uw koninkrijk kome.
3. Uw wil geschiede.
4. Geef ons heden ons dagelijksch brood.
5. Vergeef ons onze schulden.
6. Leid ons niet in verzoeking.
7. Verlos ons van den booze.

Deze zeven beden zijn ons door den Heiland voorgezegd, opgedragen, en daarom mogen wij dat ook doen in Zijn naam.

De Heiland heeft ons echter niet alleen in het "Onze Vader" opdracht gegeven, doch in heel Zijn leven heeft Hij ons feitelijk gezegd, hoe het moest. Hij heeft ons vele dingen niet *voorgezegd*, maar *voorgeleefd* en ook die dingen mogen wij als opdrachten beschouwen, die wij in Zijn naam aan den Vader mogen voorleggen.

Wanneer ik bid om de heiliging van mijn eigen leven, dan handel ik volkomen in de lijn van Hem, Die ons het woord des Vaders heeft gebracht. "Zijt heilig, want Ik ben heilig". Ik mag dat dan ook vragen in den naam van Jezus.

Wanneer ik bid om de redding van mijn gezin, dan handel ik ook in opdracht van Hem, Die ons verklaard heeft, dat het des Vaders wil niet is, dat één van deze kleinen verloren gaat.

Wanneer ik bid om den terugkeer van een verloren schaap, dan weet ik te handelen in den geest van Hem, Die zelf uitging in heggen en steggen om naar het verloren schaap te zoeken.

Wanneer ik bid, dat God meer tot Zijn eer mag komen in mijn leven, dan mag ik dat doen in naam van Hem, Die ons voorgezegd heeft: "Uw naam worde geheiligd".

Wanneer ik bid voor zondagsschool, evangelisatie, in- en uitwendige zending, dan doe ik dat geheel in de lijn van Hem, Die ons heeft leeren bidden: "Uw koninkrijk kome".

Wanneer ik bid, dat mijn wil gebogen moge worden, opdat des Heeren wil in mij volbracht worde, dan mag ik dat ook doen in den naam van Hem, Die ons voorgebeden heeft: "Uw wil geschiede, gelijk inden hemel, alzoo ook op de aarde".

En zoo zouden wij kunnen voortgaan met de zeven beden van het "Onze Vader" en alles, wat daar rechtstreeks uit voortvloeit en ook met alles, wat uit het leven van den Heiland voor ons bidden te leeren valt. Dat alles mogen wij aan den Vader voorleggen in den naam van Jezus.

Zeker, wij mogen ook nog wel veel meer bidden; wij mogen ook vragen om wegneming van zorgen, ziekten en pijn; wij mogen ook bidden om regen of droogte, om zonneschijn of wind en om nog duizend andere dingen meer en wij behoeven heusch niet beschroomd te zijn, dat wij te veel vragen, alleen.. achter al deze beden moet dan niet gevoegd worden: "Wij bidden U dat in naam van Jezus", doch "**Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede**". Bij hetgeen de Heiland ons heeft voorgezegd, behoeven wij dit niet te vragen, omdat wij weten, dat het naar Zijn wil is, doch bij al de andere beden wel.

Wij hebben dus tweeërlei beden, nl. de beden in Jezus' naam en de beden, die moeten worden opgezonden onder de Gethsémané-voorwaarde van "Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede".

Waarom is het nu zoo van belang om iets in den naam van Jezus te mogen bidden? Welken voorsprong hebben deze beden op al de anderen?

Ons tekstwoord geeft ons daarop een duidelijk antwoord: "*Voorwaar, voorwaar zeg ik u, al wat gij den Vader zult bidden in Mijn naam. dat zal Hij u doen*". Het verzekert ons dus de verhooring van ons gebed. Wie iets aan den Vader vraagt in opdracht van Jezus, kan van de verhooring zeker zijn, want de Vader ontzegt aan Zijn Zoon geen enkele bede; de Vader zendt den Zoon nooit onverhoord heen.

En dat is te begrijpen. Dat vloeit niet alleen voort uit de liefde van den Vader voor den Zoon, maar uit de **wezenseenheid**. Al wat naar den wil van Jezus is, dat is ook naar den wil des Vaders. Wanneer ik dus iets bid in opdracht van Jezus, dan weet ik van te voren ook, dat het naar den wil des Vaders is en wat naar den wil des Vaders is, dat geeft Hij ons ook.

Willen wij trachten dat bij ons bidden goed vast te houden?

O, zeker, wij mogen ook gerust bidden, als wij nog niets van al die dingen begrijpen, doch het bidden zal rustiger, heerlijker, vertroostender worden. als wij deze dingen verstaan. Op den laatsten avond voor Zijn heengaan heeft de Heiland dit nog aan Zijne discipelen gezegd, opdat zij daardoor vertroost en versterkt zouden worden en des te beter het naderend scheiden zouden kunnen verdragen. Hij achtte het dus ook wel van gewicht en wanneer Hij, Die de draagwijdte der dingen zoo door en door kent, zulk een belofte als een gouden kleinnood aan de Zijnen nalaat, dan mogen wij haar zeker ook wel aanvaarden, vasthouden en er mede rekenen. Laat ons daarom bij het bidden in Jezus' naam wel bedenken, welk een heerlijke belofte daaraan verbonden is. "Vader! Ik weet, dat Gij Mij

altijd hoort", zeide Jezus in Zijn gebed aan het graf van Lazarus. Wij kunnen dat nu ook zeggen, als wij bidden in Jezus' naam.

10. De drang des gebeds

"Wij hebben ook in den weg Uwer gerichten U, o Heere, verwacht; tot Uw naam en tot Uw gedachtenis is de begeerte onzer ziel" (Jes. 26:8).

Hebben wij nu gezien, wat bidden eigenlijk is, hoe men zich op het bidden moet voorbereiden, wat het voorwerp des gebeds moet zijn en wat het beteekent "te bidden in den naam van Jezus", het is nu van belang om eens over den eigenlijken *drang des gebeds* te spreken.

Laat ons eerst eens zien, wat heel vaak eigenlijk de grootste drang *is* en dan, wat die drang eigenlijk *zijn moet*.

Wanneer wij eens heel rustig en ernstig ons gebedsleven gadeslaan, wat is het dan eigenlijk, dat ons meestal tot bidden dringt en ook aanspoort om in het gebed te volharden?

Wij kunnen die vraag het gemakkelijkst beantwoorden., als wij eens eerlijk denken aan den *inhoud* van ons gebed. In 90 van de 100 gevallen is het "ego", het "eigen ik" de spil, waarom alles draait. Wij hebben het moeilijk in ons leven en nu drijft de benauwdheid van ons eigen leven ons uit naar den troon der genade; de inhoud van ons gebed is dan ook meestal niet anders dan de bede om wegneming van die moeilijkheden. Of wij hebben een hartewensch, dien wij zoo gaarne vervuld zouden zien en nu drijft ons die hartewensch naar God uit en dringt ons tot bidden. Is die wensch nu slechts oppervlakkig, dan geven wij het bidden ras op, wanneer God niet spoedig verhoort; doch is het een diepgaande hartewensch, dan houden wij ons bidden juist zoo lang vol als die wensch ons diep gaat. Voor vele menschen is het centrum van hun bidden de eigen levensomstandigheden, is de spil van het gebed het "eigen ik" en is de drang tot bidden evenredig aan de felheid der levenssmart en aan den ernst der levenswensen. In dagen van droefheid en smart kunnen zij zoo met hun gansche hart roepen tot den Heere, doch als de droefheid voorbij is, dan is er doorgaans ook geen drang tot bidden meer.

Wil God nu zulke menschen op de knieën hebben, dan moet Hij hun een diepgaande smart zenden; en wil Hij ze doen volharden in het gebed, dan moet Hij ook de levenssmart onverminderd laten voortduren.

Dat zijn de menschen, die de kerken vullen, zoolang de alarmklokken worden geluid en het oorlogskanon buldert. Dat zijn de noodbidders, die zich wel herinneren, dat God heeft gezegd: *"Roept Mij aan in den dag der benauwdheid en Ik zal er u uithelpen"*, doch die niet bedenken, dat er dan nog op volgt *"En gij zult Mij eeren"*.

Nu is het waar, dat zulke menschen wel recht hebben om te bidden, want God is een toevlucht te allen tijde. God heeft ons vrijheid gegeven om Hem onzen nood te klagen; God is zoo nederbuigend goed, dat Hij in dagen van angst en kommer en gevaar wil luisteren naar die menschen, die anders misschien niet tot Hem zouden roepen. God wil Zijn genadetroon openstellen voor alle ellendigen en nooddruftigen en Hij moedigt hen van uit de verte zelfs aan, om maar met vrijmoedigheid te komen en te vragen. *"Doet uw mond maar wijd open en Ik zal hem ver vullen"*.

Toch zal ieder gevoelen, dat het levensleed en de zielesmart niet de edelste, hoogste en sterkste drang tot bidden mag zijn. De mensch is het grootst, wanneer hij in zijn bidden niet zichzelf, maar God zoekt. De machtige drang tot het gebed moet niet het "eigen ik", doch moet Gods eer zijn. Het moet er niet om gaan zelf uit de ellende te worden verlost, doch het moet er om gaan, dat God tot Zijn eer kome in ons hart en in ons leven. God moet bij ons de juiste plaats innemen. Gods arbeid aan ons hart moet doel treffen, het moet ons heilig begeeren zijn om hoe langer hoe meer Zijn beeld gelijkvormig te worden.

Wat is eigenlijk de grootste droefheid van een echt kind van God?

Is dat niet juist *dit*, dat God niet meer eer van Zijn werk heeft, dat God slechts zoo weinig vruchten mag plukken van Zijn genade-arbeid aan ons hart? Dit is de grootste droefheid van het kind van God, dat het Hem zooveel smart aandoet.

Welnu, als dat dan zijn grootste droefheid is, dan zal de grootste drang tot bidden niet zijn de eigen vreugde en de begeerte om uit de ellende en smart te worden verlost, doch dat God tot Zijn eer moge komen. Dan gaan wij bidden: "Heere! het komt er niet op aan

hoe het met mij gaat, als Gij maar tot Uw recht komt in mijn leven. Het gaat om U, om Uw eer, om Uw heerlijkheid, om Uw vreugde”.

“Mag Uw naam maar eer ontvangen,
 “t Ga ons slecht of 't ga ons goed.
 “Dat alleen is ons verlangen,
 “Trouwe Vader, wat Gij doet!
 “Eer is 't ons, hoe laag het schijn,
 “Zalig niets voor u te zijn!”

Zie, dat is een geheel andere gebedsdrang. Dat is een drang, die uit de liefde tot God geboren wordt, die God voor oogen heeft en die ook naar God leidt. Dat is ook een drang, die voor God kan bestaan en stand kan houden.

Dat andere bidden houdt dadelijk op en verandert vaak In murmureren en ontevredenheid, wanneer God tot ons komt in den weg Zijner gerechten, maar dit bidden blijft den Heere ook verwachten in den dag van tegenspoed, omdat het geen eigen zaligheid en eigen heerlijkheid, doch het grootmaken Gods bedoelt.

Wat is dat — de weg der gerichten?

Gerichten Gods zijn voor den wereldling heel iets anders dan voor het kind van God. Voor den wereldling zijn het *oordeelen*, die stuk slaan, voor het kind van God zijn het *kastijdingen*, die opvoeden. Voor beiden zijn het echter ervaringen van smart.

Wanneer het in ons leven nu om eigen glorie gaat, dan kunnen wij het bij den Heiland wel uithouden, als Hij ons naar den Thabor der verheerlijking voert, doch zoo Zijn weg naar Gethsémané en Golgotha leidt, verlaten wij Hem onmiddellijk. Dat is voor ons dan de weg der gerichten en daarheen willen wij niet.

Gaat het bij ons echter om de eere Gods, dan willen wij wel dien weg op; dan willen wij wel dien weg op, waarop Hij in ons heerlijker wordt en dan blijven wij ook op den weg Zijner gerichten achter Hem; dan gaat het niet om onzen naam, maar tot Zijn naam en gedachtenis is dan de begeerte onzer ziel; dan juichen wij, wanneer het oog, dat ons ergerde, werd uitgerukt en weggeworpen, wanneer de hand en de voet werden afgehouden en wij verminkt verder moeten en wij *dulden* dat niet alleen, doch wij *begeeren* zulks zelfs en het wordt het gebed van ons leven:

“Heer! verbreek mij nu
 “Maak m’ een vat voor U,
 “Opdat ‘k in voll’ afhankelijkheid
 “Niets dan Uw eer verbreid!”

De drang om God tot Zijn eer te doen komen, is dan de drang van ons gebed en een gebed met dien heiligen drang opgezonden, bereikt ook den troon der genade, is ook naar het hart van God en vindt ook zeker verhooring. Het bidden om eigen geluk en grootheid wordt gelukkig niet altijd verhoord en die gebeden vallen dikwijls zwaar terug op het eigen hart, maar het gebed, dat Gods eer en verheerlijking zoekt in ons hart, in ons huis, in ons leven, in deze wereld, onder de heidenen en onder Israel, is een gebed dat in zich het waarmerk der verhooring meedraagt.

Zalig hij, die met dien drang heeft leeren bidden, want hij zal nooit met ledige handen van God behoeven weder te keeren.

Is het toch eigenlijk niet hoogst merkwaardig, dat dit gebed er bij den mensch zoo slecht in wil? Men houdt bidstonden voor weduwen en wezen, voor gevallenen en gevangenen, voor heidenen en Mohammedanen, voor armen en verlatenen, voor bedroefden en bedrukten, voor de kerk en voor den staat; waarom is het dan zoo moeilijk om te bidden, dat God meer eer van Zijn genadearbeid aan onze ziel, van de leiding van ons leven, van den zegen, dien Hij ons bewees, moge ontvangen? Waarom moeten altijd wij de spil van ons bidden zijn, waarom niet *Hij*!

O, wanneer wij eens wat meer uit het huisje van ons eigen “Ik” kwamen en wanneer het in ons leven eens wat meer ging om de eere Gods en om de komst van Zijn Rijk, wat

zou er dan een sterkere, maar ook heiliger drang tot bidden bij ons komen en waar wij baden voor *Hem*, daar zouden wij ook *zelve* erdoor gezegend worden.

“Heere! leer ons dat bidden, waarvan Gij het uitgangspunt en het doelwit, de drang, de spil en het voorwerp zijt! Verlos ons van ons zelve ook in het bidden en laat de verheerlijking van Uw naam ons hoogste en heiligste doelwit wezen!”

11. De *dwang* des gebeds

“En zij zeide: Ja, Heere! doch. . . .” (Matth. 15:27a)

Hebben wij over den *drang* tot het gebed gesproken, wij willen nu nog een stap verder gaan en over den *dwang* des gebeds spreken.

Wij willen dat doen naar aanleiding van bovenstaand Schriftwoord. Dat is een woord uit de geschiedenis der Kananeesche vrouw. Het werd uitgesproken op een uiterst moeilijk moment van haar leven en onder een geweldige zielepersing. Als men ooit van gebedsdwang kon spreken, dan wel bij haar. Bij haar was het bidden niet maar een *gewoonte* en ook niet een *probeer*, doch een onwederstaanbaar *moeten*. De levensnood was zoo hoog, de zielepersing zoo geweldig, *dat er voor haar geen andere uitweg meer overig was, dan het gebed*. Zij was een moeder — een echte, liefhebbende moeder met een moederlijk hart en een moederhart is ook een priesterlijk hart. Zij had het namelooze lijden van haar dochtertje gezien en zij geloofde, dat dit lijden door den duivel veroorzaakt werd. Daaronder kon het moederhart niet stil meer blijven. Een moederhart is een hart, dat het lijden niet alleen aanziet, doch dat het ook op zich laadt, in zich opneemt, mededraagt. Zoo was het lijden van de dochter het lijden van de moeder geworden. Het moederhart had het lijden van de dochter tot het eigen lijden gemaakt.

Wie zal zeggen, wat zij al had gedaan om van dat lijden te worden verlost. De bijbel zegt niet alles. Men kan er staat op maken, dat het een ontzettende tragedie is geweest. Het is wel droevig maar toch waar, dat de toevlucht tot Jezus doorgaans niet in de eerste, maar wel in de laatste plaats genomen wordt, en dat er meestal al heel wat teleurstellingen moeten zijn geleden, alvorens het hart tot den Heiland vlucht. Zoo gaat het meestal en zoo zal het ook hier wel zijn gegaan.

Eindelijk is het echter zoover gekomen, dat de levensnood een gebedsdwang heeft opgelegd. De Kananeesche hoort, dat Jezus in de buurt is, zij vlucht tot Hem en roept Hem reeds uit de verte toe: “Heere! Gij Zoon Davids! ontferm U mijner”.

Dat is maar niet een gewoon gebedje, doch dat is een ontzettende zielekreet, die het hardste hart wel moet hebben verteederd en dus zeker het teere hart van den Heiland.

Toch antwoordt Hij haar niet één woord. Hij doet juist alsof Hij dien kreet niet hoort, alsof dat moederleed Hem niet aangaat.

De discipelen schijnen nog barmhartiger dan de Meester en daarom zeggen zij: “Heere! laat haar van U, want zij roept ons na”. Zeg haar dan toch wat! Stuur haar dan tenminste weg! Laat haar toch niet zoo vruchteloos roepen!

Dan wordt het nog erger en de schijnbaar *niet hoorende* Heiland, wordt een schijnbaar *harde* Heiland. Hij zegt, dat Hij niet gezonden is, dan tot de verlorenen schapen van het huis Israëls; dat zij dus niet op Hem mag rekenen omdat zij niet tot dat huis Israëls behoort.

Eindelijk heeft de vrouw Jezus bereikt. Zij werpt zich voor Hem ter neer en zegt dan: “Heere! help mij”.

Nu zal de Heiland toch wel niet langer meer weigeren om haar te helpen?

Ja, dat doet Hij wel. Hij weigert niet alleen, maar het is alsof Hij die arme vrouw nog wil vernederen ook. Hij spreekt tenminste een heel hard woord tot haar: “*Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en den hondkens voor te werpen*”. Hoe kan de Heiland toch zoo hardvochtig zijn? Hoe kan Hij, de Barmhartige, Zijn barmhartigheid toch zoo lang inhouden, waar hier zoo dringend om barmhartigheid wordt gevraagd? Wat moet dat een strijd, een pijn, een lijden voor die arme vrouw zijn geweest! Wat moet de Barmhartige haar daar zijn tegengevallen! Zij had veel van Zijn barmhartigheid en liefde gehoord, maar wat ondervond zij nu?

Toch gaf zij het nog niet op. Daar was bij haar gebedsdwang, omdat zij intens het lijden van haar dochter bad meegevoeld en het had gemaakt tot haar eigen lijden. Ik geloof, dat zij liever zou sterven dan het bidden opgeven. Als de Heere haar vernederen wil, dan laat zij dat stil toe, omdat de ootmoed haar geheele hart vervult, maar weggaan zonder geholpen te zijn.... neen, dat doet zij niet. Daar is in haar hart immers een heilig “moeten”.

Ook als zij bij een hond wordt vergeleken, geeft zij het nog niet op. Zij grijpt dat woord van Jezus juist aan om daarvan een nieuwen pleitgrond te maken. Zij begint met een toestemmend "Ja Heere", doch dan komt haar pleitgrond, haar gevat, moedig en schoongevonden "maar" "*Ja Heere! maar de hondkens eten toch van de brokskens, die daar vallen van de tafel hunner heeren.*"

Met dat woord heeft zij Jezus ontwapend. Is het niet heerlijk, dat de Heiland zich door die bidderes ontwapenen laat? Hij houdt Zijn verzet nu niet langer vol. Tegen zulk een gebedsdwang kan Hij niet op. Hij helpt niet alleen, doch Hij moet het uitroepen, zoodat allen het hooren: "*O, vrouw, groot is uw geloof: u geschiede gelijk gij wilt.*"

Natuurlijk werd de Kananeesche vrouw verhoord. Dat kon niet anders. Maar toch komt de vraag bij ons op, waarom de Heiland zoo lang wachtte met Zijn hulp, waarom Hij haar niet dadelijk hielp, toen zij tot Hem kwam?

Wij vragen dat niet alleen om de geschiedenis der Kananeesche vrouw beter te begrijpen, maar wij vragen het nog des te meer, omdat wij dat wachten, die schijnbare doofheid en hardheid van den Heiland ook, in ons eigen leven vaak aantreffen. Als Hij ons niet hooren wil, waarom zendt Hij ons dan niet weg; en als Hij ons wel hooren wil, waarom wacht Hij dan zoo lang?

Mij dunkt, wij behoeven niet zoo lang naar een antwoord op die vraag te zoeken, wanneer wij de geschiedenis van de Kananeesche maar wat meer aandachtig gadeslaan, wanneer wij de houding van den Heiland eens van achteraf bezien! Wat was het eindresultaat?

Niet alleen dit, dat de dochter genezen werd, maar ook dit, dat de moeder tot een heldin des geloofs en des gebeds uitgroeide. De geloofsbeproeving heeft haar niet armer gemaakt, doch wel rijker, heeft haar niet verbrijzeld, doch wel groot gemaakt, heeft haar niet van Jezus weggejaagd, doch inniger aan Hem verbonden, was voor haar geen verlies, maar winst. Jezus wilde in en door die worsteling de moeder groot maken. Evenals in den oorlog de helden worden geboren, zoo worden ook in de gebedsworsteling de helden des geloofs en des gebeds geboren.

Jakob is een Israëel geworden in de worsteling van Pniël.

Abraham is de vader der geloovigen geworden op den Moria, waarop hij zijn Izak moest offeren.

Christus is de Zaligmaker der wereld geworden op Golgotha, waar het scheen, dat Hij geheel onderging. En zoo ook is de Kananeesche de geloofsheldin en de gebedsheldin geworden in de gebedsworsteling met Jezus. Gebedsbeproeving is gebedsgroei en gebedsverdieping.

Had Jezus maar alleen de dochter willen helpen, dan had Hij wel dadelijk kunnen antwoorden, doch nu Hij ook de moeder in het bidden wilde sterken, nu moest Hij wachten en zwijgen. Dat wachten en zwijgen werd der moeder tot zegen en maakte haar groot. Daar was bij de moeder *gebedsdwang* en daarom was zij juist goed geschikt om gebedsbeproeving door te maken. Een ander zou zijn weggelopen, doch met deze vrouw kon de Heiland naar de diepte afsteken. Zij was iemand, waaraan Hij groot werk kon doen en die Hij groot kon maken. De zwaar beproefde werd een heerlijk bekroonde en dat kon maar langs een weg worden bereikt n.l. langs den weg der gebedsbeproeving.

Misschien werpt deze geschiedenis wel eenig licht ook op ons gebedsleven. De Heiland wil niet alleen ons gebed verhooren, doch Hij wil ons ook in het bidden oefenen, verdiepen, doen groeien. Daarom antwoordt Hij niet dadelijk, daarom durft Hij wachten, soms zelfs heel lang. En dat wachten duurt soms te langer naarmate de gebedsdwang te sterker is.

Wonderlijk toch, op sommige oppervlakkige gebeden antwoordt de Heere soms onmiddellijk en op gebeden, die ons uit het diepst der ziel worden geperst, antwoordt Hij eerst na een korteren of langeren tijd en het langst wacht Hij vaak met het verhooren van die gebeden, die uit gebedsdwang geboren worden.

De Kananeesche geeft ons daarvan de verklaring. De Heiland wil de Zijnen doen uitgroeien tot helden en heldinnen des geloofs en daarom steekt Hij met hen naar de diepte af en oefent Hij ze in het gelooven en bidden. De gebedsworsteling wordt dan een leerschool, de wachtenstijd des Heeren wordt de oefentijd der ziel. Waar nu de gebedsdwang het sterkst is, daar kan ook de wachtenstijd het langst duren. Zonder dien dwang zou men dadelijk ophouden als de Heiland liet wachten; met een sterker dwang

houdt men het wel langer vol, doch als over de ziel een ware gebedsdwang is gekomen, dan *zal* zij het niet opgeven, daar *kan* zij het niet opgeven, ook al durft de Heiland heel lang te wachten. Zulke bidders groeien in het bidden en straks krijgen zij niet alleen, wat zij hebben gevraagd, doch zij bemerken ook, dat de wachtenstijd een gezegende tijd is geweest en dat zij nu sterker in het bidden zijn, dan toen zij hun knieën voor het eerst bogen.

12. Het voorwerp des gebed

"Al wat gij den Vader zult bidden in Mijn naam, dat zal Hij u geven" (Joh. 15:16 en 16:2).
"Indien gij bidt, bidt aldus: Onze Vader, Die in de hemelen zijt" (Matth. 6:9).

Het is voor vele menschen nog altijd niet recht duidelijk, tot Wien zij zich in het gebed moeten wenden, of zij bidden moeten tot den *Vader*, tot den *Zoon*, dan wel tot den *Heiligen Geest* en daarom is er in hun bidden ook niet de noodige *vastheid* en *klaarheid*. Daarom willen wij heden eens spreken over het voorwerp des gebeds en de vraag eens onder de oogen zien, tot Wien men zich bij het bidden wenden moet. Zeker, deze vraag is van groot gewicht, maar toch overschatte men haar niet. Wanneer een ziel in haar onwetendheid haar gebed eens zou richten aan een verkeerd adres, dan behoeft zij daarom nog niet dadelijk te vreezen, dat het daarom niet zal worden verhoord. Wij moeten toch nooit vergeten, dat wij bij ons bidden de van God gegeven hulp hebben in den grooten Hoogepriester Jezus Christus en Hij zorgt wel, dat onze gebeden daar komen, waar zij wezen moeten.

Onlangs was ik bij den directeur der belastingen en deed daar een verzoek om vermindering en ik trachtte ook duidelijk te maken op welke gronden ik dat verzoek deed. Eenigen tijd later kreeg ik een schrijven van den burgemeester, waarin mij werd gemeld, dat hij goedgunstig had beschikt op het request aan hem gericht. Toch had ik nooit zelf een request aan den burgemeester gezonden, doch de directeur der belastingen had mijn verzoek aan hem omgezet in een request aan den burgemeester, omdat deze daarop te beslissen had. Door de hulp van den directeur kwam mijn verzoek dus aan het juiste adres en in den juisten vorm en daaraan had ik het mede te danken, dat ik kreeg, wat ik verlangde.

Zoo is het nu ook met ons bidden. De groote Hoogepriester, ons van God gegeven, zorgt er ook wel voor, dat ons gebed in den juisten vorm aan het juiste adres komt en dat ons dus geen gehoor zal worden ontzegd, alleen omdat wij ons gebed niet aan het goede adres hebben gericht. Toch is het voor den bidder wel van belang om te weten tot Wien hij bidden moet. Het bidden zelf is dikwijls al zoo moeilijk en daarom moeten alle dingen, die daarbij ons denken zouden kunnen vertroebelen, zooveel mogelijk worden weggenomen.

Welnu, wanneer wij het Woord van God openslaan, om te zien tot Wien men bidden moet, worden wij telkens weer op den Vader gewezen als op het Voorwerp des gebeds.

"Al wat gij den Vader zult bidden in Mijn naam, dat zal Hij u geven" (Joh. 15:16 en 16:2).

"Indien gij bidt, bidt aldus: Onze Vader, Die in de hemelen zijt" (Matth. 6:9).

Het was des Heilands levenstaak om aldoor op den Vader als op de bron van alle goede gaven en volmaakte giften te wijzen en om den menschen aan te sporen, het van den Vader en van Hem alleen te verwachten. Hij sprak het telkens onomwonden uit, dat Hij van zichzelf niets kon doen, tenzij Hij het den Vader eerst zag doen. Hij was de Uitvoerder van des Vaders raad, de Volbrenger van 's Vaders wil, de Verheerlijker van 's Vaders naam, maar daarom ook de voortdurende Heenwijzer naar den Vader.

Zoo wijst Hij ook Zijn discipelen telkens heen naar den Vader en leert hen tot Hem hun gebeden te richten. *"Indien gij bidt, bidt aldus: Onze Vader, Die in de hemelen zijt"*.

Nu zijn er vele zielen, die door den blik op hun eigen tekortkomingen en op de heiligheid Gods niet tot den Vader durven bidden, die nog niet of niet meer in de rechte, vertrouwelijke verhouding tot den Vader leven en die daarom ook nooit komen tot de rechte innigheid des gebeds. Zij gevoelen zich wel verzoend met God; zij kennen Hem ook wel als Vader; zij weten, dat zij van Hem het Abbarecht hebben ontvangen, doch de rechte vertrouwelijkheid en innigheid is er niet. — Zulke zielen kunnen zich veel gemakkelijker uitdrukken, wanneer zij hun gebeden mogen richten tot den Heiland en wanneer zij hun dank mogen richten op Hem.

Het gaat daarmede als in zoo menig huisgezin. Vader is wel het hoofd en de groote vragen moeten ook tot Vader worden gericht, maar toch komt het heel vaak voor, dat vele kinderen zich gemakkelijker tegen moeder dan tegen vader uitspreken, ook al weten zij

zeker, dat vader en moeder het met elkander eens zijn en dat zij nooit iets van moeder zullen gedaan krijgen, dat vader ook niet goed vindt. Er is meestal tusschen het kind en de moeder een veel vertrouwelijker houding dan tusschen het kind en den vader en daarom spreken de kinderen zich doorgaans ook veel gemakkelijker tegenover moeder uit.

Zoo is het nu ook in de verhouding tusschen God en de ziel. Sommige zielen zijn zich wel volkomen van het Kindschap Gods bewust, maar leven toch niet in een vertrouwelijke verhouding met den Vader. Zij zullen in hun bidden altijd een zekere reserve hebben, het zal nooit eens komen tot een echt hartelijk, kinderlijk spreken met den Vader. Eigenlijk zijn zij tegenover den Heiland veel vertrouwelijker en spreken veel gemakkelijker met Hem. Zij weten wel, dat Christus en de Vader volkomen één zijn, dat de Eén nooit zal toestaan, wat de Ander zou weigeren, dat het eindadres van hun gebeden toch bij den Vader is, maar zij uiten zich gemakkelijker tegenover den Heiland, zij *"geven"* zich gemakkelijker, zij *"durven"* beter tegenover Hem.

Welnu, zulke zielen mogen dan ook gerust door Christus tot den Vader gaan. Zij mogen den Christus ook in het gebedsleven nemen tot Middelaar, tot tusschenpersoon, tot voorspraak bij den Vader.

Kind! als gij het tegen moeder gemakkelijker zegt dan tegen Vader, zeg het dan maar gerust tegen moeder; dan zal deze het wel met vader bespreken en dan zal zij ook wel vaders antwoord u overbrengen, want vader en moeder zijn tegenover u toch een.

Kind van God! als gij u tegen den Heiland gemakkelijker en vertrouwelijker kunt uiten dan tegen den Vader, spreek dan ook maar tot Hem en dan zal Hij uw gebed wel brengen tot den Vader en u ook het antwoord des Vaders wel doen hooren, als gij dan maar niet vergeet, dat het einddoel van uw bidden de Vader is en dat Christus en de Vader volkomen een zijn in willen en schenken.

Trouwens, de Heiland zorgt er ook zelf wel voor, dat de mensch dat laatste niet vergeet, want gelijk de Heilige Geest Christus verheerlijkt aan het hart van den mensch, zoo verheerlijkt Christus aan hem den Vader. Het bidden tot Christus is dus niet een verandering in het bidden tot den Vader, doch het zal er juist henen leiden. De gemeenschap met Christus leidt altijd tot de gemeenschap met den Vader, en zoo ook zal het gebed tot Christus ons opvoeden tot het gebed tot den Vader.

Voor één ding moet echter met ernst en klem gewaarschuwd worden en dat is voor het gebruik maken van andere bemiddeling dan van Christus.

Wanneer Johannes op Patmos, vol eerbiedige hulde, neerzinkt aan de voeten van den engel, die hem al die wondere dingen vertoonde, dan zegt deze bestraffend: *"Zie, dat gij het niet doet; want ik ben uw mededienstknecht en uwer broederen der profeten, en dergenen, die de woorden dezès boeks bewaren: aanbid God"* (Openb. 22:9).

Zoo zouden ook wij willen toeroepen aan allen, die de bemiddeling van anderen, van engelen, heiligen, van Maria of van de Apostelen inroepen: *"Ziet toch, dat gij zulks nooit doet, aanbidt God"*. Gij hebt geen andere bemiddeling nodig, nu gij een algenoegzamen Middelaar hebt. Wanneer God zich zoo diep tot den mensch nederbuigt, dat deze rechtstreeks tot Hem mag spreken, wanneer Hij bovendien Jezus Christus stelt tot een Middelaar tusschen Hem en den mensch, dan zou het ondankbaar en oneerbiedig zijn, om nog naar andere Middelaars of voorspraken te zoeken. God is ons doel en nu mogen wij wel door den Zoon tot den Vader gaan, maar wij mogen ons van geen andere bemiddelaars bedienen.

Zie, een vader vindt het wel goed, dat het kind tot moeder spreekt en deze dan bemiddelaarster is, maar hij zou het zeker niet goed vinden, wanneer de zoon naar een vreemde ging en wanneer deze dan als voorspraak zou moeten dienen. In zulk een geval zou hij zeker eischen, dat de zoon rechtstreeks tot hem kwam.

Zoo ook staat de Hemelvader wel de bemiddeling van Christus toe en geldt het ook in het gebedsleven: *"Niemand komt tot den Vader dan door Mij"*, doch alle andere bemiddeling is daardoor overbodig en verboden.

Bovendien is het ook onmogelijk, dat anderen als bemiddelaars optreden. Wij gelooven gaarne, dat Maria, de profeten, Apostelen en heiligen dicht nabij God zijn, doch daarmee zijn zij nog niet dicht nabij ons en daarom kunnen zij dan ook niet als tusschenschakels dienen.

Wij *moeten* dus bidden tot den Vader, wij *mogen* zulks doen door Jezus Christus, onzen Middelaar, maar dan hebben wij ook verder geen enkele andere bemiddeling nodig. De genadepoort des Vaders staat wagenwijd open en de bidder behoeft door niemand aangediend te worden.

13. De houding bij het bidden

"Komt, laat ons aanbidden en nederbukken, laat ons knielen voor den Heere, Die ons gemaakt heeft" (Psalm 95:6).

Wie den ernst des gebeds goed heeft gevoeld, die heeft ook wel begrepen, dat het niet hetzelfde is, in welke houding wij bidden.

Niet alsof de houding van het lichaam de waarde van het gebed zou bepalen, doch die houding toont aan, in welke stemming het gebed wordt verricht en van die stemming hangt ten slotte alles af!

De houding van ons lichaam moet een symbool wezen van de houding der ziel en als zoodanig heeft zij waarde. Wie innerlijk in de rechte houding tegenover God staat, zal daarvan ook van zelf uitdrukking willen geven door de uiterlijke houding van het lichaam en wie innerlijk niet in de rechte houding staat, zal dat gemis nooit door een uiterlijke houding kunnen goedmaken. Uiterlijke vormen, die niet de openbaring van het innerlijke wezen zijn, hebben voor God geen waarde, want het gaat om het wezen en niet om den vorm.

Wanneer wij dus spreken over de houding van het lichaam bij het gebed dan bedoelden wij daarmede niet, dat de waarde van ons bidden zou afhangen van uiterlijke vormen, maar dan bedoelen wij, dat de bidder zich in het gebed niet alleen door woorden, maar ook door zijn lichaamshouding kan uitdrukken.

Maar, geldt dat ook niet van vele aardsche houdingen?

Wanneer de bedelaar u om een aalmoes vraagt, neemt hij dan ook niet een andere houding aan, dan wanneer de notaris u een erfenis brengt? Wanneer het kind naar moeder komt om schuld te belijden en om vergiffenis te vragen, neemt het dan niet een andere houding aan, dan wanneer het moeder komt gelukwenschen met haar verjaardag? Wanneer de dienaar voor zijn koning verschijnt, neemt hij dan niet een geheel! andere houding aan, dan wanneer hij tegenover zijns gelijken staat? En zou de mensch dan ook niet in zijn gebedshouding uitdrukken in welke gemoedsstemming hij staat tegenover God?

Ieder zal gevoelen, dat de gebedshouding als uiting van de stemming des gemoeds waarde heeft voor God. Er kunnen natuurlijk omstandigheden zijn, die het den bidder onmogelijk maken bij het bidden die houding aan te nemen, die overeenkomt met de stemming van zijn gemoed. Toen Nehemia voor koning Artahsasta stond en diens beker vulde en de koning hem vroeg waarom hij er zoo treurig uitzag en wat hij begeerde, bad hij tot God van den hemel (Neh. 11:4). Dat was wel een echt gebed in de rechte stemming des harten tot God opgezonden, doch de rechte gebedshouding ontbrak. Wanneer daar vaak midden onder den arbeid een kreet uit onze ziel opstijgt tot God, dan komt het er in zulke oogenblikken niet op aan in welke lichaamshouding wij ons bevinden, doch of het werkelijk een hartekreet is, dien wij opzenden tot God. Altijd en altijd weer geldt het, dat het bij den God der Waarheid op waarheid in het binnenste aan komt en dat het gebrek aan innerlijke waarheid niet kan vergoed worden door uiterlijken vorm.

Toch heeft de uiterlijke houding bij het gebed wel waarde en mag zij niet verwaarloosd worden. Wanneer het ons mogelijk is, dan past het ons om tegenover God ook de rechte lichaamshouding aan te nemen.

Onder het Oude Verbond was men gewoon *staande, met het oog en de handen naar boven*, te bidden.

Dat *staan* drukte den eerbied voor God uit. Een dienaar mocht nooit in tegenwoordigheid van zijn meester gaan zitten. Hij moest steeds blijven staan om daardoor uit te drukken, dat hij tot zijn dienst bereid was, dat zijn meester slechts te bevelen had om door hem te worden gehoorzaamd.

Welnu, het staan van den bidder voor God drukt eveneens de dienstbaarheid, den eerbied uit. "Heere! ik sta hier als Uw knecht, spreek maar en ik zal gehoorzamen, gebied maar en ik zal gaan". Zoo, in die gemoedsstemming moet de bidder voor zijn God verschijnen en daarom is het heerlijk en betekenisvol, wanneer hij dat uitdrukt door zijn staande houding.

Het zou daarom zoo goed zijn, wanneer in onze openbare diensten de gewoonte gehandhaafd bleef, dat althans de mannen opstaan bij het gebed.

In ons persoonlijk leven past ons meer de *knielende houding*.

Dat was de houding, waarin de slaaf de voeten van zijn meester wiesch, dat was ook de houding, waarin de onderdaan voor zijn koning verscheen. In die knielende houding ligt de uitdrukking van ootmoed, van zich klein gevoelen, van zich klein maken, verootmoedigen voor God. Eigen grootheid, eigenforschheid, eigen statuur werden naar beneden gehaald om werkelijk klein te worden voor God.

Dat is de houding waarin God op ons kan neerzien, waarin God in ons een welgevallen kan hebben, waarin God ons zegenen kan. Hoe kleiner wij onszelf maken, des te beter zijn wij geschikt om door God te worden groot gemaakt. Daarom is de knielende houding zoo echt geschikt om uit te drukken, dat wij onze kracht en grootheid buiten onszelf en in God zoeken.

Zouden wij daarom in de openbare godsdiensttoefeningen de staande houding willen aanbevelen, in het persoonlijk gebed verdient ontegenzeggelijk de knielende houding de voorkeur.

Onder het Oude Testament was men gewoon onder het gebed de *handen naar God uit te breiden*. Dat waren de handen van den bedelaar, die niet alleen vroeg met den mond, maar ook de hand op hield om te ontvangen. God zou immers antwoorden; God zeide immers: "*Bidt en gij zult ontvangen*". Welnu, de bidder nam daarom de houding der gebedsverwachting aan. Bidden met opgeheven handen was dus bidden in gebedsverwachting.

In onzen tijd en in ons land neemt men die houding wel niet meer aan, doch de gebedsverwachting moet daarom toch dezelfde zijn.

Wij zijn gewoon te bidden niet met opgeheven, doch met *gevouwen handen*. Ook dat heeft een diepe, heerlijke, rijke beteekenis.

Het bidden met gevouwen handen is het bidden van een, die alles heeft losgelaten, die den hamer, den beitel, de naald, den penhouder, den ellemaat, den heerschersstaf, het zwaard — alles heeft losgelaten om nu eens een oogenblik met God alleen te zijn.

Het bidden met gevouwen handen is ook het bidden *van den gebondene*, van iemand, die zichzelf bindt om met God alleen te zijn. Die gevouwen handen zeggen, dat wij het zelf niet kunnen en niet willen en dat wij het alleen van God verwachten. De knielend gebogene is ook een door eigen wil gebondene; de man, die een slaaf wil zijn, wil ook een gevangene wezen.

En tenslotte, onder het Oude Testament hield men het *oog naar boven gericht*. Van voren moest het alles komen, wat leven geeft en leven wekt en daarom zag de bidder ook hoopvol uit naar den Heere. De slaaf — de gebondene, was toch een verwachtede. De bidder richtte zich tot God, maar verwachtte het dan ook van God. "*Ik zal uitzien naar den Heere, ik zal wachten op den God mijns heils, mijn God zal mij hooren*", dat lag uitgedrukt in dat open oog, dat op God was gericht.

Wij zijn gewoon om onze *oogen te sluiten* en ook dat geeft een symbolische beteekenis. Zeker, ook wij zien uit naar den Heere en wachten op den God onzes heils, doch door dat gesloten oog willen wij ook nog iets anders uitdrukken.

Het is allereerst een veiligheidsmaatregel. Wij sluiten ons oog om niet door de dingen om ons henen afgeleid, gehinderd te worden. Wij hebben toch al moeite genoeg om onze ziel op God te concentreeren en daarom moeten wij alles, wat ons ook maar eenigszins zou kunnen hinderen, zooveel mogelijk verre houden. Onze gesloten oogen zijn oogen, die van de wereld rondom ons zijn afgewend. Onze oogen zijn naar buiten gesloten, opdat zij des te beter op God en naar binnen zouden kunnen worden gericht en zodoende hebben wij er niet alleen een veiligheidsmaatregel aan, maar ook een gebedshulp. Wij willen naar binnen zien en ook naar God op zien en om dat des te beter te kunnen doen, zien wij nu af van de dingen buiten ons, sluiten wij onze oogen voor de wereld rondom ons.

Die gesloten oogen zijn ook een *belofte* aan den Here.

"Heere ik kniel hier als een gebondene en als een blinde voor U neer; ik wil ook als een gebondene en blinde door U verder geleid worden, niet meer grijpende naar de dingen rondom en niet meer ziende op iets, dat buiten mijzelf is, doch op U en op U alleen. Leid mij, Heere! en ik zal U blindelings volgen."

Die gesloten oogen zijn dus een *veiligheidsmaatregel*, een *gebedshulp* en een *belofte* van toewijding en als zoodanig van de allergrootste beteekenis.

Zoo zien wij dus, dat de lichaamshouding bij het bidden een gebed op zichzelf kan zijn en dat het kan uitdrukken hoe de bidder staat tegenover God.

Soms wordt die gebedshouding nog verscherpt door *gebedsdaden*. De stokbewaarder *sloeg zich op de borst*. Dat slaan op de borst was een belijdenis, dat hij slagen verdiende, door 't geen hij gedaan had, dat hij zich een oordeel op het lijf had gehaald, dat het recht zou zijn als hij werd gegeeseld en dat hij dat ook zelf heel goed gevoelde en erkende. Dat slaan op de borst was een zelfbeschuldiging en een zelfveroordeeling en als zoodanig een bewijs van zelfkennis en berouw. Voor zoover nu die gebedshouding en daden een bewijs, een uiting zijn van de gebedsstemming, zijn zij van groote waarde voor God en zijn zij waard om in den Christen aangekweekt en aangemoedigd te worden.

Een vormendienst, die niet voortkomt uit de gesteldheid des gemoeds, is als een doos zonder inhoud, maar anderzijds is het toch ook waar, dat een voorwerp van groote waarde in een bij hem passende doos dient te worden verpakt en dat een mooi schilderij ook gaarne een mooie lijst heeft.

Laten wij daarom bij ons bidden in Geest en waarheid ook onze aandacht schenken aan de houding van ons lichaam!

14. De echo des gebeds

"Mijn hart zegt tot U: Gij zegt: Zoek Mijn aangezicht; Ik zoek Uw aangezicht, o Heere!" (Psalm 27:8).

Uit mijn jeugd herinner ik mij een plaats in een grooten tuin, waar een mooie echo was. Wanneer wij iets roepen, dan hoorden wij onze stem heel duidelijk terug.

Nabij Apeldoorn is de echoput, waar de echo zoo sterk is, dat zelfs het zuchten van den bezoeker wordt weergegeven. Het lijkt wel of dan in dien put iemand zit, die vervaarlijk zucht, doch het is natuurlijk de weerklank van ons eigen zuchten.

Zoo is er ook een echo des gebeds, die opstijgt uit het menschenhart. Wie oppervlakkig luistert, denkt dat tenminste, doch wie dat bidden goed beluistert, leert het verstaan, dat uit het menschenhart alleen de echo komt, doch dat het eigenlijke bidden niet komt van beneden, maar van boven. Het zuchten van den mensch is de terugkaatsing van het zuchten des Geestes, het bidden van den mensch is de weerklank van het bidden Gods. Het waarachtige gebed komt niet van beneden, maar van boven. Het vloeit uit God en keert tot God en heeft daarom goddelijke waarde.

Dat heeft de dichter van den heerlijken levenspsalm 27 ook gevoeld. God had iets tegen hem gezegd. Dat had hij niet met het oor gehoord, doch dat was van uit den hemel langs een wonderlijk contact in zijn ziel nedergedaald en dat had zijn hart hem toen duidelijk gemaakt. Dat was dus niet gehoord met het oor, maar gegrepen met het hart. Dat was op het klankbord van het hart gevallen en daarop tot God weergegeven. God had gezegd: "Zoek mijn aangezicht".

Het lijkt maar een heel korte opdracht, maar wat omvat die reusachtig veel. "Zoek mijn aangezicht" — wil heel iets meer zeggen dan "Zoek Mij".

Als moeder voor haar jongen staat, dan legt zij soms haar hand onder zijn kin en zegt dan: "Zie mij eens aan". Die jongen behoeft dan niet naar zijn moeder te zoeken, want die staat vlak voor hem, maar hij moet haar eens in het gelaat en dan zeer bepaald in het oog zien. Hij moet haar aangezicht zoeken om haar eens door het oog heen in het hart te zien, maar ook om haar gelegenheid te geven hem eens in het hart te zien. Dat "Zie me nu eens aan" wil dus eigenlijk zeggen: "Laten wij elkander nu eens in het hart zien".

Welnu, dat woord had God nu ook tot den psalmist gesproken en dat spreekt Hij telkens en telkens tot al Zijn kinderen. "Zoekt Mijn aangezicht, laten wij elkander nu eens in het oog en door het oog heen in het hart zien". Als God dus tot bidden noodt, dan bedoelt Hij dat als een elkander in het hart zien.

En wat had de dichter op dat woord Gods geantwoord? Wat was de echo van dat spreken Gods? De dichter zegt het er dadelijk bij: "Ik zoek Uw aangezicht, o Heere!"

Het fluisteren Gods keert weer als een fluisteren der ziel tot God terug. Gods bidden in ons wordt ons bidden tot God. De mensch heeft niets anders te doen dan zijn hart open te zetten naar God. Niet de buitenkant, maar de binnenkant van dat hart heeft de eigenschap om het bidden Gods weer te geven. Blijft daarom het hart gesloten, dan keert Gods bidden niet tot God terug, doch dan wordt het geresorbeerd door het menschenhart en.... dan werkt het niets uit. Staat dat hart echter wagenwijd open, dan klinkt Gods bidden als een echo tot God terug. God zegt: "Zoek Mijn aangezicht" en de ziel antwoordt: "Ik zoek Uw aangezicht, o Heere!"

Is het niet een treffende gedachte, dat ons bidden eigenlijk niets anders is dan Gods bidden in ons? Verklaart dat niet waarom bidden zulk een groote waarde heeft bij God? Verklaart dat niet waarom bidden alleen maar heelemaal echt en hemelsch of heelemaal niets waardig is? Is het van God dan is het heelemaal echt, maar ook alleen dan, en is het van onszelve, dan is het niets waard. We zouden het beeld van de radio kunnen gebruiken. — God spreekt en de trillingen van dat spreken worden opgevangen in het ontvangtoestel van het menschenhart en door den luidspreker wordt dat spreken Gods dan weer de lucht ingezonden. Het eerste is het bidden Gods en het laatste geluid is het bidden der menschen. Dat laatste is niet wat anders, wat nieuws, doch het is de teruggave, de weerkaatsing, de weerklank van het eerste.

Laat mij u dat door een beeld uit de geschiedenis duidelijk mogen maken.

Richard Leeuwenhart werd in een oorlog gevangen genomen en in een kerker opgesloten. Zijn vrienden wisten echter absoluut niet waar. O, als zij dat wisten, dan zouden zij wel trachten hem te verlossen, maar hoe konden zij dat te weten komen? Liefde is vindingrijk en zijn vrouw vond een oplossing.

Richard had voor den oorlog met zijn burchttroubadour Blondel een beurtzang gemaakt. Eerst zong de zanger een couplet en dan zong de koning het tweede couplet, de zanger zong dan weer het derde en de koning antwoordde met het vierde.

Nu werd Blondel, de burchttroubadour uitgezonden om bij alle burchten van Duitschland dat lied te zingen. Zou Richard het hooren, dan zou hij zijn echo-lied laten klinken. De troubadour ging en zong aan vele burchten dat lied; doch zonder resultaat. Eindelijk komt hij aan een burcht waar hij weer zijn lied zingt en.... nauwelijks heeft hij het eerste couplet uitgezongen of daar hoort hij de zware en mooie stem van Richard het tweede couplet zingen. In zijn hart vond het lied van den troubadour weerklank en daarom antwoordde hij daar ook op.

God zingt Zijn lied: "Zoek Mijn aangezicht". Voor heel veel menschen heeft dat geen waarde omdat het geen weerklank vindt, maar daar, waar het dat wel doet, daar wordt de echo gehoord: "Ik zoek Uw aangezicht, O, Heere!

O, waar de ziel dat woord, dat lied Gods hoort, daar zingt ze de echo.

Zoo wordt het menschenhart het klankbord, dat Gods bidden weerkaatst en het bidden van den mensch wordt niets minder dan de teruggave van Gods bidden in ons.

Als dat ons bidden is, dan is het niet moeilijk, dan is het niets van onszelve en dan is het net zoo waardevol als al Gods doen waardevol is.

15. De voorbede des Geestes

"En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort, maar de Geest zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen" (Rom. 8:26).

"En die de harten doorzoekt, weet welke de meening des Geestes is, dewijl Hij naar God voor de heiligen bidt" (Rom. 8:27).

Wanneer een mensch eens aandachtig nagaat, welke eischen God stelt aan het gebed en wanneer hij dan eens eerlijk naar binnen ziet in het eigen hart, dan kan hem vaak geheel en al de moed ontzinken om in het gebed tot God te gaan. Hoe ver—hoe ontzettend ver staat hij af van de eischen Gods en hoe ontzinkt hem alle vrijmoedigheid des gebeds als hij op zichzelf ziet. Het is nu niet meer de vraag of hij nog wel kan bidden, doch het wordt de vraag of hij nog wel bidden mag. Heeft hij niet het recht tot bidden verloren, nu hij niet aan de eischen des gebeds voldoet? Moet hij het bidden maar niet liever staken en de verdere gangen naar den troon der genade maar opgeven?

O, ik weet het zoo, dat het kind van God in de moedeloosheid, die het vaak in moeilijke oogenblikken overvalt, er soms maar toe wil besluiten om het bidden maar op te geven en de bidkamer dan maar om te bouwen tot een treurkamer. Op den duur kan het daar echter geen vrede mede hebben. Het bidden is toch geen *vorm*, maar een *schreeuw des harten*, en met dat schreeuwen kan men zoo maar niet ophouden, zoolang het hart nog zoo onstuimig naar gemeenschap met Jezus smacht. Zooals er in het hart van een kind een onwederstaanbaar verlangen naar moeder leeft en het hart toch niet echt tot rust kan komen, zoolang het niet bij moeder is, zoo heeft ook het Kind van God iets in zich, dat naar God schreit en dat maar niet tot rust en evenwicht kan komen, zoolang het niet bij Hem is en zich in Zijn gemeenschap laaft en sterkt tot den strijd des levens. Al zou het uit moedeloosheid ook op willen houden met bidden, al zou het verstand ook al heel duidelijk zeggen, dat het niet meer bidden *mocht*, dan zou het hart toch door alles heen blijven verlangen naar den Heere en blijven zeggen, dat het bidden *moet*, dat het er niet buiten *kan*, dat het zou weg kwijnen als het geen toegang meer had tot den troon der genade. Die heilige *moeten* is altijd veel sterker dan het schuchtere *niet durven*.

Welnu voor zulke menschen is ons tekstwoord van de allergrootste beteekenis.

Het is misschien goed om dezen tekst eerst eens te lezen in een paar andere vertalingen.

Ds. N. de Jonge vertaalt deze beide verzen uit (Rom. 8) aldus:

"En desgelijks komt ook de Geest mede te hulp aan onze zwakheid; want wat wij bidden zullen, zooals het zijn moet, weten wij niet, maar de Geest zelf treedt voor ons in met onuitsprekelijk verzuchtingen en Hij, Die de harten doorzoekt, weet wat de meening des Geestes is, omdat Hij, naar den wil van God intreedt voor de heiligen".

Prof. van Veldhuizen vertaalt hetzelfde nog weer eenigszins anders. Hij doet het aldus:

"En eveneens steunt ook de Geest onze zwakheid, want weten we niet recht, wat we moeten bidden, de Geest doet zelf het woord voor ons met onuitsprekelijk zuchten. En Hij, Die de harten doorzoekt, weet de bedoeling des Geestes, want naar Gods wil doet Hij het woord voor heiligen".

De heilige Geest neemt in ons bidden een dubbele plaats in.

Ten eerste leert de heilige Geest ons hoe wij moeten bidden. Het echte gebed moet door den heiligen Geest in ons hart worden gebaard, is de vrucht, het resultaat van den arbeid des heiligen Geestes in ons hart. Wat wij opzenden naar God, is iets, dat van God afkomstig is. Hij legt het eerst in ons hart en dan leggen wij het neer voor den troon der genade.

"Het vloeit uit God en keert tot God".

Wie in den Geest is, die bidt een gebed, dat hij van God heeft ontvangen, die geeft eigenlijk aan God terug, wat God hem eerst gaf. Daarom is een gebed des Geestes dan ook een gebed, dat altijd verhooring vindt. God kan Zijn eigen gebeden toch niet onverhoord laten?

Ons tekstwoord wijst ons echter nog op een tweede heerlijkheid, op een tweede aanmoediging om het bidden toch nooit uit moedeloosheid te staken en die tweede

heerlijkheid is *de voorbede des heiligen Geestes*. De heilige Geest helpt ons niet alleen bij het bidden, doch bidt ook zelf voor ons.

Men zou het zoo kunnen zeggen: De heilige Geest bidt in ons om ons het gebed tot den Vader als het ware in te fluisteren, maar de heilige Geest bidt ook voor ons. Naar Gods wil doet Hij het woord voor de heiligen, naar Gods wil treedt Hij voor de heiligen in, Hij helpt ons niet alleen in het bidden, doch Hij bidt ook zelf voor ons.

Daar is een man, die iets aan een hoogen ambtenaar te vragen heeft. Hij is echter maar een domme man, die niet goed weet, hoe hij zijn verzoek moet inkleeden. Nu gaat hij daarom naar een kennis om hem te vragen om hulp. Die kennis helpt hem ook werkelijk en steekt het request in een behoorlijken vorm.

Maar, die kennis doet meer dan dat. Achter den rug voor dien eenvoudigen man om schrijft hij ook zelf naar dien hoogen ambtenaar en beveelt hem dringend in diens goedgunstigheid aan. Nu heeft die eenvoudige man dubbel kans van slagen omdat hij nu een behoorlijk request en een invloedrijken voorspraak heeft.

Eenzelfde dubbele hulp als die eenvoudige man van zijn invloedrijken kennis had, heeft ook de bidder van den heiligen Geest. De heilige Geest helpt hem in het bidden en fluistert hem woorden in om te kunnen uitspreken wat het hart gevoelt, helpt hem om in Gods gemeenschap te komen en leert hem ook, hoe hij zich in Gods gemeenschap gedragen meet.

Maar, de heilige Geest gaat in Zijn hulp nog een stap verder en dat is een zeer gewichtige stap. De heilige Geest gaat ook zelf tot den Vader en bidt voor ons en als de heilige Geest dat doet, dan kan men er ook zeker van zijn, dat dat een warm, een recht gebed, een gebed naar het hart van den Vader is. De Vader weet wel, wat de bedoeling des Geestes is, als Deze voor de geloovige bidt.

Wat is dat een heerlijke troost voor het Kind van God. Er gaan nog afzonderlijke brieven van aanbeveling naar den Vader en, die brieven komen van niemand minder dan van den heiligen Geest. Met zulk een voorspraak behoeft men aan de verhooring van het gebed niet te twifelen. Nu is het niet erg, dat de eischen des gebeds groot zijn, want wij hebben de belofte, dat ook de hulp groot en heerlijk zal wezen.

Augustinus bad eens: "Heere! eisch van mij, wat Gij wilt en geef mij dan, wat Gij eischt".

Wij kunnen volmondig verklaren, dat de Heere dat ook heeft gedaan. Hij heeft veel geëischt, doch God heeft ook veel gegeven. De hulp en de voorbede des Heiligen Geestes zijn voor het kind van God ook voldoende. Nu behoeft de christen het bidden nooit uit moedeloosheid op te geven. Zeker, het bleef zelf nog heel ver van het ideaal verwijderd, het heeft in zichzelf geen grond, waarop het bouwen mag. Het ontleent de vrijmoedigheid tot bidden niet aan eigen deugd en braafheid, doch het laat zich hij het bidden helpen door den heiligen Geest en het laat Hem ook afzonderlijk voor hem pleiten.

Men lette er echter wel op, dat de heilige Geest niet bidt *in onze plaats*, in dien zin, dat wij nu het bidden wel kunnen opgeven. Neen, dat bidden van den heiligen Geest heeft ten doe! om ons gebed te *ondersteunen* en niet om het te *vervangen*. Wij zelf moeten ook bidden, *moeten den heiligen Geest in ons laten bidden*. Naast de voorbede des Geestes moet ook het eigen hart de nooden voor den troon der genade neerleggen. Een kind van God, dat niet bidt, geniet niet van de hulp en ook niet van de voorbede des Geestes. God wil ons niet van het bidden bevrijden, doch bij het bidden helpen en daarom moeten wij ons zetten tot het gebed om de hulp des Geestes te ervaren.

Ervaren wij die echter, dan hebben wij daaraan ook volkomen genoeg. Al zien wij dan ook eigen onwaardigheid, al is het dan ook vaak uiterst moeilijk om onder woorden te brengen, wat er leeft in het hart, al vraagt het twijfelzieke hart dan ook dikwijls of het gebed wel boven den zolder uit komt en wel ooit den troon der genade bereikt, gesteund door het gebed des Geestes *in ons en voor ons*, durven en kunnen wij het aan. Het kind van God is tenslotte ook als bidder, wat God van hem maakt en wat God hem doet zijn.

Paulus zegt ergens: "*Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij*". Zoo ook zou de bidder kunnen zeggen: "*Ik bid, doch niet meer ik, maar de heilige Geest bidt in mij*"—en omdat het de Geest is, die bidt, daarom is het gebed ook naar den Geest Gods. De Vader en de Zoon moeten altijd "*amen*" zeggen op een gebed, dat door den Geest in ons hart werd gebaad.

16. De voorbede van Christus

De Christen heeft twee Voorbidders in den hemel nl. de *Heilige Geest* en *Christus*. Over de voorbede des Geestes spraken wij reeds en nu willen wij over de voorbede van Christus spreken.

Die arbeid van Christus ten bate van den mensch werd afgeschaduwd door het werk van den hogepriester onder Israël. Wanneer hij eerst verzoening voor zichzelf had gedaan en dan het offer der verzoening voor het volk had gebracht, dan ging hij met het bloed van dat offer het heiligdom binnen en plengde dat voor den Heere en dan ging hij, op grond van dat vergoten bloed, pleiten voor het volk. Dat bloed had hem den weg naar het heiligdom gebaad en dat bloed gaf hem nu ook een grond om te pleiten. Zijn eene hand mocht hij leggen op dat bloed, maar dan mocht hij zijn andere hand ook uitstrekken naar God om een zegen. O, wat was het voor Israël een heerlijkheid om te weten, dat er een biddende hogepriester was, die voor hen pleitte bij God.

Die hogepriester naar de ordening van Aaron was een type van den grooten Hoogepriester naar de ordening van Melchizedek. De Schrift zegt van Hem: "*Maar Christus, de Hoogepriester der toekomstige goederen gekomen zijnde, is door den meerderen en den volmaakteren tabernakel ingegaan in het heiligdom*". Ook Hij had het offerbloed bij zich, doch dat was niet het bloed van bokken en stieren, doch het was Zijn eigen kostbaar bloed, waarmede Hij verzoening had aangebracht. En op grond van dat bloed pleit Hij nu voor ons bij den Vader. — Wij hebben in ons hart een medebiddenden en voorbiddenden Geest, maar wij hebben in den hemel ook een medebiddenden en voorbiddenden Heiland.

Om een goed voorbidder te kunnen zijn, is het noodig zoowel de *behoefte van den mensch* als de eischen van God te kennen; het eerste leert *wat* men bidden moet en het laatste *hoe* men het moet doen. Wie de nooden van het menschenhart niet kent, kan ook nooit als tolk der menschen optreden bij God en wie de eischen Gods niet kent, kan de zielekreten van den mensch nooit recht brengen voor God. Een goed voorbidder moet zoowel thuis zijn in het hart van den mensch als in het hart van God.

Een tolk moet zoowel de taal verstaan van den mensch, dien hij vertolken moet, als die van den man, tot wien hij spreken moet.

Zoo ook moet een hogepriester, die de tolk der menschen bij God wil zijn, zoowel de nooden van den mensch, als de eischen Gods kennen om zijn taak recht te kunnen volbrengen.

Welnu, wie voldoet aan die beide eischen zooals Jezus dat doet? Was Hij niet zelf mensch en is Hij niet in alles verzocht geweest als een onzer, heeft Hij niet alle soorten van smart gevoeld? Maar, daarom kan Hij dan nu ook de behoeften van het menschenhart zoo volkomen verstaan en zoojuist vertolken bij God. "*In hetgeen Hijzelf verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij nu ook anderen te hulp komen.*"

Verstaat Hij de nooden van het menschenhart volkomen, Hij kent anderzijds ook het liefdehart des Vaders. Ook dat hart kent Hij door en door, want Hij heeft niet alleen zelf dat hart gevoeld. doch Zijn eigen hart wordt door dezelfde liefde gedreven als het liefdehart des Vaders.

Daarom kan Hij dan ook onze groote en medelijdende Hoogepriester zijn. Hij kan de kreten van het menschenhart verstaan en ze zoo formuleeren, reinigen, heiligen en tot den Vader brengen, dat Deze er op antwoorden moet.

Maar, Jezus doet nog meer dan dat, Hij brengt bij den Vader niet alleen de gereinigde en geheiligde gebeden der Zijnen. doch ook Zijn eigen gebeden. Hij heeft toegang tot den Vader door het bloed. Hij heeft een pleitgrond bij den Vader in het bloed en waar Hij nu met de eene hand henenwijst naar dat vergoten bloed. daar mag Hij de andere hand uitstrekken naar den Vader om een zegen voor ons in ontvangst te nemen.

O, wat is die biddende Hoogepriester bij den Vader voor de kinderen Gods een heerlijke *hulp*, een heerlijke *bemoediging*, en een onzegbaar groote *troost*.

Heel vaak heeft het kind van God het moeilijk in het bidden. Wij, menschen van de aarde, gebonden aan het stof, kunnen ons soms zoo moeilijk boven dat stof uitwerken en zoo moeilijk met God in gemeenschap komen. Maar, nu komt Christus ons als

medebiddende en voorbiddende Hoogepriester zoo heerlijk te hulp en ondersteunt ons in het bidden.

Het is altijd prettig reizen met iemand, die de taal en de gewoonte kent en die overal vrijen toegang heeft. Zoo ook is het voor het kind van God een heerlijke hulp naar den genadetroon Gods te gaan in gemeenschap met den Heiland, Die de taal van ons hart en ook de taal des Vaders kent en Die overal toegang heeft.

Dat is niet alleen een heerlijke *hulp*, maar ook een krachtige *bemoediging*.

Er zijn tijden, dat wij het bidden alleen niet aan durven, dat wij niet van onszelf los kunnen komen en dat wij niet durven binnen treden in het heiligdom. Nu wij echter weten, dat de Heiland voor ons bidt, geeft dat ons moed. Nu durven wij wel, zij het dan ook met groote schuchterheid. Wij hebben een voorspraak bij den Vader, een Advocaat, Die voor ons pleit en Die in het bloed der verzoening, dat Hij heeft geplengd, ook een machtigen grond heeft om te pleiten. Dat geeft ons moed, want dat bloed werd gestort ook voor ons, en als de Heiland er op pleit, dan mogen wij er ook op pleiten.

Het is ons een groote *troost* te weten, dat wij een biddenden Hoogepriester hebben. Wij hebben soms wel heerlijke tijden van levend en krachtig gebed, maar vaak ook hebben wij onze tijden van geestelijke dorheid, waarin het gebedsleven absoluut zonder kracht is. Wij vragen ons dan weleens in onze moedeloosheid af, of onze gebeden wel eens den troon der genade bereiken. Zou dan in die tijden van gebedeloosheid heel ons leven buiten God komen te liggen? Zouden wij bij God vergeten raken, omdat wij ons niet telkens zelfden komen melden?

Gelukkig niet. Wij hebben dan een Hoogepriester, Die onzer in gedachtenis brengt bij God en Die daar voor ons bidt. Als ik niet bidden durf of bidden kan, dan bidt Hij voor mij en dat is de reden, waarom mijn weg niet voor den Heere verborgen is en mijn recht niet aan mijn God voorbij gaat.

O, wat is dat een heerlijke gedachte en wat geeft dat een zalige troost. Hij bidt voor mij, Hij brengt mij voortdurend in gedachtenis bij God, Hij pleit voor mij bij God; ook in mijn zwakke, moedeloze en gebedloze tijden ben ik dus niet vergeten bij God.

"Christus is het. . . Die ook voor ons bidt".

Ik heb mij vaak afgevraagd, waarom Christus zulk een moeilijken levensweg moest bewandelen, toen Hij hier op aarde was. Dat zijn *sterven* zwaar was, kan ik begrijpen, want dat was een verzoenend sterven, maar waarom moest Hij in zijn leven toch ook zooveel lijden? Waarom die armoede, die smaad en hoon, dat verkeerd begrepen worden, die miskennis, dat verloochend worden door een discipel, dat verraden worden door Judas? Ach, zeg mij toch, waarom moest bijna iederen tred, die Hij deed, met smart en met bloed worden geteekend?

Maar, nu heb ik het verstaan. Dit leven was Zijn leerschool waarin Hij geoefend en gevormd moest worden tot Hoogepriester. Hier moest Hij in alies verzocht worden, den smaad dragen, verguisd worden opdat Hij zou aanvoelen in eigen hart, welk een pijn dat doet. Nu Hij dat echter heeft, kan Hij ons ook verstaan, kan Hij met ons medevoelen en daarom kan Hij nu ook voor ons bidden.

"Christus is het.... Die ook voor ons bidt".

Dat stelt dan ook ons in staat om niet alleen te bidden voor onszelf, maar ook voor anderen, God roept ons daartoe, want Hij heeft ons in deze wereld gesteld tot een Koninklijk priesterdom. Hij wil, dat Zijn kinderen ook voor anderen ten zegen zijn. Daar zijn zooveel menschen, die niet bidden kunnen en nog niet bidden durven en nu heeft God de Zijnen gesteld om dat te doen in hun plaats, om dat te doen voor hen.

Maar, als Hij daartoe roept, dan stelt Hij daartoe ook in staat. Hij zelf heeft ons den Heiligen Geest en den grooten Hoogepriester gegeven, Die voor ons bidden en uit die goddelijke voorbede moeten en kunnen nu ook wij kracht putten om voor anderen tot voorbidders te zijn.

O, heerlijke troost, dat ik een biddenden Hoogepriester in den hemel heb. Als ik zie op mijn taak als voorbidder voor anderen, als ik zie op de vaak groote dorheid in eigen hart, als ik zie op mijn gebondenheid aan het stof, waardoor ik zoo moeilijk met God in gemeenschap kan komen, dan gevoel ik het maar al te goed, dat ik er zonder die voorbede van den medelijgenden Hoogepriester nooit kwam.

17. De voorbereiding voor het bidden

"Gij zult ook een koperen waschvat maken met zijn koperen voet, om te wasschen en gij zult het zetten tusschen de tent der samenkomst en tusschen het altaar en gij zult water daarin doen, dat Aaron en zijn zonen zich daarin wasschen. hun handen en hun voeten. Wanneer zij in de tent der samenkomst zullen gaan, zoo zullen zij zich met water wasschen, opdat zij niet sterven, of wanneer zij tot het altaar naderen om te dienen, dat zij het vuuroffer den Heere aansteken, zij zullen dan hun handen en hun voeten wasschen, opdat zij niet sterven; en dit zal hun een eeuwige inzetting zijn, hem en zijn zaad bij hun geslachten" (Ex. 30:18-21).

Dikwijls hebben onze bidstonden niet meer vrucht, omdat wij in het geheel niet of althans onvoldoende zijn voorbereid. Aan een goeden bidstond moet wat voorafgaan. Men moet niet gaan bidden in de hoop, dat alles dan wel in orde zal komen als vrucht van het gebed, doch wij moeten eerst voorbereid worden, al eer wij tot recht bidden kunnen komen. Worden wij dat niet, dan is onze bidstond niet maar minder vruchtbaar, doch dan kan ons bidden tot een groote zonde, ja zelfs tot een vloek worden. In Israël bedreigde God zulk een bidder met den dood. Bidstondwerk is heilig werk en heilig werk moet heilig verricht worden en wanneer dat niet gebeurt, kan het ons tot een vloek worden.

Daarop heeft God met grooten nadruk gewezen in de woorden van onzen tekst.

Aäron en zijn zonen waren door God tot het priesterambt verkoren. Zij mochten dus tot het altaar naderen en altaardiensten verrichten. Zij mochten de offers van het volk tot God brengen en den zegen Gods op het volk leggen. Zij mochten middelaars zijn tusschen het volk en God en tusschen God en het volk.

Waarom hadden Aaron en zijn zonen nu deze onderscheiding Gods te danken? Waren zij vromer, heiliger, hemelschgezinder dan de andere Israëlieten en hadden zij dus die onderscheiding aan eigen deugden te danken?

O, neen, dat waren zij niet en zij hebben ook wel vaak getoond, dat zij niet beter en vromer en heiliger waren.

Neen, zij hadden hun ambt te danken aan een goddelijke roeping. Zij waren door God *afgezonderd, geheiligd, opzijde, afzonderlijk* gezet en zij stonden daar bij het altaar dus niet krachtens eigen deugd of grootheid, doch in hun goddelijke roeping. God had hen tot dat ambt geroepen en daaraan ontleenden zij het recht, om het te bedienen.

Toch zullen zij wel vaak tegen de vervulling van hun ambt hebben aangebeefd. O, het kan soms ontzettend zijn voor een priester om in den gloed van Gods heilige tegenwoordigheid te moeten staan, terwijl hij eigen ongerechtigheid en zonde zoo fel gevoelt. Het kan ook uiterst gevaarlijk zijn. want God ziet bij Zijn dienstknechten niets door de vingers. Sommige menschen beven en sidderen al, wanneer zij eens in de drie maanden aan het heilig Avondmaal moeten gaan, doch hoe moet het dan wel zijn met de priesters, die dagelijks moeten staan en dienen voor het aangezicht des Heeren? Zou het niet wezen om te vergaan van angst?

Dat wist God en nu wilde Hij hun daarin tegemoet komen. Hij wilde hen niet alleen roepen tot het heilige priesterambt, doch Hij wilde het ook zoo maken, dat zij het zouden kunnen volbrengen. Daarom stelde Hij in Zijn huis, naast den dienst van het altaar ook den dienst van het koperen waschvat.

Dat waschvat moest geplaatst worden tusschen de tent der samenkomst en tusschen het altaar. Het was voor de priesters een stopplaats, een halte, voordat zij bij het altaar kwamen; het was de plaats, waar zij voor den dienst van het altaar moesten worden voorbereid, bekwaam gemaakt. Alvorens tot het altaar te naderen, moest de priester eerst tot dat koperen waschvat gaan; alvorens voor anderen te kunnen dienen moest hij eerst zelf gereinigd worden. Alvorens hij mocht arbeiden voor anderen, moest God eerst arbeiden aan hem.

Met den dood werden de priesters bedreigd, wanneer zij tot het altaar naderden alvorens bij het koperen waschvat te zijn geweest, wanneer zij dus onvoorbereid voor God verschenen. Waren zij echter bij het koperen waschvat geweest, dan mocht eigen onwaardigheid hen niet meer hinderen in het dienen voor anderen. Ware dat koperen

waschvat er niet geweest, dan zouden de priesters het nooit hebben kunnen uithouden in den dienst van God. Nu maakt de dienst van het waschvat dien van het altaar mogelijk. Het koperen waschvat was een buitengewoon groot geschenk van God, waardoor het priesterschap geen vloek en ondergang, maar zegen en heerlijkheid bracht.

Doch juist omdat het zulk een groot Godsgeschenk was, daarom was het ook zulk een dure plicht om er gebruik van te maken. Nu dat waschvat er eenmaal was, zou het ook een groote zonde zijn, wanneer er geen gebruik van werd gemaakt en wanneer de priesters ongereinigd op het altaar waren toegetreden. Wanneer God ons zulk een geschenk in Zijn genade aanbiedt, dan is het ook onze dure roeping om het te aanvaarden en te gebruiken. Wat dus een goddelijke genade was, dat was ook een dure *roeping*. Het koperen waschvat, dat een *geschenk* Gods was, werd nu ook een heilige *eisch* Gods.

In het 21ste vers zegt God, dat die dienst van het koperen waschvat een eeuwige inzetting zou zijn en daaruit mogen en moeten wij afleiden, dat hij dus ook voor ons geldt.

Zeker, de priesterstand als zoodanig is opgeheven, niet opdat er geen priesters meer zouden zijn, doch omdat nu het priesterschap van alle geloovigen werd ingevoerd. Wij zijn nu *allen* geroepen, geheiligd, opzijde gezet tot den dienst des Heeren. Wei is de tempel er niet meer en wordt de dienst niet meer bij een steenen altaar volbracht, maar daarom is de dienst des Heeren toch niet minder werkelijk dan weleer. Wanneer wij op onze bidstonden samenkomen, dan zijn wij priesters, die in het heiligdom Gods dienen. Wij zijn geen priesters krachtens eigen heilichheid en braafheid, doch krachtens een goddelijke roeping. God heeft ons gemaakt tot koningen en priesters. Daarom mogen en moeten wij ingaan in het heiligdom en dienen bij het altaar. Wanneer wij hier tot God roepen, dan mogen wij roepen met goddelijke autoriteit, omdat wij een goddelijke roeping hebben.

Wij mogen echter niet tot het altaar naderen, wanneer wij niet eerst geweest zijn bij het koperen waschvat. Wij moeten eerst zelf gereinigd worden alvorens wij mogen dienen bij het altaar. Deze persoonlijke reiniging is een genadegift Gods, maar juist daarom ook onze heerlijke roeping. Wij *mogen* en *moeten* priesterdiensten verrichten, doch nu mogen en moeten wij ook bij het waschvat daarop worden voorbereid.

Zie, daar is iets in ons geestelijk leven, tusschen ons en onze vrouw, tusschen ons en ons kind, tusschen ons en onzen patroon, tusschen ons en een familielid, tusschen ons en een broeder of een buitenstaander.... dat moet niet uit den weg worden geruimd als vrucht van den bidstond, doch dat moet aan den bidstond voorafgaan. Wij moeten handen en voeten reinigen, al eer wij in de tegenwoordigheid Gods kunnen komen om te bidden. *Zoo gij dan uw gave op het altaar zult offeren en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft, laat daar uw gave voor het altaar en ga henen, verzoen u eerst met uw broeder en kom dan en offer uw gave.*

Natuurlijk behoort bij de persoonlijke reiniging niet alleen het zich verzoenen met anderen, doch ook het zelf verzoend worden met God. Ik bedoel niet de verzoening, die op Golgotha tot stand kwam; ik bedoel ook niet de verzoening met God bij de bekeering; doch ik bedoel de verzoening met God, telkens als wij weer in zonde gevallen zijn. *Wie gereinigd is heeft telkens van noode, dat hem de voeten gewasschen worden.* Het kind van God staat nog altijd aan geregelde bezoedeling bloot, maar daarom moet het ook geregeld gereinigd worden. Het mag niet genoeg hebben aan de vergiffenis van de groote schuld bij de bekeering, doch het heeft tegenover het gedurig struikelen en vallen een gedurige reiniging noodig.

Zullen onze bidstonden waarachtige altaardiensten zijn, dan moeten zij ook door de gedurige reiniging worden voorafgegaan.

Is het niet heerlijk, dat die reiniging er is? Ik vrees, dat er geen enkele priester meer bij het altaar zou staan, wanneer er geen koperen waschvat was. Het is er echter, Gode zij dank, wel; en daarom kunnen wij ook telkens gereinigd worden.

Laat ons er gedurig gebruik van maken. Wij behoeven niet met bezoedelde handen naar het altaar te gaan, maar daarom *mogen* wij dat ook niet. God gaf gelegenheid tot reiniging, nu zou het een groote zonde zijn, ongereinigd te blijven. Hoe beter wij zijn voorbereid, des te beter zal ook de bidstond worden.

18. Bidden en werken

"Gij zijt Mijn vrienden zoo gij doet, wat Ik u gebied" (Joh. 15:14).

Bekend is het verhaal van dien veerman, die op zijn eenen riem had geschilderd *"Bid"* en op zijn anderen riem *"Werk"*. Toen hem eens door een heer, dien hij moest overzetten, gevraagd werd, waarom hij dat had gedaan, antwoordde hij: "Als ik met den linkerriem alleen roei, dan draait mijn boot naar den eenen kant, roei ik alleen met den rechterriem, dan draait de boot naar den anderen kant, doch als ik met beide riemen tegelijk roei, dan gaat de boot vooruit". Zoo is het ook met het bidden en werken. Wanneer ik alleen bid en niet werk, dan kom ik niet vooruit; wanneer ik alleen werk en niet bid, dan evenmin, doch wanneer ik bid en werk, dan zal ik ook goed vorderen".

Hoewel dit beeld overbekend is, kwam het ons toch dienstig voor het hier nog eens te herhalen, want het is ontegenzegglijk waar, dat in ons geestelijk leven er alles van afhangt of er een juiste samenvoeging is van bidden en werken.

Vele menschen kunnen die juiste samenvoeging maar niet vinden. Zij gaan óf den eenen kant óf den anderen uit, zij zoeken het óf alleen in het bidden óf alleen in het werken en daarom looplen zij telkens hopeloos vast.

Wij moeten niet *of* het een *of* het ander, doch zoowel het een als het ander doen. Wij moeten bidden alsof het welslagen van ons leven alleen van ons bidden afhangt; en wij moeten werken alsof het alleen van het werken afhangt. Wie zoowel bidt als werkt, die zal slagen.

Wanneer ik bid om de bekeering van mijn huisgenooten, dan is dat zeker een heerlijke zaak. God hoort het gebed en Hij noodigt ons daartoe telkens uit. God verbindt aan het bidden zelfs de heerlijke belofte: *"Bidt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden, klopt en U zal opengedaan worden."*

Wanneer ik echter in dien zelfden tijd allerlei aanstoot geef, waardoor mijn huisgenooten telkens verbitterd worden en zij van mijn leven vrijwel een walg krijgen, dan deed ik beter om eerst dien aanstoot eens uit mijn leven weg te doen, dan is het werken van minstens evenveel belang als het bidden. Heb ik eenmaal gedaan, wat ik kon, om alle ergernissen uit mijn leven weg te doen en geen of althans zoo min mogelijk aanstoot te geven, dan zal mijn bidden ook meer nut sorteerlen. Wanneer ik gedaan heb wat ik kon, dan heb ik het recht gekregen om aan God te vragen, te doen, wat ik niet, maar Hij wel kan doen.

Wanneer ik bid om de heiligmaking van mijn leven en om volle verlossing en ik houd dan welbewust aan de een of andere zonde vast, dan zal mijn gebed gedoemd zijn om een onverhoord gebed te blijven, omdat er iets aan ontbreekt. Ik moet bereid zijn om de zonde los te laten, uit te leveren, op het altaar te leggen en eerst daarna mag ik bidden om mijn eigen heiligmaking. Ik moet net zoover willen en durven gaan als God wil. dat ik gaan zal; ik moet de offers willen brengen, die de verhooring van mijn gebed eischt. Ik moet niet tot God roepen omdat ik er zelf niets voor over heb, doch ik moet tot God roepen omdat ik wel verder *wil*, maar niet *kan*. Daarom riep Augustinus dan ook in eerlijkheid der ziel: *"O, God, eisch van mij, wat Gij wilt en geef mij dan, wat Gij eischt"*. Zie, dat is de ware toon, waarin om heiligmaking kan worden gebeden.

Wanneer ik bid om de uitbreiding van Gods Koninkrijk onder de heidenen en ik ben dan niet bereid om wat voor de zending te geven, of om op Gods kennelijk roepen ook onze zonen en dochters daarhenen te laten gaan, dan zal mijn gebed voor de zending een krachteloos gebed zijn en ik zal in mijn bidden zelf ook geen vrijmoedigheid en drang hebben.

Wanneer ik bid, "Uw wil geschiede, gelijk in den hemel alzo ook op de aarde", dan moet ik willen, dat God met de verhooring van mijn gebed bij mijzelfen begint.

Wanneer ik vraag of God zich over de armen wil ontfermen en ik ben zelf niet bereid wat voor de armen te doen, dan wordt zulk een gebed een aanklacht tegen mijzelfen. Ik mag dan ook alleen maar voor de armen bidden wanneer ik bereid ben zelf voor hen te doen, wat in mijn vermogen is. Het bidden moet met werken gepaard gaan.

Een boer bad aan tafel eens voor een arm gezin in de buurt en hij vroeg of God het van brood wilde voorzien. Toen hij des middags van de markt thuis kwam, miste hij op den

zolder een zak met koren. Hij vroeg aan zijn zoon waar die gebleven was. waarop deze het beschamende antwoord gaf. "Wel, vader! daar heb ik uw gebed van vanmorgen mee verhoord". Die jongen had beter de samenvoeging van bidden en werken begrepen dan zijn vader.

Wanneer ik bid om de redding van zielen, dan is dat wel een heerlijk gebed naar het hart van God, doch Hij kan het pas verhooren, als het gepaard gaat met een bewuste overgave en blijde erkenning van Zijn recht om ons te zenden, waarheen, en op te dragen wat Hij ons gebieden zal. Luiards of vreesachtigen, die er niet op uit willen gaan om van den Heiland te getuigen, hebben ook niet het recht om te bidden om de redding van zielen.

Werkers, die niet bidden, zijn als schatmeesters, die de schatkist van hun heer voorbijzien en die voor zijn werk hun eigen middelen uitputten. Dat is toch dwaasheid; dat behoeft toch ook niet. Een rentmeester mag uit de schatkist van zijn meester betalen wat hij voor zijn meester doet. Stel u voor, dat een kassier uit zijn eigen zak moest betalen, wat er in dienst van zijn meester zou moeten betaald worden, zou hij dan niet dadelijk uitgeput zijn? Zoo ook, behoeft een werker in het Koninkrijk Gods niet zijn eigen krachten uit te putten, doch hij mag uit de volheid Gods putten. Het gebed is voor hem de sleutel waarmee hij de schatkist Gods opent.

Bidders, die niet werken, zijn als onnutte rentmeesters, die in de opvatting van hun taak hun heer grootelijks teleurstellen en aan wien daarom het beheer over de schatkist zal worden ontnomen.

Daarom is onze roeping om te bidden en te werken, om werkend te bidden en biddend te werken; om de kracht alleen van Boven te verwachten; maar om zich dan ook beschikbaar te stellen om door God te worden gebruikt. Wij moeten niet alleen vragen: "*Heere! leer ons bidden*", maar ook "*Heere! leer ons werken*". Wanneer wij wat van U verwachten, laten wij dan bereid zijn zelf de kanalen te wezen, waardoor Gij het geeft; wanneer wij U vragen om iets te doen, laten wij dan bereid zijn om daarbij Uw instrument te zijn. Zoo komt er een gepaste samenstemming tusschen bidden en werken.

Toch moet in dit verband op een lang niet denkbeeldig gevaar worden gewezen. Soms voegen wij het bidden en werken aldus te zamen, dat wij ons eerst uitputten tot wij niet meer kunnen en dan aan God vragen of Hij nu maar de rest wil doen. In zulk een geval vult God slechts aan, doet God slechts de restanten en dat is toch zeker niet de bedoeling. God moet het *doen*, God moet het *geheel* doen, God moet het *alleen* doen. Wij zullen God niet het werk uit de handen nemen, doch wij willen slechts zeggen en toonen, dat wij bereid zijn om te doen, wat wij moeten doen als God het wil doen door ons. Wij willen niet *Compagnon* van God worden, doch *instrument* in Gods hand. Wij willen God niet een handje helpen omdat Hij het alleen niet af kan, maar wij willen Hem als Chef erkennen en dan zelf knecht of loopjongen bij Hem zijn.

De moedigste bidders zullen dan ook de ijverigste werkers zijn. Wie het meest vragen, zullen ook het meest doen. Maar, deze werkers zullen nooit doodgewerkt, nooit uitgeput raken omdat zij, al werkende, uit de volheid Gods putten; omdat zij niet in eigen dienst, niet voor eigen rekening staan en daarom ook niet uit eigen kracht behoeven te leven. God doet het werk en zij zijn slechts instrument in Zijn hand.

O, laat ons het geheim leren van biddend werken en werkend bidden. Zoo en zoo alleen wordt ons leven echt vruchtbaar voor het Koninkrijk Gods en zoo worden wij ook voor overspanning en uitputting bewaard. Ons bidden is geen ledig bidden; in ons werken is dan geen nutteloos werken meer, doch ons bidden is contact zoeken met de krachtbron en ons werken is leven uit Hem. Ons bidden is dan de hand, die wij naar God opheffen om van Hem te ontvangen en ons werken is de gevulde hand, die wij dan uitstrekken naar de wereld om haar iets te geven. Ons bidden is het vragen om een opdracht en ons werken is het volbrengen van die opdracht. Bid en werk — De kunst des levens — Schuilt in dit vereend gebod. 't Is uw plicht en voorrecht tevens — Kind der aarde, kind van God.

Werk en bid — Al 's Hemels gaven — Vloeien uit die dubbele wel. Wie niet bidt — is 't werken sloven. — Wie niet werkt is 't bidden sphen.

19. Voorbede voor anderen

"Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smeekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle menschen, voor koningen en allen, die in hoogheid zijn, opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle Godzaligheid en eerbaarheid, want dat is goed en aangenaam voor God, onzen Zaligmaker" (1 Tim. 2:1-3).

Nadat wij nu reeds zoo vaak over het gebed voor *onszelve* hebben gesproken, moeten wij het ook eens hebben over het gebed voor *anderen*. Licht in 90% van ons bidden een geoorloofd, of ook wel niet geoorloofd egoïsme, in het gebed voor anderen komt pas de echte liefde uit en waar aan God alle egoïsme absoluut vreemd is en Hij altijd verlangend is om anderen wel te doen, daar komt het vooral in de voorbede voor anderen uit, of wij iets van dien Geest Gods bezitten.

Laat ons vooral toch niet vergeten, dat het bidden voor anderen niet afhangt van de gevoeligheid van ons hart, van de stemming van ons gemoed, of van onzen willekeur, doch dat het bidden voor anderen heilige *Christenplicht* is, waaraan zich niemand *mag* en ook *kan* onttrekken zonder groote schade aan zijn eigen geloofsleven te lijden.

Allereerst is dat christenplicht omdat God *het in Zijn Woord gebiedt*. Men leze maar eens aandachtig den tekst, die hierboven staat afgedrukt. Wanneer Paulus aan zijn geestelijken zoon Timotheüs schrijft en hem allerlei wenken en lessen geeft tot opbouw van zijn eigen geloofsleven, maar ook om een goed dienaar van het Evangelie en een goed verzorger der gemeente te zijn, dan vermaant hij hem "*voor alle dingen*", dus in de eerste plaats, dat gedaan worden smeekingen, gebeden, voorbiddingen en dankzeggingen voor alle menschen. Dit komt er maar niet zoo bij, dat mag met "*ook*" gedaan worden als al het andere is afgeloopen, doch dat moet gebeuren *in de eerste plaats*, daartoe wekt Paulus "*voor alle dingen*" op. Eerst voor anderen bidden en dan pas voor onszelve—dat is de stelregel, het voorschrift in het Koninkrijk Gods.

"Eerst anderen en dan pas ik"—dat is eigenlijk de stelregel van heel het christendom, niet alleen bij het bidden, doch bij heel het christelijke leven en hoe meer wij van den Geest van Christus worden doordrongen, des te meer zal dat ook in ons gevonden worden.

Gods Woord eischt het, voor anderen te bidden, doch ook *moet de dankbaarheid er ons toe dringen*. Hebben wij in den hemel niet de voorbede van den grooten Hoogepriester, onzen gezegenden Heiland en ook van den Heiligen Geest? Wij denken daaraan helaas veel te weinig, maar daarom hebben wij dit voorrecht toch. Welnu, dat voorrecht moet ons brengen tot hartelijk danken, maar ook tot hartelijk bidden voor anderen. Het moest als een jubelend dankgebed in onze ziel ruischen. "*Omdat de Heiland en de Heilige Geest steeds voor mij bidden tot den Vader, daarom zal nu ook mijn leven een leven van voorbede zijn*".

Die voorbede vloeit ook voort uit *de priesterlijke taak, die God ons opdroeg*.

Nooit mogen wij het vergeten, dat God ons niet alleen van zondaren gemaakt heeft tot Zijn kinderen, doch dat Hij ons ook heeft gemaakt tot een koninklijk priesterdom. Evenals de stam van Levi van de andere stammen Israëls werd afgezonderd om het priesterwerk te doen en zoo voor het welzijn van heel het volk te worden gebruikt, zoo heeft God ook ons afgezonderd van de wereld om het priesterwerk te doen en zodoende iets voor anderen te kunnen wezen. Wij werden niet gered om alleen maar zelf zalig te wezen, doch ook om voor anderen een zegen te kunnen zijn en een van de voornaamste zegeningen, die wij aan de wereld kunnen geven, is het gebed. De hoogepriester ging ook gedurig het heiligdom binnen, om daar voor het volk te pleiten bij God. Hij droeg dan een borstlap met 12 edelstenen en op iederen steen was de naam van een stam van Israel gegraveerd. Eveneens droeg hij twee schouderbladen met twaalf namen. Dat wilde dan zeggen, dat de hoogepriester daar voor God verscheen met heel het volk bij zich; dat heel het volk hem gebonden was op het hart, en dat hij de noden van het volk droeg op de schouders.

Zoo moeten ook wij tot God gaan met de noden van het volk op de schouders en wij moeten het goed gevoelen, dat wij niet alleen toegang tot God kregen om te bidden voor onszelve, maar ook om te bidden voor anderen. *Daar* zijn wij priesters en priesteressen voor, dat vloeit als een onafwijsbare plicht voort uit onze priesterwijding. Wij komen dus

naar den bidstond niet om in de eerste plaats iets te ontvangen voor onszelve, doch om iets te doen voor anderen.

Wij moeten ten vierde ook voor anderen bidden uit *christelijke barmhartigheid*.

Wat moet het toch ontzettend wezen om zelf niet te kunnen bidden, om geen uitweg te weten met de nooden onzer ziel, om geen toevlucht tot God te kunnen nemen, om den weg naar den genadetroon niet te kennen. O, wat drukt de levenslast soms ontzettend zwaar, wanneer men hem aan niemand klagen kan. Wat is het leven ontzettend moeilijk wanneer men het door moet zonder Levensgids!

Er is zooveel te klagen,

Er is zooveel geweent,

En zooveel leeds te dragen,

en als men dat alleen moet doen, dan is het om er onder te bezwijken.

Maar, moet de Christelijke barmhartigheid ons dan niet dringen om die menschen, die zelf niet bidden kunnen, te helpen, om in hun plaats tot God te roepen, om hun bemiddelaar te zijn, om hun nooden op het eigen hart te nemen en die dan te brengen tot God? Ons voorrecht van te *kunnen* bidden, legt ons ook den plicht op van te *moeten* bidden voor anderen. God heeft ons als bidders in deze wereld geplaatst, opdat wij ook bidders voor anderen zouden zijn.

Paulus noemt aan Timotheüs ook nog een ander motief om tot bidden op te wekken — n.l. dit —: *opdat wij een rustig en stil leven leiden mogen*.

Dat is zeker ook een geoorloofd motief, doch wij erkennen gaarne, dat de andere hooger staan. Een egoïstische bijsmaak valt hier zeker niet te ontkennen.

Is het eigenlijk niet wonderlijk, dat God zoo op voorbede aandringt? God kent toch zelf de nooden van anderen ook wel, Hij kent ze zelfs nog beter dan wij en als God ze reeds kent, waarom moeten wij ze dan nog eens aan Hem voorleggen?

Ja, God kent die nooden wel en wil daar ook Wel gaarne in voorzien, doch.... Hij doet dat het liefst op het gebed. Niemand weet de waarde van het gebed zoo goed te waardeeren als God zelf. Het gebed en het geloof zijn de twee sleutels, waardoor men toegang kan krijgen tot het hart van God. *"Iemand heeft mij aangeraakt, want ik heb gevoeld, dat er kracht van mij is uitgegaan"* — zeide de Heiland eens, toen de bloedvloeiende vrouw in het geloof den zoom van Zijn kleed had aangeraakt. Dat geloovig aanraken had contact met Jezus tot stand gebracht, en door dat contact was de kracht haar toegevloeid. Zoo ook kan het gebed contact met God tot stand brengen, en door dat contact kunnen dan Gods zegeningen tot die menschen komen. Daarom wil God ook, dat zulk een gebedscontact tot stand worde gebracht en als de menschen dat nu niet zelf kunnen doen, moeten wij het doen in hun plaats. Daarom hecht God zelf zulk een groote waarde aan de voorbede voor anderen.

Wanneer God iemand hoort bidden voor anderen dan is dat goed en aangenaam voor Hem, omdat Hij daaruit dan ziet, dat die bidder iets van den zin van Christus heeft verstaan. Een vader en moeder verblijden er zich toch ook over, als de kinderen op hen gelijken, zoodat de menschen zeggen: "Men kan wel zien van wien dat er één is". Hoeveel te meer is het voor God een heerlijkheid, te zien, dat Zijn kinderen op Hem gaan gelijken, zoodat de wereld moet bekennen "dat zij Zijn discipelen zijn". Dat bemerkt de wereld het eerst en het best, wanneer wij hebben geleerd, althans eenigszins, om voor anderen te bidden zooals Christus dat deed.

Gij hebt gebedsmacht bij God — gebruikt die macht dan ook ten bate van anderen. Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel — welnu, werkt dan ook veel voor anderen bij God uit. Weest bidders voor uzelf, maar ook voorbidders voor anderen.

Zoo voldoet gij aan het Woord van God.

Zoo betaalt gij den tol der dankbaarheid.

Zoo volbrengt gij uw priestertaak.

Zoo beoefent gij barmhartigheid.

Zoo worden er wondere zegeningen Gods vrij.

Zoo komt God als een machtig Helper en gij als een heerlijk bidder tot uw recht.

Zoo kan de wereld gezegend worden.

Zoolang er nog een biddende priesterschaar in deze wereld is, is nog niet alles verloren. Wee echter der wereld, wanneer straks die priesterschaar zal zijn weggenomen naar het hemelsche heiligdom. Dat zal het groote verlies der wereld wezen.

20. Een gesloten deur

“.. En uw deur gesloten hebbende” (Matth. 6:6).

Hebben wij nu gezien wat het gebed eigenlijk is, hoe men op het bidden moet worden voorbereid, hoe en wat men dan bidden mag en moet, wij gevoelen reeds dadelijk, dat zulk een hoogheilig en heerlijk werk natuurlijk ook geweldige *eischen* aan den bidder stelt. Groot werk stelt groote eischen, heilig werk stelt heilige eischen, geestelijk werk stelt geestelijke eischen en daar nu het gebed groot, heilig en geestelijk is, stelt het ook groote, heilige en geestelijke eischen. Het gaat bij die eischen echter niet zoozeer om de vraag hoe men *bidden* moet als wel, hoe men *zijn* moet, als men bidt.

Wij willen kortelijk enkele eischen, waaraan een bidder moet voldoen, met elkander bespreken. Wij doen dat niet om dan tot u te zeggen: “Wacht nu maar met bidden, totdat gij aan a! die eischen voldoet”, doch wij willen er u in deze “School des gebeds” telkens op wijzen: “Daar moet het heen, dat is het ideaal”.

In *Matth. 6:6* zegt de Heiland tot Zijn discipelen: “*Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer en uw deur gesloten hebbende, bidt uwen Vader, Die in het verborgene is, en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden.*”

Wanneer wij vragen naar de bedoeling van den Heiland met dit woord, dan behoeft men er niet aan te twifelen, of Hij bedoelt in de eerste plaats, dat de bidder zich moet afzonderen in de eenzaamheid, en dit bevel staat dan tegenover de gewoonte der Pharizeeërs, om op de hoeken der straten te bidden, opdat zij van de menschen zouden gezien worden. De bidder moet er niet naar jagen om van de menschen gezien te worden, doch van God. Vandaar, dat de Heiland er de verzekering bij geeft, dat God den bidder wel in het verborgene kan zien en dat Hij zulks ook wel zal toonen, door in het openbaar op dat verborgen gebed te antwoorden.

Toch komt het ons voor, dat dit woord ook nog wel een veel diepere beteekenis heeft. Die eenvoudige visschers zullen wel niet eens een binnenkamer hebben gehad, waarin zij zich tot gebed konden afzonderen en met hen zijn er zeker miljoenen en nog eens miljoenen, die dat niet hebben. Zouden al die menschen dan niet tot echt bidden kunnen komen, omdat zij de deur niet achter zich kunnen toesluiten?

Wij gelooven zulks geen oogenblik. Wij behoeven ons niet altijd lichamelijk aan het gewoel der wereld te onttrekken en een houten deur achter ons toe te slaan om naar dit woord des Heeren te handelen, doch de bedoeling des Heeren zal wel voornamelijk zijn, dat wij innerlijk in de afzondering moeten komen. Wij moeten onze aardsche bezigheden met de door elkander heen schetterende rumoerstemmen der wereld eerst tot zwijgen laten komen; wij moeten ons onttrekken aan de zorgen, de vragen, de gedachten, die geen betrekking hebben on God en op ons gebed: wij moeten de aardsche dingen neerleggen om ledige handen te kunnen opheffen naar God. Daar moet in ons een gemoedsstemming komen, waarin wij God kunnen ontmoeten en met God kunnen spreken.

Wanneer men bij een smid op visite komt, dan doet hij zijn voorschoot af. Dat is een symbolische handeling. Hij wil daarmee zeggen, dat Hij zijn smid zijn voor een oogenblik aflegt om gastheer te wezen.

Zoo ook moeten wij ons voorschoot afdoen, de zaken even loslaten, de wereld even buiten sluiten, niets meenemen in onzen omgang met God. Hebben wij zoo onze deur gesloten, de wereld even buiten gesloten, dan kunnen wij in het verborgene met God verkeerden. God schreeuwt ons niet toe, wat Hij te zeggen heeft, doch hij fluistert slechts en daarom moet het goed stil en rustig in en om ons wezen, zullen wij die stem Gods verstaan.

Het is niet netjes en ook niet geoorloofd om de Koningin zoo maar op straat aan te spreken. Wie met haar spreken wil, moet uit zijn zaken en werk gaan en haar in het paleis bezoeken.

En zoo ook is het niet betamelijk om God midden in uw zaken staande te houden en aan te spreken. Gij moet uw zaken een oogenblik laten liggen, een oogenblik ook innerlijk loslaten om tot God in de eenzaamheid te gaan.

O, zeker, Nehemia bad tot God een waarachtig gebed, terwijl hij achter den Koning stond met den beker des Konings in de eene en een druiventros in de andere hand (Neh. 2:4) en menig kind van God kent ook wel van die oogenblikken, waarop het — midden onder het werk — even naar boven zag tot God en slechts een enkele kreet slaakte, die toch wel een echt gebed was; doch dat is niet het gewone gebedsleven, maar dat zijn slechts uitzonderingen, die den regel bevestigen. Regel is, dat men de wereld eerst moet buitensluiten en de deur dichtslaan om God in het aangezicht te zien en van mond tot mond met hem te spreken. Bidden is toch niet alleen noodkreten opzenden tot God; bidden is toch niet alleen uit de verte iets aan God toeschreeuwen, doch bidden is rustig spreken met God. De zoon blijft toch ook niet op de stoep staan als hij eens rustig met zijn vader wil spreken, doch hij gaat naar binnen en gaat er bij zitten. Als hij in nood verkeert, mag hij gerust uit de verte om hulp roepen, doch voor het hartelijk verkeer met den vader wordt verwacht, dat hij rustig binnen komt en gaat zitten.

Daarom noemen wij het ook een onafwijsbare eisch, dat het kind van God — wanneer het met Vader wil spreken, de deur van de straat eerst goed dicht doet. Meestal gaat de poort der genade niet open, alvorens de poort der wereld gesloten werd.

Zeker, God kan zich wel op de markt, te midden der krioelende en schreeuwende handelaren aan een ziel openbaren en Hij kan dan wel zoo hard schreeuwen, dat het boven alle andere geluiden uitklinkt en — als het noodig is, doet God dat ook wel, doch rustig spreken met Zijn kinderen doet hij toch meestal, en het liefst in de stilte, wanneer eerst de stemmen der wereld zijn verstomd, wanneer de ziel ook innerlijk eerst de beslommeringen der wereld heeft losgelaten.

Ik vermoed, dat hier vooral de oorzaak ligt, waarom het bij ons bidden zoo vaak niet komt tot het rechte contact. Als ik mijn vader op straat tegen kom, mag ik wel eens amicaal en joviaal roepen: "Dag" — maar zoo behandel ik toch niet de groote vragen van mijn leven? Wanneer ik hem zoo eens op straat zou vragen of ik zendeling of dominee mocht worden, dan zou hij zeker antwoorden: "Jongen! daar zullen wij vanavond eens rustig met elkander over spreken, dat gaat zoo maar niet". En als vader dat 's avonds dan doet, dan moet ik mijn themaboeken eerst dicht doen, want dan verwacht vader van mij, dat nu al het andere zal zwijgen, opdat hij zal kunnen spreken en ik hem zal kunnen verstaan.

Welnu, zoo is het nu ook met den Hemelschen Vader gesteld. Ik mag Hem gerust — zoo onder het werken door — eens een groet toezenden — "*O, Vader, wat zijt Gij toch goed*" — maar, zal het tot een behandelen van ernstige dingen komen, dan moet ik er mij toe zetten om naar Hem te luisteren, dan moet ik het wereldsche een oogenblik loslaten, dan moet eerst de deur achter mij gesloten worden.

Wie daarom echt tot bidden wil komen, moet er zich in oefenen, eerst de wereld buiten te sluiten en innerlijk tot stilte komen. God verschijnt aan ons het liefst in de eenzaamheid. Hij zocht Jacob op in de eenzaamheid der woestijn en in het donker van den nacht. En ook worstelde Hij met Jacob in de eenzaamheid van Pniël. Hij sprak tot Jozef des nachts in een droom. Koning Ahasveros kon des nachts niet slapen, omdat God iets tot hem te zeggen had en daarvoor de stilte van den nacht had uitgekozen. Men verbaast er zich weleens over, dat Nicodemus des nachts tot Jezus kwam. Ik zou zeggen: daar is geen betere tijd om tot Jezus te komen en met Jezus te handelen over het zalig worden. dan juist des nachts! God gaf aan Zacharia juist in den nacht en in de stilte die heerlijke gezichten, die de geestelijke dingen in zulk een helder licht stelden.

Als de Koningin in de troonzaal komt, dan verstomt alle gedruisch, opdat elk woord, dat zij spreken gaat, zal worden verstaan! Zal de Koning der Koningen tot onze ziel kunnen spreken, dan eischt Hij ook eerst absolute stilte, opdat elk van Zijn woorden zal kunnen worden verstaan.

Sluit daarom hermetisch uw deur. Dan gaat de poort der genade open en dan gaat God spreken.

21. Geloof

“Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen” (Hebr. 11:6).

De eerste eisch om te komen tot een Gode welbehaaglijk bidden, is het sluiten van de deur om zodoende in de tegenwoordigheid van God te komen en met Hem gemeenschap te kunnen onderhouden.

De tweede eisch is zeker wel *het geloof*.

Ons bidden kan vaak niet alleen absoluut *onvruchtbaar* zijn, maar zelfs *zondig* worden. Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde en dus ook het gebed, dat niet uit het geloof is. *Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen, want wie tot God komt, moet gelooven, dat Hij is, en dat Hij is een Belooner dergenen, die Hem zoeken.*

Wanneer ik niet geloof, dat God bestaat, dan zou het natuurlijk dwaasheid wezen, om tot dien niet bestaanden God te bidden. Daarom is het gebed voor den atheïst ook een dwaasheid.

De Deïst gelooft wel, dat God bestaat, maar hij gelooft niet, dat God zich nu nog met Zijn schepping bemoeit, hij gelooft niet, dat God een Belooner is dergenen, die Hem zoeken, en daarom is ook voor zulk een Deïst het bidden een dwaasheid.

Zal de christen echter wel tot bidden komen, dan zal hij niet alleen moeten gelooven, dat God bestaat, maar ook, dat God luistert naar en antwoordt op het gebed. — Zonder dat geloof zou elk gebed een dwaasheid wezen.

“*Bidden helpt*” — liet Ds. v. Heest op den muur van de zaal, waar bidstonden werden gehouden, schilderen. Die overtuiging gaf hem dan ook het recht tot het houden van bidstonden. Had hij dat niet geloofd, dan zou iedere bidstond een *misdaad* zijn geweest.

Een gebed zonder geloof is echter niet alleen een *dwaasheid*, maar ook *zonde*. God wil niet, dat het gebed tot een spel wordt verlaagd. Het gebed is een heilige zaak, maar daar moet dan ook heilig mede worden omgegaan. Het kind van God *mag* niet alleen antwoord op het gebed verwachten. doch het *moet* dat ook doen; en als het dat niet doet, dan zondigt het juist zoo goed, als wanneer het een moord of overspel doet.

Jacobus spreekt in zijn brief over: *Kwalijk bidden*. “*Gij bidt en gij ontvangt niet omdat gij kwalijk bidt*” (Jak. 4:3). Nu bedoelt hij daarmee vooral het bidden om dingen, die het leven niet heiligen, doch veeleer verwoesten. “*Opdat gij het in uwe wellusten doorbrengen zoudt*”. Doch ook van het gebed, dat met het geloof niet is gepaard, mag men gerust zeggen, dat het een *kwalijk bidden* is. Daarom zegt diezelfde Jacobus, als hij spreekt over de zekerheid van de verhooring des gebeds: “*Maar dat hij ze begeere in geloof, niet twijfelende, want die twijfelt is een bare der zee gelijk, die van den wind gedreven en open neergeworpen wordt. Want die mensch meene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere*” (Jak. 1:6-7). Wanneer *alles*, wat niet het geloof niet is, zonde is, dan behoort daarbij natuurlijk ook het gebed. Een gebed zonder geloof verraadt twijfel aan de liefde des Vaders en aan Zijn stellige beloften: “*Bidt en u zal gegeven worden, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal opengedaan worden*”.

In het Koninkrijk Gods bestaat deze vaste wet: “*U geschiede naar uw geloof*”. Heb ik een *groot geloof*, dan krijg ik veel, heb ik een *klein geloof*, dan krijg ik weinig en heb ik *geen geloof*, dan krijg ik niets.

Daarmede is echter alleen nog maar aangetoond, dat een gebed zonder geloof *onvruchtbaar* is, doch van de zondigheid van zulk een gebed blijkt daaruit nog niets. Toch staat ook die zondigheid onomstootelijk vast, zooals blijkt uit het woord: “*Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde*”.

Hierin ligt die zondigheid van een gebed zonder geloof, dat wij God *onnoodig vermoeien*.

Wanneer ik telkens bij een dokter aanbel, doch het dan nooit eens tot een degelijke behandeling laat komen, omdat ik niet geloof, dat die dokter mij goed zal helpen, dan is het niet zoo erg, dat ik mijzelve telkens nutteloos vermoei, want dat is mijn eigen schuld. Maar het is erger, dat ik den dokter telkens vermoei, zonder dat hij of ik er baat bij heeft.

Wanneer ik bij de menschen aanbel en dan hard wegloop, doe ik niet alleen een nutteloos werk, doch ik doe een misdaad tegenover die menschen, bij wie ik aanbel en hoe hoger die menschen staan, des te grooter is ook mijn misdaad.

Maar, dan zal men ook gevoelen, dat bidden zonder geloof een zeer groote misdaad is tegenover God. Zulk bidden vermoeit God. In Jes. 43:22 lezen wij: *"Doch gij hebt Mij niet aangeroepen, O Jakob! als gij u tegen Mij vermoeid hebt, o Israël!"* — en in Jes. 43:24 lezen wij: *"Doch Gij hebt Mij arbeid gemaakt met uw zonden, gij hebt Mij vermoeid met uw ongerechtigheden"*.

Bidden zonder geloof is spelen met het heilige. De grootheid van die zonde wordt bepaald door de hoogheid van Hem met Wien men speelt.

Bidden is priesterwerk verrichten, hetgeen wij mogen en moeten doen, omdat wij priesters zijn, maar daarom is *"kwalijk bidden"*, zonder geloof bidden, dan ook een gruwelijk misdrijf, een priester onwaardig, een vermoeienis Gods, Hem tot diepe smart. Wie tot God komt moet gelooven, dat Hij genaderd wil worden, dat Hij wil luisteren naar ons gebed, en dat Hij ook antwoorden wil.

Een dame las eens het schriftwoord: *"Indien gij een geloof hadt als een mosterdzaad, gij zoudt tot dezen berg zeggen: Ga henen van hier derwaarts, en hij zal henengaan en niets zal u onmogelijk zijn"* (Matth. 17:20). — Nu stond er een groote boom vlak voor haar raam en deze belemmerde haar uitzicht buitengewoon. Zij wilde dien boom wel erg graag kwijt zijn. Des avonds bad zij tot den Heere of Hij in dien nacht dien boom wilde verplaatsen. Toen ging zij ter ruste. Toen zij den volgende morgen wakker werd, ging zij dadelijk naar het raam om eens te zien, hoe het met dien boom gesteld was. Hij stond er nog net als gisteren en eergisteren en toen zij dat zag, riep zij uit: "Ziet gij wel, hij staat er nog, dat dacht ik ook wel". Maar juist door dien uitroep toonde zij, dat zij niet in het geloof had gebeden. Zij dacht wel, dat het niet verhoord zou worden!

Petrus zit in de gevangenis en van de gemeente wordt een vurig gebed opgezonden (Hand. 12). Terwijl zij nog aan het bidden zijn, klopt Petrus op de deur en dan durven zij niet gelooven, dat het Petrus is. Er was dus niet veel geloof in hun gebed geweest en Petrus was niet *door*, maar *ondanks* hun gebed verlost.

Wie geloovig bidt, rekent ook op de verhooring. In een zendings-gemeente heerschte eens een groote droogte, die een mislukking van den oogst deed vreezen. De zending riep zijn gemeente op, om tot God om regen te bidden en allen gaven daaraan gehoor. Een klein meisje ging naar de kerk met een groote parapluie onder den arm en toen men haar vroeg, waarom zij dat deed, zag zij den vrager verbaasd aan en zeide: "Maar wij gaan toch om regen bidden?" Zij was misschien de eenige, die in de rechte stemming kwam tot het gebed. Zij rekende er op, dat God verhooren zou en toen men onder een geweldigen regen naar huis ging, was zij de eenige, die een parapluie had.

Een arme vrouw bad tot God om aardappelen voor haar gezin en toen zij gebeden had, zette zij het water maar vast op, opdat dat koken zou als de aardappelen kwamen. Dat is bidden in het geloof.

Een kennis van mij bad om de bekeering van zijn vrouw en toen er een colporteur bij hem aan kwam met mooie psalmboekjes, kocht hij er maar vast een. Als dan zijn vrouw bekeerd zou zijn, dan kon hij het haar dadelijk geven. Dat psalmboekje in zijn kast, dat was een bewijs van zijn geloof.

Een arme weduwe had eens met haar jongen gebeden of de God van Elia nog eens Zijn raven wilde zenden om brood te brengen. Toen zij opstonden van hun knieën, zette de jongen de deur wagenwijd open, dan konden de raven er gemakkelijk binnen vliegen. Dat is bidden in het geloof.

Gij kent allen de werking van onze waterleiding. Het water wordt gepompt in een groot reservoir. Wanneer nu een dikke buis ons met dat reservoir verbindt, komt er door dien dikken bins ook een dikke straal water tot ons, verbindt ons een dunne buis, dan krijgen wij maar een dunnen straal en staan wij in het geheel niet met het reservoir in verbinding, dan krijgen wij niets; niet omdat er geen water is, maar omdat er geen contact is.

Dat reservoir is mij een beeld van de volheid Gods en nu is het geloof de buis, waardoor uit die volheid Gods alles tot ons kan vloeien. Is dat geloof nu groot, dan vloeit ons veel toe, is het klein dan vloeit ons weinig toe en is er geen geloof, dan vloeit ons niets toe.

Het geloof is dus het orgaan, waardoor Gods gaven ons toevloeien. Een bidder zonder geloof is een electrische lamp zonder contact; is een kraan zonder verbinding met het reservoir; is een brievenbus zonder gleuf.

Wie in het gebed tot God komt moet gelooven, dat Hij op dat gebed ook iets doet, dat Hij op ons roepen antwoordt, dat Hij geeft op ons vragen.

Laat ons daarom eerst de deur naar de wereld sluiten en met Hem in contact treden, maar laat ons er dan ook op rekenen, dat door dat contact ons alles zal toevloeien wat wij tot het leven, den arbeid en de godzaligheid nodig hebben.

22. Aandacht en ernst

"Ik heb Uw aangezicht ernstiglijk gebeden van ganscher harte; wees mij genadig naar Uw toezegging" (Ps. 119:58).

In dezen tekst liggen twee gebedseischen opgesloten nl. *aandacht* en *ernst* en waar aan deze beide eischen niet wordt voldaan, daar komt het niet tot echt vruchtbaar bidden.

Allereerst moet er *aandacht* bij het bidden zijn. De deur naar de wereld moet gesloten worden, juist op dat de *aandacht* van de wereld zou worden afgetrokken; de deur van den genadetroon gaat dan open, juist opdat wij nu onze voile aandacht op God zouden kunnen richten.

Wil het bij een ziel tot echt bidden komen, dan zal zij terdege moeten weten, waar het om gaat. Zij moet niet maar van wal steken in de hoop, dat de behoeften des harten onder het bidden wel in de gedachte zullen komen; doch voor zij aan het bidden begint, moet Zij zich bewust zijn, wat haar naar den troon der genade uitdrijft. Wanneer David naar God wil gaan, om daar eindelijk schuld te belijden en om vergiffenis te vragen, dan doet hij dat, volgens zijn eigen verklaring, *na ernstig overleg*. Voordat hij neerknielde, had hij zich eerst goed bezonnen. Hij ging naar den troon der genade met een vast plan, met een bepaalde boodschap en hij had zijn hart ook op die bepaalde zaak gezet. Hij ging tot God omdat hij iets bij God te doen had.

O, zeker, als wij aan het bidden zijn en ons dan allerlei dingen invallen, mogen wij die ook gerust voor Gods troon neerleggen. Een ziel behoeft niet eerst een soort programma op te maken van wat zij vragen en zeggen zal, maar toch moet een ziel weten, wat zij voor den troon der genade komt doen. Dat heeft zij niet zoozeer voor *God*, als wel voor *zichzelve* noodig.

Een ziel wordt bij het bidden zoo gemakkelijk afgeleid. Zij heeft dus toch al haar krachten noodig om zich te stellen tot en te concentreeren bij het gebed en daarom moet de inzet van het gebed ook goed zijn.

De psalmdichter zegt ook, dat hij den Heere heeft gebeden van *ganscher harte*. Zijn geheele hart was er bij; al zijn zielekracht was geconcentreerd op het gebed; hij had gebeden met zijn volle aandacht; alle nevenkraantjes waren gesloten; alle zijdeuren waren dichtgedaan; alle andere dingen waren losgelaten om alle aandacht en kracht op dat gebed te richten.

Nauw verband hiermede houdt het *vasten*. Wel willen wij hieraan een afzonderlijk hoofdstuk wijden, doch wij willen hier toch reeds de vraag doen, waarom het vaak met het bidden gepaard gaat? Heeft het vasten op zichzelf iets verdienstelijks, zoodat God het gebed zal verhooren om de verdiensten van het vasten?

Zulk een gedachte zou een dwaasheid zijn. Bidden en verdienen zijn twee dingen, die elkander uitsluiten. Wat ik heb verdiend, behoef ik niet aan den genadetroon te gaan vragen en — omgekeerd — als ik iets ga vragen dan bewijst dat, dat ik zelf wel gevoel, dat ik het niet heb verdiend.

Met het vasten wordt echter iets geheel anders bedoeld. Vasten is geen *verdiens*te, doch het is een *hulpmiddel* om de stem van het vleesch tot zwijgen te brengen, juist opdat wij met onze voile aandacht tot God zouden kunnen bidden. Hetzelfde wordt ook met het sluiten der oogen en het vouwen der handen bedoeld. Wij moeten alles doen om te voorkomen, dat onze aandacht wordt afgeleid. Wij moeten er met onze geheele ziel bij zijn. Wij kunnen maar één ding tegelijk goed doen; en nu is het bidden zulk een groote zaak, dat al het andere moet losgelaten worden, om ons met onze geheele ziel op dat gebed te kunnen werpen.

Wanneer wij daaraan denken, wat moeten wij onszelve dan beschuldigen! Wat kwamen wij in dit opzicht veel te kort! Wat waren wij er soms slecht "*bij*", wat zwierven onze gedachten onder het bidden vaak overal rond, wat waren wij soms verstrooid! Ons bidden was niet een worstelen der ziel, waarbij alle krachten werden aangewend, doch het was een bijzaakje, dat bij alle andere zaken nog wel "eventjes" kon worden waargenomen. Het ging zoo terloops, zoo tusschen de dingen door, zoo met de dingen samen. Het vermoeide niet en het verkwikte niet. Nu ja, men deed het, doch men had het eigenlijk ook juist zoo

goed kunnen laten. Nu wij het gedaan hebben, heeft het ons niet gelukkiger gemaakt; en als wij het zouden nagelaten hebben, dan had het ons heusch ook niet ongelukkiger gemaakt.

Hoe vaak gebeurt het niet, dat men aan tafel zit te praten en dat men dan vragen moet: "Kinderen! hebben wij al gebeden of nog niet?"

In zulk een geval kan men altijd — zonder eenige uitzondering — zeggen, dat men nog niet gebeden heeft, want al heeft men misschien wel even de handen gevouwen en de oogen gesloten en een paar woorden gezegd, tot bidden is het zeker niet gekomen, omdat men er zijn aandacht niet bij gehad heeft. Men heeft aan een vorm voldaan, die geen inhoud had. God eischt bij het bidden de voile aandacht en zoo lang die er niet bij is, heeft het bidden geen recht dien naam te dragen.

Behalve onze voile aandacht, eischt het gebed ook grooten ernst.

Daarmede bedoelen wij niet het tegenovergestelde van *luim*; daarmede bedoelen wij niet dat er bij het bidden niet mag gelachen worden — want zooiets behoeft natuurlijk niet gezegd te worden; zooiets is natuurlijk een vanzelfsheid; doch wij bedoelen er mee, dat de ziel moet gevoelen, dat zij iets *groots*, iets *machtigs*, iets, dat ver boven het gewone uitsteekt, verricht. Het majestueuze van het gebed moet goed door de ziel worden beseft. Bidden is maar geen tijdverdrijf, geen spelletje, geen grapje, doch het is heilige ernst, het is het hoogste, verhevenste, heiligste wat een menschenziel doen kan. Bidden is samenwerken met God; en wanneer God met Zijn werk aan ons heiligen ernst maakt, dan dienen wij toch ook met ons werken met God, heiligen ernst te maken.

Zulk heilig werk doet men niet zoo maar eens tusschen neus en lippen door. Voor zulk heilig werk laat men al het andere werk staan, zulk heilig werk moet al het andere werk beheerschen en beïnvloeden. Wanneer ik mij tot bidden zet, dan moet ik niet alleen weten waar het om gaat, doch ik moet ook gevoelen, dat het een zaak is, waard om voor God te worden gebracht, om met God te worden besproken, om voor God te worden bepleit. Een avond van gebed moet niet beschouwd worden als een *verloren* avond, doch als den best besteden avond van ons leven.

Wordt die ontzaglijke ernst van ons bidden echter wel gevoeld?

Laat ons maar eerlijk erkennen van neen. Wanneer wij naar een modemagazijn moeten om een nieuw costuum te koopen, achten wij zulks vaak van meer belang dan wanneer wij naar een bidstond gaan. Wij zullen een bidstond verzuimen om naar een verjaarsvisite te gaan en als wij zouden moeten kiezen tusschen een uur van gebed en een mooie preek, tien tegen een, dat wij het laatste kiezen.

Dat alles verraadt dan ook, hoe weinig ernst wij van het bidden maken, hoe weinig het bidden ons eigenlijk waard is. Nu ja, wij bidden wel, doch wij doen het vaak meer uit gewoonte dan uit behoefte, wij doen het omdat het ons toch niets kost; omdat wij er toch niets voor behoeven te verletten. Wanneer het ons echter eens zou gaan als Daniël, op wien het volk met arendsblikken lette en wien het bidden het leven kon kosten — zouden wij dan niet allerlei verontschuldigen hebben om er ons af te maken, om er ons aan te onttrekken? Ik vrees van wel. Daniël gevoelde het gebed echter als een levensbehoefte en daarom durfde hij ook zijn leven voor dat gebed in de waagschaal stellen. Hij *moest* bidden, hij *kon* het niet laten, omdat hij den ontzaglijken ernst en de rijke heerlijkheid ervan had leeren kennen.

Men verhaalt van een Christenslaaf die het eigendom was van een ruwen meester. Deze was tegen niets zoozeer gekant als tegen vroomheid. Daarom was dien slaaf dan ook ten strengste verboden, om te bidden. Telkens deed hij het echter toch en liep dan een ontzettende kastijding op.

"Maar waarom doet gij dat dan toch?" riep zijn meester eens in woede uit, toen de slaaf hem eens om genade bad.

"O, massa! ik moet wel, ik kan niet anders en het is ook zoo zoet", antwoordde de slaaf.

Die slaaf had den diepen ernst, de grootheid en de heerlijkheid van het goed begrepen. Het was hem levensbehoefte en ook levenszaligheid geworden en daarom woog een oogenblik van gebed ruimschoots tegen een zware kastijding op.

Het gebed eischt dus onze voile aandacht en ook al den ernst onzer ziel. Alles in ons moet zwijgen, opdat wij met ons geheele hart tot God zouden kunnen gaan. Wij moeten weten waar het om zal gaan, wij moeten ons daarop met geheel onze ziel concentreeren

en wij moeten het spreken tot God beschouwen als het hoogste en heiligste, waartoe een mensch in staat is.

23.

Bidden in de geest en bidden met het verstand

"Ik zal wel met den geest bidden, maar ik zal ook met het verstand bidden" (1 Cor. 14:15).

Wij noemden reeds drie eischen des gebeds, n.l. *het sluiten van de deur, het bidden in 't geloof en het bidden met aandacht en ernst*. Wij willen nu een vierden eisch des gebeds bespreken, n.l. het bidden *in den geest* en het bidden *met het verstand*.

Deze vierde eisch brengt ons op een heel gevaarlijk terrein. Wij willen en mogen niet het één uitsluitend ten koste van het andere, doch aan beide volkomen recht laten wedervaren, want beide worden in een Gode welbehaaglijk gebed geëischt.

Wat beteekent het, te bidden *in den geest* en wat beteekent het, te bidden *met het verstand*?

Om goed te begrijpen, wat Paulus bedoelt in den hierboven aangehaalden tekst, moeten wij ons eens voorstellen hoe het in zijn tijd in de gemeente van Corinthe was. — Wanneer wij 1 Cor. 12, 13 en 14 lezen, dan zien wij, dat het daar vaak voorkwam, dat de menschen in verrukking, in geestvervoering, in extase kwamen. Zij geraakten dan buiten zichzelf en kwamen dan *"in den geest"*. Zij stonden dan niet meer onder de controle van hun verstand, lieten zich maar gaan, beefden alsof zij door een machtige hand werden geschud en stootten allerlei onverstaanbare klanken uit, die zij zelve niet verstonden. Anderen kregen dan de gave der uitlegging en vertolkten die klanken in de taal der menschen.

Dat noemden zij dan het *in den geest* bidden en zij meenden dan, dat dit spreken in tongen een bewijs was, dat zij waren gedoopt met den Heiligen Geest. Weer anderen kregen in die extase visioenen en beschouwden die als boodschappen Gods. Met het bidden *in den geest* werd dan bedoeld, het bidden in extase en met het bidden *met het verstand* werd bedoeld: het bidden onder de controle van het verstand.

Wij zullen er ons wel voor wachten ons met een groot woord van deze dingen af te maken, maar achten het hier ook niet de plaats om diep op deze verschijnselen in te gaan. Wij twijfelen er geen oogenblik aan, dat dergelijke dingen in de dagen van de Apostelen in de gemeente van Corinthe, en vermoedelijk ook in nog andere gemeenten, voorkwamen, doch wij bemerken uit dienzelfden Corintherbrief ook wel, dat wij de beteekenis dezer verschijnselen niet moeten overschatten en dat zij ook een groot gevaar medebrachten. Zij hebben tenminste de Corinthische gemeente niet voor innerlijk bederf kunnen bewaren.

Ook Paulus schatte die gave der tongen niet al te hoog.

a. Hij zeide, dat hij liever vijf woorden met zijn verstand sprak, dan 10000 woorden in extase, juist omdat die laatsten niet werden verstaan.

b. Hij toonde, dat deze verschijnselen de gemeente niet hebben kunnen bewaren voor het ergste overspel, de grootste verdeeldheid en de gruwelijkste ontheiliging van het avondmaal.

c. Hij toonde ook aan, dat zulke verschijnselen kunnen gepaard gaan met een leven in zonde, in haat en tweedracht en andere ongerechtigheid.

En wat wijzelven daarvan hebben ervaren stemt daarmee volkomen overeen. Het mag als bekend verondersteld worden, dat het spreken en bidden in extase, het krijgen van visioenen en het profeteeren, in onze dagen weer opduikt in de Pinksterbeweging en in de Apostolische gemeente. Daar worden zij gaven des Heiligen Geestes genoemd en beschouwd als een bewijs, dat men is gedoopt met den Heiligen Geest.

Wij voor ons gelooven zulks niet en wij meenen in de droeve ervaringen, die wij daarvan opdeden, ook wel reden daartoe te hebben. Wij gelooven, dat deze verschijnselen noch uit den Heiligen Geest, noch uit demonische geesten, doch uit het menscheijk onderbewustzijn moeten worden verklaard en dat zij meer uit den toestand van het *lichaam* dan uit dien der ziel moeten worden afgeleid.

In verband met die verschijnselen spreekt de Apostel van het bidden in den geest en het bidden met het verstand. Met het bidden in den geest bedoelt hij dan, het bidden in extase en met het bidden met het verstand bedoelt hij het bidden onder de controle van het verstand, in een toestand van bewustheid, van nuchter zichzelf zijn.

Paulus zegt dan, dat hij zoowel het één als het ander zal doen, dat hij zoowel in den geest als met het verstand zal bidden. *Hij keurt dus dat bidden in den geest niet geheel*

af, doch hij wil wel ernstig waarschuwen tegen overschatting. De geest van den profeet moet aan den profeet onderworpen zijn. Ja, in heilige oogenblikken, wanneer de kinderen Gods bij elkander zijn en wanneer de harten waarlijk contact hebben met God, kan het soms zoo worden, dat het hart geheel en al overstelpt wordt door de goedertierenheden des Heeren en dat het geen woorden meer heeft om God groot te maken, dat het in extase raakt en zich maar echt laat gaan, dat het niet meer bewust bidt of dankt, maar in een toestand van stille Godsverheerlijking geraakt, dat het als het ware dronken wordt van de goedertierenheden des Heeren. O, dat zijn dan teere, zalige, heilige oogenblikken, die nooit aan een ongeloovige kunnen worden verklaard, zoo min als een kind zou kunnen zeggen, wat het eigenlijk is om door God geknuffeld te worden.

Zulke oogenblikken zijn er en zij zijn zalig voor het hart.

Paulus waarschuwt er echter beslist tegen om zich aan zulk een extase over te geven, wanneer er ongeloovigen bij tegenwoordig zijn, omdat die allicht zouden gaan denken, dat men abnormaal was. — Daarom zegt Paulus: *Wie in tongen spreekt, spreekt niet den menschen maar Gode, want niemand verstaat het* en omdat niemand het verstaat, wordt er ook niemand door gesticht (1 Cor. 14:2). *"Want, indien ik in tongen bid, mijn geest bidt wel, maar mijn verstand is vruchteloos. Ik zal wel met den geest bidden, maar ik zal ook met het verstand bidden; ik zal wel met den geest zingen, maar ik zal ook met het verstand zingen."*

Heilige oogenblikken moeten heiliglijk doorleefd worden en zij moeten een heiligenden invloed op ons leven uitoefenen. Doen zij dat niet, dan is het heilige door ons ontheiligd en verontreinigd.

Zoo schijnt het bij de Galaten te zijn gegaan. Zij waren echt, heusch *in den geest* begonnen, doch de geestelijke dingen ontaardden en daarom eindigden zij *in het vleesch*.

De kerkgeschiedenis is daar om ons te bewijzen, dat dit telkens het geval is. Wanneer het heilige niet zuiver heilig wordt gehouden, kan het tot het alleronheiligste ontaarden. Wanneer dat bidden in den geest met blijft liggen onder de tucht van den Heiligen Geest, vervalt het tot de grootste zinlijkheid. Het bederf van het beste is het slechtste en de verontreiniging van het heiligste wordt vaak het vuilste. Wanneer datgene, wat God in heel teere oogenblikken weleens aan den ziel geeft, wordt nagemaakt en gesimuleerd, vervalt men tot den grootsten gruwel. Wanneer God het ons geeft, dan mag men er heilig van genieten, doch wee ons Christendom, wanneer wij die extase gaan opwekken. Daarom wil Paulus ook, dat de geest aan den profeet onderworpen moet zijn, dat wij ons maar niet moeten laten gaan, doch dat wij ons onder de contrôle van ons verstand moeten houden. Wij mogen wel met den geest bidden, doch wij moeten ook met het verstand bidden. Wij moeten dus ook bij ons bidden de werkelijkheid bewaren. Wij mogen wel echt, met geheel ons hart opgaan in het gebed, doch wij moeten onzen geest toch aan ons verstand onderworpen houden. Wanneer ik in de eenzaamheid in gebed ben en ik geraak dan zoo in geestverrukking, dat ik het niet meer in enkel woorden kan uitdrukken, doch dat ik maar stil neerlig voor den troon der genade, dan mag ik mij in zulk een heilig oogenblik gerust laten gaan en behoef ik de extase niet te weren, maar wanneer ik onder de menschen ben, in samenkomst of bidstond met gemengd publiek, dan *mag* en *moet* ik mij tegen zulk een extase verzetten.

Laat ons toch waken en nuchteren zijn, ook in de gebeden. De duivel is er zoo vaak op uit om ons over ons evenwicht heen te brengen, zoodat wij nu eens hoog in de lucht zweven, zoodat wij alle nuchterheid hebben verloren, om ons dan weer te doen neerploffen in een diepte, waarin ons alle moed ontzinkt, om ons nu eens zóó in den geest te doen zijn, dat de stem van het vleesch hooghartig wordt gesmoord en dan weer zoo in het vleesch te doen neertuimelen, dat er schier niets van ons geestelijk bestaan overblijft. Het een is al even gevaarlijk als het andere. De Christen behoort noch aan het zweeftouw noch in den put, maar hij behoort nuchteren te wandelen op den weg, waarop God hem leidt.

Laat ons dan als Paulus bidden in den geest, wanneer God ons werkelijk in den geest brengt, maar ook bidden met het verstand, zoo dat wij ons bewust blijven wat wij doen en wat wij zeggen.

24. Bidden in geest en in waarheid

"De ure komt en is nu, dat de ware aanbidders den Vader zullen aanbidden in Geest en in waarheid, want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem alzoo aanbidden" (Joh. 4:23).

Het bidden in Geest en in waarheid is heel iets anders dan het bidden met den geest, waarover Paulus in 1 Cor. 14:13 spreekt en wij zullen goed doen, op dat verschil nauwkeurig acht te geven. De bijbel is maar niet een tekstenboekje, waaruit men naar willekeur een tekst mag lichten, doch de bijbel is een levend organisme, waarin het één hangt aan het ander, het één vloeit uit het ander, het één afhankelijk is van het ander. Wil men dus de beteekenis van een tekst recht verstaan, dan zal men hem moeten beschouwen in het verband waarin hij voorkomt.

Onze tekst nu komt voor in de geschiedenis van de Samaritaansche vrouw. Zij is uitgegaan naar de Jacobsput om daar water te putten en heeft daar den Heiland ontmoet. Jezus kende haar wel, al kende zij Jezus niet en Hij was gekomen om zich daar aan haar te openbaren.

Jezus had haar om wat water gevraagd en zij had zich daar over verbaasd, omdat Hij een Jood en zij een Samaritaansche vrouw was en de Joden doorgaans geen gemeenschap hielden met de Samaritanen.

Toen zij haar verwondering daarover had te kennen gegeven, had Jezus haar nog meer verbaasd door te zeggen, dat zij aan Hem om water zou vragen, indien zij maar wist, wie Hij was en dat zij dan levend water van Hem zou ontvangen.

Daar kon de vrouw in het geheel niet bij, want die put, waarbij zij stonden, was 40 Meter diep en Jezus had niets om mee te putten. Van waar wilde Hij dan dat levend water halen?

Daarop had Jezus de heerlijkheid van het water, dat Hij te geven had, gesteld tegenover de heerlijkheid van het water uit de Jakobsbron. *"Wie van dit water drinkt, zal wederom dorsten, doch wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, die zal in eeuwigheid niet meer dorsten, doch het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden tot een fontein, die springt tot in het eeuwige leven".*

Dan is de vrouw begeerig geworden naar dat water, doch zij heeft de diepe beteekenis van dat begeeren nog niet verstaan. Daarom steekt de Heiland met haar naar de diepte af en wekt haar schuldgevoel op, door haar te gebieden haar man te gaan roepen. Die vraag wekte pijn, want zij had geen man en de man, waarmee zij nu leefde, was haar man niet. Maar die vraag wekte ook nieuwe verbazing, want zij moest erkennen, dat Jezus een profeet was, daar Hij zoo de verborgenheden van haar leven wist. Of het nu was om van dat pijnlijke onderwerp van haar eigen zondige leven op de openbare twistpunten van haar volk over te gaan, dan wel omdat het haar werkelijk een brandende harte vraag was, willen wij hier in 't midden laten, doch zij brengt de groote twistvraag van haar volk aan Jezus voor en zegt: *"Onze vaderen hebben op dezen berg (den Gerizim) aangebeden en gijlieden zegt, dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden. Wat is nu recht, waar behoort het nu, wie heeft er nu gelijk!"*

Zal Jezus nu naar het Zuiden wijzen en zeggen: "Daar ligt de stad, die God zich tot een eigendom verkoren en waar Hij Zijns naams gedachtenis gesticht heeft en daarom moet gij ook daar aanbidden? Zal Jezus gaan aantoonen hoe ver de godsdienst der Joden dien der Samaritanen te boven gaat?

Neen, dat doet de Heiland niet. Het is Hem niet om een godsdienstig twistgesprek, maar om de redding van deze ziel te doen en daarom houdt Hij haar ook niet verder op met allerlei vragen over de plaatsen, waar men aanbidden moet, doch Hij wijst haar dadelijk op de wijze, waarop dit geschieden moet. *"Vrouw! geloof Mij, de ure komt, wanneer gijlieden noch op dezen berg, noch te Jeruzalem den Vader zult aanbidden, de ure komt en is nu, wanneer de ware aanbidders den Vader zullen aanbidden in Geest en waarheid. want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem alzoo aanbidden".*

De Heiland wil haar duidelijk maken, dat het er niet om gaat waar men aanbidt, doch hoe men het doet. —

God is Geest en een Geest is niet aan een bepaalde plaats gebonden, een Geest kan overal tegelijk zijn, zoowel op den Gerizim als te Jeruzalem.

God is Geest en daarom kan alleen maar een geestelijk gebed Hem bereiken. Wat niet geestelijk is stijgt niet op tot God.

God is Geest en daarom heeft alleen maar een geestelijk gebed waarde voor Hem.

De Samaritaansche vrouw mag haar gebed gerust op den Gerizim opzenden tot God en zij mag dat ook wel doen hier, bij den Jakobsput, als zij het dan maar geestelijk doet. Het gaat niet om een aantal mooie woorden en ook niet om een godsdienstige houding, doch alleen een geestelijk karakter maakt een gebed tot een Gode welbehaaglijk gebed. Bidden *in Geest en waarheid* is dus heel iets anders dan bidden *in den geest*. Bidden in Geest en waarheid wil zeggen, bidden onder het diepe besef, dat het God niet om een vorm en om woorden te doen is, maar eenig en alleen om de houding des harten, dat God niet vraagt: "Wat zegt ge?" doch wel: "Hoe zegt gij het?"

In de radiowereld spreekt men van golflengte. Wil men door een ontvangtoestel worden verstaan, dan moet men op eenzelfde golflengte uitzenden als waarop dat ontvangtoestel is ingesteld. Men kan het ook omkeeren natuurlijk — een ontvangtoestel moet op dezelfde golflengte worden ingesteld als het zendstation. Eerst dan, wanneer beiden op eenzelfde golflengte zijn ingesteld, komt het contact tot stand.

Welnu, zoo is het nu ook in het gebedsleven. Het hart van God is alleen ingesteld op een geestelijk gebed en daarom kan alleen een geestelijk gebed tot Hem doordringen, Hem bereiken.

Hilversum en Huizen kunnen wel uitzenden met een willekeurige golflengte en dan vliegen de geluiden ook wel door de lucht, doch dan kunnen zij niet door het ontvangtoestel opgevangen worden en tot ons gebracht en dan heeft het daarom ook geen nut, dan is er geen contact tusschen den spreker en den hoorder.

Hoe menigmaal komt dat in het gebedsleven voor! Wij spreken wel, spreken ook wel lang en luid genoeg om verstaan te worden, doch wij hebben geen contact met God, omdat wij onze gebeden in een verkeerde golflengte opzenden en ze daarom niet tot het oor van God kunnen doordringen. God is Geest en nu verstaat Hij ook alleen wat geestelijk is. God is waarheid en nu kan tot Hem niet doordringen wat uit de waarheid niet is.

Wij hebben er ons zoo dikwijls over verbaasd, dat sommige menschen een schijnbaar zoo stumperig gebed opzenden en aanstonds verhooring vinden, terwijl anderen soms uren en uren met inspanning van alle krachten liggen te bidden en maar geen resultaat hebben en wij hebben ons vaak af gevraagd, hoe dat toch komt.

Natuurlijk kunnen daarvoor allerlei redenen zijn, één van de redenen kan zijn, dat die eenvoudigen *wel*, zij *niet* hadden gebeden in geest en waarheid, Waar dat wordt gemist, kan dit gemis door niets worden goed gemaakt. God is gebonden aan de wetten van Zijn eigen wezen. Die wetten stellen eischen en één van die eischen is, dat Hij alleen in het gebed genaderd kan worden, wanneer dit geschiedt in geest en in waarheid. Het gaat er niet om *waar* dit geschiedt — op den Gerizim, te Jeruzalem, in de Kerk, op den bidstond of gewoonweg onder het werken door. Het gaat er ook niet om, in welken *vorm* het geschiedt — al drukt men zich ook nog zoo stumperig uit, Hij verstaat ons toch wel. Het gaat er ook niet om hoe lang zulk een gebed is — of het een officieel gebed is van ik weet niet welke lengte, dan slechts een enkele zucht, of een vragende oogopslag naar boven. Het gaat er alleen maar om of wij oprecht zijn in ons bidden, of wij ons hart eerlijk voor God open leggen, of wij *geestelijk* en *waar* in ons bidden zijn. Waar dat *niet* zoo is, daar kunnen wij gerust met bidden ophouden, want daar bereikt het toch het oor van God niet. Waar dit wel zoo is, daar is vorm en inhoud van ondergeschikt belang. *God is Geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in Geest en in waarheid, want de Vader zoekt dezulken, die Hem alzo aanbidden.*

Geestelijk bidden is niet enkel bidden om geestelijke dingen, want men kan ook om stoffelijke dingen bidden en toch echt geestelijk zijn, maar geestelijk bidden is open en bloot liggen voor God, is alle vermommingen en bedekselen afleggen en niets voor Hem verborgen houden of anders voorstellen dan het is. Zulk bidden is bidden. Zulk bidden bereikt God. Zulk bidden wordt beantwoord.

25. Het schenken van schuldvergifenis

"En vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren" (Matth. 6:12).

"Want indien gij den menschen hun misdaden vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader ook u vergeven, maar indien gij den menschen hun misdaden niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader uw misdaden niet vergeven" (Matth. 6:14,15).

Een zesde voorwaarde om tot een Gode welbehaaglijk bidden te komen, is het vergeven aan onze schuldenaren.

Zonder dat komt het eigenlijk in het geheel niet tot bidden. Wanneer wij niet bereid zijn om aan onze schuldenaren te vergeven, wat zij jegens ons hebben misdreven, dan liggen onze eigen, onvergeven zonden als een mist om onze ziel en verhinderen ons om God te zien en het in Gods tegenwoordigheid te kunnen uithouden. Sterker nog, indien wij niet bereid zijn om aan anderen te vergeven is er voor ons bij den troon der genade niet eens plaats, gaat de genadepoort voor ons dicht en moeten wij buiten blijven staan.

Dat geldt niet alleen ons bidden, doch ook heel ons geestelijke leven. Genadeleven kan nooit blijven bestaan en allerm minst groeien, wanneer wij alleen maar genade willen *ontvangen* en niet ook willen *bewijzen*. Om geestelijk te worden en te blijven is het net zoo goed noodig om genade te *betoonen* als om haar te ontvangen. Een ziel, die geen genade wil bewijzen, kan ook geen genade ontvangen en is gedoemd om te blijven in een toestand van genadeloosheid en dat is natuurlijk voor zulk een ziel de dood.

Eens werd ik bij het sterfbed van een vrouw geroepen, die mij verzocht om voor haar te bidden, dat God haar in genade mocht aannemen. Ik wist echter, dat zij zeer verbitterd was tegen haar man en daarom vroeg ik haar of zij haar zaken niet eerst met haar man in orde wilde maken, alvorens ik voor haar om genade riep. Zij zag mij met een felle haat in haar oog aan en riep toen tandenknarsend uit: "Dat doe ik nooit in der eeuwigheid, hem vergeef ik nooit wat hij tegen mij misdeed".

Ik stond toen maar op van mijn knieën en zeide, dat dan ook al haar bidden om genade te vergeefs zou zijn, dat zij gedoemd was om voor eeuwig verloren te gaan, want dat God geen genade wilde bewijzen aan iemand, die zelf van geen genade wilde weten. Ik wees haar op dien rentmeester, die 25 miljoen schuldig was, doch niet had om te betalen en omdat hij om vergiffenis bad, werd hem alles kwijt gescholden. Uitgaande vond hij iemand, die hem f 25 schuldig was. Hij greep hem bij de keel en eischte betaling, doch toen hem om genade gesmeekt werd, wilde hij daarvan niet weten. En wat deed de heer, toen hij dat hoorde? Hij liet hem grijpen en in de gevangenis zetten, waar hij zou moeten blijven totdat alles zou zijn betaald.

Wat ik haar echter ook voorhield, zij bleef met het hoofd schudden. Eindelijk knarste zij op de tanden en riep uit: "Welnu, dan ga ik maar voor eeuwig verloren, doch ik vergeef hem niet".

Men begrijpt, dat er toen van ons bidden niets meer kwam. Het zou heiligschennis wezen om onder zulke omstandigheden nog te bidden om genade. Zij is dan ook tandenknarsend heengegaan en het is mij niet twijfelachtig naar welke plaats zij is gegaan.

Wie anderen niet vergeven wil, kan ook zelf geen vergiffenis ontvangen, kan zelf niet eens tot bidden komen. De Heiland heeft eens gezegd: *"Zoo gij dan uw gave op het altaar zult offeren en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft, laat daar uw gave op het altaar en ga henen, verzoen u eerst met uw broeder en kom dan en offer uw gave"* (Matth. 5:23,24). En verder zegt de Heiland nog in hetzelfde verband: *"Weest haastelijk welgezind jegens uw wederpartij, terwijl gij nog met hem op den weg zijt"* (Matth. 5:25).

Wij moeten dus niet alleen willen vergeven, doch wij moeten het zelfs "*haastelijk*" doen. Wij moeten niet eerst allerlei voorwaarden stellen, niet maar u achten tot de andere partij eerst bij ons komt en zich eens diep vernedert, niet eerst de gelegenheid waarnemen om allerlei leelijke dingen te zeggen, onze gal eerst eens goed uit te spuwen om dan het woord der vergiffenis te spreken, maar "*haastelijk*" bereid zijn om te vergeven, een

tegemoetkomende houding aannemen tegenover onze tegenpartij, het hem niet zoo moeilijk, maar zoo gemakkelijk mogelijk maken om de dingen in het reine te brengen.

God neemt tegenover ons immers ook een zeer tegemoetkomende houding aan? God vergeeft immers ook gaarne en Hij verwijt immers nooit. God wroet toch ook niet in ons verleden om het eerst eens flink uit te pluizen, eer Hij het vergeeft. God stelt immers ook niet eerst allerlei voorwaarden, eer Hij ons verleden verzoent. En, waarlijk, als Hij dat deed, dan had Hij daartoe heel wat meer recht dan wij. Zoodra een zondaar slechts komt en zijn schuld belijdt, ruischt van de goddelijke lippen het woord der vergiffenis. Maar als God dan ook zulk een welwillende houding tegenover ons aanneemt, dan *vraagt*, ja, dan *eischt* Hij van ons, dat wij ook zulk een welwillende, tegemoetkomende houding zullen aannemen jegens allen, die ons iets misdeden en dan stelt Hij dien eisch zoo beslist en onafwijsbaar, dat Hij ons wegzendt van Zijn genadetroon, wanneer wij daaraan niet willen voldoen. Een hart, dat zelf niet vergeven wil, biedt ook geen geschikten bodem om schuldvergifenis te ontvangen.

Moody kreeg eens bezoek van een dame, die hem haar nood klaagde, dat het zoo dor en doodsch was in haar hart. Haar vreugde was weg, haar gebed wilde niet meer en zij had ook geen kracht meer om in de verzoeking stand te houden. Het was haar net alsof haar gebeden terugkaatsten tegen een koperen hemel. Moody stelde haar eenige vragen om te ontdekken wat de oorzaak van die dorheid mocht zijn. Eindelijk kreeg hij een vermoeden. Hij knielde neer, verzocht die dame om naast hem neer te knielen en hem dan zin voor zin na te zeggen. Toen bad hij met haar het "Onze Vader" en alles ging goed totdat hij kwam aan het woord: "*Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren*". Het eerste gedeelte ging nog, want schuldvergifenis wil een mensch altijd nog wel ontvangen, doch het tweede gedeelte kon haar niet over de lippen. Toen Moody er op aandrong om ook dat gedeelte hem na te zeggen, keek zij hem vragend aan en barstte los: "Moet ik dat akelige mensch dan zoo maar alles vergeven, wat zij tegen mij heeft gedaan? Dat kan ik zoo maar niet". Moody stond dadelijk op van zijn knieën en zeide: "Zuster! dan is al ons verder bidden tevergeefs".

Ligt daar misschien de oorzaak, waarom ook onze gebeden vaak zoo met lamheid geslagen zijn en geen vrucht dragen? Zijn er misschien menschen, die ons iets misdeden, misschien iets, dat ons geweldig veel pijn en leed en schade heeft bezorgd en vreet nu de haat venijnig in ons hart, zoodat wij het woord der vergiffenis maar niet spreken kunnen. Of, als wij al geen feilen haat in het hart hebben, is het dan misschien gemelijk, ontevreden, omdat iemand ons den voet dwars zet, omdat iemand ons het brood uit den mond neemt, omdat iemand misschien met de eer gaat strijken, die ons toe kwam, omdat iemand ons voortdurend irriteert?

Op een conference vertelde iemand eens, dat hij met zijn broer overhoop lag. Hij haatte hem wel niet, doch hij liet hem links liggen en hij bad niet voor hem. Hij kon niet meer voor hem bidden. Nu, dat was niet zoo erg, want hij hield nog menschen en dingen genoeg over, waar hij wel voor bidden kon. Toch bemerkte hij, dat het lijstje van die dingen en menschen, waar hij wel voor bidden kon, hoe langer hoe korter werd. Telkens vielen er af en hij hield tenslotte niets meer over. Hij kon in het geheel niet meer bidden. Toen hij zichzelf voor Gods aangezicht onderzocht, werd het hem duidelijk waar de oorzaak zat. Hij ging naar zijn broer, verzoende zich met hem, zette hem weer boven aan het lijstje en .. toen kwamen er ook weer andere menschen en dingen op te staan. Zijn gebedsleven kwam weer in orde, toen hij zich maar met zijn broeder had verzoend.

O, wij *vragen* wel vaak om vergiffenis, doch wij *geven* het soms zoo moeilijk. Wij willen wel, dat God ons genadig zal zijn, maar wij zelf weten van geen genade bewijzen.

Als het zoo met ons is gesteld, laat ons dan maar liever met bidden ophouden, want voor zulke harten slaat de genadepoort hermetisch dicht en wordt de toegang tot den genadetroon afgesneden.

Het is een onafwijsbare eisch in het Koninkrijk Gods, dat men genade moet willen bewijzen om genade te kunnen ontvangen, dat men anderen moet willen vergeven om ook zelf vergiffenis te kunnen ontvangen.

26. Schuldbelijdenis

“*Belijdt elkander de misdaden*” (Jakobus 5:16).

Om tot een Gode welbehaaglijk bidden te komen is het niet alleen noodig, dat wij aan anderen vergeven, wat zij ons misdeden, doch ook, dat wij aan anderen *belijden*, wat wij hen hebben misdaan en dat wij zooveel mogelijk ook onze zonden *herstellen*. Hoe menig gebed is doodgelopen op een onbeleden zonde en hoe menig gebedsleven is geheel en al verwoest, omdat men niet willig was om de zaken met de menschen in orde te maken. Let wel, wij zeggen niet, dat men zijn zonden moet goed praten, maar men moet ze goed maken.

Het schuldbelijden voor God is over het algemeen heel wat gemakkelijker dan het schuldbelijden aan de menschen. Wij zijn er diep van overtuigd, dat God de zonden toch al weet en dat onze schuldbelijdenis voor Hem geen openbaring van wat nieuws is. Maar de menschen weten vaak niet wat wij hebben misdreven en wanneer wij er dus mee aankomen, dan zal het voor hen wat nieuws wezen, dan zullen wij hun misschien geweldig tegenvallen, misschien opeens van een hoog voetstuk tuimelen, klein — misschien zelfs verachtelijk worden in hun oogen, wij zullen misschien voor het oog van de wereld te schande worden en daartegen protesteert ons vleesch, die vernedering willen wij niet aan.

Zie, wanneer wij onze schuld voor God belijden, dan blijft dat in het verborgene, tusschen God en ons, dan komt de wereld er niet aan te pas, dan kunnen wij toch groot en fatsoenlijk en vroom blijven in de oogen der menschen.

En dan — God is genadig voor de menschen, die schuldbelijdend tot Hem komen, doch de menschen — ook de christenen — kunnen soms zoo alleronbarmhartigst zijn. God vergeeft gaarne, maar den menschen valt het dikwijls zoo moeilijk om vergiffenis te schenken en als zij het dan zeggen te doen, dan is 't nog: “Vergeven wil ik wel, maar vergeten nooit”.

En voorts, God spreekt er niet met anderen over, doch de menschen loopen er soms zoo graag en zoo onbarmhartig mee te koop en hebben er soms zulk een echt duivelsch behagen in om alle menschen opmerkzaam te maken op de spatten, die er te onzaliger ure zijn gekomen op ons kleed, in de hoop, dat men dan de spatten op hun eigen kleed niet zal zien.

Is het dan te verwonderen, dat iemand veel gemakkelijker naar de binnenkamer gaat om zijn zonden voor *God* te belijden, dan naar buiten te gaan om schuld te belijden aan zijn *medemenschen*!

En toch eischt God het. Ik durf niet te zeggen, dat God het in *ieder* geval eischt, maar Hij eischt het zeker in vele gevallen en Hij laat ons ook wel nooit in twijfel omtrent dien eisch.

Ik weet van een man, die ontrouw was geweest aan zijn vrouw en die gezondigd had tegen het 7de gebod. Toen het was gebeurd, brandde het in zijn ziel: “Kerel! hoe heb je het kunnen doen?” In de benauwdheid zijner ziel ging hij naar een groot bosch, knielde daar neer en riep uit het diepst van zijn ziel tot God om genade en vergiffenis. — Het was hem echter of van alle takken en boomen en stem tot hem kwam, die hem zeide: “Eerst naar je vrouw en aan haar je schuld belijden”. Hij durfde dit echter niet te doen uit vrees, dat hij haar daardoor het hart zou breken. Daarom hield hij het woord van schuldbelijdenis in, maar daarom kwam hij ook niet tot vrede. Zoo bleef hij lang in de grootste benauwdheid rondlopen.... totdat hij het niet langer meer uithouden kon. Hij ging den zwaren gang naar zijn vrouw en beleed haar wat er was gebeurd. Eerst *toen* kwam hij tot rust en fluisterde de Heiland hem pas in de ziel: “*Uw zonden zijn u vergeven, hem en zondig niet meer*”. Hier had de Heiland het niet aan twijfel doen ontbreken, dat het schuldbelijden aan de menschen — in casu aan zijn vrouw — eisch was om schuldvergifenis van God te ontvangen. In dien tijd, dat de schuldbelijdenis werd teruggehouden, was er van bidden niets gekomen. Die onbeleden zonde lag niet alleen tusschen *man* en *vrouw*, maar ook tusschen *hem* en *God*.

Wel wil ik er hier op wijzen, dat die man zijn zonde niet behoefde uit te roepen tegen de geheele wereld, doch alleen voor de benadeelde partij. Sommige menschen, die niets

met de zaak te maken hebben, kunnen soms eischen, dat ook voor hen de schuld nog eens beleden wordt, kunnen zelfs gloren in de vernedering van anderen. Dat is zeker niet Gods bedoeling en dat verraadt ook niet veel karakter. De vader in de gelijkenis van den verloren zoon, riep er ook niet de geheele wereld bij, toen zijn jongen schuld beled, hij hoorde hem zelfs niet eens tot het einde aan, doch stopte den schuldbelijdenden mond met zijn kussen der vergiffenis, zoodat de verdere belijdenis versmoorde tusschen de lippen des vaders en die des zoons. Zie, dat verraadt veel meer karakter en geheiligde liefde. Wij mogen van den eisch om schuld te belijden voor de menschen niets afdoen, wanneer God hem stelt, doch wij behoeven hem ook niet te verscherpen en uit te strekken tot de menschen, die er niets mede te maken hebben.

Wie schuld belijden moet voor de menschen, meet dat *zelf* doen en niet aan anderen opdragen.

Er kwam eens een vrouw tot mij, die diefstal had gepleegd en die nu maar niet tot rust kon komen, omdat zij die zonde nog niet beleden had. Zij durfde het echter niet zelf te gaan doen, omdat zij vreesde dan in de gevangenis geworpen te worden en zij toch zoo moeilijk in haar huis kon worden gemist. Daarom ging ik in haar plaats en het gelukte mij een volkomen vergiffenis voor haar te ontvangen. Toen ik haar dat ging vertellen, was zij wel blij, maar ik had die blijdschap toch grooter gedacht en verwacht. Des avonds kwam zij echter met een stralend gelaat tot mij en vertelde mij toen, dat zij gevoeld had, dat niet ik, maar zij schuld moest belijden en dat zij daarom des middags nog eens zelf naar dien persoon was geweest en schuld beleden had. En toen zij zelf de verzekering der schuldvergifenis had ontvangen, was de groote blijdschap daarover pas tot haar gekomen.

Er moet schuld *beleden worden* en wij moeten dat *zelf* doen. En dat geldt niet alleen *groote*, maar ook vaak *kleine* dingen. Het behoeven niet altijd groote dingen te zijn, die ons in het gebed hinderen, maar dat kunnen ook in onze oogen heel kleine dingen doen.

Er was eens een conferentie, waarop ernstig gebeden werd om een doorbraak van den Heiligen Geest. Twee dagen had die conferentie reeds geduurd en het was er wel aardig, doch de groote zegen, waarom men bad, was nog altijd niet gekomen. De leider vroeg of er misschien ook veranderingen waren, waarom het gebed om zegen nog niet was verhoord. De Heilige Geest nam het nauw en was teer en trok zich reeds om kleine dingen terug. Daarom moesten alle steenen worden weggeruimd en er moest ruim baan gemaakt worden voor Hem, die door de vlakke velden rijdt. Een onbetaalde postzegel of briefkaart kon al een verandering zijn.

Eén der toehoorders sprong op en vertelde, dat hij secretaris was van een vereniging en voor dat secretariaat onder meer ook briefkaarten in huis had. Wanneer hij nu een briefkaart noodig had voor zichzelf, nam hij deze vaak van die vereeniging zonder haar te betalen. Hij *stal* dus die briefkaart en dat beled hij nu. Nu kregen ook anderen vrijmoedigheid om hun vergrijpen te belijden. Er werd echt schoon schip gemaakt en.... toen kwam ook de zegen. — Hij had slechts gewacht op deze schuldbelijdenis.

Behalve onze schuld belijden moeten wij haar ook zoo veel mogelijk *herstellen*. Wanneer wij iets gestolen hebben, dan moeten wij dat niet slechts belijden, doch wij moeten het gestolene ook teruggeven. Wanneer wij iemands naam hebben beklad, iemands eer hebben geroofd, iemands invloed hebben geknakt, iemands vrede hebben verstoord, dan moeten wij ook ons best doen om die zonde weer goed te maken en om te herstellen, wat wij hebben verknoeid.

Helaas, er zijn vele zonden, die niet meer goed te maken zijn. Wij hebben soms iets gebroken, dat niet meer te heelen is, wij hebben soms leed gedaan aan iemand, die er nu niet meer is. In zulke gevallen vergeeft God ook het onherstelbare, doch voor zoover ons kwaad kan hersteld worden, zijn wij het ook verplicht. Dat is geen zelfverzoening en eigengerechtigheid, doch dat is eisch Gods om weer aan het bidden te kunnen komen.

Een dominee had een dienstbode, die nog al een lange tong had en die graag kwaad van anderen sprak. Eens gebod de dominee haar om een hand met veeren te halen en die in den wind uit te strooien. Toen zij dat had gedaan, beval de dominee haar om de veeren nu weer terug te gaan halen. De dienstbode verzekerde hem, dat dit onmogelijk was, omdat zij reeds overal waren verspreid.

“Welnu” — zeide de dominee, “leer daaruit dan voorzichtigheid in het uitstrooien van uw praatjes, want als ze eenmaal uitgestrooid zijn, dan kunt gij ze — evenmin als de veeren — weer alle terughalen, ook al zoudt ge het wenschen”.

Waar het echter mogelijk is te herstellen, wat wij misdreven, daar is dat heilige plicht. Belijdt elkander uwe misdaden en vergeeft elkander.

27. Schuldbelijden aan God

“Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd in mijn brullen den ganschen dag; want Uwe hand was dag en nacht zwaar op mij, mijn sap werd veranderd in zomerdroogten.

Mijne zonde maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet; ik zeide: Ik zal belijdenis doen van mijn overtredingen voor den Heere en Gij vergaift de ongerechtigheid mijner zonde” (Ps. 32:3-5).

Wij moeten dus, zooals wij zagen, gaarne schuld vergeven aan hen, die tegen ons misdreven, bereid zijn schuld te belijden aan hen, tegen wie wij iets misdreven en ook zooveel mogelijk het bedreven kwaad herstellen. Dat geldt onze verhouding tegenover de menschen, doch wij moeten er ook voor zorgen, dat onze verhouding tegenover God in orde komt. Er moet niet alleen schoon schip gemaakt worden met de menschen, maar ook met God. Wanneer in een wond vuil achterblijft — ook al is het nog zoo gering — zal zij nooit goed heelen. Van heelen kan pas sprake zijn, wanneer eerst al het vuil er uit is.

Wanneer er tusschen een mensch en zijn God een zonde blijft zitten, die niet beleden en weggedaan is, dan wordt het gebed door die onbeleden zonde gedood. Daarom mag de ziel, die in zonde gevallen is, niet rusten voordat het tusschen haar en haar God weer tot klaarheid gekomen is. Zij moet niet met die bloedende wonde blijven rondloopen, zij moet er zich niet door laten neerbuigen en breken. doch zij moet er mee het heiligdom Gods binnen gaan en er niet weer uitkomen, alvorens zij de verzekering heeft ontvangen en ook in het geloof heeft aanvaard, dat die zonde haar is vergeven en haar dus niet meer aanklaagt bij God. Het moet open en eerlijk uitgevochten worden, tot klaarheid komen, het behoeft niet en mag ook niet als een schrijnende pijn door heel het verdere leven gaan, doch het moet opgeruimd worden.

Ons tekstwoord is daarvan een sprekend voorbeeld. David was in zonde gevallen met Bathséba en die zonde was blijven liggen tusschen God en zijn ziel. Het kwam niet tot een eerlijke schuldbelijdenis en daardoor vermoordde die onbeleden zonde heel zijn gebedsleven. O, zeker, David zal in dien tijd wel gebeden hebben — zoo in het openbaar, in de raadzaal, met zijn officieren of in het paleis... doch naar de binnenkamer durfde hij niet te gaan, de innige, persoonlijke gemeenschap met God zoeken kon hij niet, omdat hij bang was, dat God dan met hem zou beginnen over die zonde met Bathséba, die nog altijd niet opgeruimd was.

De koning zweeg, dat wil zeggen, hij sprak met God niet over die zonde. Daarom kon die zonde ook niet uit den weg geruimd worden, want God vergeeft alleen de zonde, die beleden wordt.

Misschien deed David in die dagen veel meer vrome dingen dan anders, om zodoende maar over dien naren toestand heen te komen. Hij zal milder geweest zijn in zijn rechtspraak, royaler in zijn geven, vriendelijker in zijn omgang, nauwkeuriger in het vervullen van de wet. Zoo is een mensch. Hij wil God een footje in de handen stoppen, in de hoop, dat hij dan wel over dat andere zwijgen zal, dat Hij dan wel dat andere door de vingers zal zien, dat Hij dan zoo blij zal zijn met dat footje, dat Hij dan wel over al dat andere zal heenstappen.

Maar, dat doet God niet en dat deed Hij dus ook niet bij David. David zweeg — welnu, dan zweeg God ook. David kwam niet tot belijden, welnu, dan kwam God ook niet tot vergeven. God wil wel genade bewijzen, maar Hij wil niet omgekocht worden.

O, wat kreeg David het onder dat zwijgen doodsbenauwd! *“Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd in mijn brullen den ganschen dag, want Uwe hand was dag en nacht zwaar op mij. Mijn sap werd veranderd in zomerdroogten”.* De koning verschrompelde bij die onbeleden zonde. Hij werd er mager en bleek en uitgemergeld van. Ik stel mij voor, dat de menschen weleens tegen elkander gezegd zullen hebben: “Wat heeft de koning toch? Wat scheelt hem toch? Zou hij onder iets gebukt gaan? Zou hij een kwaal onder de leden hebben? Hij maakt het zich ook veel te druk met de zaken der regeering!”

David wist echter wel, dat het dat niet was. Hij was niet overspannen en hij had ook niet de tering doch hij kwijnde weg in zijn zwijgen tegen God. Hij zal honderdmaal zijn bidkamer voorbij geloopt zijn en den knop van de deur in de handen genomen hebben,

doch dan liet hij den knop weer los en dan ging hij weer weg.... en dan kwam het dus ook niet tot een eerlijk uitvechten van dien toestand met God. Hij bleef zwijgen en daarom bleef God ook zwijgen, de bidkamer bleef gesloten en de zonde bleef doorknagen en er kwam maar geen opklaring. *"Zijn beenderen werden verouderd in zijn brullen den ganschen dag"*, doch hij brulde niet in de eenzaamheid tot God en daarom bleef de ellende en verergerde met den dag.

Eindelijk kon hij het niet langer meer uithouden. Hij zou gestorven of krankzinnig geworden zijn als hij langer zou gezwegen hebben. Hij *moest* zijn God weer ontmoeten, ook al zou die God hem dan misschien van zich slingeren. Liever de geweldigste bestraffing en dat het dan weer heerlijk in orde kwam, dan het langer te moeten stellen zonder God. David ging daarom zijn Pniël binnen en het zal daar ook wel een Pnië-worsteling zijn geweest. — Hij greep echter zijn God aan en zeide als Jakob: *"Heere! ik laat U niet los tenzij Gij mij zegent"*. Heere! het moet tusschen ons weer in orde komen, want mijn ziel kan niet langer buiten U.

'k Beleed, o Heer! aan U oprecht mijn zonden,
'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden,
Maar ik beleed — na ernstig overleg —
Mijn booze daân. ... Gij naamt die gunstig weg.

Het viel mee in het heiligdom Gods. Het ging David zooals het Jakob was gegaan. God liet zich verbidden. Hij zag die naar Hem uitgestoken handen, Hij hoorde dat heimweeachtige zuchten naar Hem en toen moest Hij ook antwoorden, daar kon Hij niet tegenop. Die handen kon Hij niet terugstooten, dat smeeken kon Hij niet onbeantwoord laten. Hij zeide tot David hetzelfde als eenmaal tot Jakob: *"Gij hebt overmocht"*, gij hebt het gewonnen. Nu gij aan het spreken zijt gegaan, nu zal Ik ook weer gaan spreken, nu gij hebt beleden, nu zal Ik vergeven. Uw zonde is u vergeven en het wordt nu tusschen ons weer zooals het vroeger was".

Als een gebroekene ging David tot zijn God, als een gekroonde kwam hij nit het heiligdom te voorschijn en nu de magerheid der ziel maar was weg genomen, nu verdween ook al heel spoedig de verdorring van het lichaam, nu kwam er weer fleur, glans, blijheid en vrede in zijn leven. Het was immers weet in orde tusschen hem en zijn God. Nu behoefde hij niet telkens zijn bidkamer voorbij te loopen, angstig om zijn God te ontmoeten. Neen, nu mocht hij luide zingen, zoodat heel de wereld het hooren kon:

Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven,
Die van de straf voor eeuwig is ontheven,
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevlekt,
Voor 't heilig oog des Heeren is bedekt.
Welzalig is de mensch, dien 't mag gebeuren,
Dat God naar recht, hem niet wil schuldig keuren.
En die, in 't vroom en ongeveinsd gemoed.
Geen snood bedrog, maar blank' oprechtheid voedt.

Uit die bladzijde uit het leven van David is voor ons heel wat te leeren. Hoe menig kind van God schrompelt innerlijk weg, omdat er een onbeleden zonde is blijven zitten tusschen hem en zijn God. Daar is iets gebeurd. Het vleesch heeft geheerscht over den geest, de mond heeft onware, bittere woorden gesproken, de hand heeft naar dingen gegrepen, die niet van ons waren, de voet is op verboden wegen gegaan, de oogen hebben met een vuil begeeren op een man of op een vrouw gezien, het oor heeft geluisterd naar leugentaal. ... Er is iets gekomen tusschen God en onze ziel en dat beneemt ons nu de vrijmoedigheid en het recht om te bidden. Wij bidden nog wel in het openbaar en aan tafel, misschien zelfs nog wel op onze bidstonden, doch wij durven niet meer het heiligdom van onze binnenkamer te bezoeken, om daar alleen met God te zijn.

O, wat kan de ziel daaronder toch lijden en wegwijnen!

Wordt nu dat zwijgen maar spoedig verbroken, dan gaat God ook weer aan het spreken en dan komt alles ook wel weer in orde. De Schrift zegt: *"Indien wij onze zonden belijden,*

Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonde vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid" (1 Joh. 1:9). Zwijgen wij echter en blijven wij zwijgen, dan breekt er een ontzettende tijd voor ons aan. Wij kunnen niet buiten God en toch trekt Hij zich dan uit ons leven terug. Hij staat aan den eenen kant te hunkeren naar het oogenblik, dat wij Hem weer de gelegenheid zullen geven om binnen te komen en wij teren aan den anderen kant weg van ziele-ellende, omdat de gemeenschap met God verbroken is.

Wij moeten niet trachten over zulk een ellende heen te leven, want dan blijft toch altijd het gevoel in ons "Daar zit iets tusschen Hem en ons en dan kunnen wij toch geen vrede hebben en weer tot innige gebedsgemeenschap met God komen."

Laat ons in zulk een geval moedig het heiligdom ingaan en met God tot klaarheid komen over die zonde, het uit den weg ruimen, niet uit het heiligdom terug komen, zolang wij niet de innige verzekering hebben ontvangen, dat die zonde ons vergeven is.

Wanneer een kind in den modder valt en zich bevuilt, dan moet het niet zoo vuil blijven rondloopen en weenen omdat het gevallen is, doch dan moet het naar moeder gaan om weer gereinigd te worden, op gevaar af, dat het een standje of een pak slaag krijgt. Het moet gereinigd worden en als het weer gereinigd is, dan kan het weer naar buiten gaan en spelen.

Wanneer een kind van God in de één of andere zonde is gevallen, moet het met die bezoedelde ziel niet blijven rondloopen en ook niet trachten om die zonde weg te moffelen, doch het moet eerlijk tot God gaan en die zonde belijden. En als het die zonde beleden heeft, moet het niet dadelijk opstaan van de knieën en hard wegloopen, doch het moet niet opstaan zoo lang het niet de verzekering heeft ontvangen en in het geloof heeft aanvaard, dat die zonde vergeven is. Het moet alles uit den weg worden geruimd. De mist, die er hing tusschen God en ons moet optrekken, de verwijdering, die er was ontstaan, moet uit den weg worden geruimd, het kind van God mag eerst dan het heiligdom verlaten, als het weet, dat alles weer volkomen in orde is, dat die zonde voortaan geen verhindering voor het gebed meer zal zijn. Dan mag het weer het. hoofd zalven en met een stralend gelaat den weg vervolgen, een ervaring rijker van eigen onbetrouwbaarheid en Gods barmhartigheid.

Maar.... en daarop wijzen wij met grooten nadruk — dan moet het kind van God, die beleden en vergeven zonde ook op den troon der genade laten liggen en haar niet weer medenemen uit het heiligdom en er niet langer over blijven zuchten. Wie een rechte voor wil ploegen, zie niet om naar hetgeen achter is, doch strekke zich uit naar hetgeen voor is, Wie in vrede wil leeren wandelen, mag niet beladen zijn met zonden, die hem telkens nog pijn blijven doen, hoewel zij reeds beleden en vergeven zijn. God werpt onze zonden achter zich in een zee van eeuwige vergetelheid en Hij gedenkt ze niet meer. Nu moet ook het kind van God ze achter zich werpen en ze niet meer gedenken. Het altijd weer oprakelen van wat voorbij en vergeven is, verraadt ongeloof, verraadt, dat wij niet echt gelooven, dat al onze zonden ons om Christus wil vergeven zijn.

Neen, Gods kind moet niet lichtvaardig over zijn zonden heenleven, moet diep beseffen, dat het in heiligheid des levens moet wandelen en dat iedere zonde smart brengt in eigen hart en ook in het hart van den Heiland. Gods kind moet het niet licht nemen met zijn zonde, omdat er gemakkelijk vergiffenis is te erlangen, het moet niet de zonde doen, opdat de genade des te meer worde, — niet "verdrinken in de genade" — zooals het wel eens is genoemd, het mag niet eens rusten, voordat het tusschen God en hem weer in orde is.

Maar.... als dat dan ook is gebeurd, dan mag ook de zonde bij den troon der genade worden achtergelaten, dan behoeft, dan mag hij er niet telkens aan terug denken, dan mag zijn ziel weer tot rust komen, omdat zijn zonde is gelegd onder het bloed van Christus. God heeft ze in een zee van eeuwige vergetelheid geworpen en nu mag het kind van God dat ook doen. Niet *zwijgen* zolang de zonde niet beleden is, maar dan ook niet meer daarvan *spreken* als de zonde vergeven is. Even goddeloos als het is om met onbeleden zonden te blijven rondloopen, even goddeloos is het ook, om over vergeven zonden te blijven klagen.

Hebt gij uw zonden beleden en heeft Christus ze vergeven dan moogt ge ook vroolijk juichen:

't Is alles voorbij, 't is alles voorbij,
Hij gedenkt mijner zonden niet meer.
Vergeven zijn zij door Zijn liefde zoo vrij.
Neen, de Heiland verwijt nimmer meer.

28. Overgegevenheid

“*Niet mijn wil, doch Uw wil geschiede*” (Luk. 22:42).

Een *bidder* mag nooit een *dwinger* zijn en het aanhouden in het gebed mag nooit gebeuren om daardoor zijn eigen zin door te zetten. Sommige mensen denken weleens, dat bidden hetzelfde is en ook hetzelfde bedoelt als: *God ompraten, God tot onzen wit overhalen*. Zij praten daarom als Brugman om dat doel toch maar te bereiken en zodoende bij God hun zin door te zetten. Zij willen God dwingen om er net zoo over te denken als zij.

Wat hebben zulke mensen toch een wonderlijke opvatting, zoowel van God, als van Gods wil.

Het gebed is heusch niet noodig *voor God*, om Hem nu eens goed duidelijk te maken, wat wij begeeren en, volgens onze eigen meening, ook broodnoodig hebben, God weet wel wat wij behoeven, lang voordat wij Hem dat vragen. *God* heeft niet een lang relaas noodig om eens goed op de hoogte van den stand van zaken te komen, doch *wij* hebben wel noodig om ons onze nooden eens goed te realiseeren. God wil door ons gebeden zijn, maar dan moeten wij ons ook goed bewust worden, wat wij te vragen hebben. Wij moeten maar niet een beetje in den wind praten, doch wij moeten ons met ons leven zoo in de tegenwoordigheid Gods stellen, dat daar al onze nooden en behoeften aan het daglicht komen.

En als wij dat doen, Wat zal dan *de hartelijkste wenscht, de grootste nood, het vurigste verlangen* van ons hart zijn?

Niet dit, dat wij met geld en schatten en eer overladen worden; niet dit, dat wij gezond en sterk worden en blijven; niet dit, dat de wereld diep voor ons buigt en met palmtakken naar ons zwaait; niet dit, dat alles gelukt, wat wij ondernemen, doch het zal de liefste wensch van ons leven zijn, dat Gods wil in ons leven worde volbracht, dat ons leven effen tegenover Gods wil komt te liggen, dat Gods wil en onze wil te zamen een ladder naar den hemel worden.

Maar, als dat het doel van ons gebed is, dan is het niet moeilijk, maar uiterst gemakkelijk — dan is het eigenlijk een vanzelfsheid, dat wij bidden: *Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede*. Al spreken wij dan ook die woorden niet telkens uit, toch zal heel ons gebed getoonzet worden op den wil Gods, bij al ons bidden zal het dan daarom en daarom alleen gaan, wij zullen nooit anders willen bidden dan zoo.

Geen gebed is een goed, Gode welbehaaglijk gebed, als het zich niet wil richten naar den wil Gods.

Sommige dwaze mensen zeggen, dat het erg moeilijk is, om zoo te bidden, en die verzetten zich dan ook geweldig tegen die Gethsémané-voorwaarde, doch dat komt, omdat die mensen Gods wil niet verstaan.

Gods wil is geheel op ons behoud en ons welzijn gericht en als God dus iets wil, dan weten wij van te voren, dat zulks goed voor ons is. Wanneer God ons iets onthoudt, dan is dat niet, omdat Hij het ons uit straf niet geven wil, doch omdat het voor ons eeuwig heil schadelijk zou zijn. Als God ons iets geeft, dan geeft Hij het ons uit liefde, doch als Hij ons iets onthoudt, dan doet Hij dat ook uit liefde. Het richtsnoer en den drang van al Zijn doen met ons is liefde. Daarom is Gods wil altijd ons belang, ons voordeel, ons geluk.

Hebben wij dat goed begrepen, dan willen wij niets anders en niets liever, dan wat God wil, dan staan wij er op, dat niet onze eigen wil zegeviere, doch dat alleen Gods wil geschieden moge. Wij zouden niet willen, dat God ons iets gaf tegen Zijn eigen wil in, want dan wisten wij van te voren, dat zulks niet goed voor ons was. Wij zullen toch nooit, welbewust, een oordeel over onszelve afbidden?

Welnu, wat niet naar Gods wil is, dat is een oordeel. In vroeger tijd vroegen de ouderlingen bij het aannemen van nieuwe leden wel eens, of deze ook bereid waren om verloren te gaan als zulks Gods wil mocht zijn? Zij hoopten dan, als bewijs van algeheele overgave, een bevestigend antwoord te zullen ontvangen. Hoe dwaas was zulk een vraag echter, want God kan toch nooit, nooit, nooit willen, dat iemand verloren gaat. Gods wil is

onze zaligheid en daarom is het niet *naar*, niet een *geweldig offer*, niet *vreeselijk*, maar *heerlijk* en *zalig*, wanneer alles in ons leven gaat naar den wil van God.

Het is echter niet genoeg, dat wij *weten*, dat alles in ons leven gaat naar den wil van God, doch wij moeten dat ook *begeeren*, daar een *lust in hebben*, ons daarover *verblijden* en dat is de eindstrekking van de Gethsémané-bede. Het gaat er dan in ons gebed niet om, dat Gods wil moge geschieden, doch dat wij ons daarin welbewust mogen leeren verlustigen, dat die wil van God ons vermaak moge zijn.

Wie dat begeert en bidt, die bidt naar het hart van God.

"Mag Uw naam maar eer ontvangen,
 "t Ga ons slecht of 't ga ons goed.
 "Dat alleen is ons verlangen,
 "Trouwe Vader, wat Gij doet.
 "Eer is 't ons, hoe laag het schijn,
 "Zalig niets voor U te zijn.

Wanneer wij met ons gansche hart verlangen naar het geschieden van Gods wil, krijgt het gebed ook een heel ander karakter. Dan willen wij God niet overhalen naar onzen wil, doch wij laten onzen wil dan ombuigen naar Gods wil. Dan is er van dwingen in het gebed geen sprake meer. Ja, toch, er is nog wel een dwingen, doch dat is het geweld om onzen wil om te buigen naar den wil Gods.

Wie eigen kortzichtigheid en dwaasheid heeft leeren kennen, zou er juist voor huiveren wanneer iets naar zijn eigen wil ging, die zou bang van zijn eigen wil worden. Hij zou juist gaan bidden: "Heere! mijn eigen wil is zoo dwaas en mijn inzicht in de dingen is zoo kort, bewaar mij dus voor dien eigen wil, bescherm mij tegen mij zelven en zorg toch als 't U blijft, dat Uw wil zegeviere over den mijnen".

Ik las eens van een moeder, die stond aan het ziekbed van haar eenigen zoon. Als een dolksteek ging het haar door de ziel, dat dit ziekbed wel eens een sterfbed zou kunnen worden en zij vroeg zich af of zij bereid zou zijn hem af te staan aan den Heere. Maar neen, dat was zij niet. Zij *kon*, zij *wilde* hem niet overgeven aan den Heere. Zij knielde. dan ook neer en riep met den hartstocht van een eigenwijs kind: "Heere! Gij *moogt* mijn jongen niet wegnemen, ik *wil* hem niet loslaten, hij *moet* beter worden, ik *eisch* het van U, en ik wil van dien eisch onder geen beding afstand doen".

De jongen werd beter, groeide op en leefde nog jaren, maar o, wat heeft. die moeder vaak haar gebed betreurd en wat heeft zij het dikwijls uitgesnikt: "O, God! waarom hebt Gij hem toen niet weggenomen, dan had ik nog de liefelijke herinnering gehad, maar nu is mijn hart van alle kanten doorwond door zijn schelmerijen". De jongen was opgegroeid tot een schande voor zijn moeder, tot schade voor zijn eigen ziel, tot een ellende voor de wereld en tot een smart voor God. Dat gaat zoo met het dwingen en doorzetten van eigen wil.

Israël wilde een koning hebben, net als de volken van random. Het vroeg niet of God het goed vond, doch het *eischte* het.

En God gaf hun een koning in Zijn toorn en deze koning werd voor Israël tot een ramp.

Heel vaak laat God zulk een dwinger in het gebed maar stil staan, zooals men ook met een dwingerigen jongen doet en dan wordt deze vaak nog boos omdat zijn gebed niet wordt verhoord, maar soms geeft God wat wij van Hem afdwingen, om ons de dwaasheid van dat dwingen af te leeren en dan lijden wij vaak veel door dat verhoorde gebed. Men kan meestal veel beter weenen om een *onverhoord* gebed dan om een gebed, dat op *die wijze* wordt verhoord.

Zal ons bidden dus een Gode welgevallig bidden worden, dan moet ons hart geheel er op gezet zijn, dat Gods wil niet *ook* goed is, maar *alleen* goed is en dat ons leven dus alleen gezegend kan worden, als het gaat naar Gods wil. Die wil van God bedoelt ons hoogste goed en daarom is het een zegen als ons leven niet bestuurd wordt door ons kleine, botte, kortzichtige verstand, doch door den wil van den alleszienden en alles wetenden God. Wij bidden nu niet "*Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede*", omdat ons zulks bevolen werd, doch omdat wij begrepen hebben, dat *dat* ons alleen tot heil is. Zoo wordt het niet moeilijk, niet een kruis en een offer om eigen wil te verzaken en zich in Gods Wil te verblijden, doch het

wordt een voorrecht, een bescherming tegen onszelf. Wij halen nu bij het bidden weer ruim adem en zeggen: *"Hoe gelukkig toch, dat God mij niet alles geeft, waar ik Hem om vraag en dat mijn gebed eerst gaat door de zeef van Zijn wil"*. De Gethsémané-voorwaarde is ons nu tot een heerlijke veiligheidsklep, die voorkomt, dat het bidden mij tot een vloek zou worden en dat ik in mijn dwaasheid dingen zou gaan vragen, die mij ten ondergang zouden brengen en ik blijf vragen:

"Heere! houd maar altijd aan dien eisch vast en laat mij maar nooit aan mijn eigen wil over. Ik begeer slechts, wat Gij begeert, Uw wil moet het richtsnoer der gebedsverhooring zijn".

29. Het wegdoen der afgoden

"Daarna zeide God tot Jakob: "Maak u op, trek op naar Bethel en woon aldaar en maak daar een altaar dien God, Die u verscheen toen gij vluchtet voor het aangezicht van uw broeder Ezau".

Toen zeide Jakob tot zijn huisgezin en tot allen, die bij hem waren: 'Doet weg de vreemde goden, die in het midden van u zijn en reinigt u en verandert uw klederen en laten wij ons opmaken en optrekken naar Bethel en ik zal daar een altaar maken dien God, Die mij antwoordt ten dage mijner benauwdheid en met mij geweest is op den weg, dien ik gewandeld heb'. Toen gaven zij Jakob al de vreemde goden, die in hun hand waren en de oorsierselen, die aan hun ooren waren en Jakob verborg ze onder den eikenboom, die bij Sichem is. En zij reisden henen en Gods verschrikking was over die steden, die random hen waren, zoodat zij de zonen Jakobs niet achterna jaagden" (Gen. 35:1-5).

Het leven van Jakob is in zoo menig opzicht een treffend beeld van het leven van 't kind van God, zoowel in het ontvangen van Gods genade als in het telkens en telkens weer trachten te marchandeeren met God.

Jakob was een kind der genade en ontving als zoodanig heel veel zegeningen.

Jakob had in den grond van zijn hart God ook hartelijk lief en daarom liet God hem ook niet los.

Jakob ging echter niet altijd den rechten weg en daarom had hij ook zooveel strijd en moeite. Hij was er voortdurend mee bezig, een levenskruis voor zich te timmeren en wie zelf een levenskruis voor zich timmert, moet er ook maar nooit over klagen, dat hij dat kruis torsen moet.

Het levenskruis van een mensch wordt meestal getimmerd van het hout der schepen, die hij niet achter zich heeft verbrand of aan God uitgeleverd. De Israëlieten kregen het bevel om alle Kanaänieten te doden. Dat deden zij echter niet en nu werden die gespaarde Kanaänieten hun ook voortdurend tot een val.

Zoo ook eischt God van ons, dat het geheele oude zondeleven aan Hem zal worden uitgeleverd en als wij dat niet doen of niet geheel doen, dan zullen die achtergehouden stukken van ons oude leven ons ook voortdurend ten val brengen.

Jakob zat eens in groote moeilijkheden. Hij had zijn broer misleid, en zijn vader bedrogen en nu moest hij overhaast vluchten uit de nabijheid van zijn broer, wilde hij geen kans lopen door hem gedood te worden.

Op die vlucht en in die ellende zocht God hem op en richtte met hem een verbond der genade op. God zou met hem gaan op de reis, zou hem bewaren en weer naar dit land terug brengen en hem maken tot een groot en gezegend volk. Het werd daar een echt Bethel, een huis Gods.

Vanaf dat oogenblik ging het een poosje goed. De ellende van de reis en de verdrukking bij Laban hielden Jakob op den goeden weg. Toen liet hij zich echter verleiden om zijn eigen weg te gaan en hij dacht, dat die veel beter, veel gemakkelijker en profijtelijker zou zijn, dan de weg Gods. Hij liep toen niet meer achter God aan om te zien, wat Deze voor hem zou doen, doch hij ging zelf aan het ingrijpen. Hij liep den Heere vooruit en raakte zodoende van den weg af.

Dat gescharrel begon al met die geschildte stokjes in de drinkbakken der schapen. Dat was om zijn bezittingen te vermeerderen.

Toen kwam er dudaim in huis, om God te dwingen hem ook uit Rachel een kind te geven.

Met Rachel kwam ook een terafim in huis, dat was een klein afgodje, dat voor het familie-geluk moest zorgen.

Jakob geloofde er zelf nog wel niet aan en hij haalde die afgoden zelf nog niet in huis, doch hij liet toe, dat Rachel het deed. Dat was de zonde van slapheid en dat is een heel gevaarlijke zonde. Waar een afgod is, daar komen er spoedig meer. De andere vrouwen van Jakob, de bijwijven, de slaven brachten ook hun afgoden mee en zodoende werd het huis van Jakob weldra een tempel met allerlei afgoden.

Behalve afgoden kwamen er ook allerlei oorsierselen, die toonden, dat men het oor ging neigen naar de dingen dezer wereld en zoo ging het met Jakob hoe langer hoe meer achteruit.

Is dat niet een treffend beeld van het leven van een kind van God?... Eerst God zoeken en volgen, dan verslappen en alles toelaten en dan van zijn huis een afgodstempel maken en het oor leenen aan de wereld en hulp verwachten van wat geen God is.

Wanneer het met een kind van God dien weg opgaat, dan komt er over de ziel een groote dorheid en matheid, dan gaat er geen kracht meer van hem uit en komt er ook geen kracht meer tot hem, dan wijkt de Geest des Heeren al meer en meer en wordt Bethel vergeten en natuurlijk ook alles, wat het daar heeft beloofd.

Er is dan een goddelijke herinnering noodig, om Bethel weer in het geheugen terug te roepen?

Welnu, Jakob kreeg zulk een herinnering en ging weer naar Bethel terug.

Zoo diep was hij echter nog niet gezonken of hij gevoelde wel, dat hij die afgoden niet mocht medenemen naar het altaar Gods. Daarom verzamelde hij, alvorens te Bethel te komen, de afgoden en versierselen, die hij bij de zijnen vond en begroef ze onder den eik, die bij Sichem is.

Dat begraven was zeker een fout, althans een groote zwakheid en door die zwakheid bleef dan ook een groot gevaar bestaan. Wanneer later hun hart weer eens naar die afgoden mocht terug verlangen, konden ze gemakkelijk worden opgegraven en weer in hun tempel worden teruggebracht. Afgoden moeten niet *begraven*, doch moeten *verbrand* worden. Daarom maakte Jakob zijn reiniging niet volkomen. Hij durfde dat misschien niet aan tegenover zijn vrouwen, want wie eerst uit slapheid te veel heeft toegegeven, kan later zoo moeilijk de zaken flink aanpakken.

Trouwens, wij maken niet zelden dezelfde fout als Jakob. Wij gevoelen wel, dat het met die afgoden niet langer mag, dat wij er afstand van moeten doen, doch dan doen wij niet als Mozes, die het gouden kalf liet vermalen en dat fijn gemalen goud in het water wierp zoodat het nooit meer kon worden teruggevonden; dan doen wij niet als Eliza, die de ossen slachtte en op het hout van den ploeg verbrandde, doch wij *begraven* onze afgoden soms heel netjes ingepakt om ze later te kunnen terugvinden.

Daarin kan echter nooit een zegen voor ons liggen. Een echte zegenende ontmoeting met God te Bethel kan alleen plaats hebben wanneer wij eerst onze afgoden vernietigen. Het bezit van afgoden is in ieder geval een absolute verhindering om te Bethel door God te worden gezegend. God kan alleen in ledige harten Zijn Koninklijken intocht houden, doch Hij wil nooit tronen in een hart, waarin ook afgoden huizen. Daarom zal het kind van God eerst *alle* — maar dan ook *alle* afgoden moeten weg doen, alvorens het kan optrekken naar Bethel, om daar omgang te hebben met God.

Van het eigenlijk aanbidden van Jakob te Bethel lezen wij niets. Zulke intieme, persoonlijke ontmoetingen met God zijn ook niet geschikt om beschreven te worden. Wanneer ik eens een persoonlijk onderhoud met een mijner kinderen heb, maak ik daar toch ook geen verslag van op voor de courant.

Wel lezen wij het *resultaat* van die ontmoeting met God. Gods verschrikkingen vielen over de steden van rondom. Jakobs leven kreeg weer invloed. Er ging weer kracht van hem uit. Zelfs de heidenen van rondom voelden het weer aan, dat Jakob een man Gods was en durfden niets tegen hem te beginnen.

Zal ook ons leven weer kracht openbaren en invloed hebben, dan zullen wij eerst onze afgoden moeten wegdoen en dan een ontmoeting hebben met God. Laten wij daarom heden onze afgoden uitleveren — ze *alle* uitleveren, ze *voor* goed uitleveren, ze niet maar een poosje *begraven* om ze later weer te kunnen opgraven, doch ze eens en voor altijd *vernietigen*. Eerst dan kan ons leven vol worden van God. Eerst dan kan God Koning zijn van ons hart en leven.

Laat ons nu eens nagaan wat onze afgoden zijn. Bij Jakob waren twee bezwaren om God te Bethel te ontmoeten n.l. de *afgoden* en *oorsierselen* en beide soorten vindt men ook bij ons terug. Wij neigen zoo graag ons oor naar het geveel der wereld en wij leunen zoo gaarne op dingen, die geen God zijn. Zoodra ons vertrouwen zich uitstrekt naar hetgeen niet de levende God is, is dat ons een afgod geworden.

Laat ons nu die oorsierselen en afgoden uitleveren aan den Heere en dan zal onze ontmoeting met God weer kracht geven aan ons leven, dan zal Gods verschrikking weer vallen op onze omgeving. Men zal het gevoelen en erkennen, dat in ons Gods kracht openbaar wordt. Evenals de Joden niet konden weerstaan de kracht, waarmede Stephanos sprak, zoo zal onze omgeving niet kunnen weerstaan de kracht van ons leven.

30. Een rein huwelijks leven

“Opdat uwe gebeden niet verhinderd worde” (1 Petr. 3:7).

Wij gaan nu de laatste voorwaarde voor een Gode welhehaaglijk gebed noemen en dat is: *de rechte huwelijksverhouding*. Wij zeggen niet, dat dit de laatste voorwaarde is, doch het is de laatste, *die wij noemen willen*.

Petrus, de eenige Apostel, waarvan wij weten, dat hij getrouwd is geweest, waarschuwt ons in zijn brief voor de rechte huwelijksverhouding “*opdat ons gebed niet verhinderd worde*”. Vele mensen denken, dat die dingen niets met onzen omgang met God hebben te maken, dat men het huwelijksleven en het gebedsleven van elkander gescheiden kan houden, zooals men verschillende posten van een kasboek ook geheel van elkander kan scheiden.

Toch is er niets minder waar dan dat. Ja, daar zijn wel geen twee terreinen denkbaar, die zoo geweldig, zoo intens op elkander inwerken als het *huwelijksleven* en het *gebedsleven*. Beide liggen in de diepte van ons hart en komen daarom elkander zoo heel dicht nabij. Wat aan de oppervlakte, wat aan den buitenkant ligt, kan wel van elkander gescheiden gehouden worden, doch wat in de diepte zit niet. Ik kan mijn zondagsche kleeren wel gescheiden houden van mijn daagsche kleeren, doch niet mijn zondagschen omgang met God en mijn door de weekschen. Zoo ook is het onmogelijk om het huwelijksleven en het gebedsleven van elkander gescheiden te houden. Zij werken geweldig op elkander in, het een zal het andere helpen en steunen dan wel afbreken en vernietigen, en een onheilig huwelijksleven zal het gebedsleven drukken en zelfs dooden.

Het is zoo noodzakelijk daarmede rekening te houden bij het aangaan van een huwelijk. Het kind van God moet nooit den moed hebben een huwelijk aan te gaan met een kind der wereld, want aardsche liefde is voor een gelukkig huwelijk niet genoeg. Een man kan wel veel van een vrouw houden, doch kan onmogelijk gelukkig met haar zijn, wanneer zij ook niet één zijn in den Heere. Wanneer men komt in geweldige oogenblikken van het leven, wanneer er een levensoffer moet worden gebracht, wanneer men een kind moet afstaan aan den dood, wanneer men een operatie moet ondergaan of iets anders geweldigs heeft door te maken, wanneer men een levenskeuze moet doen, een strijd heeft te strijden, dan kan het zoo heerlijk zijn, wanneer men gezamenlijk als man en vrouw kan neerknielen en deze dingen dan samen kan brengen voor God, doch men gevoelt zich in zulke oogenblikken vooral hopeloos eenzaam en ellendig, wanneer men in het heiligste en hoogste alleen staat. Zie, daar komen in het leven van die oogenblikken voor, waarin men geperst wordt om God te zoeken en hoe zal men dat kunnen, wanneer één van beiden God niet als Vader kent? Dan, dan juist heeft men noodig om waarachtig één te zijn en elkander geestelijk te kunnen steunen, Daarom worden wij ook zoo ernstig gewaarschuwd om geen ongelijk juk aan te trekken met een ongeloovige.

Hoe noodig deze vermaning is weten vooral zij, die er *niet* naar hebben geluisterd en die nu in hun huisgezinnen als eenzamen staan en nooit eens samen kunnen neerknielen tot gebed. Het beste, schoonste, heerlijkste en verkwikkendste moeten zij missen.

Dat weten ook zij, die ongeloovigen waren, toen zij trouwden, doch die door God als een brandhout uit het vuur werden gerukt. Ja, het is heerlijk, dat zij God mochten vinden, doch het is een groote smart, dat zij nog maar alleen staan op dien weg naar het vaderhuis en dat zij alles nog maar alleen moeten dragen. Wij mogen daarom wel heel veel voor die eenzamen bidden, want zij missen veel doordat zij het gemeenschappelijke gebed in het huwelijk niet kennen.

Dat weten ook zij, die door allerlei ongeoorloofd gedoe van elkander verwijderd zijn, zoodat zij niet meer kunnen bidden *met* en *voor* en naast elkander, omdat ieder in dit opzicht zijn of haar eigen weg gaat. Het behoeft dan nog niet tot een uiterlijke breuk te komen, het mag dan nog voor het oog der wereld verborgen blijven, doch innerlijk kan er dan toch wel een ontzettende verwijdering ontstaan, zoodat man en vrouw wel leven in hetzelfde huis en in dezelfde kamer, doch niet in eenheid des geestes, niet samen voor God. Beiden knielen misschien nog wel en bidden misschien ook nog wel, maar zij doen het niet meer *samen*, niet meer als een door God gemaakte éénheid. Hun gebed is

verhinderd en als er niet spoedig verandering komt, houdt dat gebed weldra ook geheel en al op.

Het kan echter ook wezen, dat man en vrouw het samen nog wel eens zijn, doch dat zij het samen niet meer eens zijn met God, of dat God het niet meer eens is met hen. Het kan zijn, dat het onderling contact nog wel niet is verbroken, doch dat het contact met God verbroken is. Daar kunnen allerlei huwelijkszonden komen te liggen tusschen man en vrouw en God. Zij zijn het dan wel met elkander eens, doch zooals Ananias en Saffira het eens waren om den Heiligen Geest te beliegen; zij spannen dan met elkander samen tegen God. Zoo kunnen man en vrouw samen een accoord sluiten, dat God niet onderteekenen wil, afspraken maken, die niet naar Gods wil zijn, gezamenlijk dingen doen, waarover zich de Heere vertoort en dan wordt hun gebed verhinderd.

Voorzoover wij weten was Petrus de eenige Apostel, die getrouwd is geweest en juist hij wijst op die dingen in het huwelijk, die het gebed zoo kunnen verhinderen. Wanneer wij eens heel aandachtig nagaan, wat Petrus van die huwelijksverhoudingen zegt, dan zien wij, dat hij niet spreekt over grove *huwelijkszonden*, doch over *huwelijksverhoudingen*. Hij zegt in vers 13 van het voorgaande hoofdstuk, dat wij alle menschelijke ordening moeten onderdanig zijn om des Heeren wil en dit geldt zoowel den Koning als den stadhouder, zoowel den knecht als den heer, zoowel den man als de vrouw. Een man, die niet het hoofd is van het gezin is een overtreder van de goddelijke ordening en een vrouw, die de baas speelt in huis, handelt niet alleen *onvrouwelijk*, maar ook *goddeloos*. Zulke verhoudingen verhinderen het gebed. Een pantoffelheld mag niet het altaar bedienen. Het staat niet aan ons, om de goddelijke instellingen om te keeren. Men denkt, dat men die dingen maar zelf bepalen en zelf regelen mag, doch dat is niet zoo. God heeft ze geregeld en daar hebben wij ons aan te houden, en iedere overtreding van een goddelijke instelling is zonde en iedere zonde, die willens en wetens wordt aangehouden, verhindert het gebed.

Kunnen echter de *huwelijksverhoudingen* het gebed verhinderen. hoeveel te meer nog de *huwelijkszonden*. Wij gaan die zonden hier niet bespreken, want wie niet getrouwd is. zou er niets aan hebben, en wie wel getrouwd is, heeft zeker niet van noode, dat die dingen worden genoemd.

Op één zonde wil ik echter wijzen, juist omdat die zooveel heiligs verwoest en het gebed zoo absoluut verhindert en ook.... omdat die zoo onrustbarend toeneemt in de zoogenaamd christelijke huwelijken.

Sommige menschen bidden tot God om hun huwelijk te willen leiden en besturen en terwijl zij dat bidden, ontnemen zij Hem tegelijkertijd het recht om te bepalen hoeveel kinderen Hij hun wil schenken. Hij mag voor alles zorgen, voor traktement en promotie, voor welvaart en gezondheid, doch die eene, zeer voorname zaak vertrouwen zij Hem met toe. Zij doen wet hun best om hun zondige gedoe goed te praten, maar zij bemerken toch ook wel, dat hun gebed een onmogelijkheid is geworden. Dacht men soms dat God zou toelaten, dat men Hem zou aanwijzen op welk terrein Hij wel en op welk terrein Hij niet mag heerschen en dat Hij zou toelaten, dat men op sommige levensterreinen voor Hem een bordje zou plaatsen "*Verboden toegang*". — Neen, wanneer Hij niet over alles regeeren mag, wil Hij over niets regeeren en daarom trekt Hij zich dan uit die levens terug. Hoe veler gebed wordt juist hierdoor verhinderd. Er wordt veel geklaagd over nederlaag en dorheid en koelheid in de ziel, doch wanneer men eens ernstig ging zoeken op het terrein van het huwelijksleven, zou de oorzaak wel spoedig gevonden zijn. Laat ons daarom ook de huwelijksverhoudingen laten beheerschen door den Heer en leggen onder de tucht van den Heiligen Geest. Juist in het intiemste leven moet Hij het meest te zeggen hebben en wie dat niet aan wil of aan durft, moet er genoeg mee nemen het gebedsleven maar af te schaffen. Gebedloosheid is erg, doch het is misschien nog veel erger wanneer men nog wel bidt, doch tegelijk door zondige huwelijksverhoudingen en grove huwelijkszonden het gebed vermoordt en God uit het leven wegdrukt. Laten man en vrouw elkander in het huwelijk zien en behandelen als menschen van vleesch en van bloed, doch laten zij ook geen oogenblik vergeten dat zij reizigers naar de eeuwigheid zijn en laten zij elkander in beide opzichten dienen en helpen, "*opdat hun gebed niet verhinderd worde.*"

31. Audiëntie bij God

"Die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen" (Joh. 6:37b).

Wij hebben nu reeds herhaaldelijk gesproken over de eischen des gebeds en wij hebben leeren verstaan, dat zij vele en zwaar zijn. Het is dan ook wel te begrijpen, dat de vraag zich aan ons opdringt, wat dan wel de vruchten zijn van een gebed, dat zulke zware eischen stelt. Daarom is het ons een groote vreugde nu ook eens over die vruchten des gebeds te mogen spreken, want het gebed, dat zoo buitengewoon veel van den mensch *eischt, geeft* toch altijd nog veel meer.

De eerste heerlijkheid van het bidden is de zekerheid, die wij hebben, *dat wij toegang tot God hebben* telkens wanneer wij in de rechte houding tot Hem gaan.

Zie, ik kan mij wel netjes aankleeden en allerlei voorbereidselen maken om tot de Koningin te gaan en haar mijn nood te klagen of mijn wenschen voor te dragen, toch ben ik niet zeker of ik wel bij haar zal worden toegelaten. Het zou best kunnen gebeuren, dat al die voorbereidselen tevergeefs gemaakt waren, omdat de Koningin mij geen audiëntie geeft.

Daarvoor behoeft echter een ziel bij God nooit te vreezen. Zoodra zij aan de door God gestelde eischen voldoet, gaan de poorten van den troon der genade open en wordt de toegang vrij. Nooit of te nimmer is er bij God bezwaar om een ziel te ontvangen. Als er bezwaren zijn dan liggen die altijd aan onzen kant. God verleent audiëntie aan iedere ziel, die in de rechte houding tot Hem komt om het even op welke plaats en op welk uur dat komen dan ook geschiedt.

Is het niet een zeldzaam groot voorrecht er van te voren verzekerd van te zijn, dat men toegang bij God krijgt om het even waar en wanneer men bij Hem komt? Hoe geheel anders is dat bij de grootheden dezer wereld. Daar probeeren wij ook vaak toegang te krijgen en wij spannen er ons genoeg voor in, doch wij worden dikwijls bij de deur teruggewezen. Het gaat er nog niet eens om of wij verhoord worden of niet, doch wij worden zelfs niet eens toegelaten, wij krijgen zelfs niet eens een kans om onze belangen te bepleiten, wij komen voor een gesloten deur.

Zoo iets behoeven wij bij God echter nooit te vreezen. De genadepoort behoeft niet telkens voor den zondaar of voor het kind van God open te gaan, doch is en blijft open, zij staat open dag en nacht en voor iedereen. Wij *hebben* een vrijen toegang tot den troon der genade en hoe meer wij daarvan gebruik maken, des te aangenameer is dat in de oogen Gods.

Toch spreken wij wel eens van *een koperen hemel*, waar wij wel tegenaan bidden, doch waartegen al onze gebeden als terugkaatsen; toch moeten wij soms klagen, dat wij geen toegang hebben tot den troon der genade, doch dat is alsof de genadepoort dichtgeslagen en met zeven grendelen gesloten is, en alsof alle audiëntie bij God van te voren is afgewezen.

Hoe moeten wij dat nu rijmen? Eenerzijds wordt verklaard, dat de genadepoort dag en nacht en voor ieder openstaat en anderzijds wordt ondervonden, dat de genadetroon met zeven grendelen is toegesloten.

Voor menig kind van God is dat een heel moeilijk vraagstuk en lijkt dat een tegenstrijdigheid.

Toch is die tegenstrijdigheid niet anders dan *schijn* en dat zal wel dadelijk blijken, wanneer wij eens nagaan wie die genadepoort sluit en aan welken kant die grendelen zitten, waarom de hemel van koper is en wij geen toegang bij God hebben.

Zie, het sluiten van de genadepoort kan nooit door God geschieden. God heeft Zijn woord verpand en is nu ook door dat woord gebonden: *"Naakt tot Mij en Ik zal tot u naken"*. *"Wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen"*, *"Roept Mij aan in den dag der benauwdheid en Ik zal er u uithelpen"*. God heeft ons dus toegang beloofd. God heeft de deur der genade wagenwijd opengezet, God heeft er Zijn eerewoord aan verpand, dat Hij ons audiëntie zal verleen, telkens, wanneer wij in de juiste houding tot Hem komen.

Daar zitten echter grendelen aan den *buitenkant*; aan onzen kant en nu zijn wij vaak zoo dwaas om zelf de genadepoort dicht te slaan en te grendelen en dan gaan wij voor die door ons zelve gesloten poort staan schreien, dat wij geen toegang hebben.

Wat zijn dan die grendelen, die wij voor de genadepoort schuiven? Zijn het soms onze zonden of hebben soms *bepaalde* zonden de macht om ons uit de gemeenschap met God te bannen?

De ziel vreest dat wel eens en de menschen zeggen het ook vaak, doch het is een leugen uit de hel, uitgedacht door Satan om de kleinmoedigen te ontmoedigen en om hen, die bidden willen, van het gebed terug te houden. Neen, daar is geen enkele zonde zoo zwaar, zoo groot, zoo ontzettend, dat zij voor een bidder de genadepoort zou kunnen sluiten. De leugenaar, de dief, de overspeler, de moordenaar, allen mogen komen en roepen tot God.

Weet ge, wat de genadepoort echter wel voor ons kan sluiten en den hemel van koper maken? Dat is *de onbereidwilligheid om de zonden, die God ons openbaart, los te laten en neer te leggen voor Hem*. God vraagt niet met hoeveel en welke zonden ons geweten is bezwaard en bezoedeld, doch God vraagt wel of ik bereid ben aan Hem uit te leveren alles, wat Hij mij als zonde leert zien. Wordt die bereidwilligheid gevonden, dan staat de genadepoort dag en nacht wijd voor mij open. — Wordt die bereidwilligheid echter *niet* gevonden, dan sluit ik zelf de poort der genade dicht en dan is die onbereidwilligheid de grendel, die ik zelf er voor schuif. Die poort blijft dan net zoo lang gesloten als die onbereidwilligheid blijft bestaan. Daar is maar een wezen, die de genadepoort, welke door God open gezet werd, weer sluiten kan en dat ben ik *zelf*.

Met opzet leg ik hierop zooveel nadruk. Er wordt zoo vaak geklaagd over een koperen hemel, waar men maar niet doorheen kan bidden en dan wordt dat meestal beschouwd als een soort *beproeving*, die God ons oplegt, als een *levenskruis*, dat wij maar gewillig en onderworpen moeten dragen. Nu ja, voor anderen is de hemel niet van koper, anderen hebben wel vrijen toegang tot God, anderen hebben misschien weer een ander kruis, doch hebben onder dat kruis dan tenminste den zegen van het gebed, doch wij moeten dat gebed nu missen, nu maar opgeven, maar nalaten totdat God weer eens zoo goed is om de genadepoort voor ons te openen. Wij moeten maar niet murmureeren en maar stil dit kruis dragen, hoe zwaar dat dan ook moge zijn.

Zoo stelt men zich dan dien koperen hemel voor en het einde van het liedje is, dat God er de schuld van krijgt en dat men doet alsof God zelf een grendel voor Zijn genadepoort had geschoven, terwijl wij het zelf hebben gedaan. Zoo is het echter absoluut niet. Niet God, maar wij sloten die poort, die gesloten poort is niet een *kruis*, dat gewillig moet worden gedragen, doch een *zonde*, die zoo spoedig mogelijk uitgeleverd moet worden, wij moeten niet gelaten wachten, totdat het God behaagt om door dien koperen hemel heen te komen, doch God wacht ongeduldig tot het ons behaagt om eindelijk dien grendel eens weg te schuiven en gehoorzaam te worden. God heeft ons audiëntie toegezegd zonder eenige beperking van tijd of plaats en als wij dus niet tot God kunnen doordringen, moet de reden daarvan bij ons zitten.

Een dame kwam eens bij een dokter en verzocht hem om hulp in haar ziekte. De dokter onderzocht haar en zeide, dat alleen een operatie haar zou kunnen helpen. Daartoe was zij echter absoluut niet te bewegen. Telkens kwam zij weer bij den dokter terug om raad en telkens weigerde zij weer zijn raad op te volgen. Ten slotte werd de dokter boos en zeide: "Mevrouw! ga heen uit mijn huis, mijn deur blijft voor u gesloten totdat u bereid is om te doen, wat u voorgeschreven wordt. Ik heb verder geen woord meer voor u."

De dame ging heen en klaagde er over, dat de dokter zoo hard was en dat hij zijn deur verder voor haar gesloten had. Zij was daarvan echter zelf de schuld en het stond ook aan haar om die deur weer te openen. Zoodra zij zich bereid verklaren zou om op den raad van den dokter in te gaan, zou zijn deur ook weer voor haar openstaan.

Zoo is het nu ook met de ziel, die klagen moet over een gesloten poort der genade. Zij heeft die deur zelve toegeslagen en die deur zal net zoo lang dicht blijven totdat de ziel bereid is om den weg des Heeren te gaan. Een koperen hemel kan nooit open gebeden worden, doch die gaat automatisch open op hetzelfde oogenblik, dat de ziel waarachtig op den bodem der gehoorzaamheid komt. waarachtig bereid is te wandelen bij het licht, dat God zal ontsteken. God is waarachtig en als Hij audiëntie belooft, is Hij ook aan Zichzelve verplicht om woord te houden. Dat doet Hij dan ook en al onze klachten over een koperen

hemel zijn geen klachten tegen *God*, doch aanklachten tegen *ons zelve*. Geeft God vrij baan in uw leven en dan zult gij nooit over een koperen hemel te klagen hebben. Ieder kind van God heeft doorlopend vrijheid om tot God te gaan in het gebed. Een koperen hemel is geen fabrikaat van God, doch goddeloos maaksel van ongehoorzame kinderen Gods, die aan Gods Geest geen baan geven.

32. Een luisterend oor

“*Gij hoort het gebed*” (Psalm 65:3).

Het zegt reeds veel, dat God ons audiëntie verleent, wanneer wij met een eerlijk hart tot Hem gaan, want als wij maar eenmaal toegang tot Hem hebben, dan kunnen wij Hem onze belangen voordragen en onze nooden Hem klagen.

Een reiziger vindt het al veel waard, wanneer hij op het kantoor wordt toegelaten om zijn koopwaren te kunnen aanprijzen. Een bedelaar is al dankbaar als men de deur voor hem opent en naar zijn klachten wil luisteren.

Een advocaat acht al veel gewonnen, wanneer hij een kans krijgt om te mogen pleiten voor zijn client.

En zoo ook zegt het reeds iets, reeds veel, reeds heel veel, wanneer een zondaar wordt toegelaten tot den genadetroon Gods en hij daar zijn zaken bepleiten mag. Toch is dat alles nog niet genoeg. Er hangt dan nog zooveel af van de houding, die men tegenover ons aanneemt, *of* men naar ons luistert en *hoe* men dat doet.

Men kan iemand uit beleefdheid even binnen laten en hem daar even laten praten, zonder dat men op dat praten let, zonder dat men er zich door laat beïnvloeden. Men kan al dat gepraat langs zich laten henengaan of zich zelfs schrap zetten om er niet door beïnvloed te worden. Hoe vaak gebeurt het niet, dat men iemand niet dadelijk *kan* en *wil* afschepen, dat men wel verplicht *is*, of zich althans verplicht *acht*, om naar hem te luisteren, doch dat men dan bij voorbaat het hart uitschakelt en zich onontvankelijk maakt voor hetgeen gesproken zal worden. Men laat de menschen wel praten, doch men neemt zich heilig voor, om zich tot geen enkelen prijs te laten *bepraten*. Men geeft dan wel *audiëntie*, doch men geeft geen *gehoor*.

Natuurlijk bemerkt de bezoeker dat dadelijk en heeft het een deprimeerenden invloed op den drang, waarmede hij spreekt. Hij heeft niet het *oor* en nog veel minder het *hart* van de menschen en daarom zou hij een dwaas wezen, als hij veel van zijn bezoek verwachtte.

Zoo is het vaak bij de menschen, maar zoo is het *nooit* bij God. Wanneer Hij aan iemand *audiëntie* verleent, dan geeft Hij ook *gehoor*, wanneer Hij iemand toelaat tot den troon der genade, dan hoort Hij niet alleen de klanken, die tot Hem worden gesproken, doch dan zet Hij er zich ook toe om ze te hooren, dan neigt Hij Zijn oor naar den bidder, dan spant Hij zich in om niets te missen van de klacht.

Dat is voor den bidder van groote waarde. Het is heerlijk om te weten, dat men niet alleen toegang heeft tot God, doch dat men ook kan rekenen op een toegespitst oor, op een oor, dat gaarne luistert, dat zich neigt, zich inspannt om te luisteren, dat zijn best doet om niets van het gesprokene te missen.

Van sommige menschen zegt men wel eens, dat zij Oost-Indisch doof zijn, d.w.z. dat zij sommige dingen wel hooren, doch dan maar net doen alsof zij ze niet hooren, omdat zij ze niet aangenaam vinden.

Bij God behoeft men daarvoor echter nooit te vreezen. Hij *hoort* niet alleen, doch Hij *luistert* ook naar alles en als Hij luistert, dan *verstaat* Hij het ook. Daarom staat er ook in Psalm 40:2: “*Hij heeft zich tot mij geneigd en mijn geroep gehoord*”. Wanneer een bidder tot God komt dan komt hij in een welwillende atmosfeer. Hij gevoelt het dadelijk, dat Hij daar niet per gratie wordt toegelaten en dat het daar niet te doen is om hem zoo gauw en zoo goedkoop mogelijk af te schepen, doch dat het daar te doen is om met belangstelling en met welwillendheid, met tegemoetkoming en liefde te luisteren naar, en in te gaan op de klachten. Het is er God om te doen om te helpen en nu luistert Hij heel scherp toe om toch maar geen enkele klacht over zich heen te laten gaan.

Bij sommige menschen is soms een kilheid en koelheid, die afstoot, die den vrager dringt om zijn klachten maar in te slikken, omdat hij er onder die omstandigheden niet goed mee voor den dag durft te komen. Men was van plan, om over allerlei dingen te spreken, doch als men voor de menschen staat en die gereserveerde houding bemerkt en die koele atmosfeer aanvoelt, dan besterven de meeste dingen, die men zeggen wilde in het hart alvorens de lippen te hebben bereikt. Men gevoelt het maar al te goed, dat men

het onderhoud niet te lang moet maken, dat men maar niet te veel moet zeggen, dat men maar niet met zijn vollen nood moet komen, want dat er niet al te veel tijd en welwillendheid beschikbaar is om hem aan te hooren. De atmosfeer animeert niet om alles te zeggen, wat men zeggen wilde.

Zoo is het bij God nu echter absoluut niet. Daar is de atmosfeer zoo warm, zoo hartelijk, zoo welwillend en animeerend. dat men er juist toe komt, om ook die dingen te zeggen, die men eerst in het geheel niet van plan was. Het is aan den troon der genade, alsof men niet weg kan komen, alvorens alles te hebben gezegd, wat het hart bezwaart. Als men echt met God gemeenschap heeft, kan men niets achterhouden, niets verzwijgen. Het hart van God is als een magneet — het trekt niet alleen den zondaar naar zich toe om hem tot een bidder te maken, doch het trekt uit dat zondaars hart dan ook alle klachten, die er in zitten, naar zich toe en het houdt daarmede niet op met trekken dan nadat alles er uit is.

Zoo krijgt dat "hooren" van God een rijke, heerlijke, diepe beteekenis. God *hoort*.... God *verstaat*. God blijft luisteren tot het einde toe en hij animeert den zondaar om toch maar veel, *heel veel*, *alles* te zeggen en ook maar *veel*, *heel veel*, *alles* te vragen. "*Doe uw mond maar wijd open en ik zal hem vervullen*".

Dat zijn dus al twee heerlijke toezeggingen aan den bidder.... hij krijgt audiëntie bij God en hij zal daar bij God een "toegenegen" oor vinden.

Maar, als dat nu waar is vanwaar dan de klacht van menigen bidder, dat het hem is als of het oor Gods is *toegesloten*, zoodat het niet meer hooren *kan*, als of het oor Gods is *afgewend*, zoodat het niet meer hooren *wil*, als of al die welwillendheid van God is weggevaagd en voor *tegenzin*, zooal niet voor *vijandschap* heeft plaats gemaakt?

Ach, het gaat daarmede zooals het ging met den koperen hemel, waarover wij spraken. De verandering ligt niet in *God*, doch in *ons*.

Zie, wanneer ik voor de radio spreek en deze geluiden worden met een bepaalde golflengte uitgezonden, dan kunnen alleen de apparaten, die op diezelfde golflengte zijn afgestemd, verstaan wat ik zeg. Wanneer dan echter mijn golflengte opeens wordt veranderd, ben ik "het oor" der luisteraars kwijt. Zij zitten misschien allen nog wel aan hun toestellen te luisteren en zij doen wel hun best om mij te verstaan, doch zij verstaan mij niet meer en het is net zoo goed, alsof ik nu voor doovemansoor spreek.

Zoo is het nu ook met het gebed. Wanneer mijn hart in de rechte gebedsstemming is, kan ik gerust bidden, want dan *hoort* en *luistert* en *verstaat* God, doch wanneer ik uit die rechte gebedsstemming geraak en dan toch maar blijf doorbidden, dan bereiken mijn gebeden niet meer het oor van God. Nu is God niet veranderd, doch mijn gebedsstemming is veranderd en daarom heb ik geen contact met God meer. Men denkt dan wel, dat God niet meer luistert, dat Hij zich als doof houdt, dat Hij onwillig is om te hooren, doch het feit is. dat wij niet meer in de stemming zijn om tot Hem te spreken. De verandering ligt niet bij *Hem*, maar bij *ons*. Mochten wij daarom ooit te klagen hebben over het feit. dat wij geen gehoor vinden bij God, dan moeten wij niet aan God vragen waarom Hij veranderd is, doch wij moeten onszelve onderzoeken, waar de fout ligt, want de fout ligt absoluut bij ons en moet niet door *God*, maar door *ons* hersteld worden.

Een oprecht bidder mag rekenen op een luisterende God. Gebeden, die in de lucht vervliegen, of die den bidder in het gelaat terug kaatsen, zijn geen gebeden, die voor God kunnen bestaan, zijn eigenlijk in het geheel geen gebeden, want echte gebeden vinden bij God een toegespitst oor en een bereidwillig hart. Het hangt niet van *God*, doch van *ons* af, als onze gebeden Hem niet bereiken.

"God hoort het gebed" — dat is niet een *belofte*, die af en toe eens aan een bidder gegeven wordt, doch dat is een vaststaand feit in God, een openbaring van Zijn wezen. Wanneer ik aan de voorwaarden des gebeds voldoe, mag ik er op rekenen, dat mijn gebed ook wordt gehoord en verstaan. Zoo goed als Gods audiëntiezaal dag en nacht openstaat voor Zijn kinderen, zoo goed staat ook Zijn oor dag en nacht open voor hun gebed en nooit behoeft een echte bidder te vreezen, dat zijn gebed het oor van God niet zal bereiken. Daarvoor is Gods trouw hem waarborg.

O, laat ons van dat gewillige oor Gods een dankbaar gebruik maken en waar Hij gewillig is om te luisteren naar onze stem, laten wij ook gewillig wezen om te luisteren naar Zijn stem en ons inspannen om er geen woord van te missen. "*Spreek Heere! Uw dienstknecht, uw dienstmaagd hoort*".

33. Gods controleerende wil

"Doch niet mijn wil, maar Uw wil geschiede" (Luk. 22:42b).

Daar zijn vele mensen, die het o zoo moeilijk vinden om tot God te gaan in het gebed met de Gethsémané-voorwaarde in het hart: *"Doch niet mijn wil, maar de Uwe geschiede"*. Eerlijk gezegd vinden zij het een ramp, dat zij dat bidden moeten. Duizendmaal liever zouden zij het er af laten of vervangen door dit woord: *"Heere! geef mij nu vooral toch mijn zin"*. De Gethsémané-voorwaarde is voor vele mensen als een streep door hun gebed. Als men *dat* moet bidden kan men eigenlijk net zoo goed *niet* bidden. In het bidden heeft men zijn eigen wil aan God voorgelegd en als God nu niet naar dien wil handelt, hadden zij immers dat bidden net zoo goed kunnen nalaten?

Mensen, die zoo redeneeren, hebben echter een glad verkeerde voorstelling van wat *bidden* en *wie God* is.

Men verlaagt toch zijn eigen bidden, wanneer het niets anders is dan het opdringen van zijn eigen wil aan God. Volgens *sommige* — ja, ik mag wel zeggen, volgens *vele* mensen, is het bidden een soort pleidooi, dat zij houden, om eens heel duidelijk aan te toonen, dat zij het bij het rechte eind hebben en dat het zeer in het belang van hemel en aarde zou zijn, als God nu maar naar hun raad wilde luisteren en wilde doen. wat zij Hem voorschreven. Als het nu maar ging naar hun gemaakt bestek, dan ging het goed. —

Zulk een gebed kunt ge in twee deelen verdeelen. In het eerste gedeelte leggen zij God hun plan voor en in het tweede gedeelte verdedigen zij dat plan en trachten zij aan te toonen, dat als het nu maar *zoo* gaat, dat het dan goed gaat en als het anders gaat, dat het dan mis loopt; als God het doet naar hun plannetje. dan doet Hij het goed en als God 't niet doet, of als Hij het anders doet, dan zij Hem hebben gezegd, dat het moet, dan is het verkeerd.

Men zal dadelijk gevoelen, hoe weinig zulk bedillen van God, van bidden weg heeft. God heeft heusch niet noodig, dat wij als adviseurs, Hem allerlei voorstellen doen, om Hem den weg te wijzen, dien Hij moet gaan. Hij weet de dingen zelf duizendmaal beter dan wij. Hij weet ze tenslotte *alleen*. Eén van de eigenschappen in God is Zijn *wijsheid* en door die wijsheid weet Hij de beste middelen te kiezen om een goed doel te bereiken. Daarom behoeven wij Hem niet op streek te helpen en van raad te dienen. Als wij met ons bidden niet anders bedoelen dan *dat*, dan kunnen wij er gerust mede ophouden. Gods kinderen vergeten weleens, dat zij door God tot *kinderen* en niet tot *ministers* zijn aangesteld en nu ligt de kindertaak toch veel meer in het *gehoorzamen* en *volgen* dan in het *raad geven* en *bedillen* van den hemelschen Vader. In het bidden eischt God dan ook *kindertaal* en geen *advokantentaal*, een kinderlijk uitstorten van het hart en geen advokatenpleidooien of ministerieele voorstellen of plannen.

Zeker, wij mogen in het gebed gerust de wenschen van ons hart voor God neerleggen, wij mogen gerust zeggen tegen God, wat wij gaarne zouden wenschen, wanneer wij die wenschen en begeerten dan maar dadelijk ondergeschikt maken aan den wil des Heeren. Bidden wil toch niet zeggen: afpersen, afdwingen, zijn willetje doorzetten, God tot zijn inzicht overhalen? Neen, bidden wil zeggen en moet zijn: met zijn hemelschen Vader spreken, Zijn inzicht, Zijn raad, Zijn aanwijzing vragen en die dan ook op volgen. Het moet er ons heel veel meer om te doen wezen om des Vaders wil te weten te komen, dan om onzen wil aan den Vader op te leggen. Het is van veel meer belang, dat ik weet, hoe God over de dingen denkt, dan dat God weet hoe ik over de dingen denk. Het is een veel grootere gebedszegen, wanneer ik uit mijn binnenkamer kom met den uitroep: "Nu weet ik, hoe God het wil" — dan dat ik kan zeggen: "Ik heb het den Heere nu eens heel duidelijk gezegd, hoe ik het wil". — Ik moet niet tot God gaan met de boodschap: *"Zoo moet het"* — doch met de vraag: *"Hoe moet het!"*

En als wij het gebed zoo hebben leeren verstaan, is het dan een *ramp* of een *zegen* om te bidden: *"Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede"*! Het kind van God zou niet *durven* bidden zonder die toevoeging. Dan is dat gebed immers een zegen. Stel u toch eens voor, dat God ons alles gaf wat wij vaak in onze dwaasheid of moedeloosheid of angst van Hem vroegen, dat God eens precies deed zooals wij het in onze brutaliteit Hem voorleggen, dat Hij eens

inging op al onze plannen en voorstellen, wat zou er dan van ons leven terecht komen, wat zou dat een hopelooze verwarring geven. Het is een troost, een heerlijkheid en groote rust, dat niet *onze* wil, maar *Gods* wil tenslotte zegeviert. Wanneer ik wist, dat God altijd maar dadelijk zou geven, wat ik van Hem vroeg, dan zou mij de moed ontzinken om ooit iets van Hem te vragen. Als ik niet zeker wist, dat God eerst onze gebeden controleerde en zuiverde en in orde maakte, dan zou mij geen moed tot bidden meer overblijven. Ons gebed moet zoo zijn, dat wij zeggen: "Heere! ik bid zoo maar, wat er in mijn hart op komt — goed en kwaad, ik leg het alles maar voor U neer, maar ik hoop toch, dat U al die gebeden eerst één voor één zult nakijken en dat U al het verkeerde er uit weg zult doen en alle dwaze gebeden terzijde zult leggen, want anders zou ik niet weer zoo open en rond alles aan U durven zeggen."

Wat hebben de menschen toch een dwaze voorstelling van Gods *hart* en *wil*. Zij denken altijd, dat Gods wil hun ellende bedoelt, dat zij zich een beetje tegen dien wil moeten verdedigen. Zij denken altijd, dat hun wil heel wat beter is dan de wil van God en daarom willen zij liever *hun* eigen wil doordrijven dan hun gebed onderworpen maken aan den wil van God. Bij een botsing van die twee willens, zou men liever zien, dat de eigen wil het won van dien van God.

Wij hebben over dit onderwerp vroeger al eens gesproken toen wij de onderwerping aan Gods wil noemden als een onafwijsbaren eisch om tot een Godewelgevallig gebed te komen, doch hier spreken wij over diezelfde dingen in een geheel ander verband, hier spreken wij over de heerlijkheid van het gebed, over de beloften Gods voor een Hem welgevallig gebed. *Daar* was het *eisch*, hier is het *zaligheid* om de gebeden aan Gods wil te onderwerpen. Daar zeiden wij: "*Als gij dat niet wilt, moogt gij niet bidden*" — hier zeggen wij: "Gij kunt rustig bidden want die wil Gods is als een filter, die al uw gebeden reinigt".

Hebt gij u de Gethsémané-voorwaarde wel eens als een zaligheid voorgesteld, hebt gij het wel eens goed begrepen, dat gij nooit zooveel vrijmoedigheid tot bidden zoudt hebben, wanneer gij niet zeker wist, dat uw gebeden door God werden gecontroleerd?

Nadat ik een poosje een beetje geneeskunde had gestudeerd, heb ik een korten tijd zitting gehad bij een dokter op diens spreekuur. Ik moest dan de menschen ondervragen en als ik hun klachten had gehoord, een recept schrijven. Alleen, ik mocht het recept niet onderteekenen met mijn naam en ook niet dadelijk aan de menschen afgeven. Ik gaf het aan den dokter, deze zag het eens goed na en als er een fout in was, verbeterde hij die en dan zette hij er zijn naam onder en gaf het dan aan den patiënt. Gevoelt gij nu wel, welk een rust het mij gaf te weten, dat mijn recept door den dokter werd nagezien en hoe de moed mij zeker ontzonken zou zijn, wanneer de menschen de medicijnen zouden moeten innemen zonder die contrôle?

Welnu, zoo is het nu ook met ons bidden. Gode zij dank, onze gebeden gaan door de contrôle van Gods wil en daar worden ze *teruggewezen*, als zij niet naar dien wil zijn *gewijzigd*, wanneer een andere vorm beter is, of *onderteekend* en *doorgezonden* wanneer zij met dien wil overeenstemmen. Is dat niet een groote bemoediging bij het bidden? Ook al ben ik nu diep overtuigd van mijn onkunde van wat goed en niet goed voor mij is, van de dwaasheid waarmede ik soms dingen vraag, die glad verkeerd voor mij zouden zijn, toch durf ik nu te bidden, want ik heb de heerlijke zekerheid, dat God tenslotte zal geven niet naar de dwaasheid van *mijn vragen*, maar naar de wijsheid van *Zijn willen*. Nu kan ik met mijn domme gebed niets bederven, nu wordt mijn gebed nooit een ramp voor mij, nu loopt ook mijn bidden uit op de verheerlijking Gods.

De Gethsémané-voorwaarde is nu gebedsheerlijkheid, is ook een levensheerlijkheid, en alleen domme en dwaze kinderen Gods kunnen het moeilijk vinden om dat woord van den Heiland te herhalen: "*Niet gelijk ik wil, doch gelijk Gij wilt*".

Geloof gij niet, dat Prinses Juliana het gemakkelijker heeft dan een minister? De minister moet plannen maken en uitvoeren en moet dan ook de verantwoordelijkheid daarvoor dragen, doch de Prinses gaat maar naar haar moeder en vraagt hoe het moet, zij laat moeder plannen maken en zorgen en legt haar wenschen onder moeders wil. Een minister draagt duizendmaal meer verantwoordelijkheid dan een Koningskind. Zou het dan ook niet dwaas van ons wezen wanneer wij de positie van Koningskind gingen verruilen voor die van een minister. Laat ons kind blijven en niet voor minister willen spelen, doch

laat ons gaarne aan God overlaten, dat Hij uit onze gebeden alles wegdoet, wat niet is naar Zijn wil.

34. Gods bereidwillige hart

“Doe uw mond wijd open en Ik zal hem vervullen” (Ps. 81:11b).

Een oprecht gebed geeft, zoals wij zagen, wonderlijke zegeningen Gods, het geeft *audiëntie* bij God, een *toegespitst oor*, een *controleerende wil*. Daarmede is echter het geschenk Gods nog niet uitgeput. Wie waarachtig tot God bidt, mag ook waarachtig op het *hart* Gods rekenen. Wanneer God Zijn *oor* neigt naar onze gebeden, dan neigt Hij ook Zijn hart tot ons. Hij laat onze gebeden door Zijn hart henengaan, Hij laat zich bij het luisteren door Zijn hart besturen en leiden. Wanneer God van ons eischt, dat wij naar Hem zullen vragen met ons gansche hart, dan stelt Hij daar ook dadelijk tegenover, dat Hij dan ook naar ons zal luisteren met Zijn gansche hart. Zie, die gedachte maakt het bidden gemakkelijk en heerlijk. Het scheelt zooveel of ik iemand van iets overtuigen moet, die niet gaarne overtuigd wil worden en die zich dus zooveel mogelijk schrap zet en die zoo lang mogelijk bezwaren blijft zoeken en tegenwerpingen blijft maken dan wel of ik iemand moet overtuigen, die gaarne overtuigd wil worden, die zich gaarne gewonnen geeft. Ik wil veel liever een meisje overtuigen van mijn liefde dan een *rechter* overtuigen van mijn onschuld, want ik weet, dat, dat meisje heel anders naar mijn woorden zal luisteren dan die rechter. Of een advocaat een pleidooi zal winnen hangt niet alleen van zijn *welsprekendheid*, doch ook van het *hart* van den rechter af. Een welwillend rechter laat zich veel gemakkelijker overtuigen dan een onwillig.

Nu weet ik heel goed, dat wij ons bidden tot God nooit of te nimmer moeten vergelijken bij het pleiten van een advocaat bij een rechter en ik waarschuwde daarvoor zelfs reeds in het vorige hoofdstuk. Doch ik gebruik dat beeld alleen maar om duidelijk te maken, dat bij een onderhoud zooveel afhangt van het hart, waarmede naar ons geluisterd wordt.

Daar staat ergens van God, dat Hij *gaarne* vergeeft, dat het Hem een lust is om dat te doen. Nu gevoelt men toch wel, dat die wetenschap ons heerlijk helpt, ons vrijmoedigheid geeft om tot Hem te gaan met belijdenis van schuld.

Waarom gaat een kind met zijn klachten en wenschen het eerst en het liefst naar zijn moeder? Omdat het als bij intuïtie gevoelt, dat moeder gaarne luistert naar zijn klachten, gaarne vergeeft en gaarne helpt. Het is haast niet te zeggen wie het meest geniet als een kind met schuldbelijdenis tot moeder komt — het *kind* omdat het schuldvergifenis ontvangt of *moeder* omdat zij schuldvergifenis mag schenken, doch zeker is het, dat het feest is voor beiden. Het kind gevoelt, dat het moederhart dadelijk opengaat als het zijn zonden komt belijden en die moeder, die anders zoo geduldig kan zijn om te helpen, is nu de ongeduldigheid zelve en kan niet wachten totdat de geheele schuldbelijdenis uitgesproken is. De meeste schuldbelijdenissen, die aan moeder werden gedaan, verstomden als het ware tusschen de belijdende lippen van het kind en de kussende lippen van de moeder. Dat komt omdat moeder *gaarne* vergeeft, omdat het kind moeders *hart* heeft, omdat het moederhart er altijd op uit is om de wonden te heelen, de vlekken weg te wasschen, de tranen te drogen. Het is voor een echte moeder altijd feest als zij verbinden, oprichten, vertroosten en vergeven mag. Als een kind met een beladen hart naar moeder gaat, dan kan het er van te voren van verzekerd zijn, dat het welkom is.

Zoo staat het nu ook tusschen den eerlijken *bidder* en *God*. De bidder behoeft het niet maar eens te probeeren, het er maar niet op te wagen, zich maar niet op genade of ongenade over te geven, doch hij mag er van te voren al van verzekerd zijn, dat hij welkom is en dat hij met goddelijke welwillendheid zal worden behandeld. Ik weet niet voor wien het de grootste zaligheid is wanneer een zondaar schuldbelijdend tot God komt, voor den zondaar, die dan schuldvergifenis *ontvangt* of voor God, Die dan schuldvergifenis *schenkt*; doch zeker is het, dat het dan feest is voor beiden, dat de zondaar de welwillendheid Gods zal *ervaren* en daardoor zalig zal worden en dat God Zijn welwillend hart zal *toonen* en daarin Zijn vreugd en Zijn eer zal vinden.

De bidder kan er verzekerd van zijn, dat zijn gebed voor God een *hartezaak* zal worden. God zal het niet langs zich heen laten gaan en God zal ook niet alleen zijn verstand laten spreken. Neen, Hij zal dat gebed *leggen* en *dragen* op Zijn hart. Hij neemt zijn gebed ter harte. Hij laat het gebed invloeien in Zijn hart en door dat hart verwerken. De kleinste

mogelijkheid om te helpen zal Hij aangrijpen omdat ook te doen. Het antwoord op ons bidden is dan ook het antwoord van Zijn *hart* en dus een liefdes-antwoord. Wij behoeven God heusch niet op te wekken om ons genadig te zijn, want Zijn ontferming ontgloeit door haar eigen gloed. De liefde tot den bidder behoeft er niet te *komen*, doch *is* er reeds; wij behoeven God niet om te praten om ons toch als 't u blijft genadig te zijn, doch het hart Gods hunkert er zelf naar om dat te kunnen en te mogen doen. De bidder heeft Gods hart, kan op dat hart rekenen, wordt door dat hart ontvangen, gehoord en beantwoord en hij heeft niets anders te doen dan dat hart niet terug te stooten, dat het aan het werk te laten, dat hart niet te hinderen.

Zie, nu krijgt ons bidden nieuwe glorie. Ik behoef met mijn gebed niet door honderd pantsers heen te boren, om dan pas het hart Gods te kunnen bereiken, doch op hetzelfde oogenblik, dat ik mijn knieën buig en mijn hart tot bidden stem, gaat ook het hart van God open om mijn gebed op te nemen en te verwerken.

Eigenlijk is het nog heerlijker, nog rijker, nog wonderbaarlijker. Ik gevoel het beter dan ik het zeggen kan en daarom zal ik trachten het door een beeld duidelijk te maken.

Toen ik nog klein was, wilde ik mijn moeder gaarne iets geven op haar verjaardag, doch ik bezat niets en ik had ook geen geld om het te koopen. Wat deed mijn moeder nu, die dat alles heel goed wist? Zij kocht zelf iets en zette dat dan ongemerkt voor mijn bed neer en als ik dan wakker werd uit mijn slaap, vond ik een mooi cadeautje, dat ik dan aan mijn moeder kon geven. En als ik dat dan deed, dan kuste zij mij nog en bedankte mij voor dat mooie geschenk. Zij had het zelf gekocht en klaargezet en als ik het haar dan gaf, dan bedankte zij mij als of ik het zelf gekocht en betaald had.

Zoo ongeveer doet God met een bidder. Hij legt zelf het gebed in het hart van den bidder en als deze er dan mee aankomt aan den genadetroon, dan bedankt Hij er voor en zegent er om. Hij laat eerst het gebed uit Zijn eigen hart vloeien in dat van den bidder en als deze het dan weer terug giet in het hart van God, dan doet Hij net als of Hij het grootste geschenk ontvangt en dan komt Hij den bidder met zulk een warm hart tegemoet alsof Hij alleen de *ontvangende* en niet ook de *gevende* is.

De bidder heeft het *hart* Gods. Dat geeft vooral dan vrijmoedigheid tot bidden, wanneer eigen zonde en onreinheid doet huiveren om tot God te naderen. O, wij kennen wel die weemoedvolle klacht van menig kind van God "Ik *wil* wel tot God gaan, maar ik *durf* niet, want ik ben zoo slecht", wij kennen wel dien angst, dat er bij God veeleer *toorn* dan *liefde* is, wij kennen wel dat gevoel van beving, dat wij liever voor God zouden willen wegkruipen dan tot Hem uit te gaan. Al die gevoelens dreigen ons zoo vaak te hinderen in het bidden, den moed des gebeds te ontnemen, het gebed te doen stokken in de keel. Dat weet God ook wel en daarom wacht Hij niet totdat wij uitgaan tot Hem, doch komt Hij ons van uit de verte reeds tegemoet en roept ons bemoedigend toe: "Vreest maar niet, komt maar gerust, Mijn hart staat voor u open en gaat naar u uit, iedere klopping van Mijn hart is voor u; als gij den moed hebt om tot Mij te komen, dan kunt gij er van te voren al van verzekerd zijn bij Mij een bereidwillig hart te zullen vinden".

Zoo wordt het bidden een heerlijkheid. Waar ik anders niet zou durven, daar durf ik nu wel, waar ik anders niets van mijn gebed zou verwachten, daar mag ik nu de grootste verwachting hebben, waar de ' zonden mij dreigen terug te stooten, daar trekt ons dat goddelijk liefdehart geweldig aan, waar de duivel mij vaak wijs maakt, dat mijn gebed niet eens tot den zolder van mijn bidkamer komt, daar heb ik nu de verzekering, dat het zelfs het hart van God bereikt en dat God het daarin vasthoudt en verwerkt.

Zij die bidden, hebben niets te vreezen.
Schoon zij loopen worden zij niet moe.
Nooit zal 't strijden hun te moeilijk wezen,
In den storm zendt God hun vrede toe.

Nog eens, zoo wordt bidden een heerlijkheid. God heeft mij uitgenoodigd mijn mond wijd open te doen en met vrijmoedigheid van Hem te eischen en als ik nu tot Hem kom belooft Hij mij audiëntie tot Zijn genadetroon, een toegespitst oor, dat met aandacht naar mijn geroep luistert, Zijn controleerenden wil, die weg neemt wat niet naar Zijn wil is en

een geopend en bereidwillig hart, dat zich wagenwijd opent om mijn gebed daarin op te nemen.

35. Gods machtige hand

"Gij hebt een arm met macht, Uw hand is sterk, Uw rechterhand is hoog" (Ps. 89:14).

"Bidden helpt". — Deze twee eenvoudige woorden, op den muur der consistorie te Dordrecht geschilderd, beginnen hoe langer hoe meer voor ons te leven en te lichten naarmate wij te meer bedenken, wat God aan den waren bidder toezegt. Wie waarachtig tot God bidt, krijgt: *audiëntie* bij God, kan verzekerd zijn van een luisterend oor, van een opmerkzaam *hart*, van Gods controleerenden wil en ook van *Gods machtige hand*.

Terecht zegt het gezangvers: *"Wat Zijne liefde wit bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet"* en 't lied:

Dus bidden is geen wensch,
Die opgaat tot een mensch,
Wien 't faalt aan wil of krachten.

Neen, ons bidden is een in contact komen met den levenden God, Die zich aan Abraham heeft geopenbaard als "El Schaddai", dat beteekent: God de Almachtige, de God, waarvoor geen onmogelijkheden zijn. Wie goed begrepen heeft, wat bidden eigenlijk *is*, zal nu ook wel begrijpen, wat het *geeft*.

Bidden is niet: praten of bedelen of klagen, maar het is een in contact komen met God, een één worden met God en wanneer iemand één wordt met God, dan *heeft* hij ook alles wat God heeft, dan *kan* hij alles wat God kan, dan *weet* hij alles wat God weet.

Wanneer een arme vrouw door een huwelijk één wordt met een millionaire, dan wordt zij daardoor net zoo rijk als haar man, een millionairsvrouw.

Wanneer een sloot in verbinding komt te staan met een rivier, dan kan men uit dien sloot net zooveel water scheppen als er in die rivier is.

Wanneer een waterkraan in verbinding staat met een waterreservoir, dan kan ik door die kraan over net zooveel water beschikken als er in dat reservoir is.

Wanneer mijn elektrische lamp verbonden is aan een centrale, dan kan ik net zooveel electriciteit verbruiken als er in die centrale is.

En zoo ook, wanneer ik door mijn gebed in gemeenschap kom met God, dan kan ik door die gebedsgemeenschap de almacht Gods exploiteeren, dan kan ik uit God net zoo veel ontvangen als er in God is. De ware bidder krijgt het beschikkingsrecht over God en over alles, wat van God is. *"Geen ding zal onmogelijk zijn dengene, die geloovig bidt"*. Daarom kunnen wij ook gerust zeggen "Een echte bidder is even almachtig als God".

Volgens de Engelsche vertaling, zeide God tot Jakob in de Pniël-worsteling: *"Gij hebt macht bij God"* (Gen. 32:28) en wanneer men dan onderzoekt, wat dat voor een macht is, dan ziet men, dat het een *macht des gebeds* is. Een bidder heeft zooveel gebedsmacht bij God, dat hij over Hem en het Zijne beschikken mag.

Wat Jezus in Matth. 17:20 zegt van het *geloof*, dat geldt natuurlijk ook van het *geloovig gebed*: *"En niets zal U onmogelijk zijn"*. Voor een bidder bestaan geen onmogelijkheden. Alle dingen zijn mogelijk bij *God* en wanneer een mensch met God in contact staat, dan zijn alle dingen ook mogelijk bij den *mensch*.

Daar is maar één ding, dat de verhooring van een gebed kan tegenhouden en dat is... *de liefde Gods*. God laat zich altijd door Zijn liefde beheerschen en regeeren en daarom wordt natuurlijk ook het leven van een kind van God door die liefde beheerscht en geleid. Die liefde Gods is de eenige macht, die in staat is om tegen een bidder te zeggen: "Het kan niet, niet omdat hetgeen gij vraagt te groot of te veel is, doch omdat het voor u schadelijk zou zijn". Doch, behalve die liefde Gods is er geen enkele andere macht, die niet door den bidder kan worden overwonnen.

Bidden, echt, geloovig bidden, beteekent de almacht Gods aan het werk zetten en nu gevoelt men wel, dat het voor de almacht Gods hetzelfde is, iemand in een kleinigheid te helpen, als een gansch leger te overwinnen, hetzelfde is om een kind op weg naar school te bewaren, als om de gemeente des Heeren te beschermen tegen alle machten der hel, die haar dreigen te overweldigen, hetzelfde is uit de steenen *brood*, dan wel uit diezelfde

steen en *Abraham kinderen* te verwekken, een enkele ziel dan wel een geheel volk te redden, een huismoeder op de been te houden in haar huisgezin dan wel een koning zittende te houden op zijn troon. Een waarachtig bidder gaat in op de almacht Gods, beschikt over de almacht Gods, put vrijelijk uit de almacht Gods en is daarom ook almachtig.

Vele menschen zijn bang, dat zij te veel van God zullen vragen, dat het boven Zijn gewilligheid om te verhooren uit zal gaan. Dat komt omdat wij God nog zoo weinig kennen en omdat wij het woord Gods uit den Corintherbrief nog te weinig hebben verstaan: "*Alles is uwe, doch gij zijt van Christus en Christus is van God*". Dat komt ook, omdat zij de diepe beteekenis van het gebed nog veel te weinig verstaan. Ieder moet toch gevoelen, dat wanneer een bidder het toegespitste *oor* en het bereidwillige *hart* van God heeft, dat hij dan ook op Gods almachtige *hand* mag rekenen en die almachtige hand gebruiken mag.

Elia was een mensch van gelijke beweging als wij en hij bad een gebed en de hemel werd gesloten drie jaar en zes maanden, zoodat er geen regen viel en het land verdorde.

En hij bad wederom een gebed en de koperen hemel werd druipende van een vruchtbaarmakenden regen (*Jak. 5:17-18*).

En hij bad weer een gebed en hij kreeg den zoon van de weduwe van Zarfath uit den dood weder.

En hij bad weder een gebed en de wateren van den Jordaan scheidden zich vaneen, zoodat hij met Eliza droogvoets daar doorheen kon gaan.

Maar, als hij in zijn moedeloosheid bidt in de woestijn: "*Heere! neem mijn ziel van mij, want het is mij beter te sterven dan te leven*" — dan kan de almacht Gods dat wel verhooren, doch dan zegt de liefde Gods: "*Niet doen*".

Eliza bidt een gebed en er komen twee beren uit het bosch en verscheuren de 42 kinderen, die hem najouwden.

Jona bidt een gebed in den buik van den walvisch en de Heere nu sprak tot den visch en deze spuwde Jona uit op het droge (*Jona 2:1 en 10*).

Daniel bidt een gebed en de muilen der leeuwen worden toegesloten.

De gemeente in Jeruzalem bidt een gebed en de ketenen van Petrus vallen af, de kerkerdeuren gaan open en de wachters zijn ziende blind en hoorende doof. —

Op het gebed sluit en opent zich dus de hemel, staat de dood zijn prooi af, wordt in de natuur het bovennatuurlijke gezien en worden de sterkste ketenen verbroken. Wanneer wij in opgewektheid en in het geloof bidden, dan kunnen wij beschikken over alles, wat des Heeren is.

Wie dat heeft begrepen, durft in het gebed ook groote en machtige dingen van zijn God te vragen, die durft zijn mond wijd open te doen en met vrijmoedigheid te *eischen*.

En die durft niet alleen veel te *vragen*, maar die *krijgt* ook veel, die kan leven uit de volheid en uit den rijkdom Gods.

Zie dat maar eens aan de groote mannen des gebeds, zooals een *George Müller* en *August Hermann Francke* en anderen.

George Müller was net zoo rijk als God, want als hij een rekening kreeg dan adresseerde hij haar eenvoudig aan God en dan betaalde God haar ook. Hij had geen kapitalen op aardsche banken noodig, omdat hij voortdurend wissels mocht trekken op de hemelsche bank. Hij kon bijna doen wat hij wilde, omdat hij alleen wilde, wat God ook wilde en omdat daarom ook de hand des Heeren voortdurend op hem was.

Echte bidders zijn een heerlijke macht in de gemeente, die haar drijvende kunnen houden ook al gaan er ontzettende orkanen over haar heen, die haar bewaren kunnen, ook al omringen de vijanden haar van alle kanten, die haar tot de overwinning kunnen voeren, ook al gaat het door den felsten strijd.

Daarom kan een gemeente veel doormaken en veel ontberen, zoolang zij maar zulke bidders heeft.

Een echt gebedsleven haalt Gods hand ook in ons eigen leven. Zoolang wij het bidden nog niet hebben verleerd, kunnen wij al het andere derven en nameloos veel doorstaan.

Een bidder heeft geen bondgenooten noodig, want hij is net zoo sterk als God.

Een bidder heeft geen advokaten noodig, want hij heeft God met zich en zoo God met hem is, wie zal tegen hem zijn?

Een bidder is iemand, die volkomen alleen kan staan, omdat hij toch niet alleen is, zoolang God met hem is.

36. Wereldschgezindheid

"Wordt dezer wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds" (Rom. 12:2).

Wij hebben nu gesproken over hetgeen bidden *is*, wat het *eischt* en wat het *geeft*, wij willen nu eens gaan spreken over de verschillende *moeilijkheden*, die zich bij het bidden voordoen.

Dat is voorzeker een heel eigenaardig onderwerp. Men zou veeleer denken, dat wij nu gingen spreken over de *zaligheid* van het bidden, zooals wij dat in hoofdstuk 7 reeds eenigszins hebben gedaan, over de *heerlijkheid* van het bidden, of iets dergelijks en nu gaan wij spreken over de *moeilijkheden* van het bidden.

Als bidden het *ademhalen der ziel* is, dan gaat dat toch als vanzelf, dan doet men zulks ongemerkt en dan spreekt men toch niet van de moeilijkheden van het ademhalen.

Als bidden *thuiskomen bij den Vader* is, dan zou men kunnen spreken over de vreugde van dat thuiskomen, doch dan spreekt men toch niet over de moeilijkheden van dat thuiskomen?

Als bidden het *samenwerken met God* is, dan kan men spreken over de heerlijke resultaten van dat samenwerken, doch dan spreekt men toch niet over de moeilijkheden daarvan?

Ja, dat alles is volkomen waar en ons onderwerp *lijkt* ook wel heel tegenstrijdig en zonderling, maar het is dat toch heusch niet.

Bidden is moeilijk, althans het echte, ware bidden.

Bidden is komen in hooger sfeer, boven het lage, platvloersche, alledaagsche leven en het valt een mensch waarlijk niet gemakkelijk om boven *zichzelve* en boven de *wereld* uit te komen, om boven het *stof* uit te komen en God te naderen in geest en waarheid.

Onze ziel kleeft vaak zoo aan het stof, dat wij er niet van los kunnen komen. Wanneer het bidden ons niet boven de wereld uit brengt, ons niet in contact brengt met den levenden God, dan is het geen bidden en wanneer wij *wel* boven de wereld willen uitkomen, dan is het ons alsof wij met honderden koorden aan de wereld zitten vastgebonden.

Daar was eens een vogeltje, dat in de modder van een tuin had rondgewipt en dat toen weer wilde opvliegen, zooals het dat altijd deed. Het kon dit nu echter niet doen, want aan de pootjes zaten twee kluiten aarde vastgekleefd en daardoor was het vogeltje te zwaar om te vliegen.

Zoo gaat het nu ook vaak met de bidders. Zij hebben in deze wereld rondgehuppeld en hebben kluiten aarde aan handen en voeten en daarom kunnen zij zich niet boven de aarde verheffen. Zij zijn al te zwaar om tot God op te klimmen. De zuigkracht der aarde is sterker dan de trekkracht des hemels. Het is niet de *wereld*, die hindert in het bidden, doch de *gehechtheid aan de wereld*, het vastgekleefd zijn aan de wereld, de *wereldschgezindheid*.

Als eerste moeilijkheid bij het bidden noem ik dus *wereldschgezindheid*.

Misschien leg ik daarmee al dadelijk den vinger op de wondeplek van het christendom van onzen tijd, want nooit was het christendom zoo wereldschgezind als heden, doch daarom was het gebed ook nooit zoo krachteloos als nu. Men kan niet een heel of half stuk wereld medenemen als men wil opklimmen tot God. Om tot Gods genadetroon te kunnen opklimmen, moet men de wereld loslaten. Een luchtballon kan ook niet opstijgen zoolang de touwen niet zijn losgegooid, die hem aan de aarde vasthouden. Maar, zoo ook kan de ziel niet opstijgen tot God, zoo lang zij de wereld niet heeft losgelaten.

Men kan wel uit de bioscoop komen en dan de knieën buigen, de oogen sluiten, de handen vouwen en dan enkele zinnnetjes prevelen, doch dan is men nog maar niet dadelijk van de bioscoop los, dan ziet men ook nog met gesloten oogen de trilbeelden op het doek, dan hoort men nog altijd den deun, dien de piano in de ziel gehamerd heeft en dan gevoelt men nog altijd in het bloed de bevingen, die de bioscoop daar heeft doen ontstaan. Bidden kan men in ieder geval niet.

Men kan wel eerst een paar bittertjes drinken om den eetlust op te wekken en dan met de jeneverlucht in den mond een gebedje opzeggen, maar waarachtig bidden kan men

niet, want de spiritualiën voeren dan krijg tegen den Spiritus, de drank houdt den Geest tegen.

Men kan wel zijn baljapon uittrekken om haar vooral niet te kreuken en dan op de knieën gaan liggen voor het bed, doch tot bidden zal het dan niet zoo gemakkelijk komen, omdat het gewirrelwarrel van de balzaal u nog altijd voor oogen staat.

Men kan zijn spel kaarten wel even neerleggen en netjes opbergen, om dan nog "even" te bidden, doch de schoppenaas en de hartenvrouw zullen zich zoo aan uw ziel hebben vastgeklemd, dat er van bidden toch geen sprake is.

Men kan wel, uit den schouwburg gekomen, even stil zijn voor men naar bed gaat, doch in die stilte kan men niet God ontmoeten, omdat men veel te veel schouwburg-atmosfeer om zich heen heeft.

Doch, wij behoeven niet bij die grovere dingen te blijven staan, want ook de dagelijksche beslommingen kunnen ons zoo in haar sterke handen omklemd houden, dat het bidden er onmogelijk door wordt. Wanneer het voortdurend in ons deunt "Wat zullen wij eten? Wat zullen wij drinken? Waarmede zullen wij ons kleeden?" — wanneer men bang is, dat de pap onder het bidden zal aanbranden, of de kat van de melk zal snoepen, of kleine broertje uit zijn stoel zal vallen, dan is het hart niet bij het gebed, dan kan het zich niet op God concentreeren en dan komt er van bidden niet veel.

De verhouding van den Christen tot de wereld is zoo uiterst moeilijk. Men is in de wereld, moet leven en werken in de wereld, moet omgaan met de wereld en toch moet men er voor waken, dat men niet door de wereld gebonden, besmet, gevangen wordt, dat er geen kluiten aarde aan onze voeten komen, waardoor wij niet kunnen opvliegen boven het alledaagsche leven.

Het gaat met een Christen en de wereld als met een schip en het water — het schip mag wel in het water, doch het water mag niet in het schip komen. Komt het water in het schip, dan zinkt het. Zoo ook mag de Christen wel in de wereld, doch de wereld mag niet in den Christen komen. Geschiedt dit wel, dan zal ook de Christen zinken en van waarachtig bidden zal niets komen.

Vandaar dat Christenen, die noch rijkdom, noch armoede hebben, doch hun dagelijksch brood, over het algemeen het gemakkelijkst tot bidden komen en aan het bidden blijven, doch dat zij, die in weelde mogen leven, zoo spoedig en zoo gemakkelijk door de wereld worden bezwaard en het bidden verleen.

Hebben wij als eerste eisch des gebeds gesteld het sluiten van de deur, om de wereld buiten te sluiten en alleen met God te zijn, zoodra die deur niet of niet geheel gesloten is, wordt het bidden bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt. Bij het bespreken van de moeilijkheden bij het bidden zullen wij telkens weer hetzelfde aantreffen. De moeilijkheden ontstaan, als niet aan de eischen is voldaan en de meeste moeilijkheden vallen weg zoodra de ziel maar komt in de rechte gebedsstemming. Nu leeft ons lichaam in het stof en het is van stof en daarom kleeft ook onze ziel zoo licht aan het stof en dat stof houdt ons dan vast, neemt ons dan geheel in beslag, houdt ons gevangen, en evenmin als een gevangene kan gaan, waarheen hij wil, zoo min kan dan ook onze gevangen genomen ziel uitbreken uit de gevangenis om tot God te gaan. Dat ons lichaam in de wereld is, is zoo erg niet als onze ziel er maar niet vast aan zit. Wij spreken dan ook van wereldsch *gezindheid*, den zin op de wereld zetten, het begeeren naar de wereld doen uitgaan, het hart aan de wereld verpanden. Een hart, dat zich aan de wereld heeft verpand, kan zich natuurlijk heel moeilijk opheffen tot God.

Daarom mogen wij wel heel ernstig vragen om van de wereld te worden losgemaakt. Zoolang dat niet is geschied, is de ziel als een luchtballon, waarvan de touwen niet zijn doorgehakt, als een vogeltje, wiens pooten al te zeer zijn bezwaard door kluiten aarde, als een luchtschip, dat in de boomen van een bosch is verward.

Laat ons gebed daarom voortdurend wezen:

"Kruisig Gij mijn ouden zin;
Neem geheel mijn boezem in.
En vernieuw mij telken dage.
Dat ik Jezus' beelt'nis drage".

37. Het dualisme in den mensch

"Maar ik weet, dat in mij, dat is in mijn vleesch geen goed woont, want het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet; want het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik. Indien ik hetgene doe, dat ik niet wil, zoo doe ik nu hetzelfde niet meer, maar de zonde die in mij woont. Zoo vind ik dan deze wet in mij, als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bijligt. Want ik heb een vermaak in de wet Gods naar den inwendigen mensch, maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is" (Rom. 7:18-23).

Wanneer wij aan de moeilijkheden van het bidden denken, dan komt ons vooral ook het dualisme in de menschenziel voor den geest.

Hebt gij het ook nooit gehad, dat het net was als of er twee wezens in u huisden — een engel en een duivel, alsof gij van tweeën getrokken werdt — naar God omhoog en naar den afgrond der zonde?

O, wat is dat een ontzettende ervaring. Het is dan net of de hemel en de hel oorlog met elkander voeren en alsof het menschenhart het slagveld is, waarop de legers elkander ontmoeten. Nu eens schijnt het eene leger te overwinnen en dan weer het andere en men weet tenslotte heelemaal niet welk leger de eindoverwinning zal behalen.

Gij hadt behoefte tot gebed en gij knieldet neder om uw God te ontmoeten en om van God kracht tot het goede te vragen en opeens was het u alsof een duivel naast u nederknielde en u allerlei verkeerdheden in de ooren fluisterde.

Gij hadt u vast voorgenomen om goed te zijn en goed te doen en daar kwam op eens het kwaad met zulk een kracht tot u, dat gij er niet af kondet blijven. Gij stondt des morgens op met de allerbeste voornemens en nog waart gij geen paar uren verder of al uw voornemens lagen dan als scherven op den grond.

Ik denk, dat de Apostel Paulus die ervaring ook heel sterk in zijn leven heeft opgedaan en dat hij het daarom met zulk een hartepijn uitsnikt: *"Want het willen is wel bij mij, maar het goede te doen vind ik niet, want het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik."*

Wie kent niet als Paulus, dat getrokken worden naar twee kanten, dat getrokken worden naar den hemel en tegelijkertijd getrokken worden naar de hel en wie heeft niet vaak ervaren hoe moeilijk, ja, hoe schier onmogelijk het is, om in zulke omstandigheden tot echt bidden te komen. Men is in zulk een toestand tot wonderlijke dingen in staat. Men kan als Kaïn geknield liggen bij een altaar en daar dan tegelijk plannen smeden om zijn broer te doden, men kan als David naar het dak van het paleis gaan om te bidden.... daar dan Bathseba zien en haar laten halen, men kan als Johannes en Jacobus achter den zachtmoedigen Heiland gaan om een vredeboodschap te verkondigen en dan tegelijk vuur van den hemel bidden om de Samaritanen te verdelgen, men kan als Petrus Jezus volgen, waar alle anderen Hem verlaten en.... Hem dan toch driemaal verloochenen,

O, dat dualisme in den mensch kan hem het bidden zoo zwaar, zoo schier onmogelijk maken. Het is dan of een engel en een duivel in hem aan het vechten zijn en men kan niet zeggen wie het winnen zal. Men kan soms gemakkelijker aan het strand boven het gebulder van den storm uitschreeuwen dan dat men op de knieën bidt boven de worsteling van het eigen hart uit.

Dat dualisme in het menschenhart maakt dan ook ontzettend moe en moedloos. De mensch gevoelt in zich twee *wetten*, waaraan hij gehoorzamen moet — de wet des vleesch en de wet des geestes, de wet, die naar beneden zuigt en de wet, die naar boven trekt. De mensch voelt twee *krachten* op zich inwerken — de Godskracht en de Satanskracht en beide krachten rukken en trekken aan hem. De mensch gevoelt in zich twee *begeerten* — de begeerte om God te dienen en de begeerte om Satan te dienen en beide begeerten zijn geweldig en krachtig. Daar zijn momenten, waarop hij zou willen opvliegen met vleugelen als van een arend om God te zoeken en bij God te wonen, maar

daar zijn ook momenten waarop hij welbewust de zonde zoekt en begeert. Daar zijn oogenblikken, waarop hij het uitjubelt: "*Gij zijt de liefste uit tienduizend voor mijn ziel*" — maar daar zijn ook van die oogenblikken, waarop hij zou willen tandenknarsen: "*Ga weg van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust.*"

Hebben wij dat ten volle toegestemd, dan moeten wij echter ook dadelijk erkennen, dat dit dualisme een halfheid in ons leven verraadt. Het zegt ons, dat er in ons nog twee naturen zijn en dat dus de oude mensch nog niet geheel met Christus in den dood is gegaan, dat onze ziel eigenlijk nooit geheel en al het Golgotha-proces heeft doorgemaakt, dat het nieuwe leven uit God niet is gekomen *in de plaats van*, doch *naast* het oude leven.

Het kan nooit Gods bedoeling zijn, dat dit dualisme in den mensch zou blijven bestaan. God is zelf een absolute eenheid en nu wil Hij ook de Zijnen tot een absolute eenheid brengen. Dat dualisme moet in ons, zal het goed zijn, dan ook tot een oplossing komen. Wij moeten geen christenen zijn, althans geen christenen blijven *van Romeinen 7*, doch *van Romeinen 8*, die niet meer naar het vleesch wandelen, maar naar den Geest, die door de wet des Geestes zijn vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods, die met Christus gestorven en begraven zijn. Wij moeten niet zeggen: "Dat dualisme is er nu éénmaal en dat moet er dan nu ook maar blijven", doch wij moeten willen komen tot een voile verlossing van heel het oude leven, Christus moet worden ons een en ons al en het leven uit Christus moet ons geheel en al vervullen.

Daar is heel wat getwist over het verschil tusschen een christen *van Romeinen 7* en een *van Romeinen 8*, doch het komt mij voor, dat daar niet zoo over getwist behoeft te worden, omdat ons eigen leven daar wel een verklaring van geeft.

In *Romeinen 7* hebt gij den mensch, die wel tot *bekeering* kwam, maar nog niet tot volle *verlossing*, die wel schuldvergiffenis heeft ontvangen en ook wel de aanneming tot kind, doch die nog niet geheel en al met Christus in den dood is gegaan, bij wien nog niet de banden der zonde gebroken zijn, die nog niet van harte kan zeggen: "*Het oude is voorbijgegaan, zie, het is alles nieuw geworden*".

Zulke menschen zijn als de Israëlieten, die wel Kanaän waren binnengegaan en daar ook al wel *vele* Kanaänieten hadden gedood, doch nog niet *alle* en die nu voortdurend met die in het leven gelaten Kanaänieten hebben te worstelen. Heel de tragedie van Israël in de dagen der Richteren kwam voort uit dat verschoonen van die menschen, die zij hadden moeten dooden.

Zoo is het nu ook met die christenen *van Romeinen 7*. Zij zijn het nieuwe leven ingegaan, doch hebben niet geheel met het oude leven gebroken en dat nekt nu hun geestelijk leven. Telkens en telkens weer komen hun oude zonden en neigingen en hebbelikheden weer naar boven en staan de ontwikkeling van hun geestelijk leven in den weg. Zulke menschen kunnen ook nooit echte bidders zijn. Ze kunnen wel eens uit den nood hunner ziel roepen tot God en zij krijgen op dien noodkreet dan ook vaak heerlijke uitreddingen, doch zij groeien niet uit tot eikenboomen der gerechtigheid. Zij staan zoo slap, zoo krachteloos in de bediening der voorbede. Zij kunnen nooit de groote pleitbezorgers Gods zijn. Eerst zullen zij uit *Romeinen 7* naar *Romeinen 8* moeten verhuizen. Bij den kreet *van Romeinen 7*: "*Ik, ellendig mensch! wie zal mij verlossen zal de jubel moeten weerklinken: De wet des Geestes heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods*". Zulke menschen kunnen innerlijk groeien omdat zij echt met Christus gestorven en begraven zijn. Het oude leven is geheel uitgeleverd, alle banden met dat leven zijn geheel verbroken en daarom kan er vooruitgang zijn. Zulke menschen *van Rom. 8* kunnen in dat nieuwe, verlost leven ook echte bidders en voorbidders zijn. In hun leven is de tweespalt opgelost en tot een heerlijke eenheid gekomen.

Laat ons daarom heel ernstig vragen om tot dien toestand *van Romeinen 8* te mogen geraken. "Heere! neem dat dualisme uit ons weg en laat geheel ons hart te allen tijde vervuld zijn van U, laat het oude leven als het tarwegraan sterven, opdat op het graf van dat oude leven, het nieuwe krachtig moge uitschieten en opbloeien en uitgroeien tot den vollen wasdom in Christus."

38.

De verstrooidheid van den mensch

"Welgelukzalig zijn zij, die Zijn getuigenissen onderhouden, die Hem van ganscher harte zoeken" (Psalm 119:2).

Wij noemden reeds als moeilijkheden bij het bidden: *de wereldschgezindheid en het dualisme in den mensch* en noemen nu als derde moeilijkheid bij het bidden: *de verstrooidheid van het menschenhart*.

Wat kan die verstrooidheid ons bij het bidden vaak ontzettend hinderen, ja, heel vaak ons bidden onmogelijk maken. Met heiligen drang en met een heilig verlangen naar een ontmoeting met God kunnen wij soms neerknielen tot gebed en juist als wij dan contact met God hebben en het tot bidden zal komen, hooren wij soms op eens den schreeuw van ons kind, of het overkoken van het water, of het bellen van den groenteman, dien wij zoo noodig hebben, of den postbode met een brief, waar naar wij zoo lang hebben uitgezien of wij hooren een hond blaffen of een kat miauwen, een vlieg gonzen, een haan kraaien, een blad vallen of onze kleine rammelt misschien even aan de deur om ons een zontje te brengen of we herinneren ons, dat het de vervalldag van de belasting is.... en dan is het ons soms absoluut onmogelijk om onze aandacht bij het gebed te houden, dan is het contact verbroken, dan is ons hart afgeleid, dan raken wij verstrooid en dan is het met het bidden uit.

Nu noemde ik met opzet eerst nog maar vrij onschuldige aanleidingen tot verstrooidheid, doch ik zou ook heel, heel andere kunnen noemen. Ik zou ook kunnen spreken van leelijke, zwarte dingen, die opborrelen uit de donkere diepten van het zondige menschenhart en die dikwijls het geweldigst opborrelen in de heiligste momenten van het leven. O, wat kan het voor een kind van God vaak een oorzaak van diepgaande smart wezen, wanneer het de handen naar de heilige dingen uitsteekt en wanneer dan soms juist in die oogenblikken het meest onheilige het hoofd en hart doorflitst, wanneer het tot God wil roepen om geheiligd te worden en de zonde dringt zich soms juist in dat heilige oogenblik aan hem op. Neen, het zijn niet slechts onschuldige dingen, die ons hart verstrooid doen zijn bij het bidden, doch het kunnen soms de meest onheilige zijn. Juist in die heilige oogenblikken, waarin wij naar het licht willen zien, ligt de duisternis soms vlak bij ons, als wij naar het heilige willen grijpen, krijgen wij soms het meest onheilige beet, als wij willen opklimmen tot God, zakken wij soms in allerlei diepten weg. Hoe menig kind van God knielde met heilig verlangen naar God neer en stond na een poosje maar weer met een schreiend hart op, omdat het zoo ontzettend verstrooid was, dat het toch niet tot bidden kon komen, dat het God niet in het oog kon krijgen en houden. De verstrooidheid der gedachten is één van de grootste moeilijkheden bij ons bidden.

Nu komt tot ons de beteekenisvolle vraag of deze verstrooidheid een *ziekte* dan wel een *zonde* is.

Vele menschen maken zich maar erg goedkoop van deze kwestie af. Zij beschouwen die verstrooidheid van hun hart als een soort *kwaal*, waaraan zij nu eenmaal lijden en waarvoor nu eenmaal geen kruiden gewassen zijn. Zij moeten zulks nu maar dragen als een kruis, zooals men ook hoofdpijn en aamborstigheid dragen moet. Het is jammer, dat het nu zoo is, doch het is nu eenmaal niet anders en daarom moeten zij dat leed nu maar dragen.

Dat is wel een heel goedkope en gemakkelijke manier om zich van deze zaak af te maken, doch daarmee is men niet klaar. Ik geloof niet, dat die verstrooidheid een *ziekte* is, waartegen men niets zou kunnen doen, waarbij men zich maar zou moeten neerleggen, doch ik acht het veel dichter bij de waarheid, wanneer wij haar òf een *verzoeking van Satan* òf een *zonde* noemen. In ieder geval is zij niet iets, waarbij wij ons zoo maar zonder meer zouden moeten neerleggen, in ieder geval is zij iets, waartegen iets moet worden gedaan, iets, dat met al de kracht, die in ons is moet worden bestreden. Zelfs al zou die verstrooidheid een *ziekte* zijn, dan mag zij toch wel bestreden worden. Men mag toch wel tegen een ziekte strijden? Wanneer wij last hebben van ons lichaam, van onze lever of van ons hart dan wel van een ander lichaamsdeel, dan leggen wij ons daarbij toch ook niet zoo maar neer, doch dan gaan wij naar een kundig arts en dan raadplegen wij hem. Zoo moeten wij nu ook doen met onze verstrooidheid. Wij moeten daarmee eens tot den

grooten Zielenarts gaan. Hem eens eerlijk vragen wat de oorzaak van die verstrooidheid is en wat wij er tegen moeten doen? Wij moeten er niet zoo maar overheen leven, doch wij moeten alles doen, wat wij kunnen, om er van verlost te worden.

Het kon ons dan weleens gebeuren, dat God ons duidelijk maakte, dat die verstrooidheid geen *ziekte*, doch een *zonde* was, of dat de een of andere zonde althans de oorzaak van die verstrooidheid was, dat er iets "zat" tusschen ons en Hem waardoor het echte contact verbroken werd, of dat wij eigenlijk aan twee bronnen zijn aangesloten — aan de Levensbron, waaruit wij het water des levens drinken en aan de bron des verderfs, waaruit het bittere water des doods ons toevloeit; dat wij wel grijpen naar God, doch op hetzelfde oogenblik ook de wereld vasthouden; dat wij wel jagen naar het hooge, doch tegelijkertijd ook naar het lage grijpen, dat wij eigenlijk twee heeren dienen en daarom met beiden overhoop komen te liggen. Het kan ook zijn, dat God ons dan duidelijk maakt, dat wij wel willen bidden, doch dat wij den ernst, de heiligheid en de heerlijkheid van het bidden te weinig gevoelen en dat er daarom zoo weinig kracht tot concentratie in ons bidden is. Het kan ook zijn, dat God ons dan laat gevoelen, dat er in ons hart te weinig *liefde* woont en dat er daarom ook te weinig kracht tot bidden is.

In ieder geval moet er bij ons iets niet in orde zijn. Stel u toch eens voor, dat een jongmensch naar zijn meisje ging en dat hij dan zijn aandacht niet op haar geconcentreerd kon houden. Zou dat wel van erg veel liefde getuigen? Stel U voor, dat iemand op audiëntie bij de Koningin kwam en dat hij zoo werd afgeleid, dat hij niet kon zeggen, wat hij zeggen wilde en kon hooren, wat Hare Majesteit hem te zeggen had. Zou dat wel van veel eerbied getuigen? Zoo ook is het niet in orde, wanneer een bidder zoo verstrooid van hart is, dat hij telkens van het gebed wordt afgeleid.

En daarbij mogen wij ons absoluut niet neerleggen. Die verstrooidheid is niet iets *normaals*, doch iets zeer *abnormaals* en daarom moet zij behandeld, zoo mogelijk verwijderd worden. Laat zij ons eerst maar gerust tot *zonde* worden en laten wij dan met die zonde maar uitgaan tot den Heere. Deze wil niet alleen de schuld dier *zonde* wegnemen, doch Hij wil ook de *macht* dier zonde in ons breken. Is er vermindering tusschen Hem en ons hart, dan zal Hij die vermindering verwijderen. Is er gebrek aan liefde in ons hart, dan wil Hij onze liefde aanvullen. Is er bij ons te weinig gevoel van de heiligheid en van de heerlijkheid des gebeds, dan wil Hij ons daar een diepen indruk van geven. In ieder geval zal Hij er voor zorgen, dat Zijn Kind, dat naar gemeenschap des gebeds met Hem verlangt, die gemeenschap ook werkelijk zal kunnen genieten en dat Hij zich in het gebed aan Zijn Kind zal kunnen openbaren. De verstrooidheid van gedachten zal ophouden en de ziel zal zich kunnen concentreren op den Heere. Moeilijkheden zijn er om overwonnen te worden. En dus ook deze moeilijkheid.

Het kan natuurlijk ook zijn, dat onze verstrooidheid voortkomt uit de gesteldheid van onzen geest of van ons lichaam. Wij kunnen bovenmate vermoeid van lichaam en overspannen of ook wel zwak van geest zijn en in die gevallen kan onze verstrooidheid een ellende, een ziekte en daarom nog des te meer een droefheid en smart voor ons zijn. Men zal echter gevoelen, dat wij ook in deze gevallen met onze verstrooidheid tot God mogen gaan, want als Hij de kwalen van ons lichaam genezen kan, dan kan Hij ook de hinderlijke gevolgen van die kwalen van ons wegnemen.

En tenslotte, het kan ook zijn, dat de verstrooidheid van ons hart een gevolg is van Satanische inwerking. Wij komen op een en ander later terug, doch willen er hier toch ook op wijzen, dat wij tegen Satanische invloeden nergens anders hulp kunnen vinden dan bij Hem, Die gekomen is om de werken des duivels te verbreken.

Laat dit bij ons vaststaan, dat verstrooidheid in het bidden altijd een ongoddelijk element is en dat wij er ons nooit bij mogen neerleggen, doch dat er ook voor deze gebondenheid hulp besteld kan worden bij Hem, Die ons van den Vader gegeven is om alle gebondenen vrij te maken. Hoe meer God ons wordt ons al in al, hoe meer wij de heiligheid en de heerlijkheid van het gebed leeren aanvoelen en hoe ernstiger onze begeerte is om met God in gemeenschap te treden, hoe beter onze verstrooidheid zal kunnen worden overwonnen.

39. Gebrek aan tijd

“Maar Abraham bleef nog staande voor het aangezicht des Heeren” (Gen. 18:22).

Als vierde moeilijkheid bij het bidden noemen wij: *geen tijd*. Men zou wel willen bidden, doch men heeft er geen tijd voor.

Wat klinkt dat toch wonderlijk — *geen tijd om te bidden*.

Voor eten en drinken is natuurlijk wel tijd en als hij er niet was, dan zou hij eenvoudig gemaakt worden, want een mensch kan toch niet zonder eten en drinken?

Voor het ochtend- en avondblad van onze courant is natuurlijk ook wel tijd, want mensch moet toch weten wat er gebeurt en omgaat in de wereld?

Voor vermakelijkheden, zooals de schouwburg, de bioscoop en een concert is ook wel tijd, want de boog kan toch niet altijd gespannen zijn?

Voor een buurpraatje is natuurlijk ook wel tijd, want een mensch wil zich toch wel eens uitspreken tegen een ander?

Voor het klagen en mopperen over allerlei wantoestanden in de wereld is ook wel tijd en als hij er niet is, dan maakt men hem ook daarvoor, want een mensch heeft toch behoefte om af en toe zijn hart eens te luchten?

Maar voor bidden neen, daarvoor is geen tijd, daarvoor heeft men het te druk en daarvoor *kan* (of wil) men ook geen tijd maken.

Men kan zijn zaken of huishouden of toilet of ochtendblad toch niet verwaarloozen voor het gebed? Stel je voor!....

Nu ja, men zou wel een paar minuten vrij kunnen maken om zijn levensbehoeften “eventjes gauw” aan God toe te roepen, zooals men van boven naar beneden roept aan den slager of bakker, wat men noodig heeft, doch men gevoelt zelf wel, dat *dat* toch geen bidden is en omdat men dat voelt en den toestand niet veranderen wil, daarom bidt men dan maar niet.

Zal het waarlijk tot echt hartelijk bidden komen, dan zullen wij eerst onze ziel moeten stilzetten, dan zullen wij eerst de aardsche dingen moeten laten bezinken, dan zullen wij eerst zelf tot rust moeten komen, eerst onze ziel in de rechte gebedsstemming moeten brengen. Gebeurt dat niet, dan zal er van het bidden ook absoluut niets terecht komen.

Zie, bij een winkelier kan men wel “eventjes gauw” naar binnen stormen om een boodschap te doen en dan weer hard wegloopen en in gevallen van nood mag men zulks zelfs bij de hoogste autoriteit doen, doch dat is daarom nog geen normaal handelen, dat mag daarom nog geen gewoonte, geen regel worden. Wanneer men bij iemand binnen komt, dan dient men er den tijd voor te nemen om te zeggen, wat men te zeggen heeft en om te luisteren naar hetgeen op ons vragen geantwoord wordt.

En geldt dit reeds bij aardsche wezens, het geldt nog des te meer bij God. Hoe goed en liefdevol en geduldig en toegevend God ook is, Hij wil toch ook met eerbied behandeld worden. Dat eischt Zijn majesteit, doch dat is ook noodig voor ons. Wij mogen met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, doch die vrijmoedigheid mag geen brutaliteit worden, die vrijmoedigheid zal met eerbied moeten gepaard gaan. Wie geen tijd heeft om rustig te bidden, die heeft ook geen tijd om Gods zegeningen in ontvangst te nemen en die zal het in het leven dus zonder die zegeningen moeten doen.

Wij moeten goed gevoelen, dat de tijd, aan het gebed besteed, geen verloren tijd is, dat die tijd zeker de meest vruchtbare tijd van den geheelen dag is, dat onze dagtaak er zeker niet onder zal lijden wanneer wij den noodigen tijd gebruiken tot gebed.

Luther zeide, dat hij gewoon was een uur per dag te bidden. Had hij het echter druk, dan moest hij twee uren bidden om door zijn werk heen te komen en had hij het heel druk, dan had hij minstens drie uren van gebed noodig om klaar te komen.

Vele menschen keeren het juist om en zeggen dat zij geen tijd om te bidden hebben omdat zij het zoo druk hebben en als er iets moet worden nagelaten dan is dat het eerst het gebed. Eten en drinken en toilet maken blijven zij natuurlijk wel doen, doch het toilet maken der ziel wordt het allereerst van het werkprogramma geschrapt.

Geen wonder dan ook, dat zij zoo vaak vastloopen in hun werk en zoo gauw moe en moedeloos worden en overstuur raken. Daar is geen weerstandsvermogen voor het leven, omdat er geen kracht is geput uit God. Een mensch, die door een heerlijk, rustig gebed is voorbereid voor en toegerust tot zijn werk, kan heel wat meer verdragen en doen dan iemand die het gebed heeft nagelaten. Na een rustig gebed "lukt" het werk beter en zijn wij er beter voor geschikt.

Een mensch, die niet door gebed is gewijd, is vaak mopperig en driftig en humeurig en lastig en prikkelbaar. Dan is men den geheelen dag bang, dat het mis zal loopen, dat het tot een uitbarsting zal komen, dat de vlammen er uit zullen slaan en als er den geheelen dag zulk een hooge spanning is, dan behoeft er ook maar een kleinigheid te gebeuren of er komt ook een uitbarsting. Kokend water heeft maar een klein beetje warmte noodig om over te keken en een kokend gemoed heeft maar weinig noodig om over te koken.

Heeft men des morgens echter een rustige ontmoeting met God gehad, dan verdwijnt de prikkelbaarheid, dan wordt het buskruit nat gespoten, zoodat het niet zoo gemakkelijk meer ontbrandt, dan gaat de dauw des hemels er over en zal het niet licht tot ontploffing komen. Zoo iemand heeft daar zelf den geheelen dag den zegen van en ook zijn omgeving deelt in dien zegen. Zijn hart is dan een gewijd hart, zijn leven is dan een gewijd leven, zijn arbeid is dan een gewijde arbeid en.... zijn invloed op anderen zal dan ook een gewijde invloed zijn.

Men moet dus tijd nemen om tot bidden te komen, men moet tijd nemen om rustig te kunnen bidden, doch men moet dan ook na het gebed tijd nemen om te wachten op het antwoord des Heeren. Men moet niet dadelijk wegloopen nadat het "amen" is uitgesproken, doch men moet luisteren naar het antwoord, dat God geeft.

Vele menschen doen als de straatjongens, die beldeurtje spelen. Zij trekken aan de bel en loopen dan hard weg, aleer de deur opengetrokken wordt. Zoo doen vele menschen ook. Zij spannen zich in, om in Gods tegenwoordigheid te komen en als zij er dan zijn, dan loopen ze er weer gauw uit weg, zij vragen aan God allerlei dingen en gaan dan weer heen zonder op Gods antwoord te wachten. Zij nemen na hun bidden geen wachtende houding aan.

Vele menschen doen de kraan open en halen dan dadelijk den emmer er onder van daan. Dat is natuurlijk dwaasheid. Men moet wachten tot dat de emmer eerst vol geloopt is en hem dan pas wegnemen.

Zoo ook moet men wachten in de tegenwoordigheid des Heeren, totdat wij gevuld zijn door God en eerst als gevulde menschen weer henengaan. Wij moeten als Abraham blijven staan voor het aangezicht des Heeren en als wij daar geen tijd voor hebben en ook geen tijd voor willen maken, dan heeft en maakt God ook geen tijd om ons te zegenen dan moeten wij het in het leven maar zonder gebed en zonder zegen doen.

Men heeft aan het bovenstaande wel bemerkt, dat wij niet veel heil verwachten van een zoogenaamd "schietsgebedje".

Zeker, er kunnen omstandigheden zijn, die ons slechts gelegenheid laten om een enkele zucht tot God te doen opgaan, om een enkelen kreet uit te stooten en men kan er verzekerd van zijn, dat die enkele zucht en kreet dan door God zal worden gehoord en verhoord. In Nehemia 2:4 lezen wij, dat de profeet achter den koning stond en opeens een antwoord moest geven, dat verre strekking zou hebben. Hij wilde weten hoe God over dat antwoord dacht en nu had hij geen tijd voor een lang en ernstig gebed, doch hij deed een echt "schietsgebedje". *"Toen bad ik tot God in den hemel"*. Nehemia had niet meer tijd dan voor een zucht en een kreet en hij kon ook niet meer tijd maken en daarom hoorde en verhoorde God ook dat gebedje.

Dat zegt ons, dat wij in zulke momenten ook tot God mogen roepen en op Gods antwoord mogen rekenen.

Dat moet echter geen regel maar uitzondering zijn Regel moet het zijn, dat wij rustig tijd nemen om eerst de wereld in ons te laten bezinken, om dan rustig aan God te zeggen wat ons op het hart ligt en dan ook om te wachten voor den troon der genade, om naar het antwoord Gods te luisteren.

Neemt tijd om te knielen,
Spreekt dikwijls met God;

Stort uit uwe zielen,
Hij stuurt gansch uw lot.
Leert biddend gelooven
Waarheen hij ook leidt;
Uw Vader daarboven,
Hij helpt op Zijn tijd.

40. Geen lust om te bidden

"Wien heb ik nevens U in den hemel! Nevens U lust mij ook niets op aarde" (Ps. 73:25).

Wij noemden nu reeds als bezwaren bij het bidden: *wereldschgezindheid, het dualisme in den mensch, de verstrooidheid en gebrek aan tijd.*

Nog veel erger dan *geen tijd* tot bidden hebben is het wanneer wij *geen lust* tot gebed hebben. Het is bijna te ontzettend om het uit tot spreken, om het onder woorden te brengen en nog erger om het neer te schrijven — *Geen — lust — tot — gebed.*

Stel u toch eens voor, dat uw kind u zou schrijven: "Lieve vader en moeder! Het is weldra vacantie en ik zou dan dus wel bij u kunnen komen, maar ik gevoel er niet veel voor, ik heb er niet veel zin in, ik ga liever met een vriend of vriendin mee om bij hen te logeeren". — O, wat zou zulk een briefje en zulk een harteloosheid uw ouderhart pijn doen, wat zou zulk een vacantie zonder uw kind een eenzame en vervelende vacantie voor u zijn.

Stel u eens voor, dat gij verloofd waart en dat uw beminde u schreef, dat hij een paar dagen vrij had, doch dat hij niet veel lust gevoelde om die bij u te komen doorbrengen, doch dat hij liever met zijn vriend een reisje langs den Rijn ging maken. Zeg mij, zou u dan niet een priem door het hart gaan wanneer gij bemerktet, dat hij er zoo weinig van genoot als hij bij u was?

Maar stel u zich dan eens voor wat het voor God moet wezen, wanneer Hij de poort der genade zoo wijd mogelijk open zet en u toeroept, dat gij uw mond maar wijd open moet doen en maar met groote vrijmoedigheid moet vragen en wanneer Hij dan van u hoort, dat gij geen lust hebt om dat te doen: "Neen, vader! ik heb geen lust tot U te komen, ik wandel liever in de wereld met haar vermaken rond, ik verkeer liever met Uw vijanden dan mij te verlustigen in U; ik heb geen behoefte aan en geen lust tot gebed".

Ieder zal gevoelen, dat zulk een houding God buitengewoon veel pijn moet doen. Zegt het voor Zijn kind dan zoo weinig om bij Hem te mogen komen, tot Hem te mogen spreken en alles aan Hem te mogen klagen? Is het niet ontzettend, dat allerlei andere dingen nog meer trekken dan het gebed? O, die gebedloosheid of die weinige behoefte tot gebed moet God doen gevoelen, dat het met onze liefde tot Hem nog lang niet in orde is, dat wij allerlei andere dingen liever hebben dan Hem. Die koelheid van den christen moet een smart Gods zijn.

Maar, die koelheid gaat ook als een ontzettend oordeel over den *christen zelve*, over zijn liefde, over zijn *hart*, over zijn *leven* en over zijn *karakter*.

Gevoelt men wel, dat de koelheid van een geliefde erger en pijnlijker is dan de haat van een vijand? Een vijand erkent dan ook, dat hij een vijand is en dat men van hem niet anders heeft te verwachten, doch een geliefde zegt, dat hij mij bemint, dat zijn hart warm voor mij klopt en daarom kan ik eenigszins verdragen, dat die vijand koel tegen mij is, doch als nu die geliefde koel tegen mij is, dan moet ik daaruit afleiden, dat die liefde òf geveinsd òf verkoeld is. Doch dan is het maar het beste, dat die geliefde nog maar een stap verder gaat en eerlijk bekent, dat hij mij nooit waarachtig heeft liefgehad, of mij althans nu niet meer waarachtig lief heeft. Liever eerlijk gezegd, dat men niet meer lief heeft, dan liefde te veinzen.

Neen, het is waarlijk geen kleinigheid, wanneer het kind van God over gebrek aan *lust tot* en *behoefte aan* gebed moet klagen. Het is in ieder geval een bewijs, dat het tusschen God en de ziel niet in orde is, dat de rechte liefde zoek geraakt is. Komt er in dezen droeven toestand geen verandering, dan zal het verbond met God moeten ontbonden worden.

Hebt gij wel eens opgemerkt hoe ontzettend ernstig de Heiland het opneemt als Hij tot de gemeente van Efeze moet klagen: "*Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten*" (Openb. 2:4).

Al het goede, dat Hij van die gemeente kon zeggen, werd daardoor te niet gedaan. Zonden kunnen vergeven worden, misstappen kunnen over het hoofd gezien worden, tekortkomingen kunnen grootmoedig worden bedekt, doch het verlies van de eerste liefde is zulk een ernstige zaak, dat de Heiland het verbond moet verbreken als daarin geen verandering komt. Hij zegt dan ook tot die gemeente, die in zoo menig ander opzicht te prijzen was: "*Gedenk dan waarvan gij uitgevallen zijt en bekeer u en doe de eerste werken*"

en zoo niet, Ik zal u haastelijk bij komen en zal uw kandelaar van zijn plaats weren" (Openb. 2:5). De Heiland kan veel, heel veel van de Zijnen verdragen, doch niet het gemis aan liefde. Een liefdeverbond zonder liefde van beide kanten, kan nooit bestaan, dat behoeft niet verbreken te *worden*, doch dat is reeds verbroken.

Hoe zou het toch komen, dat ons hart, dat den Heiland eens zoo vurig lief had, In zulk een toestand van liefdeloosheid geraken kan? Hoe is het mogelijk, dat ons hart, dat eens zoo heerlijk genoot van de gebedsgemeenschap met God, nu geen of althans zoo weinig lust tot gebed heeft? Dit staat toch zeker vast, dat *gebedloosheid* ontstaat uit *liefdeloosheid*.

Wij willen deze redenen noemen, die in de meeste gevallen de oorzaak zijn, dat de liefde tusschen de ziel en God of haar Heiland zoo ontzettend verkoelen kan, zoodat er geen lust meer is tot gebed.

De *eerste* reden is deze, dat de ziel soms een liefdeverbond met den Heiland sluit, doch dan het liefdeverbond, dat er bestond met de wereld, niet verbreekt. Wanneer dit het geval is, dan kan de liefde tot God niet opbloeien en waar deze niet toeneemt, daar vermindert zij. De Heiland wil zulk een tweeslachtige houding der ziel niet dulden. Hij is der ziel òf niets òf alles en Hij kan en mag en wil ook niet toestaan, dat naast Hem ook nog een ander wordt bemind. Daarom trekt de Heiland zich uit het leven terug wanneer Hij ziet, dat niet met de wereld, met de zonde en met het vleesch gebroken wordt. Wat trouwens volkomen te begrijpen is.

Stel u voor, dat iemand zich verloofde, doch weigerde om een verloving, die hij vroeger gesloten had, eerst te verbreken. Geen vrouw of geen man zou toch ooit zoo dwaas wezen om zoo iets te dulden. Wil men Jezus echt genieten, dan zal men ook met de wereld moeten breken. Waar niet geheel met de wereld gebroken wordt, daar zal men spoedig te klagen hebben over gebrek aan lust tot bet gebed. Evenmin als een jonge man hartelijk naar zijn meisje kan verlangen als in zijn hart ook nog het beeld van een ander meisje leeft, zoo kan geen Christen naar zijn Christus verlangen, wanneer het verbond met de wereld niet verbroken is.

De *tweede* reden waarom de lust tot gebed versterft is wel, omdat Jezus in het hart der Zijnen geen bordjes met "*Verboden toegang*" duldt. Hij wil *overal* vrijen toegang hebben en als Hem dat niet wordt toegestaan, dan wil Hij het *nergens* hebben. Hij wil *heel* het leven kennen, vervullen en beheerschen en als Hij dat niet mag, dan kan en wil Hij in het geheel geen Koning zijn. Wanneer wij Hem uit onze zaken, uit ons huwelijksleven, uit ons kantoor, uit onzen winkel willen houden, omdat de zaken daar niet geheel in orde zijn en wij ook niet bereid zijn om ze in orde te maken — dan trekt Hij zich ook van de andere terreinen des levens terug en dan verdort ons geestelijk — en dus ook ons gebedsleven.

De *derde* reden, waardoor onze liefde en dus ook ons gebed verkoelt, is omdat onze liefde tot Hem vaak een *egoïstische* liefde is, die alleen maar eigen zaligheid en eigen heerlijkheid bedoelt en die altijd alleen maar vraagt "*Wat kan ik ontvangen van Jezus!*" en nooit eens "*Wat kan ik nu eens doen voor Hem, hoe kan ik Hem nu eens groot maken en verheerlijken!*"

Daar is niets, dat door den Heiland zoozeer wordt verafschuwd in de harten der Zijnen als egoïsme. Hij, Die er zelf geheel en al voor leeft om anderen ten zegen te zijn, wil dat dat verlangen ook leeft en groeit in de harten der Zijnen en als Hij dat verlangen niet vindt en ook niet kan aankweken, dan trekt Hij zich uit dat egoïstische leven terug en dan komt daar de dorheid en de gebedloosheid, dan wordt daar de ontzettende klacht geboren "*Ik heb geen lust tot gebed*".

O, wanneer één van deze drie redenen bij ons aanwezig mocht zijn, laat dat ons dan echt tot zonde worden en laat ons dan zeggen: "O, Heere! ik heb mij te weinig in Uw goddelijke liefde verblijd en daarom verwarmde die liefde zoo weinig mijn hart, vergeef het mij en doe mijn hart weer van liefde ontbranden, laat die eerste, warme heerlijke liefde tusschen U en mij weer terug mogen komen. Ik breek mét alle anderen om U *alleen*, U *geheel*, U *voor eeuwig* te beminnen."

Als dat gebed in ons komt en dan ook geheel met de wereld, het vleesch en de zonde wordt gebroken, dan zal de eerste liefde weer terugkeeren en... dan blijvend zijn en dan zal er ook niet meer over gebrek aan lust tot gebed behoeven te worden geklaagd, doch de ziel zal het dan David leeren nazeggen: "*Hoe branden mijn genegenheeden, om 's Heeren*

voorhof in te treên. Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen. Mijn hart roept uit tot God, Die leeft, En aan mijn ziel het leven geeft".

41. Gebrek aan geloof

"Wie tot God komt moet gelooven, dat Hij is, en een Belooner is dergenen, die Hem zoeken" (Hebr. 11:6).

Wij gaan op een nieuwe moeilijkheid bij het bidden wijzen en dat is *gebrek aan geloof*.

Soms heeft men wel *tijd* en ook wel *lust*, maar *geen geloof* tot gebed. Men wil wel bidden, doch men verwacht van het gebed eigenlijk niets of althans niet veel. Nu ja, men wil het wel eens probeeren, doch het zal toch wel niets geven, men wil wel eens bidden maar het gebed zal toch wel niet worden verhoord. Als het maar een klein beetje helpt, dan valt het al mee, maar het zal wel niet helpen. Men heeft het al zoo dikwijls geprobeerd en toen heeft het immers ook niet geholpen.

Zie, menschen die zoo bidden, kunnen het eigenlijk net zoo goed laten. Gebrek aan geloof is eigenlijk niet een moeilijkheid bij het bidden, doch het maakt het bidden krachteloos en natuurlijk daardoor ook vruchteloos, want bidden zonder geloof is een medicijnfleschje zonder medicijn, een geld beurs zonder geld, een stoomboot zonder kolen. *"Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen"* — zegt de Hebreërbriefschrijver en dat geldt ook het gebed. Bij het bidden is het geloof de geleiddraad, waar langs het gebed God moet bereiken en wanneer die geleiddraad er niet is, bereikt ook het gebed God niet, dan is het zelfs niet eens een gebed. Bidden is contact hebben met God en als dat contact niet tot stand komt, omdat het geloof ontbreekt, dan is ons bidden niet anders dan een praten in de lucht.

Neen, het is nog veel erger, want bidden zonder geloof is *zondigen*. Men behaagt God heusch niet met dat geloofloos gepraat, doch men doet er Hem veeleer verdriet mee.

Wie waarlijk tot vruchtbaar bidden wil komen, die moet twee dingen met onomstootelijke zekerheid gelooven.

Ten eerste moet hij gelooven, *dat God is*, d.w.z. dat er een God bestaat, Die dat gebed kan opvangen. Gelooft hij dat niet, dan zou het toch wel de grootste dwaasheid wezen om te bidden. Men spreekt toch niet als men niet weet, dat er iemand is, die hoort. Men zendt toch geen radio-berichten uit, wanneer men weet, dat er geen ontvangtoestellen zijn, die de berichten kunnen opvangen. Men roept toch niet als er niemand is, die hooren kan? Welnu, zoo kan het ook nooit tot waarachtig bidden komen, wanneer men niet vast overtuigd is van het luisterend oor van God. Eene atheïst zal toch niet gaan bidden? Hij gelooft niet in het bestaan van God en daarom is hij of geen echte atheïst of hij bidt niet. Hij zal toch niet zoo dwaas zijn om te roepen tot een God, Die niet bestaat, in wiens bestaan hij althans niet gelooft. Zeker, daar zijn vele menschen, die zich in hun verblindheid atheïst noemen, omdat zij meenen, dat zulks een eerenaam is. Nauwelijks zijn zij echter in nood of gevaar of zij roepen tot God om hulp. Zulke menschen zijn echter evenmin atheïsten als gij of ik. Zij doen maar alsof zij het zijn, zij denken misschien ook zelf wel, dat zij het zijn, anderen zeggen misschien ook van hen, dat zij het zijn, doch in waarheid zijn zij het niet, want wie niet gelooft dat God bestaat, zal ook nooit bidden. Wie tot God komt moet gelooven, dat Hij is, want zonder dat geloof zou bidden een dwaasheid zijn.

Intusschen is dat geloof aan het bestaan van God nog lang niet genoeg om tot waarachtig bidden te komen. God kan er wel zijn, doch dan bestaat nog de mogelijkheid, dat Hij Zich niets gelegen laat liggen aan den mensch. God kan wel bestaan, doch Hij kan de poort tot den troon der genade dicht slaan voor den mensch en dan kan 't natuurlijk toch niet tot bidden komen; God kan er zijn, doch Hij kan weigeren te luisteren naar, dan wel te antwoorden op 't gebed en als dat zoo is, wat geeft mij dan al het bidden? Wij moeten gelooven, dat God Zich neigt tot ons bidden, dat God er belang in stelt, dat God er naar luistert, er op reageert, er op antwoordt, dat ons gebed iets uitwerkt bij God, of — om het in de taal van onzen tekst te zeggen — *"dat God een Belooner is dergenen, die Hem zoeken."* Wanneer dat geloof er niet is, kan ons gebed nooit innig en vertrouwend wezen.

Wij hebben over dit onderwerp reeds geschreven bij de *eischen des gebeds* en hebben toen aangetoond, dat een ziel nooit tot bidden zal kunnen komen als zij niet gelooft, dat God luistert en antwoordt en wij behoeften daarop hier nu niet terug te komen, wanneer

het niet was, dat wij *hier* toch eigenlijk iets geheel anders bedoelen dan *daar*. Daar ging het er om duidelijk te maken, dat woorden, zinnen, reeksen van zinnen tot God gesproken, nog geen gebed vormen, als zij niet door het geloof in Gods gemeenschap worden gebracht, *hier* gaat het er om, het kind van God te vermanen, om toch met vertrouwen, met verwachting, met geloof tot God te roepen in het gebed. Wij spreken hier niet zoozeer over het brute ongeloof, dat het gebed krachteloos maakt, als wel over het gebrek aan geloof, dat het bidden bemoeilijkt, dat aan het bidden de kroon, den glans, de heerlijkheid beneemt.

Zie, het kind van God gelooft natuurlijk wel, dat God er is en het gelooft in het algemeen ook wel, dat God antwoordt op het gebed, doch het kan zoo moeilijk op zichzelf toepassen, wat het in het algemeen wel gelooft. God hoort wel.... doch.... hoort Hij ook *mij*? God antwoordt wel, doch.... zal Hij ook *mij* antwoorden? God verhoort wel het gebed, doch zal Hij ook *mijn* gebed wel verhooren, zal mijn klagen en vragen en roepen werkelijk iets veranderen in mijn levenstoestand?

Het is niet zoozeer het goddelooze "God antwoordt toch niet op het gebed van een mensch," als wel het moedeloze: "de Heere wil niets meer van mij weten, de Heere heeft opgehouden genadig te zijn."

Wie kent niet dien toestand des ongeloofs, die uit moedeloosheid en teleurstelling, soms ook uit moeheid des lichaams en moeheid der ziel voortspruit? Wie kent niet die hartepijn van voor de bidkamer te staan en zich dan af te vragen: "Zal ik er binnengaan of er maar buiten blijven? Zal het wat helpen als ik ga en bid? Het schijnt, dat God naar mij toch niet meer hooren wil; ik ben misschien niet vroom genoeg, of niet rein genoeg, of niet ijverig genoeg. Ik kan het wel probeeren, maar het zal toch wel weer niet helpen. Ik heb het al zoo dikwijls geprobeerd en de toestand is toch nog niet veranderd."

Zie, in zulke oogenblikken van ongeloof uit moeheid, moedeloosheid of teleurstelling, soms ook uit verbittering over eigen levenslot, komt er van het bidden niet veel terecht. Zulk een met ongeloof beladen ziel kan niet door de nevelen des levens henen dringen, heeft geen verwachting, durft God niet aangrijpen, mist het orgaan daartoe, durft niet de deur achter zich te sluiten en te zeggen: "Nu gaat die deur niet weer open, voor dat het tusschen God en mij in het reine gekomen is." — Soms gaat zij nog wel eens naar haar gebedskamer, soms knielt zij nog wel eens neer en neemt zij de gebedshouding aan, maar tot echt bidden en worstelen met God komt het toch niet. Het gebed kan niet geboren worden, omdat er geen geloofskracht is om het te baren.

Neen, dat is niet de echte gebedsstemming, waarin het kind van God tot zijn hemelschen Vader moet gaan. Zoo worden ook geen groote overwinningen behaald. Het heeft zoo meer van een wandelen door den mist, dan van een blij verkeer in de tegenwoordigheid des Heeren. Zulk bidden verkwikt niet, maar vermoeit, geeft geen overwinningen, doch bereidt slechts nederlagen. Zulk bidden kan ons tot onberekenbaar nadeel worden.

Van zulk bidden zou Jakobus zeggen: "*Gij bidt en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt.*"

Wanneer Gods kind een zaak voor den Heere wil brengen, dan zal het moeten gelooven, dat God met zulk een gebed rekent, dat het ook liefde zal zijn als Hij "*neen*" zegt, omdat ook dan het gebed nog niet vruchteloos is geweest, dat bidden dus altijd van belang is, altijd helpt, altijd zegen brengt. Wanneer dat wordt erkend, dan is de rechte gebedsstemming aanwezig, dan komt het ook tot het rechte contact met God, dan leidt het bidden ook altijd tot een overwinning. Een *geloovig* gebed is een *verhoord* gebed, een *verhoord* gebed is een *gezegend* gebed. Wanneer een ziel tot God gaat, dan *moet* er iets gebeuren, dan *moet* er iets bereikt worden, dan moet het gebed iets uitwerken. Gods kind moet in het geloof tot den Vader gaan. Twijfelaars krijgen niet veel van God gedaan. Twijfelaars kunnen ook nooit recht pleiten. Twijfelaars hebben geen gebedsdrang en daarom loopen zij dadelijk maar weg als God hen niet dadelijk verhoort. — Laat daarom nooit de twijfel ons hart beheerschen, als wij tot God gaan in het gebed. Bidden is immers bij Vader komen en zulk een bezoek zal toch altijd iets uitwerken. Bidden is met Vader spreken en dat zal toch het hart sterken. Bidden is verlangend Gods werk verbeiden en dat moet toch van belang worden in ons leven. Maar, laat dat dan ook in het geloof geschieden, bidden rekent op antwoord, omdat het vertrouwt op Vaders liefde.

Nooit kan 't geloof te veel verwachten,
Des Heilands woorden zijn gewis.
't Faalt aardschen vrienden vaak aan krachten
Maar nooit een vriend als Jezus is.

42. Onbeleden zonden

"Toen ik zweeg werden mijn beenderen verouderd in mijn brullen den ganschen dag; want Uwe hand was dag en nacht zwaar op mij, mijn sap werd veranderd in zomerdroogten. Mijn zonde maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet.

Ik zeide: "Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den Heere en Gij vergaajt de ongerechtigheid mijner zonde" (Psalm 32:3-5).

Wij spreken nog altijd over de moeilijkheden bij het bidden en wij staan daarbij met opzet zoo lang stil, omdat zoo velen met één of meer van deze moeilijkheden te kampen hebben. Zal het gebed gezegend zijn, dan zullen die moeilijkheden eerst uit den weg moeten worden geruimd, of zullen wij met ons bidden boven die moeilijkheden moeten uitkomen.

Wij hebben nu gesproken over: onze *aardschgezindheid*, over het dualisme in den mensch, over *onze verstrooidheid*, over *gebrek aan tijd*, *gebrek aan lust* en *gebrek aan geloof* tot het gebed en nu willen wij spreken over de *onbeleden zonden* die ons zoo geweldig in het bidden kunnen hinderen, ja, die net bidden vaak geheel onmogelijk maken.

Hoeveler gebed is gestrand op de rotsen van onbeleden zonden, zoodat het nooit den troon der genade heeft bereikt. Ik zeg niet, dat men volkomen zonder zonden moet zijn om te kunnen bidden, want als dat waar was, dan was vrijwel alle gebed onmogelijk. Wie zal durven beweren, dat *zijn* of *haar* hart volkomen rein is voor den Heere? Niemand anders dan zij, die geheel en al blind zijn voor hun eigen schuld en de Pharizeërs, die *eigen* gerechtigheid aanzien voor *Gods* gerechtigheid. Wij voor ons zijn het met den Apostel eens die zegt: *"Indien wij zeggen, dat wij niet gezondigd hebben, zoo maken wij Hem tot een leugenaar en Zijn woord is niet in ons"* (1 Joh. 1:10).

Wij behoeven echter ook niet te wachten totdat wij geheel zonder zonden zijn, doch wij mogen ook niet bepaald zonden welbewust vasthouden, zonden, die wij niet willen belijden en uitleveren. Wanneer de Heilige Geest in ons hart heeft gearbeid en ons een bepaalde daad of toestand als zonde heeft geopenbaard, dan moet die zonde ook *beleden* en *uitgeleverd* worden. Zoolang dat niet is geschied, is het gebed met lamheid geslagen, is er eigenlijk van echt bidden geen sprake.

Ik denk hierbij aan David. David had gezondigd met Bathséba en God had hem die zonde ook heel duidelijk onder het oog gebracht. David was zich die zonde ook heel goed bewust geworden en nu zou er voor hem en zijn verdere leven alles van afhangen, wat hij met die zonde zou doen.

Werd die zonde eerlijk beleden en uitgeleverd, dan zou zij zeker even royaal en koninklijk door God worden vergeven als alle andere zonden, doch wanneer dat *niet* werd gedaan zou die zonde niet alleen als zonde op hem blijven drukken, doch zij zou ook zijn bidden blijven bemoeilijken, zooal niet geheel onmogelijk maken. Die zonde was een verhindering geworden tusschen hem en God en zoo lang die verhindering zou blijven, zou er van bidden eigenlijk geen sprake kunnen zijn.

Wat was nu de groote fout van David? Zie, hij bad wel in de raadzaal en met zijn officieren en misschien ook wel in zijn huis, doch hij durfde niet goed *alleen* in zijn bidkamer tot God gaan, omdat hij wel begreep, dat God dan met hem over die zonde spreken zou. Hij boog zich niet voor God en riep niet tot Hem om vergiffenis en genade. Hij leverde die zonde niet uit en hij maakte het niet weer in orde met God. Hij bleef met zijn onbeleden zonde rondlopen en trachtte er overheen te leven in de dwaze hoop, dat de tijd, die alle wonden heelt, ook wel deze wonde van zijn hart zou heelen.

Hij zweeg. Hij sprak wel en hij sprak ook wel tot God, maar hij sprak niet *daar* over, hij vereffende deze zaak niet met God.

In dien tijd was het natuurlijk met geheel zijn gebedsleven gedaan. Als men bang is om in de eenzaamheid met God te verkeerren, omdat men iets voor God verbergen wil, dan kan men ook geen gebedsgemeenschap met God hebben. Zijn leven, zijn gebed, bleven net zoo lang onvruchtbaar, als hij weigerde zijn zonde te belijden. Hij leed er geweldig onder. Hij teerde er door weg. Zijn sap werd veranderd in zomerdroogte. De menschen dachten, dat de Koning een kwaal onder de leden had en zij zullen elkander herhaaldelijk

hebben afgevraagd: "Wat zou er toch zijn?" David zelf wist wel wat hem scheelde. Daar was een stukje van zijn leven, dat hij terug hield van den Heere, daar was een kamer in zijn hart, die gegrendeld was en waarin zijn God niet mocht blikken, daar was een bladzijde in zijn levensboek, die voor den Heere gesloten bleef en nu zeide God: "Als Ik niet alles mag hebben en niet alles mag weten en niet overal mag komen, dan kan Ik niets voor u zijn. Alles of niets."

O, wat was dat voor David een ontzettende tijd en wat heeft hij in dien tijd ontzettend veel geleden. Dikwijls moet hij den deurknop van zijn bidkamer in de hand hebben gehad om naar binnen te gaan en alles aan den Heere uit te leveren; dikwijls moet het in hem hebben geschreid: "O, God, ik houd het niet langer uit, ik kom mijzelf bij U aanklagen en dan.... moet Gij mij verwerpen of vergeven, maar zoo kan het niet langer, zoo ga ik te gronde, zóó bezwijk ik er onder"; — doch als het er dan op aan kwam om dit te doen, dan krabbelde hij weer angstig terug.

Eindelijk voegde hij de daad bij het woord. Hij deed de deur open, ging naar binnen, wierp zich voor den Heere neer en beleed de zonde, die hem zoo loodzwaar op de ziel lag.

'k Beleed, o Heer, aan U oprecht mijn zonden,
'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden;
Maar ik 'beleed, na ernstig overleg,
Mijn booze daân.... Gij naamt die gunstig weg.

Daar had hij nu zoo lang bezwaard, gebogen en gebroken mee rondgelopen, daar had hij nu zoo onder geleden, daar had hij nu zoo lang zijn God voor moeten missen en de innige gemeenschap met God moeten derven! O, waarom had hij daar toch zoo lang mee gewacht? Waarom had hij alles niet dadelijk beleden en uitgeleverd? Hij ziet daar, hoe klein hij heeft gedacht van zijn God, hoe weinig hij nog begrepen had, dat God gaarne vergeeft en niet verwijt. Nu David maar tot God gekomen was, was God ook weer tot David gekomen, nu David maar tot God gesproken had, had God ook weer tot David gesproken, nu David het stilzwijgen verbroken had, had God ook weer het stilzwijgen verbroken, nu David maar beleden had, was God dadelijk aan het vergeven gegaan. Mij dunkt, David heeft later herhaaldelijk tot zichzelf gezegd: "Dat gebeurt nu nooit weer. Mocht er ooit weer verhindering komen tusschen God en mijn ziel — wat Hij moge verhoeden, want het is ontzettend — dan blijf ik er geen oogenblik mee rondloopen, doch dan ga ik er dadelijk mee naar den Heere en dan belijd ik het terstond, want dat is geen leven, dat is niet om uit te houden."

Mij dunkt, wat David tot zichzelf moet gezegd hebben, dat geldt ook voor anderen — ook voor ons. God beware ons voor een val, want dat is vreeselijk, doch Hij beware ons er ook veel meer voor, dat wij na onzen val met onze zonden zouden blijven rondloopen, want dat is nog verschrikkelijker. Laat ons niet zondigen, doch.... *als* het ons *is* gebeurd, laat ons ze dan belijden.

Johannes schreef in zijn brief: "*Mijne kinderkens! ik schrijf u deze dingen opdat gij niet zondigt. En indien Iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige, en Hij is een verzoening voor onze zonden*" (1 Joh. 2:1-2).

Neen, neen, het mag niet gebeuren, dat gij zondigt, maar als het is gebeurd, blijft er dan niet mee rondloopen, doch gaat er mee tot uw Heere en laat Deze dan voor u pleiten bij den Vader en laat Hij dan uw zonden verzoenen.

Onbeleden zonden kunnen een ziel zoo in het donker zetten en houden, en kunnen oorzaak zijn van allerlei nieuwe nederlagen. Zij breken onze kracht, omdat zij onze gemeenschap met Jezus verbreken. Zij rooven onze blijdschap, omdat zij onzen omgang met God rooven. Is het voor een kind niet eert ontzettende straf, wanneer moeder er wel is, doch het niet tot moeder durft te gaan omdat er iets "zit"? Nog liever een pak slaag dan dat, liever een kastijding en dan weer vrede, dan zoo op voet van oorlog door te gaan.

Als er zonde is dan is er maar één geneesmiddel — er moet schoon schip worden gemaakt. Als er vuil zit in een gaspijp, dan hebt ge geen licht of althans slecht licht, net zoo lang totdat het vuil is weggedaan.

Als uw waterleiding verstopt is, dan hebt ge geen water of slechts weinig en vuil water en dat duurt net zoo lang, totdat de waterleiding schoongemaakt is.

Als er onbeleden zonden zitten tusschen ons en God dan is de gemeenschap verstoord en dat duurt zoo lang tot die zonden zijn beleden en weggedaan. Gaat daarom uw binnenkamer in en maakt het tusschen God en uw ziel in orde. Dan kunt gij weer bidden.

43. Onheilige handen

"Ik wil dan, dat de mannen bidden in alle plaatsen, opheffende heilige handen, zonder toorn en twisting" (1 Tim. 2:8).

Onbeleden zonden kunnen het gebed van den Christen ontzettend bemoeilijken, ja, zelfs geheel ónmogelijk maken, doch datzelfde geldt ook van het bidden met *onheilige handen*.

Paulus herinnert er Timotheüs aan, dat de mannen (en natuurlijk ook de vrouwen) moeten bidden "*opheffende heilige handen*".

Met deze uitdrukking bedoelt hij heel iets anders dan handen, die nooit kwaad hebben gedaan, die nooit bezoedeld werden, want als hij dat bedoelde, dan kon het gebed wel voor goed en voor altijd afgeschaft worden. "*Daar is niemand rechtvaardig, ook niet één, daar is niemand die verstandig is, daar is niemand die God zoekt; allen zijn zij afgeweken, te zamen zijn zij onnut geworden, daar is niemand die goed doet, daar is ook niet tot één toe*" (Rom. 3:1-12). Als er met "*heilige handen*" "*zondeloze handen*" bedoeld wordt, dan is er voorzeker niemand, die recht heeft om te bidden.

Daar wordt echter iets anders mede bedoeld. "*Heilige handen*" zijn handen, die niet welbewust een bepaalde zonde vasthouden.

Dat *opheffen* van die handen bij het gebed had een symbolische beteekenis, evenals het *vouwen* van de handen in onzen tijd. Wie zijn handen tot God opheft, laat God in zijn handen zien, wat hij in zijn handen heeft, die zegt, dat hij niets voor God verbergen wil, die wil ook zeggen, dat hij zich aan God wil *overgeven*, dat hij zich aan God *uitlevert*, zooals de soldaat in den oorlog zijn wapenen wegwerpt en zijn handen opheft om daardoor te kennen te geven, dat hij den strijd opgeeft en zich aan den vijand onderwerpt.

Nu zal ieder gevoelen, dat die handen dan ook ledig moeten zijn, dat alle wapenen er eerst uit weggeworpen moeten worden. Wanneer ik mij aan mijn vijand overgeef en ik houd dan mijn zwaard in de vuist en ik steek dan die vuist tot hem op, dan heeft die vijand toch zeker het recht om mij neer te schieten, omdat ik mij niet eerst ontwapend heb. In opgestoken handen mogen geen wapenen zitten. Opgestoken handen moeten *ledig* zijn.

Zoo ook moeten de handen, die naar God worden opgeheven, allereerst *ledige* handen zijn. Wie wil gaan *bidden tot God*, moet hebben opgehouden te *strijden tegen God*; wie gaat bidden tot God, moet allereerst zelf tot overgave gekomen zijn, moet allen tegenstand tegen God hebben opgegeven en zich aan Hem hebben onderworpen. Iemand, die in opstand tegen God is, kan natuurlijk nooit recht bidden.

Die handen moeten echter niet alleen *ledig*, maar ook *heilig* zijn. Niet alleen de *wapenen*, maar ook de *zonden* moeten uit die handen zijn weggedaan. Zulk een bidder moet niet alleen tegen God zeggen: "*Heere! ik wil niet meer tegen U strijden*", doch ook "*Heere! ik wil U niet meer bedroeven*". Er moet niet alleen een *vredesverdrag*, maar ook een *vriendschapsverdrag* worden gesloten.

Zie, de Israëlieten in de dagen van Jesaja, hieven ook hun handen tot God omhoog en deden alsof zij zich onderwierpen en een vriendschapsverbond sloten, doch het waren geen *heilige* handen, die zij ophieven, zij onderwierpen zich niet werkelijk, zij meenden het niet echt. Daarom zei God tot hen: "*Als gijlieden de handen naar Mij opheft, dan houd Ik Mijn handen voor Mijn oogen, want Ik wil ze niet zien. Daar zit bloed en tranen aan die handen, n.l. het ten onrechte verkregen goed van uw naasten en het bloed en de tranen van de weduwe en wees, die bij u geen ontferming vonden, doch werden afgesnauwd. Gij hebt onheilige handen en die wil Ik niet zien*".

Met de uitdrukking: "*bidden met onheilige handen*" bedoelen wij dus bidden met handen, die bepaalde zonden welbewust vasthouden.

Stel, ik heb onder mijn geld of goed, dat niet van mij is, dat oneerlijk verkregen of gestolen is. Nu laat God mij die zonde ook werkelijk als zonde zien en ik belijd ze ook eerlijk, doch ik houd dat goed bij mij in huis en breng het niet aan den rechtmatigen eigenaar terug, dan kan ik wel jaar en dag blijven bidden, doch het zal geen bidden zijn "*opheffende heilige handen*", want die handen houden dingen vast, die losgelaten en teruggebracht moesten worden. Zulk bidden zal dan ook met lamheid zijn geslagen. Het zal een worstelen zijn, dat wel uitput, doch niet naar de overwinning leidt.

Stel, ik heb een arme wees of een bedroefde weduwe op mijn weg gevonden en God heeft mij duidelijk gemaakt, dat ik hun barmhartigheid moet betoonen, doch ik ben. als de priester en als de Leviet uit de gelijkenis, tegenover hen voorbij gegaan, zonder hen met troost en raad te dienen. Nu komt Gods Geest tot mij en overtuigt mij van deze zonde. Ik ga in het gebed en ik vraag om vergiffenis voor die zonde van onbarmhartigheid en harteloosheid en nu meen ik, dat ik daarmee kan volstaan, dat dat nu genoeg is en dat ik mij nu niets meer van die weduwe en wees heb aan te trekken. Daarmede vergis ik mij echter zeer, want ik bid nu "*opheffende onheilige handen*", ik houd in die handen de zonde vast, die ik met mijn mond belijd. Neen, ik moet nog iets anders doen dan alleen maar vragen om schuldvergifenis. Ik moet ook mijn harteloosheid aan den Heere uitleveren en ik moet beginnen met het bewijzen van liefde en barmhartigheid. Wanneer ik alleen maar om schuldvergifenis vraag om dan met een schoone lei het leven op de oude manier voort te zetten, dan geeft dat bidden niets, dan hef ik onheilige banden op.

Stel, ik volg het voorbeeld van zooveel goddeloozen en ik doe ook mee aan die kunstmatige gezinsbeperking. Ik neem God de leidsels uit de handen en zeg tot Hem; "Lieve Heere! U moogt voor alles en nog wat zorgen, doch te bepalen hoeveel kinderen ik zal krijgen vertrouw Ik U niet toe, dat houd ik maar in mijn eigen hand, dat zal ik zelf wel regelen". Nu is natuurlijk verder het recht van bidden weg, want wie niet *alles* aan God durft toe te vertrouwen zal ervaren, dat God zegt: "Alles of niets".

Hoe krijgen zulke goddeloozen nu weer het recht van bidden terug? Moeten zij nu alleen maar hun schuld belijden en om vergiffenis vragen? Neen, zij moeten nog iets meer doen, zij moeten deze ongerechtigheid loslaten, zoodat zij heilige handen tot God kunnen opheffen.

Ieder zal het aantal voorbeelden uit eigen leven en omgeving kunnen vermeerderen. Zeker, zeker, wij mogen tot God heel bezoedelde handen opheffen, handen, waaraan bloed en tranen, geld en ik weet niet wat zit, als die handen dan maar bereid zijn om die zonden los te laten, zoodra de mond die beleden heeft. God wil wel onreine handen zien, wanneer die dan maar naar Hem worden uitgestrekt om gereinigd te worden en om naar de geestelijke en eeuwige dingen te grijpen. Dan verbergt Hij Zijn aangezicht met in Zijn handen, doch dan maakt Hij zelfs van den allergrootsten zondaar een heerlijk kind van God.

O, welk een ernstige les komt hier tot ons! Hoe menig kind van God heeft jaar en dag om schuldvergifenis gebeden zonder dat de vroegere vrede en blijdschap weer terug kwamen en heel vaak werd dan de droeve vraag gedaan: "Hoe zou het toch komen, dat er niet meer vreugde in mijn geloofsleven komt, ik heb toch niet als David gezwegen, doch ik heb mijn zonden toch eerlijk beleden: waarom antwoordt de Heere dan niet?"

Misschien hebben wij heden den vinger gelegd op de wondeplek van uw leven en hebt gij Gods antwoord heden vernomen. Gij hebt wel *beleden*, doch gij hebt niet *losgelaten*; gij wildet wel van den *last der zonde*, doch niet van de *zonde zelve* verlost worden.

Laat ons dan heden, bij de belijdenis van onze zonde, ook de schuld zelve voegen en laat het er ons niet alleen om te doen zijn om ons *vrij te maken*, doch om *geheiligd* te worden. Wij moeten niet telkens met de schuldbriefjes tot God gaan, om ze door Hem te laten voldoen, doch wij moeten het schulden maken afleeren. Wij mogen met al onze schuld tot God gaan, maar dan moet het ook wezen met de bereidwilligheid, om alles aan Hem uit te leveren. Hij wil niet den zondeboom in ons leven laten staan en dan telkens de takken snoeien, doch Hij wil den boom met wortel en tak uitroeien.

Laat ons alles uit onze handen wegwerpen — zoowel de *wapenen* als de *zonden* en laat ons dan ledige, heilige handen naar Hem opheffen. Wanneer wij dat doen, zal het eerst tot recht bidden komen en dan zal de Heere die handen niet ledig laten, doch ze vullen met Zijn heil en zegen.

44.

De gesteldheid van ons lichaam

"Ik zie een andere wet in mijn leden welke strijd tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is" (Rom. 7:23).

Wij moeten nu over een heel *nuchter* en toch uiterst *moeilijk* onderwerp spreken, n.l. *over den invloed van ons lichaam op ons gebedsleven*.

Ik noemde dat een uiterst *nuchter* onderwerp, omdat het zoo geheel voor de hand ligt, dat een klein kind het kan begrijpen, dat de gesteldheid van ons lichaam op onzen geest en op onze ziel en dus ook op ons gebedsleven een machtigen invloed uitoefent. *"Een gezonde ziel kan alleen in een gezond lichaam wonen"*, zeggen de menschen wel eens en hoewel wij het daarmede absoluut niet eens zijn en wij heel veel voorbeelden zouden kunnen noemen van een uiterst gezond geestes- en gebedsleven in wrakken van lichamen, — toch moeten en willen wij gaarne erkennen, dat de invloed van het lichaam op de ziel en dus ook op het gebedsleven ontzaglijk groot en sterk kan zijn.

Ik noemde het echter ook een uiterst *moeilijk* onderwerp, omdat de *omvang* en de *diepgang* van dien invloed in ieder afzonderlijk geval heel moeilijk, zoo al niet onmogelijk te bepalen zal zijn. De invloed is er wel altijd en hij is soms ook *verbazend groot*, doch hij is vaak zoo weinig te controleeren. Als voorganger en zielsverzorger moge men nog zulk een goed oog hebben op den vaak grooten invloed van de gesteldheid des lichaams op de ziel, toch zal men zich vaak afvragen, zonder er ooit een afdoend antwoord op te krijgen: *"Wat moet nu behandeld worden, het lichaam of de ziel, is dit een patiënt voor een dokter of voor een zielverzorger?"*

O, zeker, wij stemmen dadelijk toe, dat 't geestelijk leven ver, oneindig ver boven het natuurlijke leven uitgaat, maar toch oefent het één op het ander invloed uit en het is goed en noodig dit te weten en te bedenken.

Men klaagt zoo dikwijls over de dorheid der ziel, over de loomheid en vadsigheid om boven de aardse dingen uit te komen en men vermoeit zich soms zeer, om dan naar een bepaalde oorzaak te zoeken en men verdenkt dan zoo iemand soms van alles en nog wat, en oppervlakkige zieleherders leggen er dan dadelijk maar de zweep op en meenen tot allerlei uitspraken gerechtigd te zijn en dan blijkt later soms, dat zoo iemand de één of andere ziekte onder de leden had en dat de gesteldheid der ziel daardoor zoo beïnvloed werd.

Hoe dikwijls zien wij zulks gebeuren bij *nier-, gal-, hersen- en hartziekten*. Hoe menige zwaarmoedigheid komt niet uit de ziel, doch uit het lichaam voort en hoe vaak wordt er over moedeloosheid geklaagd, omdat het lichaam niet meer tegen het werk of tegen die zorgen op kan of overspannen is!

Versta mij nu vooral niet verkeerd. Ons geloofsleven mag niet afhankelijk gesteld worden van ons lichaam en van onzen lichamelijken toestand en zenuwen, doch wij constateeren alleen maar, dat zij elkander zeer beïnvloeden. Van daar, dat het voor een voorganger ook zoo van belang is, om een open oog te hebben voor de verschillende levensfuncties van het lichaam.

Spurgeon had daarvoor vooral een open oog. Er kwamen eens eenige mannen tot hem om te klagen over de moedeloosheid van hun hart, het opzien tegen den strijd, het terugdeinzen voor het leven en zij vroegen hem, wat zij toch moesten doen om aan dien toestand te ontkomen. Spurgeon zag hen eens goed aan en bemerkte al heel gauw, dat het menschen waren, die door ondervoeding geweldig aan bloedarmoede leden en die daaraan dat gevoel van krachteloosheid en daardoor ook moedeloosheid te wijten hadden en hij gaf hun dezen praktischen raad, die hen echter ten zeerste verbaasde: *"Eet biefstuk en drink melk"*. Zij wisten niet wat zij hoorden en zij dachten een oogenblik, dat zij voor het lapje gehouden werden, doch Spurgeon herhaalde het nog eens en nog eens, totdat alle twijfel was weggenomen.

"Eet biefstuk en drink melk". Het geloofsleven dier mannen ging gebukt onder een geweldige lichaamsuitputting en nu moest niet de ziel opgezweept worden tot meer gebed, doch het lichaam moest krachtig en tactvol worden gevoed.

Bij sommige ziekten treedt de melancholie als typeerend symptoom op. Wanneer het bloed zwaar en onzuiver is, dan is het soms net alsof men op éénmaal een zwarten bril voor de oogen krijgt en alsof dan alles zwart is. De zorgen lijken groter, de toestanden benauwder, het uitzicht donkerder en daardoor gaat de ziel dan gebukt onder een last, dien zij nooit tevoren zoo zwaar heeft gevoeld en zoo groot heeft gezien. Heeft men in de eigenlijke oorzaak dan geen erg, dan gaat men aan het zoeken en veronderstellen en dan gaat men zich soms verontrusten over alles en nog wat, terwijl dan de oorzaak geheel op natuurlijk gebied moet worden gezocht.

Zoo gaat net ook met ons *gedachten-* en *droomleven*. Daar is omtrent dat gedachten- en droomleven ook al menig onbillijk verwijt gedaan en menig kind van God, dat blind was voor de eigenlijke oorzaak van onreine gedachten en dromen, heeft zichzelf vaak van het allerergste beschuldigd en heeft zich vaak bovenmatig gemarteld om daarvan verlost te worden.

Ook wanneer het lichaam wel gezond, doch bovenmate *vermoeid* en *uitgeput* is of *overspannen*, lijdt daaronder het *geloofs-* en *gebedsleven* beduidend. Daar zijn kinderen Gods, die eens een innig gebedsleven hadden, doch die er later onder bittere tranen over moesten klagen, dat zij door de vermoeidheid van het lichaam overmand, soms op hun knieën in slaap vielen en zij beweenden zulks bijna als een zonde, die niet meer te vergeven was. Nu is het zeker verre van ons, om zoo iets goed te praten of ook maar eenigszins te vergoelijken, doch het is mij toch altijd tot een zeer grooten troost, dat de Heiland ook ons lichaam door en door kent en dat Hij Zelf heeft ondervonden welk een invloed er van het lichaam op de ziel en dus ook op het gebedsleven uitgaat. "*In hetgeen Hij Zelf — verzocht zijnde — geleden heeft, kan Hij nu anderen te hulp komen*".

Wij kunnen er zeker van zijn, dat Jezus ook den invloed van het lichaam op de ziel heeft ondervonden en dat Hij juist daarom onze moeilijkheden op dat gebied ook verstaan kan. En niet alleen *verstaan*, doch Hij kan er ons ook in te *hulp komen*.

Waarom zeggen wij nu deze bovenstaande dingen? Willen wij ze alleen maar constateeren bij het samenstellen van onzen inventaris van gebedsmoeilijkheden? Ach, als wij dat alleen wilden doen, dan deden wij onvruchtbaar, overbodig wenk. Dat die moeilijkheden er zijn, behoeven wij waarlijk niet aan te toonen, want dat ervaart elk kind van God maar al te droevig. Wij willen echter zeggen hoe met die moeilijkheden moet gehandeld worden, hoe ze overwonnen kunnen worden en hoe ze anders moeten worden gedragen om er niet onder te bezwijken.

Toch is het duidelijk stellen van deze moeilijkheid reeds een *troost*. Menig Christen gaat er diep onder gebukt, dat hij zoo is verkoeld in het gebed, dat het zoo moeilijk is, om los te worden van de wereld en zich boven de stoffelijke dingen te verheffen en hij maakt zich daarover niet zelden de allergrootste verwijten. Voor zulke Christenen kan het zeer tot troost zijn er ook eens op gewezen te worden, dat al die dingen nog niet behoeven voort te komen uit zwakheid der ziel, doch dat zij ook kunnen voortkomen uit de gesteldheid van het lichaam. Dat zal dan misschien hun zelfbeschuldiging temperen en hun op hun toestand een wat nuchterder kijk geven.

Dat zal hen echter niet alleen *troosten*, doch ook leeren *met het lichaam te rekenen*.

Wanneer ik weet, dat de vermoeidheid van het lichaam zulk een invloed heeft op mijn gebed, zal ik mijn mooie gebedsmomenten vooral moeten, zoeken in de morgenuren, wanneer het lichaam nog frisch is. Voor zooveel ik kan, zal ik den duivel geen kans geven om mij in het bidden te hinderen en daarom zal ik de beste oogenblikken van den dag ook voor het beste werk kiezen.

Ik zal mijn lichaam, als het lijdende is, ook zooveel mogelijk verzorgen. Sommige Christenen geven veel te weinig acht op de eischen van het lichaam en vergeten maar al te veel, dat het een tempel des Heiligen Geestes is. Juist omdat ziel en lichaam zoo geheel apart worden behandeld, is er ook zoo weinig harmonie tusschen die twee. De verzorging van ons lichaam behoort ook bij onzen godsdienst en het is heusch niet vroom of geestelijk om daarover heen te leven.

Toch is dat alles nog niet genoeg. Ook ons lichaam moet komen onder den adem van den Heiligen Geest. De godsdienst moet ons boven het lichaam doen uitgaan. Wanneer de Geest Gods ruim baan krijgt in ons leven, zal ook het lichaam gereinigd worden en dan zal er een uitgroeien wezen boven den drukkenden en naar benedentrekkenden last van het

lichaam. Het lichaam zal komen te staan onder de tucht van den Heiligen Geest, zooals een bulhond wordt vastgelegd aan een sterken ketting. De ziel zal gaan uitgroeien boven het lichaam en naarmate dat groeiproces vordert zal ook de storende invloed van het lichaam op de ziel minder worden.

"Reinig Gij mijn ouden zin
"Neem geheel mijn boezem in
"En vernieuw mij telken dage
"Dat ik Jezus' beelt'nis drage".

Laat dat ons gebed en het doelwit onzer heiligmaking zijn en dan zal onze ziel zich gaan ontworstelen aan den invloed van het lichaam of, juister gezegd, dien invloed overwinnen, zoodat haar groei er niet meer door belemmerd wordt.

45. De betekenis van het vasten

"En wanneer gij vast, toont geen droevig gezicht gelijk de geveinsden, want zij mismaken hun aangezichten, opdat zij van de menschen mogen gezien worden als zij vasten. Voorwaar Ik zeg u, dat zij hun loon weg hebben. Maar gij, als gij vast, zalft uw hoofd en wast uw aangezicht, opdat het van de menschen niet gezien worde als gij vast, maar van uw Vader, Die in het verborgen is; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal hel u in het openbaar vergelden" (Matth. 6:16-18).

Nadat wij gesproken hebben over den vaak geweldigen invloed van ons lichaam over ons *geestelijke*, met name over ons *gebedsleven*, zal ieder gevoelen, van hoeveel belang het is, hoe ons lichaam wordt gevoed en verzorgd.

Men kan zijn vleesch voeden tot begeerlijkheid en het daardoor opstandig maken tegen den geest. Wie dat doet, zal door het vleesch hoe langer zoo meer overmeesterd worden en zal tenslotte een slaaf van zijn vleesch worden. Men kan het vleesch echter ook zóó voeden, dat het tot onderwerping wordt gebracht en al komt het dan misschien nog niet zoover, dat het vleesch den geest kan dienen, het kan toch wel zoover komen, dat het den geest niet meer in slavernij houdt, niet meer bindt, niet meer overweldigt.

Nooit is een mensch minder geestelijk, dan na het genot van een overvloedigen maaltijd. De overdaad schaadt en het gebed is loom, als het lichaam te weelderig is gevoed.

En dat geldt nog des te meer, wanneer bij den overvloedigen maaltijd dan ook nog zoogenaamd *opwekkende*, doch in waarheid *opwindende* dranken komen, waardoor het vleesch geprikkeld wordt en de geest opgezweept.

O, neen, wij willen niemand het recht van een fijnen maaltijd betwisten: wij zijn ook volstrekt geen voorstanders van het stelsel van raak niet en smaak niet en roer niet aan. Wij gelooven volstrekt niet, dat het zich onzeggen van allerlei genotmiddelen op zichzelf eenigen lof bij God heeft. Wij gelooven vast, dat een Christen gerust mag genieten van het vette dezer aarde en dat hij zulks *kan* en *mag* en *moet* doen met hartelijken dank aan God. Wij voegen er echter dadelijk aan toe, dat de geestelijkheid van ons leven nooit gevoed wordt door overmatige bevrediging van ons vleesch, dat de geestelijkheid van ons leven eer door vasten en bidden, dan door eten en genieten bevorderd wordt. Onze geest, die zich toch al zoo moeilijk boven het stof verheft, moet niet onnoodig door een geprikkeld lichaam worden gedrukt.

Wij gelooven niet, dat alleen het onthouden van sommige spijsen of het algeheel vasten als zondanig ons nader zal brengen tot God, doch wij weten, dat overdadigevoeding ons eer weelderig, dan geestelijk zal maken en dat het bidden te moeilijker zal worden, naarmate het vleesch weelderiger wordt. Wie van zijn buik zijn God maakt, doet evenzeer afgoderij als zij, die van een stuk hout een afgod maken.

Het is daarom ook heel goed re begrijpen, dat er van de oudste tijden af, een eigenaardig verband heeft bestaan tusschen *bidden* en *vasten* en dat gevoeld werd, dat die twee bij elkander behooren.

Wanneer een ernstige zaak het hart bezig hield, dan riep men niet alleen tot den Heere, doch men onthield zich ook van spijze; het bidden en vasten werd één geheel.

Toen Israël tot tweemaal toe door Benjamin werd geslagen, vluchtte men naar het huis Gods en weende terwijl men dien ganschen dag tot aan den avond vastte (Richt. 20:26).

Toen de ark des Heeren tot 20 jaar toe in het huis van Eleazar te Kirjath Jearim bleef, klaagde het gansche huis Israëls den Heere achterna. Toen werden zij vergaderd te Mizpa en zij vastten te dien dage en zeiden aldaar: *"Wij hebben tegen den Heere gezondigd"* (1 Sam. 7:6).

Toen David in het gebed worstelde met God om het behoud van het kind, dat uit Bathseba geboren was, weigerde hij ook alle voedsel. Hij bad en vastte (2 Sam. 12).

Toen Ezra met vorstelijke vrijmoedigheid de ruiterbende afwees, die de Koning hem aanbood, zocht hij dadelijk een betere hulp bij zijn God: *"Alzoo vastten wij en verzochten zulks van onzen God; en Hij liet Zich van ons verbidden"* (Ezra 8:23).

Toen Nehemia een bezoek van Hanani had ontvangen, die hem had verteld van de ellende der Joden en de ellende van Jeruzalem, zoo zat hij neder en weende en bedreef rouw eenige dagen en hij was vastende en biddende voor het aangezicht van den God des Hemels (Neh. 1:4).

Toen Mordechai tot Esther zond om haar te berichten welk een ramp haar volk boven het hoofd hing en haar aan te zeggen, dat zij nu iets moest doen ter redding, zeide zij: *"Ga, vergader alle Joden, die te Suzan gevonden worden en vast voor mij en eet of drink niet in drie dagen, des nachts noch des daags; ik en mijn jonge dochters zullen ook alzoo vasten en alzoo zal ik tot den Koning ingaan"* (Esther 4:16).

Toen Jona eindelijk te Ninevé gekomen was en daar gepredikt had en de Koning de stad opriep tot boete en bekeering, toen schreef hij ook een vasten uit (Jona 3:7-8).

Zoo ook heeft de Heiland 40 dagen gevast als Hij door den Geest werd geleid naar de woestijn om verzocht te worden van den duivel (Matth. 4:2).

Ook de discipelen van Johannes den Dooper vastten veel en daarom waren zij zoo verwonderd, dat de Heiland Zijn discipelen niet leerde vasten (Mark. 2:18).

In tijden van verootmoediging, van schuldbelijdenis en ernstig gebed gevoelde men reeds eeuwen her, dat het vasten met het bidden moest gepaard gaan.

Saulus van Tarsen was drie dagen vastende en biddende alvorens Ananias tot hem gezonden werd (Hand. 9).

En toen de discipelen tot Jezus gingen en Hem vroegen, waarom zij den maanzieken knaap niet hadden kunnen genezen, antwoordde Jezus hun: *"Dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten"*.

Juist omdat ieder gevoelde, hoe het lichaam soms bij het bidden kon hinderen, trachtte men door de onthouding van voedsel, later ook door de kastijding van het lichaam onder den invloed van het lichaam vandaan te komen.

Inplaats van het lichaam te voeden tot begeerlijkheid, ging men het vleesch kruisigen, om het zodoende des te meer in toom te kunnen houden.

Als zoodanig kan het vasten ongetwijfeld aanbeveling verdienen. Ach, het ware vasten behoeft nooit te worden opgelegd als een bevel. Het ware vasten komt voort uit de droefheid der ziel over de zonde, of uit het geheel bezig zijn met de geestelijke dingen, zoodat de stem des vleesches niet wordt gehoord. Zoodra het vasten moet worden opgelegd en het beschouwd wordt als een bevel, naast al de andere bevelen des Heeren, heeft het zijn waarde verloren. Het bederf van het beste is het slechtste. Ook het vasten is heel vaak misbruikt. De Farizeeër in de gelijkenis beroemt er zich op tegen God, dat hij tweemaal per week vast, alsof hij daardoor iets voor had boven anderen.

Neen, het vasten moet niet een bevel zijn, doch het moet uit de droefheid der ziel geboren worden. Wanneer de Farizeeërs dan ook tot Jezus komen en Hem vragen, waarom Hij Zijn discipelen niet leert vasten, dan antwoordt de Heere: *"Kunnen de bruidegomen vasten zolang de Bruidegom bij hen is? Maar de dagen zullen komen, dat de Bruidegom van hen zal zijn weggenomen, dan zullen zij vasten"*.

Laat ons van het vasten niet een stuk werkheiligheid maken, alsof wij daardoor iets zouden verwerven bij God, doch laat ons het beschouwen zooals het is, éénerzijds als een hulpmiddel om het vleesch aan den geest te onderwerpen en anderzijds als een teken van de droefheid der ziel over de zonde. Zoo kan het vasten zijn nut hebben en ons tot zegen zijn. Naarmate het vleesch wordt gekruisigd, zal de geest levend worden en zal het ons gemakkelijker vallen om ons boven het stof op te heffen tot God. Wie het vleesch voedt tot begeerlijkheid, zal ervaren, dat de bewegingen des vleesches den geest dooden, doch wie het vleesch kruisigt, zal ervaren, dat de geest zal groeien, naarmate het lichaam wordt gedood. Komt het vasten uit het rechte beginsel voort, dan kan het ons helpen om boven het lichaam uit te komen. Nooit mag het echter als een wet worden opgelegd en als een levenseisch worden voorgeschreven, want in die gevallen zou het wel eens kunnen leiden tot goddelooze eigengerechtigheid, zoodat de ziel er zich op zou gaan beroepen voor God.

46. Gebrek aan volharding

“*Houdt sterk aan in het gebed*” (Col. 4:2).

Een van de vele oorzaken, waarom ons gebed vaak niet wordt verhoord, is het *gebrek aan volharding bij ons bidden*. Wij bidden wel en wij doen het ook wel met een oprecht hart, maar het is ons toch geen levenskwestie geworden, het is ons eigenlijk niet veel waard of het verhoord wordt of niet, het kan ons eigenlijk niet erg veel schelen. Krijgen wij wat wij vragen, dan is het goed en krijgen wij het niet dan is het ons ook goed. Wanneer wij zelf iets moeten doen voor de verhooring van ons eigen gebed, dan is ons dat heel gauw te veel. De zaak, waar het om gaat, heeft niet ons hart, niet ons geheele hart en daarom hebben wij ook niet zulk een sterken drang om het vol te houden. Men kan alleen tot het einde volharden in het gebed, wanneer de zaak, waar het om gaat, ons een hartezaak geworden is.

Wij beloven dikwijls zoo zonder nadenken, dat wij voor de één of ander persoon of zaak zullen bidden. Zeker dat zullen wij wel “eventjes” doen. Zonder dien persoon of zaak eerst ter harte te hebben genomen, nemen wij hen op *in het gebed*. Soms moeten wij een lijstje aanleggen van al die beloften om ze niet te vergeten.

Heeft de moeder echter wel een lijstje noodig met de namen van haar kinderen om er niet één te vergeten?

Heeft een bruid een lijstje noodig van de nooden van haar bruidegom om die aan God voor te leggen?

Waar de namen en nooden in het hart staan geschreven, daar heeft men geen notitieboekje noodig, doch heel vaak bidt men voor dingen, die niet eerst in het hart zijn opgenomen, doch die slechts in het hoofd geschreven staan. Niemand zal ook maar één. oogenblik gelooven, dat zulk machinaal bidden eenige beteekenis heeft. Men kan niet echt en volhardend bidden voor een zaak, die men niet eerst in het hart heeft opgenomen en men kan geen zaak zoo maar ter harte nemen als men er vreemd tegenover staat. Onze gebeden moeten niet in het *hoofd*, maar in het *hart* geboren worden, want evenzeer als het waar is, dat uit het hart van een mensch booze *bedenkingen*, enz. enz., enz. voortkomen, zoo is het ook waar, dat echte *gebeden* uit het hart moeten voortkomen.

Heeft men een zaak echter werkelijk in het hart opgenomen, dan kan men er ook met het geheele hart voor bidden, dan is zulk een zaak een deel van onszelve geworden en dan laat men zulk een zaak evenmin los als iemand zichzelf loslaat. Dan kan men voor zulk een zaak niet alleen *bidden*, doch ook *volhouden*, *volharden* met bidden. Zielen, die met zulke gebedszaken beladen zijn — hetzij voor zichzelf of voor anderen — kunnen als een Jakob worstelen met God en dan in die worsteling uitroepen: “*Ik laat u niet los tenzij dat Gij mij zegent*”. In zulk een gebedsworsteling grijpt men dan God aan zooals een drenkeling de reddingsboei aangrijpt. In zulk een worsteling houdt men dan tot het einde vol, ook al zou men er in te gronde gaan en men roept uit: “Heere! ik kan het niet opgeven omdat het aan mijn hart vast zit, ik zou mijn hart moeten verliezen om te kunnen ophouden deze zaak voor U neer te leggen en te bepleiten”.

Zoo bidt een ziel bijvoorbeeld om redding van de zonde, zoo bidt een man om de bekeering van zijn vrouw, een vrouw om de bekeering van haar man, een ouder om de bekeering van zijn kind, een zendingshart om de komst van het Koninkrijk Gods onder de heidenen en mohammedanen, een Evangelistenhart om de redding van zielen, een priesterhart om heelingen voor de gewonde harten, een koningshart om het behoud van land en volk, een oprecht kind van God om de heiliging van eigen hart en leven. Zulk bidden behoeft ook niet verzocht te worden, doch het komt van zelf, het welt vanzelf op uit het hart van den bidder en het zal blijven opwellen zoolang het hart nog kloppen zal.

Bij vele menschen is er geen sprake van volhardend bidden omdat er nooit met het hart gebeden wordt. De mensch voor wien en de nood waarvoor gebeden wordt was nooit in het hart van den bidder opgenomen en met dat hart als samengegroeid. Het was nooit een hartezaak en daarom was het gebed ook niet dringend en volhardend. Het zat in het hoofd en daarom kon het vergeten worden. Als God niet dadelijk verhoort, dan laten die bidders

ook verder de zaak maar rusten en dan beginnen zij maar aan het volgende nummer van hun gebedsprogramma.

Ieder zal gevoelen, dat zulk bidden niet veel uitwerkt bij God. Als het den bidder zelf niet veel waard is om verhoord te worden, waarom zou hij dan mogen verwachten dat het God wel veel waard zou zijn om hem te verhooren? Wanneer de bidder niet eens aanhoudt in het gebed, waarom zou God dan wel Zijn oor blijven neigen om te hooren? Wie niet volhardt in het gebed, die toont, dat de zaak, waar het om gaat, bij hem geen hartezaak is.

Ik las eens van iemand, die vijf namen schreef op zijn gebedslijstje. Dat waren de namen van vijf mannen, voor wier bekeering hij wilde bidden. Twee van de vijf kwamen al gauw tot bekeering, de derde na 7 jaar, de vierde na 9 jaar en voor den vijfden bad hij nu al 35 jaar, doch hij twijfelde er niet aan, dat ook die zou komen. Zie, dat is volharding, dat is toonen, dat het ons waarachtige ernst is, dat de verhooring van ons gebed ons ook zelf wat waard is. Het behoeft nauwelijks gezegd te worden, dat zulk volhardend bidden ook verhooring vindt bij God.

Nu moet men echter wel een groot onderscheid maken tusschen het *volhardend bidden* en het *afdwingen van God*. Even *goed* als het één is, is het andere *verkeerd*! Het volharden is *vroom*, het afdwingen is *goddeloos*, het volharden is *zegenrijk*, doch het afdwingen kan hoogst *gevaarlijk* worden, het volharden *verteedert* God, het afdwingen *vertoort* God.

Zie, daar zijn momenten, waarop de mensch God mag vasthouden en als een Jakob mag zeggen: "*Ik laat U niet los. tenzij Gij mij zegent*", maar daar zijn ook oogenblikken, waarop de mensch het moet opgeven en met Jezus in Gethsémané moet zeggen: "*Vader! indien deze drinkbeker van mij niet voorbij kan gaan, tenzij ik hem drinke, Uw wil geschiede*". Daar zijn momenten van *vasthouden*, maar ook momenten van *loslaten*.

De groote vraag is nu wanneer wij het één en wanneer wij het ander moeten doen.

Zie, wanneer het in ons bidden gaat om de redding van onze eigen ziel of om die van anderen, om de eere Gods, om de komst van het Godsrijk, om het vervuld worden met den Heiligen Geest en om de heiligmaking van ons leven, dan mogen wij God aangrijpen en vasthouden net zoo lang totdat ons gebed is verhoord, dan mogen wij uitroepen: "*Ik laat U niet los*", dan is volharden plicht.

Gaat het er echter om of *onze* wil dan wel *Gods* wil zal geschieden, of het in ons leven zal gaan naar ons plan dan wel naar *Gods* plan, dan moeten wij dadelijk den moed hebben om het eigen plan op te geven en los te laten en om te zeggen: "*Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede*".

Wanneer wij zóó bidden, dan zal God éénmaal zeggen, wat Hij tot Jakob zeide: "*Gij hebt u vorstelijk gedragen jegens God en gij hebt het gewonnen. Tegen zulk bidden kan Ik niet op, daarop moet Ik antwoorden, dat moet Ik verhooren*".

Laat ons dus niet maar zoo gedachteloos bidden, doch de dingen, waarom wij bidden willen, eerst recht aanvoelen met ons hart, eerst tot een deel van onszelve maken. Hebben wij dat gedaan, dan hebben wij den moed om sterk aan te houden in het gebed, dan zullen wij bidden totdat wij antwoord krijgen of wij zullen biddende sterven, maar het opgeven zullen wij niet en kunnen wij niet, omdat dat gebed aan ons hart en dus aan onszelve vastzit.

"*Heere! ik dank U. dat Gij mijn gebed hebt verhoord en mijn vrouw hebt gered, ik dank U nu ook, dat U het niet dadelijk hebt gedaan*" — zeide eens iemand in een bidstond en toen hem gevraagd werd naar de beteekenis van dat woord, vertelde hij, dat hij nu al jaren bad om de redding van zijn vrouw. Juist omdat hij haar zoo lief had, hield hij het zoo lang vol en.... in het wachten van Gods kant en in het volharden van zijn kant had hij nu echt bidden geleerd.

Wie dat verstaan heeft, ergert er zich niet aan, dat God soms lang, heel lang wacht met antwoorden, want ook het wachten en volharden werd hem tot zegen.

47. Gebrek aan liefde

"Hebt elkander hartelijk lief, met eer de één den ander voorgaande" (Rom. 12:10).

Een zeer groote moeilijkheid bij het bidden is vaak ons *gebrek aan liefde*.

Daar zijn vele menschen, die nooit eens tot God kunnen spreken of zij hebben het over zichzelf. Zij blijven altijd bij den eersten persoon enkelvoud staan en draaien bij hun bidden altijd om de majesteit van hun eigen ik. Zulke menschen zijn egoïsten in het kwadraat en omdat God de groote Wereldphilantroop is, daarom hebben de egoïsten het in den omgang met Hem zoo moeilijk. God luistert niet graag naar zulke menschen omdat Hij ziet, dat in hen nog absoluut niets van Hemzelve is. God, de Gever van alle goede gaven en volmaakte giften, haat in den mensch niets zoozeer als het egoïsme. Hij Zelf vraagt nooit iets voor Zichzelve, vraagt ook nooit wat het Hem kosten zal als Hij ons helpt, doch Hij vraagt alleen maar of er nog wat te helpen overblijft, of Hij niet nog verder kan gaan, of Hij niet nog meer aan de Zijnen kan geven. Bij God gaat het altijd om de vraag hoe Hij het meest kan weldoen en hoe Hij Zichzelve het best kan geven.

En juist omdat God er altijd op uit is om de menschen zooveel mogelijk te zegenen, daarom kan Hij het egoïsme ook zoo moeilijk in ons verdragen. Menschen, die altijd alleen maar voor zichzelf bidden, leven absoluut niet in de sfeer Gods en bezitten ook niet den Geest van Christus.

Daarom heeft de Heiland in het allervolmaaktste gebed dan ook Zijn discipelen geleerd om tot God als tot "*Onze*" en niet "*Mijn Vader*" te bidden. Hoe meer anderen de bidder medebrengt naar den troon der genade, hoe liever God het heeft. Menschen, die voor een halve wereld komen bedelen zijn Hem heel wat meer welkom dan zij, die alleen maar iets voor zichzelf te vragen hebben. Hoe hartelijker en inniger men voor anderen bidt, des te gemakkelijker zal men ook voor zichzelf leeren bidden. Egoïsten hebben het echter erg moeilijk in de gemeenschap Gods.

Soendar Singh vertelde eens, dat hij op zekeren dag bijna door de kou bevangen was. Hij moest door een berglandschap waar het heel, heel koud was en toen kreeg de kou zulk een invloed op hem, dat hij zijn reis bijna niet kon voortzetten en dat hij zich telkens maar aan den kant van den weg wilde nederzetten. Dat zou echter zijn dood zijn geweest, want als hij dat, had gedaan, dan zou hij in slaap zijn gevallen om nooit weer wakker te worden.

Daar zag hij in de sneeuw iemand liggen, die niet verder meer kon. Soendar Singh werd met innerlijke ontferming over dien man bewogen. Bleef deze daar liggen dan was hij onherroepelijk verloren. Ging hij eerst in het nabijzijnde dorp hulp halen, dan zou hij vermoedelijk ook te laat komen. Daarom greep Soendar Singh hem maar zelf aan en sjouwde hem tegen den Berg op naar het nabijzijnde dorp. Het kostte hem wel een ontzettende inspanning, maar het gelukte hem toch. Hij mocht dien man door zijn daad van menschlievendheid het leven redden.

En wat ervoer hij toen zelf? Door het werken aan dien man had hij niet alleen *diens*, maar ook zijn *eigen* leven gered. Hij was door zijn werk aan dien man zoo warm geworden, dat nu ook voor hem het gevaar van bevrozen voorbij was. Den ander helpend had hij zichzelf gered.

Zoo gaat het nu ook zoo vaak met het gebed. Wanneer iemand moeilijk met God in gemeenschap kan komen of blijven, wanneer er weinig gebed is voor zichzelf, dan moet hij eerst maar eens gaan bidden voor iemand, dien hij hartelijk lief heeft of voor de zending, of voor de redding van zielen of voor de heiliging der kinderen Gods, of voor weduwen en weezen of voor zieken en lijdenden op een of ander gebied. Wordt dat met warmte gedaan, dan komt het gebed voor zichzelf ook wel. Wie met den drang der liefde voor anderen bidt, zal daardoor ook zelf gebaat worden.

Let maar eens op wie de groote bidders in het Koninkrijk Gods waren. Dat waren niet de menschen, die het altijd over zichzelf hadden, doch dat waren juist de menschen, die veel baden voor anderen.

Ds. Witteveen lag des middags van 12 tot 1 uur op de knieën met een stok in de hand en een globe voor zich. Hij wees dan een landstreek aan en wist dikwijls zelf niet welke

menschen daar woonden, doch het waren mensen met een ziel en die Jezus dus nodig hadden en daarom bad hij voor hen.

George Müller bad voor de redding van de 400 miljoen bewoners, van China en hij had dus altijd stof en juist omdat hij dat deed, kon hij ook voor de weezen van Bristol en voor de weezen der wereld bidden.

Het egoïsme kan ons bidden zeer bemoeilijken en de kracht van ons bidden breken. O, wat zou er meer gebedskracht en gebedsverhooring zijn wanneer ons gebed meer voorbede voor anderen was. De genadepoort gaat veel gemakkelijker open wanneer ik in mijn gebed de ellendigen en lijdenden gedenk dan wanneer ik alleen maar kom met de majesteit van het eigen ik. Die veel en velen liefhebben en dat ook toonen in hun gebed, ontvangen veel meer van God dan zij, die altijd het eigen "ik" op den voorgrond plaatsen. Wie met zelfzucht is bezwaard kan zich zoo moeilijk opheffen tot God. Duizenden Christenen zouden in hun gebed veel meer bereiken, wanneer zij wat meer baden voor anderen en wat minder voor zichzelf. De moeders, die haar kinderen tot Jezus brachten, kwamen daardoor Uzelf ook in Zijn heerlijke nabijheid en de mensen, die anderen voor Jezus neerleggen, smaken zelf ook Zijn tegenwoordigheid.

Het is voor een mensch heerlijk om een voorbidder te *hebben* maar het is toch nog veel heerlijker om een voorbidder te *zijn*. De man, die veel voor anderen pleit, zal bij God een bekende worden, die ook binnengelaten wordt als hij iets voor zichzelf komt vragen.

Gebrek aan liefde wordt echter niet alleen openbaar in het weinig of niets *bidden* voor anderen, maar ook in het weinig of niets *willen* *doen* voor anderen. Wanneer ik niets voor anderen over heb, zal natuurlijk ook mijn gebed dat egoïstische karakter dragen. Heb ik echter veel aan of voor iemand gearbeid, dan zal ik ook met groote ernst en volharding voor hem kunnen bidden.

Wanneer ik medewerk aan de zending, dan zal ik er ook voor kunnen en willen bidden.

Wanneer ik er overal op uit ga om zielen te winnen voor den Heere, zal mijn gebed voor de Evangelisatie natuurlijk inniger zijn.

Wanneer ik zelf heb gedaan wat ik kon om een armen stakkerd te helpen, zal ik ook met aandrang voor hem kunnen bidden.

De beste werkers zijn de beste bidders. Wie veel en met warmte voor anderen bidt, diens gebed voor zichzelf zal ook innig zijn. Wie met inspanning van alle krachten er naar streeft om iets voor anderen te zijn en te doen, die zal ook met inspanning en volharding voor anderen kunnen bidden. Het is in het Koninkrijk Gods niet "Bidden *of* werken", maar "Bidden *en* werken".

Het rechte gebed kan slechts bloeien in een hart, dat waarachtig liefheeft. De liefde doet bloemen bloeien, maar het egoïsme doet ze verdorren. Het gebed voor anderen maakt ons aangenaam voor God, doch het egoïstisch bidden klapt de genadepoort dicht. De mensen, die moeten klagen, dat zij zoo moeilijk contact met God krijgen en zoo bezwaarlijk tot bidden kunnen komen, zijn heel vaak juist die mensen, die alleen maar in den eersten persoon enkelvoud kunnen bidden.

Het raadsel van het vruchtbaar bidden wordt ons door den Heiland in Matth. 5:41 verklaard: "*Zoo wie u zal dwingen één mijl te gaan, ga met hem twee mijlen*". De eerste mijl is de weg van den *plicht*, de tweede mijl is de weg van het *offer*. Vele mensen gaan nooit eens verder dan hun plicht. Zij doen dien plicht zoo nauwkeurig mogelijk, maar daarmede is het dan ook uit. Is het niet genoeg als iemand zijn plicht doet?

Ja, dat is genoeg voor de *wet* en voor de *maatschappij*, doch in het Koninkrijk Gods, waar de liefde wet is, wordt soms geëischt, dat wij verder gaan dan onze plicht, dat wij ook de tweede mijl gaan. Op de eerste mijl vinden wij de *levensrust*, omdat wij onzen plicht hebben gedaan, op de tweede mijl vinden wij onze *levensvreugde*, op de eerste mijl houdt de beschuldiging op, op de tweede mijl begint het lied te zingen.

Nu is de weg van het offer ook de weg van de vrucht.

Christus ging en gaat bij den mensch de tweede mijl als Hij niet vraagt met hoeveel Hij toe kan, doch hoeveel Hij mag doen. Daarom was Zijn leven ook zoo vruchtbaar.

De vader van den verloren zoon ging de tweede mijl toen hij niet alleen bereid was zijn zoon aan te nemen en te vergeven, doch hij hem zoover mogelijk tegemoet liep.

Een moeder gaat met haar kind de tweede mijl, omdat zij niet vraagt: "Wanneer heb ik nu eindelijk eens genoeg gedaan?" — doch omdat zij altijd blijft vragen: "Is er nog iets te bedenken, dat ik zou kunnen doen?" —

Welnu, omdat Christus de tweede mijl ging, heeft, Hij de overwinning behaald; omdat de vader de tweede mijl ging, kwam de verloren zoon thuis; omdat moeder de tweede mijl ging bleef menig kind voor den ondergang bewaard. Op de tweede mijl worden de meeste zielen gered, de hardste harten gebroken, de grootste overwinningen behaald.

Zijn wij bereid om ook die tweede mijl te gaan, dan zullen ook wij allerlei overwinningen kunnen behalen. Wij kunnen dan voor anderen vurig bidden, wij kunnen voor anderen veel en toegewijd arbeiden en harten, die dat doen, zullen nooit over gebedloosheid behoeven te klagen. Laat er iets van den Geest van Christus in ons gevonden worden. Levende voor anderen, zullen wij dan ook zelve groeien; werkende voor anderen, zullen wij ook zelf worden voorbereid, biddende voor anderen, zullen wij ook het bidden voor onszelve beter leren.

48. Verkeerde huwelijksverhoudingen

“Opdat uw gebeden niet verhinderd worden” (1 Petr. 3:7b).

Wij zijn nu genaderd tot één van de grootste bezwaren in ons gebedsleven, zooal niet de grootste n.l. onze *huiselijke- en huwelijksverhoudingen*.

Het zal u opgevallen zijn, dat wij in deze rubriek *“Moeilijkheden bij het bidden”* telkens weer de onderwerpen tegenkomen, die wij ook besproken hebben in de rubriek: *“Wat het gebed van ons eischt”*. En dat is te begrijpen. Wie voldoet aan de gestelde eischen des gebeds en wie daaraan volkomen voldoet, die zal niet veel moeilijkheden bij het bidden hebben, want de meeste moeilijkheden bij het bidden komen juist hieruit voort, dat wij niet aan de gestelde eischen des gébeds voldoen. Gelijk in het geloofsleven zeker 80% van de moeilijkheden voortkomen uit gebrek aan overgave, zoo komen in het gebedsleven zeker 80% der moeilijkheden voort uit het niet voldoen aan de voorwaarden, die God heeft gesteld.

Zoo is het nu *ook* — ja, wij mogen wel zeggen, *vooral* met de moeilijkheden, waarover wij het nu moeten nebben.

Wanneer het in ons huwelijk en huis volkomen in orde is, dan zal het ook met ons gebed wel in orde komen. De rechte huwelijksverhouding is eisch des gebeds hebben wij in hoofdstuk 30 gezegd, doch daaruit vloeit dan ook voort, dat het gebed verhinderd wordt, zoodra die verhouding niet in orde is.

Zie, ik kan wel met mijn vrouw neerknielen en uiterlijk den schijn aannemen, dat wij samen bidden, doch als ons huwelijksleven niet in orde is, als wij geen contact met elkander hebben, dan is het ook uiterst moeilijk om contact met God te krijgen. Men kan wel zeggen en men zegt ook wel, dat een gebedszaak een privézaak is en dat een gebedsleven door ieder afzonderlijk moet worden geleid, maar daarom heeft de onderlinge verhouding en de gezamenlijke verhouding tot God en Diens ordonnantiën wel een grooten invloed op ons bidden.

Daarop wijst Petrus ons dan ook in onzen tekst en het is ons alsof wij hem den vinger waarschuwend zien opheffen en of wij hem hooren zeggen: “Wees toch voorzichtig, dat daardoor uw gebed niet wordt verhinderd, want dat gebeurt zoo licht”. Het is zoo merkwaardig, dat Petrus dit juist zegt omdat hij de eenige Apostel is, waarvan wij met zekerheid weten, dat hij getrouwd is geweest.

Wanneer ons huwelijks- en huiselijk leven niet in orde is, dan is meestal ook het gebedsleven geheel in de war, dan is er thuis een atmosfeer, waarin niet of althans heel moeilijk gebeden kan worden. Vandaar dat zooveel getrouwde menschen klagen over de moeilijkheden van hun gebedsleven. Vandaar ook, dat God met getrouwde menschen zulk een moeilijken levensweg moet gaan, opdat de ellende des levens zoo groot worde, dat zij door den mist der huwelijkszonden henen breken.

Juist omdat het huwelijksleven zoo heerlijk is, daarom eischt het ook zoo groote zorgzaamheid. Het breken van een groven, aarden pot is niet zoo erg als het breken van een fijn porceleinen kopje of kristallen vaas. Hoe kostbaarder het bezit, des te gevaarlijker is het en des te grooter het nadeel als men het verliest.

Het huwelijksleven is een zeer kostbaar bezit en men mag gerust iederen man en iedere vrouw, die gelukkig getrouwd is, van harte geluk wenschen. Het is heerlijk om samen den levensweg te gaan, samen te overleggen, samen te dragen en samen te genieten. Terecht zegt dan ook het Spreekwoord: Gedeelde smart is halve smart en gedeelde vreugde is dubbele vreugde.

Maar, juist omdat het bezit zoo heerlijk is, daarom is het gevaar voor het verlies zoo groot. Bij fijn bewerkte machinetjes kan dikwijls de kleinste kleinigheid reeds zoo storend werken, dat het geheel stil staat. Bij fijn porcelein kan het ruw aanpakken al oorzaak zijn, dat het breekt. Bij een fijn bewerkt orgaan — zooals b.v. het oog, kan een klein vuiltje de heftigste pijn veroorzaken. En zoo ook kan in het heerlijkst huwelijksleven de kleinste wanverhouding de grootste ellende en pijn veroorzaken.

Daarvan zal het gebed de eerste gevolgen ondervinden, juist omdat ook dat zulk een teere zaak is.

Wanneer een vrouw met haar man oneenigheid heeft en deze is nog niet bijgelegd, dan kan zij nog wel wasschen en naaien en stof afnemen, doch bidden kan zij niet.

Wanneer een man niet in de rechte verhouding tot zijn vrouw staat, kan hij nog wel schoenen maken, handelen en reizen, maar bidden kan hij niet meer. Wanneer man en vrouw elkander niet meer verstaan dan behoeft de buitenwereld dat nog niet dadelijk te bemerken, doch God zal het wel dadelijk bemerken en het zal in den omgang met en de verhouding tot Hem dadelijk de grootste veranderingen brengen. Wanneer er iets "zit" tusschen man en vrouw dan komt er ook al heel gauw iets te "zitten" tusschen de ziel en haar God.

Juist omdat het huwelijksleven zoo teer is, wreken zich de wanverhoudingen in dat teere leven zoo zeer. Het gebed wordt verhinderd en daardoor wordt ook de innerlijke kracht gebroken. Het bederf van het beste is het slechtste. Een wanverhouding in het huwelijk is als een verschroeiende sirocco, die over het leven gaat en die alle bloemen verwelken doet.

Doch, al is het tusschen man en vrouw in orde, dan kan het toch wel niet in orde zijn tusschen hen en God en dan kan toch wel het gebed worden verhinderd, omdat er zonden zijn, die het gebed bemoeilijken, ja zelfs onmogelijk maken.

Het was tusschen Ananias en Saffira ook in orde doch het was tusschen hen en God niet in orde, omdat zij samen overeengekomen waren iets tegen den Geest Gods te doen. Zoo kunnen man en vrouw het volkomen met elkander eens zijn, doch het samen niet eens zijn met den Heere.

Wanneer in ons huwelijksleven de Heere niet wordt gediend en de Geest des Heeren niet alles mag doortrekken, dan wordt ons gebed verhinderd. Hoe moeilijk is het vaak wanneer òf man òf vrouw den Heere wil dienen, doch wanneer er in dat opzicht geen samenstemming is. Men zegt dan wel grootmoedig, dat men de(n) ander geheel vrij laat om God te dienen, doch dat is in waarheid niet zoo. Men kan toch niet twee verschillende kanten opgaan en dan toch samenreizen. De alleenstaanden hebben daarom dubbele genade noodig om niet meegesleurd te worden van den weg des levens.

Wanneer wij aan God vragen om allerlei dingen in ons leven te regelen, doch wij durven Hem niet te vragen om den kinderzegen te bepalen, dan gevoelt men toch wel, dat op datzelfde oogenblik de poort der genade dichtslaat en wij er buiten gesloten worden, terwijl ons van over die gesloten poort zal worden toegeroepen: "Als Ik niet alles regelen mag dan wil Ik niets regelen, als gij Mij niet in alles vertrouwt, dan wil Ik in niets vertrouwd worden".

Of wanneer mijn vrouw en ik wel voor elkander bidden, doch niet bereid zijn iets voor elkander op te offeren en elkander terwille te zijn, dan gevoelt men toch wel, dat men beter kan doen met in het geheel niet te bidden.

Wanneer man en vrouw Christus uitroepen tot Hoofd van hun huis doch zij verdrijven Hem dan telkens weer door hun gekijf en gekibbel, dan kan men in de mooie kamer wel een dure spreuk ophangen met "Christus is het Hoofd van dit huis, de onzichtbare Gast bij iederen maaltijd, de stille Toehoorder bij ieder gesprek" — maar dat is dan een groote leugen, want in zulk een huis kan Christus niet toeven.

Wanneer wij in een bidstond of op onzen trouwdag of op oudejaarsavond heel vroom en grootmoedig verklaren, dat wij ook in ons huwelijksleven den Heere willen dienen, doch wij zijn niet bereid om ook elkander te dienen, dan geeft die grootmoedigheid ons niet veel.

Al bidt een vrouw nog zoo vurig om de redding van haar man, als zij haar huishouding zoo slordig beheert, dat haar man er maar uitloopt omdat bij het in dien rommel niet kan uithouden, dan geeft dat bidden niet veel en dan kon het weleens wezen, dat de Heere haar ledig heen zond van den genadetroon om eerst haar huishouden eens een beetje in orde te gaan brengen.

Wanneer een man zijn vrouw voor het Evangelie wil gaan winnen en haar zegt, dat het toch zoo heerlijk is om Jezus te dienen, doch als hij dan in zijn gedrag toont, dat hij zelf niets van die heerlijkheid ervaart, dan zal het met de bekeering van die vrouw niet hard opschieten.

Wanneer ouders hun kinderen voor den hemel willen opvoeden en hun veel vertellen van het leven met God, doch wanneer zij dan aan die kinderen iederen dag laten zien, dat zij zelve niet met God wandelen, dan wordt het gebed voor die kinderen verhinderd.

Petrus is de eenige Apostel, waarvan wij zeker weten, dat hij getrouwd is geweest en hij is het juist, die ons op deze huwelijksverhoudingen wijst. Hij wist het, dat moord en diefstal hun duizenden hebben verslagen, doch verwrongen huwelijksverhoudingen hun tienduizenden.

Een man, die niet op zijn plaats staat in huis, kan nooit een priester zijn en het altaar bedienen.

Een vrouw, die niet weet wat haar al of niet past, kan nooit tot een zegen voor haar huis zijn.

Een man, die zijn gezin niet kan besturen en een vrouw, die niet onderdanig wil zijn aan haar man, hebben het recht verspeeld om van hun kinderen gehoorzaamheid te eischen.

Daarom hebben wij allen zoo broodnoodig, dat de Heere ons huwelijks- en huiselijk leven reinige en heilige en houde onder de tucht van den Heiligen Geest, opdat ons gebed niet verhinderd worde.

Welzalig, waar Uw liefd' o Heer de band is,
Die man en vrouw ten nauwste zaam verbindt
Waar beider ziel op 't innigste verwant is,
Daar ied're dag hen aan Uw voeten vindt,
Waar zij in U zich eeuwig één gevoelen
En vast aan U in liefd' en leed verkleefd,
Geen hooger heil begeeren noch bedoelen
Dan dat in God Zijn bron en oorsprong heeft.

49. Niet bereid om te gehoorzamen

"Zoo iemand wil deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen of zij uit God is, dan of ik van mijzelfen spreek" (Joh. 7:17).

Wij willen nog op een andere moeilijkheid wijzen die het bidden vaak met lamheid en onvruchtbaarheid slaat. Heel dikwijls wordt ons gebed verhinderd, omdat wij ons niet van te voren bereid verklaren om God te gehoorzamen in alles wat Hij tot ons zeggen zal. Wij vragen dan wel om licht, doch wij beloven niet, dat wij naar dat licht zullen handelen. Wij vragen dan wel aan den Heere om ons Zijn wil te openbaren, doch wij zijn het nog lang niet met onszelve eens of wij dien wil dan al of niet zullen doen. Dat zullen wij pas bepalen, wanneer ons die wil is geopenbaard. Is die wil gemakkelijk te voldoen, dan zullen wij er op ingaan, is hij daarentegen moeilijk te volbrengen dan behouden wij ons het recht voor om hem naast ons neer te leggen en dan onzen eigen wil te doen; brengt het volbrengen van dien wil ons voordeel, dan zullen wij gehoorzaam zijn; brengt hij ons daarentegen geen voordeel, doch eischt hij een offer, dan doen wij hem niet.

Het is net alsof wij aan God vragen, om maar eens met een voorstel voor den dag te komen en als Hij zulks dan heeft gedaan, dan zullen wij er wel eens over denken, of wij dat voorstel zullen accepteren of niet.

Wij verbazen er ons dan vaak zeer over, dat God aan ons verzoek niet voldoet, dat Hij niet antwoordt op ons bidden, dat Hij niet met een voorstel komt, dat Hij ons geen werkprogramma voorlegt met het verzoek, of wij het eens willen inkijken en er dan eens onze meening over willen zeggen of willen opgeven, wat wij er aan veranderd willen hebben.

Maar, is het niet ontzettend dwaas om zulks ook maar één oogenblik van God te verwachten? Is zulk een gebed niet van nul en geenerlei waarde? Wie begint te bidden moet ook dadelijk in het diepst van zijn ziel vaststellen, dat hij ook tot het laatste zal dóén wat God van hem zal eischen, dat hij zal gaan waarheen God hem zal zenden, dat hij zal doen wat God hem zal gebieden en dat hij ook zal nalaten wat God hem zal verbieden. Wil men dat *niet*, dan heeft men ook geen recht om tot God te bidden om raad en aanwijzing, wil men dat *wel*, dan zal God ook antwoorden en heel duidelijk ook.

Menig kind van God klaagt er over, dat het aan God om licht en raad heeft gevraagd, hoe in een bepaald geval te handelen en dat de Heere toen niet heeft geantwoord en hem in het onzekere gelaten heeft. Men moest toen wel naar eigen inzicht handelen en men moest een weg inslaan, waarvan men niet zeker wist of het wel Gods weg was of niet.

Is zulk een klacht eigenlijk niet een ontzettende aanklacht? Is 't eigenlijk niet God onteerend, wanneer iemand zegt, dat hij wel om raad en om licht aan God heeft gevraagd, doch dat Deze het hem niet gegeven heeft en dat het dus eigenlijk Gods schuld is, als wij in het donker zitten of op verkeerde wegen zijn gegaan? Wie dat durft te zeggen of ook maar te denken, die maakt God tot een leugenaar, want God heeft ons in Zijn Woord pertinent beloofd, zonder eenige beperking: *"Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij die van God begeere, die mildelijk geeft en niet verwijt".*

Neen, God laat de Zijnen niet in het onzekere. Wanneer een kind van God vraagt om raad en licht, dan geeft God die ook, dan heeft Hij Zijn woord verpand, dat Hij zulks zal doen. God is getrouw en Hij geeft wat Hij belooft. God is getrouw en Hij laat Zijn kinderen niet in het onzekere. God is getrouw en Hij antwoordt ook op het gebed der Zijnen. Doch even onwankelbaar als die *trouw* van God is, is ook Zijn *eisch*, dat Hij er op moet kunnen rekenen, dat Zijn kinderen ook zullen doen, wat Hij van hen eischt, dat zij bereidwillig moeten zijn om alles te doen en *dadelijk* te doen en *geheel* te doen, wat Hij van hen vraagt.

Als kind van God moeten wij beginnen met Hem te vertrouwen. God kent ons hart, God kent het Vaderhuis en nu kent God ook den weg, die ons hart naar het Vaderhuis kan leiden en voor dat Vaderhuis kan opvoeden en nu moeten wij gelooven, dat Zijn weg niet *ook* goed is, doch wij moeten gelooven, dat hij *alleen* goed is, dat God bij het bepalen van dien weg door goddelijke *wijsheid*, maar ook door goddelijke *liefde* werd geleid, dat het zoo *moet*, omdat het op geen enkele andere manier beter zou kunnen. God zoekt voor Zijn kinderen niet den *moeilijksten*, doch den *besten* weg. God neemt het einddoel in het oog

en stelt dan de vraag: "*Hoe kan Ik met deze ziel het best aan het eindstation komen?*" De wijsheid en liefde spannen samen om een plan des levens voor ons te ontwerpen en nu *mogen* en *moeten* wij ook verwachten, dat dat plan ook het eenige goede is.

Ons bidden moet dan ook niet ten doel hebben, om veranderingen in Gods levensplan met ons te brengen, doch alleen maar om dat levensplan te weten te komen, om ons naar dat levensplan te kunnen gedragen. Wij moeten niet bidden om *verandering*, doch om *openbaring* van Gods wil, van Gods weg, van Gods doel, om in waarheid ons voor te bereiden tot volkomen overgave aan dien weg.

Als wij bidden: "*Leer mij naar Uw wil te hand'len*", dan moet daar dadelijk op volgen: "*'k Zal dan in Uw waarheid wand'len*". — Wij moeten in zulk een geval niet bidden om iets van God gedaan te krijgen, doch om iets voor God te mogen doen. Wij moeten niet willen, dat God Zich ombuige naar onzen wil, doch wij moeten onzen wil corrigeeren naar Gods wil.

Doch.... daar hapert het vaak, dat willen wij dikwijls juist niet en daarom klagen wij zoo vaak over onverhoorde gebeden, dat wij niet weten wat wij moeten doen en waarheen wij moeten gaan. Wij bidden wel, doch God antwoordt niet, wij vragen wel om licht, doch wij blijven maar altijd in duisternis, wij vragen welken weg wij moeten gaan, doch God wijst ons maar niets aan.

Hoe komt dat toch?

Zou het ook hiervan kunnen komen, dat wij niet van te voren bereid zijn om te gehoorzamen als God spreekt en te doen wat God gebiedt?

De woorden "*hooren*" en "*gehoorzamen*" hebben denzelfden stam. "*Hooren*" is de stam van "*gehoorzamen*". Wij moeten hooren om te kunnen gehoorzamen; op het hooren moet het gehoorzamen volgen.

Wij dreven eens met een stoomboot tusschen de drijvende mijnen op de Noordzee en geraakten in een dichte mistbank, zoodat wij bijna geen hand voor de oogen konden zien. Draadloos hadden wij bericht ontvangen, dat de sleepboot "De Roode Zee" was gezonden om ons te geleiden en deze nu naar ons zocht. Zij kon ons echter in den mist niet vinden. Nu zou zij vier stooten op de stoomfluit geven en dan moesten wij luisteren uit welke richting die kwamen.

Alles was aan boord in spanning. Toen heb ik leeren begrijpen wat "*luisteren*" is. Wij spanden ons allen tot het uiterste in, om te hooren uit welke richting het geluid kwam. Toen het eindelijk werd gehoord, bleef de kapitein niet werkeloos, doch hij gooide dadelijk het roer om en stevende ook naar den kant, vanwaar het geluid kwam. Het "*hooren*" leidde tot "*gehoorzamen*". Wij "*hoorden*" *opdat* wij zouden kunnen "*gehoorzamen*".

Zoo moet het nu ook in ons leven gaan. Het bidden moet niet anders zijn dan een vragen aan God om de richting aan te geven, waarin wij Hem kunnen vinden en als Hij Zich dan hooren laat, dan moeten ook wij het roer van ons scheepje dadelijk omgooien, ten einde in de richting te gaan, die God ons heeft aangegeven. Wij moeten vragen om licht, maar dan ook bereid zijn om in dat licht te wandelen; wij moeten vragen om raad, maar dan ook vast besloten zijn om dien raad op te volgen.

Wie zoo bidt, krijgt ook wel antwoord van God. Wie wil deszelfs wil doen, die zal ook den weg Gods leeren verstaan.

Iemand kwam eens in grooten zielenood tot mij en klaagde, dat hij God had gevraagd om Zich aan hem te openbaren als Hij bestond, doch God had gezwegen.

Ik vroeg hem, of hij zou doen wat God van hem zou eischen.

Hij antwoordde: "Dat zou er natuurlijk van afhangen, wat het was".

Toen kon ik hem antwoorden: "Dat is de reden, waarom God niet antwoordt. Hij wil geen kans loopen, dat Zijn eischen door u worden afgewezen en daarom houdt Hij ze voor Zich. — Word bereid om Hem *in alles* te gehoorzamen en dan zal Hij u Zijn wil openbaren".

Dat wilde hij niet en daarom bleef hij in het duister. Wilt gij *wel*, dan zal Hij spreken.

50. Niet willen vergeven

“Vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren. Want indien gij den menschen hun misdaden vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader ook u vergeven, maar indien gij den menschen hun misdaden niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader uwe misdaden niet vergeven” (Matth. 6:12, 14 en 15).

Het treft ons bijzonder, dat wij bij het behandelen van de moeilijkheden des gebeds telkens stuiten op dezelfde onderwerpen, die wij behandeld hebben bij de eischen des gebeds. Dat geeft ons voorzeker veel te denken. Dat zegt ons duidelijk, dat die moeilijkheden bij het bidden hoofdzakelijk uit en door onszelve ontstaan doordat wij *niet* of althans niet voldoende aan de eischen des gebeds voldoen. Deden wij dat wel, dan zou het bidden niet moeilijk, althans niet zoo moeilijk zijn. Hebben wij dit reeds meermalen opgemerkt, wij zullen het ook bemerken bij de behandeling van ons tegenwoordig onderwerp.

Bidden is onmogelijk wanneer wij niet bereid zijn om te *vergeven*, om *ieder* te vergeven, om *alles* te vergeven, om *volkomen* te vergeven, om *herhaaldelijk* te vergeven.

In Mattheus 18 wordt ons een heel leerzame gelijkenis verteld, die alle bidders wel terdege in acht mogen nemen.

Daar wordt verteld van een zeker koning, die rekening met zijn dienstknechten hield. Er werd toen iemand tot hem gebracht, die hem 10.000 talenten, dat is ongeveer 25 miljoen gulden, schuldig was. Hij had echter geen geld, om zijn schuld te voldoen en daarom beval zijn heer, dat hij, zijn vrouw en kinderen en alles wat hij bezat zou worden verkocht, opdat uit die opbrengst de schuld zou worden betaald. De schuldenaar viel voor zijn schuldeischer neer en riep jammerend uit: *“Heere, wees lankmoedig over mij en ik zal u alles betalen”*. — Dat zeide hij wel, maar dat zou hij natuurlijk nooit hebben kunnen doen. De heer werd echter met innerlijke ontferming bewogen en schold hem al zijn schuld kwijt. Niet lang daarna ontmoette deze dienstknecht een kameraad, die hem 100 penningen (dat is zoowat f 25. —) schuldig was. Hij greep hem ruw bij de keel en snauwde hem toe: *“Betaal mij wat gij schuldig zijt”*. Deze kameraad kon dat echter onmogelijk doen omdat hij ook niet had om te betalen en nu smeekte hij hem met dezelfde woorden, die hij zooveel zelf tegen zijn heer had gebruikt: *“Wees lankmoedig over mij en ik zal u alles betalen”*. Daar wilde de dienstknecht echter niet van weten en daarom leverde hij zijn kameraad aan de gevangenis over totdat hij alles zou hebben betaald, wat hij schuldig was. Deze handelwijze werd aan den koning verteld en deze werd toen zeer toornig op zijn dienstknecht. Hij liet hem bij zich komen en zeide: *“Gij booze dienstknecht! Al die schuld heb ik u kwijtgescholden, dewijl gij mij gebeden hebt, behoordet gij u dan ook niet over uw mededienstknecht te ontfermen, gelijk ik mij over u ontfermd heb?”* En de koning werd toen zoo vertoornd op hem, dat hij hem den pijnigers overleverde totdat hij alles zou hebben betaald, wat hij schuldig was.

En dan komt de les, die de Heiland uit deze gelijkenis trekt: *“Alzoo zal Mijn hemelsche Vader u doen, indien gij niet van harte vergeeft een iegelijk zijn broeder diens misdaden”*. Wie zelf vergiffenis heeft ontvangen, moet dus ook bereid zijn vergiffenis te schenken.

Op een andere plaats gaat de Heiland in Zijn eisch zelfs nog verder en daar zegt Hij, dat wij niet alleen vergiffenis moeten schenken, wanneer die gevraagd wordt, doch dat wij er op uit moeten gaan om alle verwijdering tusschen ons en onze broeders uit den weg te ruimen. Hij zegt daar: *“Zoo gij dan uw gave op het altaar zult offeren en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft, laat daar uw gave voor het altaar en ga henen, verzoen u eerst met uw broeder en kom dan en offer uw gave” (Matth. 5:23-24).*

Deze tekst zegt nog veel meer dan de gelijkenis van den onbarmhartigen dienstknecht. Er staat in dien tekst niet, dat gij uw gave voor het altaar moet laten liggen *als gij iets tegen uw broeder hebt*, want dat is natuurlijk, dat behoefde niet eens gezegd te worden. Een verbitterd hart kan in het geheel niet bidden. Er staat echter, dat gij uw gave daar ook moet laten liggen als uw broeder iets tegen u heeft, als ge gevoelt, dat er iets “zit” tusschen u en hem. In zulk een geval is de atmosfeer niet zuiver en kan God ook niet zegenen.

Sommige mensen meenen, dat zij al geheel klaar zijn wanneer zij maar niets tegen anderen hebben, doch de Heiland denkt daarover heel anders en gaat daarin heel wat verder. De Heiland eischt, dat wij ook verzoening zullen zoeken *als anderen iets tegen ons hebben*. Er moet gejaagd worden naar een zuivere atmosfeer, waarin Gods Geest kan werken en nu moet alles worden weggedaan wat die atmosfeer zou kunnen bezoedelen, om het even of zulks van ons dan wel van anderen komt.

Hebben wij ernstig en liefdevol getracht om alles uit den weg te ruimen en wil de andere dat niet, dan behoeven wij natuurlijk het bidden en offeren niet langer na te laten, doch wij moeten wel heel ernstig ons best doen om alle geschillen uit den weg te ruimen, ook al moet ons dat misschien een persoonlijke verootmoediging kosten, terwijl wij niet schuldig of althans niet de hoofdschuldigen zijn.

Men bidt gemakkelijker als de atmosfeer gezuiverd is en daarom moeten wij zorgen voor een gezuiverde atmosfeer. Wij moeten dus niet wachten totdat anderen tot ons komen om schuld te belijden, doch wij moeten er ook op uitgaan als anderen schuld hebben. Wij moeten er alles voor over hebben om in een zuivere verhouding tot God te komen en daartoe moeten wij ook in een zuivere verhouding tot de mensen staan.

Op een conferentie vertelde iemand, dat hij in die week weer voor het eerst in zeven jaar had kunnen bidden. Wat was er gebeurd? Jaren geleden had zijn broer hem schandelijk benadeeld en slecht behandeld. Het gevolg was, dat hij zijn broeder ging haten en toen natuurlijk niet meer voor hem bidden kon. Weldra kon hij ook niet meer voor de vrouw en kinderen van zijn broer bidden, want die behoorden immers ook bij hem! Niet lang daarna kon hij ook niet meer voor zijn eigen vrouw en kinderen bidden, want in een haatdragend hart kwijnt en sterft de gebedsdrang. Tenslotte kon hij ook niet meer voor zichzelf bidden, want hij had een gevoel, dat God iets tegen hem had en dat de poort naar den genadetroon voor hem gesloten was. Dat duurde zoo zeven jaar en het waren jaren van de grootste ellende. De vorige week was zijn kleine jongen echter tot hem gekomen en hij had gezegd: "Vader! morgen is oom jarig". Dat woord had hem opeens duidelijk gemaakt waar de oorzaak van zijn zielenood zat. Hij kreeg genade om naar zijn broer toe te gaan en alles weer in orde te maken.... en toen.... kon hij ook weer bidden voor zichzelf, toen ging de poort naar den troon der genade weer voor hem open en toen kwam er ook weer licht en kracht in zijn ziel. Dat geeft te denken, want zooals het dien man was gegaan, gaat het nog zoovelen. Als er iets "zit" dan trekt God Zich terug en dan wordt het bidden zwaar.

De Heiland zegt niet, dat wij onze gave maar vast moeten brengen en dan, als vrucht van ons offer, moeten trachten de verhouding met anderen in orde te maken, doch Hij zegt, dat wij onze gave voor het altaar moeten laten liggen, dat wij moeten wachten met het offer totdat die dingen in orde zijn, totdat wij althans hebben getracht ze in orde te maken. Dat "in orde maken" moet niet de *vrucht van*, doch de *voorbereiding* tot ons bidden zijn. Het zal, het kan, het mag niet tot waarachtig bidden komen zolang die dingen niet waarachtig in orde zijn. Een operatiekamer moet eerst gereinigd zijn al eer er in geopereerd mag worden. Zoo ook moet *voor* den bidstond eerst de atmosfeer gezuiverd worden. Men wil op een bidstond God ontmoeten, met God een onderhoud hebben, doch dan moet men ook zorgen, dat er een atmosfeer is, waarin men God verwachten mag. Vergiffenis schenken en vragen moet aan den bidstond vooraf gaan.

En dat zulks een onafwijsbare eisch Gods is blijkt wel uit het "Onze Vader" en uit hetgeen de Heiland dan nog verklarenderwijs daaraan toevoegt: "*Vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren.... want indien gij den menschen hun misdaden vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader ook u vergeven, doch indien gij den menschen hun misdaden niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader u niet vergeven*" (Matth. 6:12,14,15).

In die bede van het "Onze Vader" vragen wij dus aan God of Hij met ons net wil doen zooals wij doen met anderen, of Hij ons wil behandelen net zooals wij anderen behandelen, of Hij ons wil vergeven zooals wij anderen vergeven of Hij het met ons wil maken, zooals wij het met anderen maken.

Nu gevoelt men wel, dat zulk een gebed eigenlijk een vloek wordt, wanneer wij het *niet* goed met anderen maken, wanneer wij anderen *niet* willen vergeven. In dat geval vragen wij dus aan God of Hij ons ook *niet* wil vergeven en het met ons *niet* wel wil maken.

Zou het dan maar niet beter zijn om *niet* te bidden?

O, daar worden heel wat gebeden opgezonden, die niet eens den hemel bereiken, maar die terugkeeren en in de diepte wegzinken omdat zij bezwaard zijn met de steenen van onvergeven zonden. *"Indien gij den menschen hun misdaden niet vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader ook u niet vergeven"* — dat is de taal van Jezus en men kan er op rekenen, dat Hij Zich ook aan dien stelregel zal houden. Wanneer onze gebeden zijn als een luchtballon, dan zijn onvergeven zonden als ankers, die in den grond vastzitten en het opstijgen verhinderen.

Gelukkig worden niet alle gebeden verhoord, want wat zou er van ons terecht komen, wanneer God eens werkelijk gaf, wat wij van Hem vroegen? Hoe duizenden malen werd het "Onze Vader" gebeden en aan God gevraagd om met ons te doen, zooals wij met anderen handelen. Wat zou er van ons terecht komen als Hij dat eens deed. Gelukkig laat God zulk een gebed vaak onverhoord.

Dat mag er ons echter niet toe leiden om maar voort te gaan zoo gedachteloos 'en zondig te bidden, want dat zou ons dan wel eens tot een oordeel kunnen worden. Laat ons liever voor het bidden de dingen eerst in orde maken en als wij dat gedaan hebben, laat ons dan opzien tot God en Hem vragen om nu ook met ons te doen, wat wij met anderen hebben gedaan, om nu ook ons te vergeven niet *omdat*, maar *net zooals* wij anderen vergeven hebben.

Wanneer zoo gehandeld en gebeden wordt, zal God in den hemel hooren en.... antwoorden.

51. Het bezit van afgoden

"Daarna zeide God tot Jacob: "Maak u op, trek naar Bethel en woon aldaar en maak daar een altaar dien God, Die u verscheen, toen gij vluchtet voor het aangezicht van uw broeder Ezau".

Toen zeide Jacob tot zijn huisgezin en tot allen, die bij hem waren: "Doet weg de vreemde goden, die in het midden van u zijn en reinigt u en verandert uw kleederen en laten wij ons opmaken en optrekken naar Bethel en ik zal daar een altaar maken dien God, Die mij antwoordt ten dage mijner benauwdheid en met mij geweest is op den weg, dien ik gewandeld heb".

Toen gaven zij Jacob alle de vreemde goden, die in hun hand waren en de oorsierselen, die aan hun ooren waren en Jacob verborg ze onder den eikeboom, die bij Sichem is.

En zij reisden henen en Gods verschrikking was over de steden, die rondom hen waren, zoodat zij de zonen Jacobs niet achterna jaagden" (Gen. 35:1-5).

Wij hebben reeds op verschillende moeilijkheden bij het bidden gelet, doch willen nu op nog een moeilijkheid wijzen, die een groote verhindering bij ons bidden is n.l. *de afgoden in ons hart en huis en leven.*

Herinnert gij u nog wel, dat wij vroeger al eens over hetzelfde onderwerp gesproken hebben? Daar gold het de *eischen des gebeds* en hier geldt het de *moeilijkheden bij het bidden*. Wie werkelijk aan de eischen des gebeds voldoet, heeft het niet moeilijk bij het bidden. De moeilijkheden ontstaan zooal niet uitsluitend dan toch voornamelijk hierdoor, dat wij niet of niet voldoende aan de eischen, die God aan de bidders stelt, voldoen. Evenals Israël het meest heeft geleden van en verzocht is geworden door de Kanaänieten, die zij naar Gods gebod hadden moeten dooden en die zij niet gedood hadden, zoo hebben de bidders ook den meesten last van de eischen des gebeds, waaraan zij hadden moeten voldoen en niet of althans niet voldoende voldaan hebben. Evenals een kind heel graag en gemakkelijk tot vader spreekt, wanneer het tot hem in de rechte verhouding staat, doch het heel kwaad heeft in zijn tegenwoordigheid wanneer iets tusschen hen niet in orde is, zoo spreekt een kind van God ook heel gaarne en gemakkelijk tot zijn hemelschen Vader wanneer alles tusschen hen in orde is, doch ontstaan er dadelijk allerlei moeilijkheden wanneer er tusschen hen iets zit. Daarom zien wij telkens, dat wij bij het bespreken van de moeilijkheden, telkens over dezelfde onderwerpen moeten spreken als bij de eischen des gebeds.

Zoo ook nu weer. Om tot echt bidden te kunnen komen, moeten eerst de afgoden uit ons midden worden weggedaan en als wij dat niet willen, dan kan het nooit tot gebedscontact komen. Wij kunnen wel zuchten en klagen en roepen, doch wij komen niet tot echt vertrouwelijk gebed, dat de ziel verkwikt en versterkt.

Gij kent de geschiedenis van Jacob, den man op wien wij in zoo menig opzicht gelijken. God zocht hem in Bethel in liefde op en beloofde om met hem te zullen gaan en hem te zullen geleiden op eiken weg, dien hij zou hebben te bewandelen.

Toen Jacob opstond van zijn plaats, zeide hij: *"Gewisselijk, de Heere is aan deze plaats en ik heb het niet geweten"*. Toen beloofde hij God, dat hij daar zou terugkeeren om God te danken en tienden te geven van alles, wat hij van den Heere ontvangen zou.

God was getrouw en hield dus ook woord. Hij gaf aan Jacob alles wat Hij hem had toegezegd.

Jacob was echter alles behalve getrouw. Hij vergat zijn belofte en God moest er hem eerst nog eens aan herinneren aler hij naar Bethel terugkeerde.

Eindelijk gaat hij echter naar Bethel op om Gode zijn geloften te betalen.

Toen hij in de nabijheid van Bethel kwam, gevoelde hij echter, dat hij zóó niet voor God kon verschijnen. Er waren bij hem menschen, die vreemde goden (dus afgoden) bij zich hadden en nu begreep Jacob maar al te goed, dat hij met die afgoden niet naar Bethel kon gaan en met God gemeenschap kon hebben. Daarom zeide hij tot zijn huisgenooten en tot allen, die hij hem waren: *"Doet weg die vreemde goden die in het midden van u zijn en reinigt u en verandert uw kleederen en laten wij ons opmaken en optrekken naar Bethel*

en ik zal aldaar een altaar bouwen dien God, Die mij antwoordt ten dage mijner benauwdheid" (Gen. 35:2).

Toen gaven zij Jacob al de vreemde goden, die in hun hand waren en de oorsierselen, die aan hun ooren waren en Jacob verborg ze onder den eik, die bij Sichem is.

Eerst daarna kon hij voor den God van Bethel verschijnen.

En toen had die ontmoeting met God ook zulk een resultaat, dat wij lezen, dat Gods verschrikking was over alle steden, die rondom hen waren. In Sichem hadden Jacob en zijn zonen wel veel vijanden wegens het gebeurde met de inwoners van die stad (Gen. 34), doch deze durfden hun nu niets te doen omdat het van hen uitstraalde, dat zij te Bethel met God geweest waren.

Een bidstond, die gehouden wordt nadat de afgoden uit het midden zijn weggedaan, is altijd een zegenrijke bidstond, doch een bidstond, waarop wij voor God verschijnen met allerlei afgoden in onze hand en in ons hart, is natuurlijk met absolute onvruchtbaarheid geslagen. God wil toch niet één van de velen zijn, doch Hij wil de Een en het Al wezen.

"Gij, Die der ziel of niets, of alles zijt" — zingt de dichter zoo schoon en dat is ook een onomstootelijke waarheid. God is ons *alles* en als Hij dat niet mag wezen, dan kan Hij ons ook *niets* zijn. God wil niet in ons hart zetelen naast allerlei afgoden.

Laat ons nu niet zoo dwaas wezen om te meenen, dat met afgoden alleen de houten en steenen, zilveren en gouden beelden, waarvoor de heidenen zich buigen, worden bedoeld, want dan zouden wij ons deerlijk vergissen. Met afgoden wordt *alles* bedoeld, waarop wij buiten God vertrouwen en waarvan wij hulp verwachten.

Zoo kan b.v. een goed gevulde beurs iemands afgod zijn. Hij stelt op dat geld zijn vertrouwen, en rekent er op, dat dit hem wel door de moeilijkheden des levens zal henen voeren.

Een gezond en sterk lichaam kan iemand tot een afgod zijn, wanneer hij meent door lichamelijke kracht alles te kunnen bereiken zoodat hij meent de kracht Gods niet noodig te hebben.

Eveneens kan een schrander hoofd ons noodlottig worden wanneer wij daarop meer vertrouwen dan op de wijsheid en leiding Gods.

Uitwendige tool en mooie sieraden, waaraan ons ijdele en trotsche hart hangt, kunnen ons tot afgoden worden als wij daarin meer behagen vinden dan in inwendige schoonheid, den adel der ziel en in den omgang met God.

Goede voorgangers kunnen wij verafgoden, wanneer wij hen al te zeer aanhangen en den zegen meer van hen dan van God verwachten.

Ons werk kan ons boven God lief en dierbaar worden en ook dat is zeer gevaarlijk omdat wij dan daarin meer opgaan dan in het dienen van God, terwijl niet van den arbeid maar alleen van God den zegen en de welvaart komt.

Tenslotte kunnen wij ons hart aan alle dingen te veel hechten, die verafgoden, wanneer wij op het geschapene meer leunen dan op den Schepper, op de gave meer rekenen dan op den Gever.

Al die afgoden hinderen ons in het bidden, ja maken het niet zelden geheel onmogelijk. Mag ik wel knielen voor God, als mijn hart zich eigenlijk ook buigt voor en neigt naar allerlei afgoden?

Mag ik wel hulp vragen van God wanneer ik eigenlijk mijn hulp verwacht van eigen wijsheid, kennis, kracht, beleid?

Immers neen!

Zulk een bidden is zonde en een gruwel in de oogen Gods en op zulk een gebed ontvangt de ziel natuurlijk ook geen antwoord.

Doet de vreemde goden eerst weg uit uw hart en huis en leven en verschijnt eerst daarna voor uw God te Bethel. Dan zal uw bidden ook werkelijk een ontmoeten van God zijn en dan zal niet alleen uw ziel worden verkwikt, doch uw leven zal ook invloed naar bulten krijgen en Gods verschrikkingen zullen vallen op de volken rondom. Zooals de menschen in Jeruzalem de discipelen leerden kennen, als menschen, die met Jezus geweest waren, zoo zullen de menschen rondom u het ook gaan bemerken, dat uw bezoeken aan uw Bethel voor uw leven van groote beteekenis zijn. Uw leven zal inhoud krijgen en invloed uitoefenen.

Onze God is een jaloersch God en daarom wil Hij de heerschappij over ons leven niet met anderen deelen. Wanneer wij het bestuur van ons levensscheepje niet welbewust in Zijn handen geven, dan wil Hij in dat scheepje zelfs met eens plaats nemen. Als de andere goden in ons hart niet eerst worden onttroond, dan wil God niet eens op den troon komen. Hij wil ons *alleen* en in *alles* helpen en als Hij dat niet mag, dan helpt Hij ons in het geheel niet. Eisch Gods is: "*Gij zult geen andere góden voor mijn aangezicht hebben*".

Hij heeft ook waarlijk geen hulp van andere goden noodig, omdat Hij een algenoegzame God is. Hij kan in alle nooden voorzien, uit alle ellenden verlossen en daarom heeft Hij de hulp van andere goden niet noodig. Onze algenoegzame God *kan* en *wil* en *zal* in nood, zelfs bij het nad'ren van den dood, volkomen uitkomst geven. Wij kunnen alle andere steunsels missen om dan alle steun en hulp en leiding alleen van God te verwachten.

Laat ons daarom alle afgoden wegdoen, op niemand en niets steunen dan alleen op God, om dan te ervaren, dat bij Hem genade genoeg is voor iedere levensomstandigheid.

Wie de krukken weggooit, waarop hij leunde, zal genade ontvangen om zonder krukken door het leven te gaan.

Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht,
Die kiest de welgebaande wegen.

52. De geestelijke boosheid in de lucht

"Doet aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels. Want wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht" (Efeze 6:11-12).

Wij willen onze reeks: *"Wat het gebed bemoeilijkt"* nu besluiten. Wij denken er niet aan te meenen, dat wij in de opsomming volledig zijn geweest, maar meenen toch wel, dat wij de voornaamste moeilijkheden hebben genoemd. Het werd een droeve rij van struikelblokken op den weg naar den troon der genade en ik ben wel eens bang geweest, dat de opsomming daarvan meer tot *ontmoediging* dan tot *voorzichtigheid* zou voeren. Toch wilden wij er niet mede eindigen omdat het ons telkens en telkens weer bleek, dat het geen moeilijkheden waren, die God ons bereidde, doch dat het moeilijkheden waren, die voor het groote meerendeel hieruit voortkwamen, dat wij niet of onvoldoende aan de eischen des gebeds hadden voldaan.

Wij noemden als moeilijkheden tot dusver: wereldschgezindheid, het dualisme in den mensch, de verstrooidheid van den mensch, geen tijd voor het gebed, geen lust tot gebed, gebrek aan geloof, onbeleden zonden, onheilige handen, de gesteldheid van het lichaam, gebrek aan volharding, gebrek aan liefde, zondige huwelijksverhoudingen en huwelijkszonden, niet bereid zijn om te gehoorzamen, niet willen vergeven, het hebben van afgoden. Vrijwel van al deze moeilijkheden kan gezegd worden, dat zij uit den mensch zelve voortkomen, dat wij die onszelve in den weg leggen, hetzij bewust dan wel onbewust.

Wij willen nu echter op een moeilijkheid wijzen, die niet uit het eigen hart, doch van buiten komt. Gods kinderen rekenen maar al te weinig met deze moeilijkheid, maar daarom bestaat zij toch wel en is zij toch wel van groote beteekenis. Wij bedoelen den invloed van de geestelijke boosheden in de lucht op ons bidden.

Paulus wijst daarop in den tekst, die hier boven staat afgedrukt.

Men versta Paulus vooral niet verkeerd. Wanneer hij zegt, dat wij den strijd niet tegen vleesch en bloed hebben, dan ontkent hij niet het verleidende en naar beneden zuigende van vleesch en bloed en de hartstochten, die daarin huizen, doch dan ziet hij achter dien strijd de demonische machten, die ons vleesch en bloed gebruiken om ons van God af te trekken. Prof. van Nes vertaalt dezen tekst in *"Tekst en uitleg"* aldus: *"Trekt de wapenrusting Gods aan om staande te kunnen blijven tegen de kunstgrepen des duivels, want onze worsteling gaat niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de overheden, de machten, de wereldbeheerschers van deze duisternis, tegen de geestelijke machten der boosheid in de hemelsche gewesten."* Paulus heeft verlichte oogen des verstands en ziet daarom achter de schermen, hij ziet den geestelijken achtergrond van onzen strijd. Het gaat zoo maar niet om een humeur of een nalatigheid, maar het gaat tegen een wereld van demonen, die ons van God wil aftrekken en juist omdat het tegen zulk een geweldige macht gaat, moet de Christen ook geen enkel wapenstuk weglaten, doch zorgen, dat hij staat in de volle wapenrusting Gods.

Wanneer men eenig begrip wil hebben van den invloed van die geestelijke boosheden in de lucht op ons bidden, dan moet men eens heel aandachtig Daniël 10 lezen.

Daniël had zich drie weken afgezonderd tot gebed om geestelijke dingen te leeren verstaan. Daarna verscheen hem de engel Gabriël en gaf hem een antwoord op de onuitgesproken vraag van zijn hart, waarom de Heere nog niet geantwoord had op zijn roepen: *"Vrees niet, Daniël"* — zoo sprak Gabriël hem toe: *"want van den eersten dag af, dat gij uw hart begaaft om te verstaan en om uzelfen te verootmoedigen voor het aangezicht uws Gods, zijn uw woorden gehoord en om uwer woorden wil ben ik gekomen, doch de vorst des Koninkrijks van Perzië (voor het achterland of het land der duisternis) stond tegenover mij 21 dagen en zie, Michaël, één van de eerste vorsten (aartsengelen) kwam om mij te helpen en ik werd aldaar gelaten bij den Koning van Perzië (het land der duisternis). Nu ben ik gekomen om u te doen verstaan hetgeen uw volk bejegenen zal"* (Dan. 10:12-14).

Daniël verootmoedigde zich dus voor den Heere en bad en de engel Gabriël werd terstond gezonden om hem als antwoord op zijn gebed te gaan vertellen, wat er met zijn volk gebeuren zou, doch hij werd door den vorst der duisternis 21 dagen tegengehouden, totdat Michaël, de hemelsche generaal van het heir des Heeren hem te hulp kwam en door hielp.

Stel u dus eens den geweldigen invloed van dien vorst der duisternis voor. Hij houdt Gabriël met het antwoord Gods 21 dagen tegen. Welk een geweldigen invloed op den omgang van het kind met zijn hemelschen Vader wijst dat aan. Dat met den "*vorst van Perzië*" niet een aardsche vorst wordt bedoeld, kan onder meer ook afgeleid worden uit het feit, dat ook Michaël, de aartsengel, een vorst, ja zelfs een eerste of grootsche vorst genoemd wordt. Dit voorval met Daniël teekent ons dus den geweldigen invloed van de geestelijke boosheden in de lucht op het bidden der kinderen Gods. Ook dan, wanneer zij het bidden niet kunnen verhinderen, doch wanneer het tot echt, ootmoedig en waarachtig gebed komt en God ook antwoordt op het gebed, houden zij den engel met het antwoord nog 21 dagen op.

Wat krijgt het woord van Paulus in dit verband een ontzettende beteekenis. Hoe verstaan wij het nu, dat wij den strijd niet alleen tegen vleesch en bloed hebben — hoe geweldig die strijd ook al kan zijn — maar dat het nog een veel heftiger strijd is, dien wij hebben te voeren, dat het gaat tegen die geweldige hellemacht, die den oorlog tegen God is begonnen en die pas zal ophouden tegen God en de Zijnen te strijden, wanneer hij geworpen zal zijn in den poel van vuur en sulfer. Hoe begrijpen wij nu ook de ernstige waarschuwing van den Apostel om toch vooral te zorgen, dat wij in dien geweldigen strijd de volle wapenrusting Gods hebben.

Werpt dus deze waarschuwing van den Apostel niet een helder licht op de ervaringen van ons leven? Moet op dat terrein misschien gezocht worden naar een antwoord op de vraag waarom zich soms zooveel duivelsch in ons leven kan openbaren juist als wij gemeenschap zoeken met God, en waarom de hel soms schijnt open te springen, zoodra de poort der genade opengaat om een kind van God toe te laten tot de tegenwoordigheid Gods. Is dat misschien de reden, waarom wij soms zoo verstrooid zijn, dat wij ons hart niet op de geestelijke dingen kunnen concentreeren? Is dat misschien de oorzaak, waarom zoovele dingen ons bij het bidden kunnen hinderen? O, wie zal den omvang meten van den invloed, dien die geestelijke boosheden op ons uitoefenen, wie zal zeggen welk een rol zij spelen in het moedeloos worden van menigen strijder des Heeren, wie zal hun invloed bepalen bij de verleiding tot kwaad? Als de vorst der duisternis zelfs een Gabriël 21 dagen kon tegenhouden om tot Daniël te komen, zal hij dan ook ons niet tegenhouden in het komen tot God?

"Het lijkt wel of de duivel er mee speelt" — wordt wel eens gezocht of geklaagd. Dat kon wel eens meer waarheid bevatten dan wij vermoeden. Hoe groot de rol is, die Satan en zijn trawanten in onzen strijd spelen, kan niemand nagaan, doch dat die rol buitengewoon groot is, staat onomstootelijk vast.

Nu komt echter een vraag van groot gewicht. Wat heeft het kind van God nu te doen om dien geweldigen invloed te overwinnen of om door dien invloed althans niet onder te gaan? Het constateeren van een kwaad is wel van groot nut, doch het is van meer beteekenis om te weten hoe men er van kan worden verlost. Daarom is het ook wel van groot belang om voor den invloed van die geestelijke boosheden te worden gewaarschuwd, doch het is van grooter belang om te weten wat men er tegen moet doen.

Onze eerste raad zou wezen: "Houd uw hart zooveel mogelijk voor al die invloeden gesloten door u nooit of nimmer te begeven in spiritistische kringen of naar plaatsen, waar dergelijke demonische machten zich openbaren. Houd u verre van die dingen, speel niet met vuur. Geloof toch niet, dat gij u als kind van God ongestraft moogt begeven op een terrein, waarop Gods vinger geschreven heeft: "*Verboden toegang*." Laat u nooit wijsmaken, dat het u niet deren zal en dat gij er mede kunt ophouden als gij wilt. Neen, wie zich in een dergelijke atmosfeer begeeft, kan er op rekenen, dat hij door die demonische machten ook geplaagd zal worden. Hoe menig een is uit nieuwsgierigheid begonnen zich met die demonen bezig te houden en is tenslotte in wanhoop ondergegaan. Laat ons dat terrein daarom zorgvuldig vermijden.

In de tweede plaats zouden wij u er voor willen waarschuwen er vooral voor te willen waken, dat er in uw leven iets is waardoor die booze machten worden aangetrokken.

Wie door bedwelming de contrôle over zichzelf verloren heeft, maakt zich bijzonder vatbaar voor die machten; wie willens en wetens vasthoudt aan bepaalde zonden, die God hem als zonden heeft leeren kennen, die graaft in zijn hart een opening, waardoor die demonische machten gemakkelijk binnen kunnen komen; wie een ergernis met zich ronddraagt, die is als een vat met buskruit, waarin de booze maar één vonk behoeft te werpen om het geheel uit elkander te doen barsten. Wij moeten den duivel geen plaats geven. Zoo goed als men des avonds alle deuren en ramen sluit om te voorkomen, dat er dieven in huis komen, zoo moet men ook de deuren van het hart zorgvuldig sluiten, opdat die demonen niet zouden kunnen binnendringen. Die deuren van ons hart zijn onze *oogen, ooren, mond*. Laten wij niet met opzet zien naar de dingen, die onze verbeelding zouden kunnen prikkelen, niet met opzet luisteren naar taal, die ons zou kunnen bezoedelen, niet eten of drinken van dingen, die ons hart voor verkeerde invloeden ontsluiten. Wanneer het stof overal rondfladdert, moet men des te beter den toegang sluiten en wanneer de geestelijke boosheden de lucht vervullen, dan moet men niet met die boosheden gaan strijden, doch men moet zijn hart er zorgvuldig voor sluiten.

Onze derde raad is te zorgen, dat ons hart niet ledig is.

Jezus heeft eens verteld van een boozen geest, die uit een menschenhart was uitgedreven en die henenging, zoekende rust. Toen hij die niet vond, keerde hij terug tot het hart, van waar hij uitgegaan was en hij vond het ledig, met bezemen gekeerd en versierd. Daarna ging hij heen en zocht zeven geesten, boozeler dan hij zelf was en toen werd het laatste van dien mensch erger dan het eerste.

Wat was nu de fout van dien mensch? Dit, dat hij zijn hart wel met bezemen *keerde* en *versierde*, doch *ledig liet*. Hij had het dadelijk met den Heiligen Geest moeten laten vullen, want een hart, dat vervuld is met den Heiligen Geest, biedt geen plaats meer aan de booze geesten aan.

Onze vierde raad is om, zoodra men bij het bidden invloeden bespeurt, die aan booze machten doen denken, luide den naam van Christus aan te roepen en zich dadelijk te stellen onder de dekking van het bloed der verzoening. Doe in uw strijd met dergelijke machten dadelijk een beroep op Christus en realiseer u de macht van Zijn bloed. In dit teeken zult gij overwinnen en zonder dit teeken nooit ofte nimmer.

En hiermede hebben wij de voornaamste moeilijkheden bij het bidden besproken. Wij deden dit slechts om te waarschuwen. Een gewaarschuwd man telt voor twee. Een soldaat die weet, dat hij voortdurend door vijanden omringd wordt, zal ook voortdurend op zijn hoede zijn. Weet hij bovendien, dat die vijanden machtig zijn, dan zal hij zorgen zijn volle wapenrusting aan te hebben en zijn krachten niet verspillen aan onnoodige dingen. Hij zal ook alle toegangen, waardoor de vijand zou kunnen binnen komen, zorgvuldig afsluiten.

De gebedsgemeenschap met God is wel een *heerlijke*, maar dan toch ook *teere* en *moeilijke* zaak. Alleen met reine handen mag men naar dit reine grijpen; alleen met gebogen knieën mag zij beoefend worden, alleen in groote teerheid des harten mag zij genoten worden. Zoo alleen kan de gebedsgemeenschap tot grooten zegen zijn. Daarom moeten wij onze harten ook in de rechte gebedsstemming brengen en houden.

Wie water uit een leiding wil verzamelen moet twee dingen doen, hij moet de kraan openen en hij moet een emmer onder de kraan plaatsen.

Wie een zegen des gebeds ontvangen wil, moet ook twee dingen doen, n.l. hij moet ingaan in de tegenwoordigheid Gods en hij moet den zegen Gods vasthouden. Laten wij zorgen aan die beide eischen te voldoen. Laat ons ingaan in het heiligdom om den zegen te ontvangen en laat ons dien zegen opnemen in onze ziel.

Naarmate wij voldoen aan de eischen des gebeds zullen de moeilijkheden minder worden.

Naarmate wij met God zijn vervuld, zal de Satan minder vat op ons hebben.

53.

Het gebed van den zondaar om genade

"En de tollenaar van verre staande, wilde ook zelfs de oogen niet opheffen naar den hemel, maar sloeg op zijn borst, zeggende: 'O, God, wees mij zondaar genadig'" (Luk. 18:13).

Wie ons tot dusver heeft gevolgd bij het behandelen van het leven des gebeds, heeft nu wel voldoende leeren verstaan, wat het gebed is, wat het eischt, wat het *belooft* en wat het *bemoeilijkt*. Wij willen nu enkele afzonderlijke soorten van gebeden behandelen en beginnen daarbij met *het gebed van den zondaar om genade*.

God en.... de zondaar. Is er tusschen hen eigenlijk wel gebeds-contact mogelijk? Kan er eigenlijk wel ooit zulk een innig contact komen als het gebed eischt, tusschen een mensch, die buiten God leeft en God, Die zoo oneindig ver boven den mensch verheven is? Een zondaar is juist iemand, die leeft *zonder* God, *buiten* God, *tegenover* God en hoe kan nu zoo iemand met God in contact komen en bidden?

De Joden uit Jezus' dagen waren er diep van overtuigd, dat een zondaar niet echt bidden kan of — als hij het deed, dat zulk een gebed dan toch niet werd verhoord. *"En wij weten, dat God de zondaars niet hoort, maar zoo iemand godvruchtig is en Zijn wil doet, dien hoort Hij"* (Joh. 9:31) — riep de blindgeborene uit, toen men hem vroeg wat hij van Jezus dacht.

En wat die blindgeborene uitriep was wel de publieke opinie van die dagen. Ook al zou een zondaar bidden, dan zou God dien bidder toch niet hooren.

Een zondaar kan God wel uit de verte iets toeroepen, een zondaar kan zijn levensellende wel uitschreien of uitsnikken, een zondaar kan bij familie of volksrampen wel mederoepen tot God, doch een intieme verhouding tot God, een innig contact met God ontstaat pas na den roep om genade, schuldvergiftenis en aanneming tot kind, om redding van het verderf. Eerst dan wanneer een zondaar een kind van God is geworden, ontstaat de rechte gebedsverhouding. Zoo dachten de Joden weleer en zoo denken vele Christenen ook nu nog.

Ieder zal gevoelen, dat wij hier voor een groote moeilijkheid staan. Wanneer God den zondaar niet hoort, wat geeft dan het roepen om genade en hoe wordt dan een zondaar een kind van God?

Iets waars is er zeer zeker wel in de opinie der Joden van weleer en van vele Christenen van thans. Er is natuurlijk een groot onderscheid tusschen het thuiskomen van een kind bij den Vader en het roepen van een vreemdeling uit de verte evenals er een groot verschil is of Juliana bij de Koningin, haar moeder, binnenkomt dan wel of ik op audiëntie bij de Koningin ga, evenals er ook een groot verschil is tusschen net komen van den zoon van den dokter bij zijn vader en het binnenkomen van een patiënt bij den dokter. Daar is een groot, verschil tusschen een intieme gebedsverhouding, waarbij het kind van God zijn hemelschen Vader in het hart laat zien en ook zelf in des Vaders liefdehart mag blikken — en het neerknielen van den schuldige voor den troon van God. Het is toch bij ons ook heel iets anders of onze kleine bij ons binnen komt, op onze knie komt zitten, de armen om onzen hals slaat en dan even met ons praat, dan wel of er een bedelaar aan de deur staat te wachten om een aalmoes te vragen. Welnu, zoo is het ook geheel anders of een kind van God gebedsgemeenschap met den hemelschen Vader heeft dan wel of een ontdekte zondaar tot Hem roept om genade.

Dat neemt echter niet weg, dat het gebedscontact met God ook voor den zondaar mogelijk is. Zeker, de prinses mag bij de koningin binnen komen en daar als kind verkeerren, doch dat neemt niet weg, dat toch ook de veroordeelde tot haar mag gaan met zijn verzoek om gratie. Zeker, de zoon van den dokter mag anders tot zijn vader gaan en iets van zijn vader vragen dan andere menschen, maar dat neemt dan toch niet weg, dat ook de kranke tot den dokter mag roepen om hulp. Zeker, het kind van God mag binnen gaan in de tegenwoordigheid des Vaders en zich daar *in* en *met* den Vader verlustigen, doch dat neemt toch niet weg, dat ook de zwaar beladen zondaar tot God mag gaan om Hem genade te vragen. De gebedsverhouding moge dan al geheel verschillend zijn, daarom *kan* en *mag* zij dan toch wel bestaan. Al bestaat er tusschen den zondaar en God niet dat

contact als tusschen het kind van God en zijn hemelschen Vader, daarom kan er toch wel een contact komen.

Hoe nu dat gebed om genade voor het eerst in het hart van den zondaar geboren wordt is meestal niet met zekerheid te zeggen. Zulk een gebed wordt natuurlijk niet geboren als het hart niet eerst door den Heiligen Geest is bevrucht.

Paarlen ontstaan — naar sommiger meening — door een zandkorreltje, dat indringt in een oesterschelp en dat daar een heel ernstig lijden veroorzaakt. De vrucht van dat lijden wordt dan een parel.

Volgens anderen ontstaan paarlen echter wanneer een oester zich op het strand of aan de oppervlakte van het water even opent en er dan een lichtstraal in valt. Gaat de oester dan weer naar de diepte terug, dan wordt daar het resultaat van dien lichtstraal een parel.

Zoo ook moet 'n ziel in aanraking komen met 't licht Gods wil er een gebed om genade geboren worden. In een oogenblik — ook al is dit dan maar nog zoo'n klein moment — dat het hart openstond naar den hemel, viel daarin een lichtstraal Gods en zoo werd dat hart toen geraakt. Uit die bevruchting des Geestes wordt straks het gebed om genade geboren.

Evenals de oester, na de bevruchting met het licht, weer naar de donkere diepte terug gaat en de parel daar, in die donkere diepte, rijpt en groeit, zoo zinkt ook een zondaar na de aanraking met het licht Gods vaak weer naar de diepte van het leven terug en daar, in die donkere diepte van het leven en van hen lijden, komt dan het gebed om genade tot rijpheid. Op Gods tijd komt de ziel dan weer uit die diepte omhoog en dan is het oogenblik daar, dat het gebed opstijgt tot God, hetzij als een enkele kreet, hetzij als een diepe zucht, hetzij als een geordende bede.

Voordat er dus uit het hart van een mensch een gebed om genade opstijgt tot God zijn er drie levensmomenten te onderscheiden, **a.** Het hart moet bevrucht worden met het licht Gods, **b.** In de diepte des levens moet die vrucht tot rijpheid komen en, **c.** In het oogenblik der geboorte moet dat gebed naar bulten treden en tot God opstijgen.

Wilt ge een ander beeld voor het ontstaan van het gebed om genade, neem dan dat der *photographie*.

Daar is een donkere plaat in het donker der camera. Daar op moet ons beeld worden afgedrukt.

Hoe gebeurt dat nu?

Een zooveelste van 'n seconde gaat er 'n klepje open en nu komt er 'n lichtstraal, die eerst ons heeft aangeraakt en valt door 't klepje op de gevoelige plaat. Het was maar een ondeelbaar oogenblik, doch het was juist lang genoeg om het werk te doen, dat gedaan moest worden. Het resultaat is echter nog verborgen. De lichtstraal, die ons eerst had aangeraakt, is nu vastgegrepen door die gevoelige plaat en wordt niet meer losgelaten. Zij gaat mee naar de donkere kamer. De aangeraakte plaat wordt daar verder ontwikkeld en eerst dan wordt het beeld zichtbaar en kan ook afgedrukt worden.

Zoo ook wil God Zijn beeld op ons afdrukken. Op het juiste moment laat Hij een eeuwigheidsstraal vallen in onze ziel. Dan gaan wij met die straal naar de donkere kamer van lijden en smart en daar wordt de plaat dan verder ontwikkeld en het beeld afgedrukt. Het gebed van den zondaar om genade is dus het resultaat van Gods licht in onze ziel, van Gode ingrijpen in ons leven.

In het hart van den zondaar moet echter een medewerken, een coöperatie met God zijn, zal dat gebed kunnen geboren worden. De ziel moet de inwerking Gods toelaten, moet geen beletselen in den weg leggen. Straks is het ook aan haar om het gebed der genade te doen geboren worden. De bevruchting der ziel is de daad Gods, doch het uitstorten van het gebed is de taak der ziel.

Wie dat heeft verstaan, heeft ook begrepen, dat het gebed om genade niet het *begin* is Van het leven met God, doch slechts een *overgangsstadium*. Dat gebed sluit den tijd van Gods voorarbeid af en doet de ziel overgaan in de periode van het bewust vragen naar en wachten op God. Daarom behoeft men ook nooit angstig te vragen of zulk een gebed wel zal verhoord worden. Zulk een gebed wordt *natuurlijk* verhoord, *moet* verhoord worden, want het is juist de vrucht van Gods ingrijpen in ons leven. God zal het gebed van den zondaar dan ook aanvaarden omdat Hij het Zelf in dat hart heeft gewerkt. Dat gebed is niets anders dan het naar buiten treden van het heimwee naar God, dat Hij Zelf in het hart

heeft gelegd. Wel is het de vraag of de zondaar het gebed zal opzenden, maar nooit is het de vraag of God dat gebed zal verhooren als het opgezonden wordt.

En waarom zeggen wij nu deze dingen? Is het nu alleen om een soort analyse van zulk een gebed te geven? Is het er ons nu alleen maar om te doen u dat gebed beter te doen begrijpen?

Neen, verre van daar.

Wij zeggen deze dingen om het u goed duidelijk te maken, dat het ook bij u tot zulk een gebed moet komen.

Misschien is er ook in uw hart een lichtstraal of een bliksemstraal Gods gevallen. Het was misschien maar een ondeelbaar oogenblik, dat uw hart openstond naar God en dat het licht Gods er in kon vallen, doch die lichtstraal Gods heeft toch doorgewerkt en ingewerkt op de gevoelige plaat van uw hart. Gij zonkt daarna wel weer naar de diepte terug, maar gij waart toch niet meer dezelfde van vroeger. Op de vorige conferentie misschien of bij het lezen van een Christelijk blad of van Gods Woord, of bij het gepredikte woord Gods zijt gij een oogenblik aan de oppervlakte van uw leven gekomen en in de benauwdheid van uw ziel hebt gij toen gesmacht naar reiner lucht. Toen viel de zonnestraal Gods in uw hart, ging als het ware met u mee naar de diepte. Daar deed zij haar werk en deed een heerlijke vrucht rijpen.

Nu is het oogenblik gekomen, dat die vrucht moet geboren worden, nu is de kreet om genade rijp, om uitgestooten te worden.

Zal nu dat gebed om genade werkelijk geboren worden?

Er zijn zondaars, die de vrucht Gods in hun eigen hart verstikken, zoodat het gebed om genade niet tot de geboorte komt, die het hart niet willen buigen, den mond niet willen openen en het gebed om genade niet willen opzenden.

Dit is echter uiterst gevaarlijk en daarom willen wij er ook ernstig tegen waarschuwen. O, zondaar! wanneer Gods Geest u heeft aangeraakt, ruk u dan niet uit die hand Gods los. Die hand Gods, die u nu aangrijpt is toch heel iets anders dan de hand der gerechtigheid, die éénmaal naar u zal worden uitgestrekt. Die hand Gods is een vaderhand, die u aangrijpt om u van den weg des verderfs terug te houden en u te leiden naar den weg des levens en des lichts, der vreugde en der kracht, der verzoening en der overwinning. O, zondaar!

wanneer Gods mond tot u heeft gesproken, weersta dan dat woord Gods, niet want het is een woord, dat uw redding bedoelt. Spreek dan ook gij het woord, dat u redden zal, het woord van eerlijke schuldbekentenis en de bede om genade. Dat gebed om genade zal uw behoud zijn. O, zondaar! wanneer Gods lichtstraal viel in uw hart, doof dan dat licht niet, blusch het niet uit, stel uw hart in de rechte verhouding tot God en dan zal het gebed geboren worden: *"Ik zal mijn rechter om genade bidden!"*

Er zijn goddelooze vrouwen, die de vrucht van een nieuw leven in zich dragen, doch die niet willen, dat die vrucht tot rijpheid komt en die haar daarom afdrijven en er zijn ook zondaars, die de vrucht van dit gebed om genade in zich dragen, doch die niet willen, dat dat gebed tot de geboorte zal komen en die daarom die vrucht in hun ziel versmoren.

Het één is al even goddeloos als het ander.

Van den tollenaar staat geschreven dat hij van verre stond, dat hij zelfs zijn oogen niet durfde opheffen naar den hemel, dat hij zich ook schuldbewust op de borst sloeg — maar, hij zweeg niet, hij onderdrukte den kreet om genade niet. God had zijn hart geopend en nu opende hij zijn mond en bad: *"O, God! wees mij zondaar genadig"*.

En hij ging naar huis gerechtvaardigd meer dan de Farizeër.

Ga dan heen en doe gij desgelijks.

Wanneer gij nu het gebed der genade bidt, zult gij straks het lied der genade mogen zingen:

"Een zondaar, die Uw voeten kust
 "Een zondaar, een verlost' o, Heer!
 "En nu geen zondaar meer."

54. Het gebed van den Christen om heiliging

"Want dit is de wil Gods: uw heiligmaking" (1 Thess. 4:3).

Hebben wij de vorige maal gesproken over *het gebed van den zondaar om genade*, nu willen wij spreken over *het gebed van den Christen om heiliging*.

Heiligmaking is niet een boodschap voor den zondaar, doch voor het kind van God. De zondaar heeft *rechtvaardigmaking* noodig, doch het kind van God, dat door het geloof gerechtvaardigd *is*, moet nu naar heiligmaking jagen.

Misschien is deze opmerking wel heel naïef, maar toch willen wij haar maken, want er zijn mensen, die om heiligmaking bidden, terwijl zij zich nog niet eens bewust zijn van het kindschap Gods. Zij bidden met heiligen ernst om geheiligd te worden in het gemoed, terwijl zij toch nog uit het oude beginsel leven, terwijl zij nog uit de aarde aardsch en nog niet van den Heere uit den hemel zijn. Alleen een hart, dat gerechtvaardigd is, kan geheiligd worden en het gebed om heiligmaking kan alleen leven in het hart van den mensch, die zich levendig bewust is het eigendom des Heeren te zijn en die juist, op grond daarvan, naar heiligmaking smacht.

Ook al zeide Gods Woord het niet heel pertinent, dan zou ieder kind van God toch gevoelen, dat het de wil van God is, dat het geheiligd werd.

In het machtige Efeze 1 wordt het echter heel duidelijk aangetoond, dat God ons heeft uitverkoren van voor de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde. Dat is het doel onzer verkiezing en ook het doel van al den genade-arbeid Gods aan onze ziel.

Het is bovendien ook het heiligste verlangen van ieder kind van God. Veel meer nog dan dat een kind op zijn vader zou willen gelijken, wil het kind van God den beelde Zijns Zoons gelijkvormig zijn, om in heel zijn wezen iets van den Vader te laten zien. — Daarom zal het ook alles doen, wat het kan, om in heiligmaking te vorderen.

De diepste beteekenis van heiligmaking is *afzondering*, terzijde gesteld worden, met een bepaalde bestemming alleen gezet worden.

Zoo werden de *vaten* in den tabernakel en later ook in den tempel geheiligd tot den dienst des Heeren. Zij mochten niet meer voor het gewone werk en voor de gewone huizen gebruikt worden, doch uitsluitend voor den dienst, waarvoor zij waren afgezonderd.

Zoo werd de *stam van Levi* geheiligd tot het priesterambt. De leden van dien stam moesten geen soldaat of landbouwer worden, doch waren uit al die andere betrekkingen weggehaald, afgezonderd, apart gezet, om nu eenig en alleen als priesters te dienen.

Zoo was ook het *volk van Israël* een geheiligd volk. Het was uit al de andere volken weggehaald en apart gezet om geheel voor den Heere te wezen en Hem te dienen.

Zoo is nu ook ieder *kind van God* geheiligd, omdat het door God afzonderlijk is gezet en een bijzondere bestemming heeft gekregen. *"Gij zijt een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk, opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht"* (1 Petr. 2:9).

Dat is de *passieve* kant der heiligmaking en daarin behoeft de geheiligde niets zelf te doen doch alleen maar God te laten werken en zich afzonderlijk te laten zetten. Hij *heiligt* zich niet, doch hij *wordt geheiligd*, hij gaat niet afzonderlijk *staan*, doch hij wordt afzonderlijk *gezet*.

De heiligmaking heeft echter ook een *actieve* zijde. De dingen, die door God moeten worden gebruikt, moeten rein zijn en rein gehouden worden.

Omdat de vaten in den tempel voor den dienst des Heeren moesten worden gebruikt, moesten ze ook rein zijn en rein gehouden worden — veel reiner en zuiverder dan andere vaten, die voor den gewonen dienst in huis waren bestemd.

Omdat de Levieten afgezonderd waren tot den priesterdienst, moesten zij ook veel reiner leven dan anderen.

Omdat Israël een geheiligd volk was, stelde God aan dat volk ook bepaalde eischen.

Omdat het kind van God is afgezonderd van de wereld, daarom moet het ook een rein leven leiden.

Mag een werkmans wel met een bezoedeld kleed naar het land of de fabriek gaan, de priester moest zich telkens reinigen en van kleeven verwisselen, omdat hij in den dienst van God was.

God is echter met een *uiterlijke* reinheid niet tevreden, maar Hij eischt ook *innerlijke* reiniging en toewijding. Hij wil niet alleen, dat Zijn kinderen zich onthouden van zondige *daden*, doch Hij eischt ook een *gemoed*, dat niet door zondige *gedachten* en *begeerten* wordt bezoedeld.

Dat is de heiligmaking, waarop hier wordt gezinspeeld. *"Dit is de wil van God: uw heiligmaking"*.

Aan deze heiligmaking is dus zoowel een actieve als een passieve kant, de mensch moet zich *heiligen* en de mensch moet *geheiligd worden*, de mensch moet zich heiligen, omdat hij door God geheiligd is, de mensch moet een afzonderlijk leven leiden, omdat hij door God afzonderlijk gezet is.

Bij de heiligmaking doet God dus iets en moet ook de mensch iets doen.

Nu is er ook tweeërlei gebed om heiligmaking.

De Christen kan voor God neerknielen en dan smeeken: *"O, God! heilig mij, dat ik als Gij, in hart en wandel heilig zij"*.

En de Christen kan ook voor God neerknielen en vragen: *"O, heil'ge God! ik moet heilig zijn als Gij, geef mij nu kracht en genade om alles te doen en alles te laten, wat noodig is om dat doel te bereiken"*.

Ik geloof niet, dat het kind van God behoeft te kiezen tusschen één van deze twee gebeden, doch dat het beide gebeden tot God moet opzenden, dat het zoowel moet vragen om door God geheiligd te worden, als ook om kracht en genade moet bidden, zichzelf te reinigen en te heiligen.

Het geheiligd worden moet van God uitgaan.

Het zich heiligen is een daad van den mensch.

Ieder zal gevoelen, welk een groote beteekenis in deze heiligmaking het gebed heeft. Tot heiligmaking is goddelijke kracht noodig en die ontvangen wij alleen op het gebed. Zonder gebed komen wij er nooit.

Zulk een gebed om heiligmaking geeft aan den éénen kant wonderbare *kracht*, doch legt aan den anderen kant ook groote *verplichtingen* op, evenals aan de verhooring van dat gebed bepaalde *voorwaarden* zijn verbonden.

Zoo menig gebed om heiligmaking is gedoemd om een onverhoord gebed te blijven, omdat het niet aan Gods *voorwaarden* voldoet en omdat men niet bereid is om aan de door God gestelde verplichtingen te voldoen.

De voornaamste voorwaarden Gods zijn de navolgende:

a. *Met Christus gestorven zijn of althans met Christus willen sterven.* Alleen op het graf van den ouden mensch kan de nieuwe mensch groeien, alleen als het oude leven gestorven is, kan het nieuwe uitbotten. Daarom eischt Christus als eerste voorwaarde tot heiligmaking het zich onvoorwaardelijk in den dood geven met Hem. Eerst dan, als wij kunnen zeggen: *"Het oude is voorbijgegaan"* — kunnen wij daarop laten volgen: *"Zie, het is alles nieuw geworden"*.

b. De tweede voorwaarde tot heiliging is: *"Het loslaten van alle zonden, die ons door God als zonden geopenbaard worden"*.

Vele Christenen willen enkel van schuldvergifenis leven. Telkens vallen zij weer in zonde en dan gaan zij weer tot God om Hem om vergiffenis te vragen en nu meenen zij, dat zulks nu maar moet doorgaan tot aan hun jongstenen snik.

Men gevoelt wel, dat er bij zulke Christenen heel weinig van heiligmaking komt en dat er van een groeien van het nieuwe leven geen sprake is. Zij komen nooit verder dan tot schuldvergifenis. Dat komt omdat bij hen wel een *belijden* van schuld, doch niet een *loslaten* van zonden is. De gevolgen der zonde worden aan God geklaagd, doch de zonden zelve worden krampachtig vastgehouden, hoe de Heilige Geest ze hun ook als zonde doet kennen. God eischt echter ook een *loslaten*, een *uitleveren*, een *afstand doen* van de zonden, een *uittrekken* van het oog, een *afkappen* van de hand, een loslaten om *losgelaten* te kunnen worden en als het daar niet toe komt, dan komt het ook nooit tot heiligmaking.

Wanneer ik aan God belijd, dat ik in mijn winkel met valsche maten gemeten en met valsche gewichten gewogen heb en ik vraag dan om vergiffenis, dan zal God mij die vergiffenis ook niet onthouden, doch dan eischt God ook van mij, dat ik — opstaande van mijn knieën, dadelijk naar mijn winkel zal gaan om die valsche maten en gewichten daar uit weg te doen en door goede te vervangen.

Wanneer ik belijd, dat ik in mijn huiselijk — en huwelijksleven gezondigd heb, dan wil God mij ook die zonde, hoe groot ook — genadiglijk vergeven, maar dan eischt Hij ook, dat ik opstaande van mijn knieën — met die zonde in hart en huis zal breken. Wanneer God mij laat zien, dat ik door mijn kleeding tot een aanstoot voor anderen ben en niet leef waardig de roeping, waarmede ik geroepen ben, dan wil God de zonde, die ik Hem belijd, ook vergeven, doch dan eischt Hij ook van mij, dat ik naar mijn garderobe ga en daar verandering in mijn kleeding breng.

God eischt niet alleen een *belijden*, doch ook een *loslaten*, een *uitleveren* van de zonden en Hij eischt, dat zulks ook *terstond* gebeuren zal.

Hier is de heiligmaking zeer zeker heel actief, hier moet iets gedaan, geofferd worden en als dat niet gebeurt, dan vorderen wij niet in de heiligmaking.

c. Met Christus sterven, de zonden loslaten en dan ook absoluut gehoorzamen.

Wie geheilgd wil worden, moet vooral absolute gehoorzaamheid leeren. Wanneer men maar telkens aan God vraagt om den weg der heiligmaking te wijzen en men gaat dien weg dan niet, wanneer Gods Geest hem wijst, dan houdt de Heilige Geest tenslotte op met antwoorden, dan geeft Hij geen aanwijzingen mee, dan komt weer de koperen hemel en het onverhoorde gebed. Men gevoelt, dat er een nauw verband is tusschen *hooren* en *gehoorzamen*. Beide woorden zijn uit hetzelfde grondwoord opgebouwd. *Hooren* moet leiden tot *gehoorzamen*. Maar, ook het omgekeerde is waar; als men niet wil *gehoorzamen*, dan zal men tenslotte ook niet meer *hooren*. Wie geheilgd wil worden, moet niet alleen bidden om aanwijzingen, maar hij moet die aanwijzingen ook opvolgen en als hij dat niet doet, dan antwoordt de Heere ook niet meer op zijn gebed.

d. En dan wil ik nog een voorwaarde noemen, n.l.: men moet geheilgd willen worden uil het juiste beginsel en met het Juiste doel.

Sommige menschen willen gaarne geheilgd worden, doch zij willen dat dan om daardoor van den strijd met de zonden te worden verlost. De diepste oorzaak van dat gebed is hier dus eigenlijk *eigenbelang* — *egoïsme*.

Anderen willen geheilgd worden om daardoor een hogere sport op den geestelijken ladder te kunnen bereiken, om een beter arbeider in Gods Koninkrijk te zijn, om meer vrucht te kunnen voortbrengen. Ook dat is nog niet het, rechte beginsel. Niet *wij* moeten door onze heiligmaking meerdere eer ontvangen, doch *God* moet er meer door geëerd worden, want wij zijn immers geheilgd, ter zijde gezet voor Hem, wij dienen immers Hem. *Zijn* grootheid moet het doel van heel ons leven zijn en wanneer het dat niet is, dan zijn wij ongeheiligde vaten en wanneer dat niet ons begeeren is, dan is het een onzuiver begeeren.

Wij zien dus, dat het gebed om heiligmaking eischen stelt om verhoord te kunnen worden en wanneer aan die eischen niet wordt voldaan, zal dat gebed ook niet worden verhoord.

Voldoet het aan die eischen echter *wel*, dan doet God niets liever dan dat gebed verhooren, want dit is de wil Gods n.l. onze heiligmaking. Dan doet God wat Hij moet doen en wat niet door ons gedaan kan worden en dan geeft Hij ons kracht om ook te doen, wat *wij* moeten doen en wat door niemand anders dan door ons kan gedaan worden. Zoo komt dan de heiligmaking van ons leven tot stand.

Heiligmaking moet niet alleen *geschonken*, maar ook *verworven* worden, is niet alleen een *daad Gods*, maar ook een *daad des menschen*; daarom moet er niet alleen om *gebeden*, doch óók met inspanning voor *gestreden*, *geworsteld* en *gewaakt* worden.

Een geheilgd leven brengt dan aan het kind van God een ongekende zaligheid, maar men vergeet daaronder toch nooit, dat een geheilgd leven een *priesterleven* en dus een *offerleven* is. Menschen, die tegen het offer opzien, moeten dan ook maar niet jagen naar

heiligmaking want zij zullen ervaren, dat een geheiligd leven één en al offer is en dat niemand zonder strijd en zonder zelfverloochening den Heiland kan volgen en dienen.

Een geheiligd leven is een *lamsleven*, dat slechts heerlijk kan worden in het sterven en in het *geofferd* worden. Voor werken deugt een lam niet, ook niet voor pronk, doch alleen om geslacht en geofferd te worden.

Zoo ook wordt een geheiligd leven het heerlijkst als het geofferd wordt, als het sterft voor anderen. God zal op ons gebed ons leven heiligen als Hij ons bereid weet om geofferd te worden, om voor anderen te leven, om voor, anderen iets te zijn. Al wat de Heere ons geeft, moet beschikbaar gesteld worden voor anderen.

Willen wij dat? Dan mogen wij bidden om heiligmaking, dan wordt Gods wil in ons volbracht, want dit is de wil Gods n.l. onze heiligmaking. Dan wordt ons leven ook een vruchtbaar leven, dan komt God in ons tot Zijn recht, dan komen wij op onze plaats en dan wordt de wereld door ons gezegend.

55.

Het gebed van den arbeider om kracht

"Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht" (2 Kor. 12:9).

Wij hebben nu gesproken over *het gebed van den zondaar om genade*, en van *het kind van God om heiliging des levens*, wij willen nu spreken over *het gebed van den arbeider om kracht*.

Met deze arbeiders bedoelen wij niet alleen de officieele voorgangers in onze openbare godsdienstoefeningen, doch allen, die in eenig opzicht aan den opbouw van het Koninkrijk Gods medewerken. Zij kunnen hun werk op tweeërlei manier doen en hun kracht daartoe uit tweeërlei bron putten.

Zij kunnen hun werk doen naar het licht, dat zij hebben ontvangen en puttende uit hun eigen kracht, of zij kunnen als het ware met een schoon blad papier voor God gaan staan, opdat God daarop Zijn boodschap schrijve en zij dan in de kracht Gods die boodschap brengen aan de menschen.

De eerste manier is helaas de meest algemeene. Vele arbeiders meenen, dat zij voorbereid zijn om zelf het Woord van God te bestudeeren, zelf te bepalen over welk onderwerp zij spreken zullen en dan zelf hun boodschap samen te stellen. Daar hebben zij immers voor gestudeerd en daartoe zijn zij immers gevormd.

Het einde van zulke arbeiders is meestal, dat zij uitgeput raken, dat zij het gevoel krijgen een ledige citroen te zijn, die door den arbeid van jaren geheel en al is uitgeknepen en uitgeperst. Zij worden dan meestal moedeloos, omdat zij toch maar moeten blijven geven, terwijl zij eigenlijk niets meer te geven hebben.

Als God het niet verhoedt, dan loopt het met zulke arbeiders zeker mis. Zij geven zich leeg en als zij dan nog meer moeten geven, dan gaan ze bankroet. Het gevolg is, dat daar geen blijmoedig dienen van den Heere en ook geen vruchtbare arbeid kan worden verwacht.

God roept Zijn arbeiders echter niet tot zulk een dienst.

Wanneer een landbouwer zijn knecht naar het land zendt om te zaaien, dan moet niet de knecht, doch de baas voor het zaad zorgen.

Wanneer een koning zijn adjudant uitzendt, dan wordt de uit te voeren opdracht door den koning zelf bepaald. De arbeider en de adjudant zorgen alleen maar, dat het hun toevertrouwde op zijn plaats komt. Zij zijn slechts de overbrengers van hetgeen hun toevertrouwd is.

Zoo is het nu ook met de arbeiders in het Koninkrijk Gods. Zij behoeven niet zelf voor hun boodschap te zorgen en zij zijn ook niet voor de uitwerking van die boodschap aansprakelijk, doch zij hebben slechts te zorgen, dat de boodschap Gods op haar plaats komt.

Ook voor het overbrengen van die boodschap zijn zij niet eens op eigen kracht aangewezen, doch zij *mogen* en *moeten* hun taak volbrengen in de kracht Gods. Zij behoeven zichzelve absoluut niet uit putten, doch zij mogen uit de volheid Gods net zooveel kracht gebruiken als zij tot het volbrengen van hun taak noodig hebben. De dienst, dien zij verrichten, is de dienst Gods en alles wat zij voor dien dienst noodig hebben, mogen zij uit Gods krachtbronnen putten. Zij behoeven zichzelve niet leeg te geven, doch zij *mogen* — of, sterker nog, — zij *moeten* in de kracht Gods arbeiden.

De arbeider, die staat in zijn eigen kracht en die bereid is geheel die eigen kracht voor den Heiland te gebruiken en geheel op te teren in den dienst van zijn Meester, behoeft er niet op te rekenen, dat zijn leven een vruchtbaar leven zal zijn. Hij brengt onheiligh vuur op het altaar en dat onheiligh vuur is zijn eigen kracht.

Zulk onheiligh vuur duldt God niet. Niet alleen dat de arbeider zich uitput, doch God trekt zich terug uit het leven van zulk een Jehu, die voortjaagt en voortdrijft in eigen kracht. Heel vaak is de arbeider zelf de oorzaak, dat God hem niet zegenen kan. Hij brengt wel een woord Gods, doch hij brengt het in eigen kracht: hij verwacht den zegen van zijn eigen wijze van doen, van den vorm, dien hij aan de boodschap gegeven heeft, van de welsprekendheid, waarmede hij de boodschap brengt en van het vuur waarmede hij optreedt. In zulke gevallen verwacht men het eigenlijk niet van den Heere, doch het is de

hooge majesteit van het eigen ik, waarvan men de hulp verwacht. Zoo voortgaande worden zulke arbeiders dan ook met absolute onvruchtbaarheid geslagen.

Dat wil God echter verhoeden en daarvoor is geen andere, althans geen betere weg dan de kracht van zulke arbeiders te breken, hen klein te maken, hen in hun werk te laten vastloopen. Het is wel een *pijnlijke*, doch het is een *heilzame* weg.

Zie het maar eens bij Paulus. God had hem—den krachtman—geroepen tot een groote en grootsche taak en Paulus had er zich aan gegeven met al de energie van zijn sterke persoonlijkheid. Hij zou werken voor den Heere, totdat hij er desnoods bij neer zou vallen en hij dacht werkelijk, dat dit een hoog standpunt was, dat hij innam. Was dat niet de absoluutheid der overgave, die durfde bidden om het vuur van den hemel teneinde hem in zijn offerleven te verteren, was dat niet een bewijs van de grootheid van zijn liefde voor den Heere? Hij wilde opbranden als een kaars, wanneer hij dan ook maar als een kaars mocht verlichten. Hij wilde zelf opgelost worden, wanneer hij dan de wereld maar met het zout van zijn leven mocht zouten. Hij wilde sterven voor den Heere, wanneer dan maar zijn broeders naar het vleesch tot het geloof mochten komen. Ja, hij wenschte zelfs verbannen te zijn van Christus als hij daarmede anderen tot Christus zou kunnen brengen. Was dat niet een recht Apostolische houding tegenover den Heere?

Neen, dat was het niet. Integendeel, dat standpunt was zóó laag, dat God er hem niet op zou kunnen zegenen, want wanneer die ijveraar op dien weg een grooten zegen had verkregen, dan was het vleesch gaan roemen tegen hetgeen des Geestes was en dan zou het al heel gauw wezen: *"Is dat niet 't Babel, dat ik door mijn ijver heb gebouwd"*.

Wat deed God nu met dien ijveraar? Zou Hij Paulus maar aan zijn lot overlaten, maar toestaan, dat hij zich overwerkte?

Neen, dat deed God niet, maar God deed heel wat beters en nuttigers. Hij gaf dien Apostel zulk een scherp doorn in het vleesch, dat hij ineenkromp van de pijn. Misschien deed dat hem wel naar boven zien en weenend uitroepen: "O, God! hoe kunt Gij nu zoo iets doen, het zal mij heel en al ongeschikt maken voor den arbeid en dan zal het groote werk er onder lijden".

Toen God niet dadelijk den doorn wegnam, wierp Paulus zich tot driemaal toe in ontzettende gebedsworsteling voor God neer. Hij wilde tot eiken prijs van dien stekenden doorn worden verlost en daar smeekte hij dan ook om met al de kracht, die in hem was, met al den aandrang van zijn toegewijd hart. Toch verhoorde God dat gebed niet, althans niet in dien zin, dien Paulus bedoelde. De stekende doorn bleef, doch God fluisterde Zijn heilsgezant toe, dat Zijne genade genoeg zou zijn. Paulus moest maar stil doorgaan, doch hij moest niet langer uit eigen kracht, doch uit Gods kracht gaan leven en werken.

Paulus zal eerst wel verwonderd geweest zijn, doch, toen hij de boodschap Gods goed begrepen had, kreeg hij een welbehagen in zwakheden, omdat hij gevoelde, dat dan de kracht Gods het best in hem wonen kon. Daarom kon hij toen zeggen: *"Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in nooden, in vervolgingen, in benauwdheden om Christus' wil, want als ik zwak ben, dan ben ik machtig"* (2 Kor. 12:10). De gebroken Paulus kon door zijn Heiland sterk gemaakt worden. Ledigheid is de groote eisch om door Christus te worden gevuld.

De groote fout van zooveler leven is juist, dat zij niet zwak, niet ledig genoeg zijn. Velen willen, dat Christus hun kracht een beetje doet toenemen, desnoods doet verdubbelen, maar dan is het toch nog altijd hun kracht. Dat doet Christus echter niet. Hij wil alleen maar *ledige* vaten gebruiken tot Zijn dienst; voor de vulling zal Hij dan wel zelf zorgen. Hij wil, dat Zijn werk ook in Zijn kracht zal worden gedaan. De groote eisch voor een dienaar des Heeren is niet om *sterk* te zijn, doch om *ledig* en *zwak* te vlezen. Een arbeider des Heeren behoeft zichzelf niet ledig te geven, hij is ook zelf niet aansprakelijk voor de boodschap en voor de kracht om die boodschap te brengen. Hij is alleen maar de overbrenger van die boodschap, hij is alleen maar het kanaal, waardoor die boodschap gaat. Hij is niets dan instrument. Hij moet een welgevallen hebben in zijn zwakheid, omdat hij eerst dan gevoelt, dat zoo de kracht Gods het best in hem openbaar wordt.

Waar de bede in het hart leeft om waarlijk niets voor God te worden, daar kan de kracht Gods openbaar worden, omdat daar de eigen kracht gebroken is. Zulke menschen hebben ook een welbehagen in hun zwakheden, omdat hun zwakheden een gelegenheid voor den Heiland is om hen te sterken, hun leegheid den Heiland een kans geeft om hen te vullen.

Zulke mensen worden geen holle en leege vaten gelijk, omdat zij hun eigen kracht hebben uitgeput, doch zij worden als springende fonteynen, die zelf wel geen water, hebben, maar die kanalen zijn geworden van den zegen Gods.

Het gebed van den arbeider om kracht is dus eigenlijk een gebed om eigen verbreking en ontleding, is dus eigenlijk een gebed om het geheim te mogen leeren verstaan, om te leven uit de volheid Gods. Waar dat ernstig gevraagd wordt, daar is de Heiland volkomen bereid om het te geven en om Zijn dienstknechten niet te maken tot sterke mannen, die veel kracht bezitten, doch tot kanalen van Zijn kracht.

Heer! verbreek mij nu;
Maak m' een vat voor U;
Opdat 'k in volle afhankelijkheid;
Niets dan Uw eer verbreid.

56. Het gemeenschappelijk gebed

"Wederom zeg Ik u, indien daar twee van u samenstemmen op de aarde over eenige zaak die zij zouden mogen begeeren, dat die hun zal geschieden van Mijnen Vader, Die in de hemelen is" (Matth. 18:19).

Heden willen wij eens spreken over het gemeenschappelijk bidden, omdat daaromtrent nog de allergrootste onkunde heerscht.

Wij willen stilstaan bij:

- a. *het openbaar gebed op zichzelf;*
- b. *den openbaren bidder;*
- c. *den inhoud van het openbaar gebed;*
- d. *den zegen van het openbaar gebed.*

Men spreekt tegenwoordig heel veel over de *psyche der massa*, omdat men heeft ontdekt, dat deze geheel iets anders is dan de som van de psyche van al die mensen afzonderlijk. Wanneer vele mensen in elkanders nabijheid en onder elkanders invloed komen, dan ontstaat een nieuwe éénheid. Menschen, die niemand en niets kwaad zullen doen zoolang zij zelf boos zijn over hun denken en handelen, kunnen soms tot de allerwreedste dingen komen wanneer zij te hoop loopen en onder elkanders invloed geraken. Daarom ziet men bij volksoploopen in dagen van revolutie soms de onbegrijpelijkste dingen gebeuren. Zoodra de massa te hoop loopt ontstaat er een nieuwe éénheid en die nieuwe éénheid heeft een eigen ziel, die absoluut niet verklaard kan worden uit de zielen der enkelingen. Die nieuwe, ziel wordt de psyche der massa genoemd, en de geleerden geven zich tegenwoordig veel moeite om die te bestudeeren.

Het komt ons voor, dat wij ook in onze bidstonden kunnen spreken van een psyche der massa. Wanneer vele kinderen Gods te zamen komen tot gebed, dan krijgt zulk een vergadering als het ware een nieuwe ziel, die zich vaak heel anders openbaart dan ieder afzonderlijk zou doen. Deze ziel der massa bidt in een openbaren bidstond en reeds daaruit bemerkt men dadelijk, dat het gebed op zulk een bidstond ook een geheel ander karakter draagt en ook moet dragen, dan het persoonlijk gebed in de binnenkamer. In een bidstond bidden niet broeder A en B als twee afzonderlijke éénheden, doch ieder, die in een bidstond tegenwoordig is en hardop dan wel zachtjes bidt, is een deel van de ziel der massa. Daarom komen die gebeden ook voor rekening van het geheel.

Zulk 'n nieuwe éénheid ontwikkelt oneindig veel meer kracht dan ieder mensch afzonderlijk zou kunnen doen. Daar heeft een onderlinge inwerking op elkander, een wisselwerking, plaats. Iedere aanwezige oefent invloed uit op het geheel en ondergaat ook weer den invloed van het geheel. Het kan dan ook voorkomen, dat op een bidstond menschen aanwezig zijn, die geen mond opendoen en die toch, voor het welslagen van dien bidstond van de allergrootste beteekenis zijn, zoowel ten goede als ten kwade.

Reeds dit is van zulk een groote beteekenis op een bidstond, dat men zich *in elkanders geestelijk leven kan inleven*. In het persoonlijk gebed leeft men alleen bij de ervaring van het persoonlijke leven, doch op een bidstond leeft men bij de ervaring van elkander; bij het persoonlijk gebed ziet men alleen in het eigen hart, doch bij het gemeenschappelijk gebed ziet men ook in elkanders hart; bij het persoonlijk gebed ondergaat men alleen den invloed van het eigen worstelen met God, doch bij een gemeenschappelijk gebed ondergaat men den invloed van de gemeenschappelijke worsteling. Daar heeft een eigenaardige wisselwerking op elkander plaats en niemand blijft daarin geheel passief.

Het gaat er ongeveer mee als met een *compagnonschap* in den handel. Wanneer de ééne koopman zijn schatten voegt bij die van den ander, dan ontstaan nieuwe mogelijkheden en samen kunnen zij dingen doen, die zij alleen nooit zouden kunnen tot stand brengen. Er ontstaat een nieuw *kunnen* en ook een nieuw *durven*. Men geniet van elkanders inzicht en van elkanders ervaring en daardoor is de handel van zulk een compagnonschap heel iets anders dan twee maal de handel van ieder afzonderlijk.

Welnu, iets dergelijks heeft ook in het gebed plaats. Zoodra Gods kinderen te zamen komen tot gebed gaat er een invloed uit van den één op den ander, komt er een verruiming

van inzicht, een verrijking van innerlijk aanvoelen en vergroting van geestelijke ervaring. Men is niet langer alleen aangewezen op de schatten van het eigen hart, doch men mag uit elkanders hart putten naar men van noode heeft.

Men geniet op een bidstond niet alleen van elkanders zieleërvaring, doch men *houdt elkander ook vast*, men is elkander tot steun en hulp. Bidt men *alleen*, dan wordt men zoo gemakkelijk afgeleid, dan kan men zich zoo moeilijk op het gebed concentreeren, bidt men echter met anderen mee, dan moet men zijn gedachten op dat gebed van anderen concentreeren, men moet luisteren naar hetgeen anderen zeggen, men moet dat door het eigen hart laten henegaan, op het eigen hart laten inwerken, men moet het geestelijk ondersteunen en dat alles eischt van de ziel zulk een activiteit, dat er weinig kans is om af te dwalen, dat men weinig gevaar loopt om verstrooid te zijn. De één houdt den ander innerlijk vast en daardoor wordt een biddende kring een sterke eenheid.

En dat niet alleen, doch men *vuurt elkander ook aan*.

Het gaat met bidders zoo vaak als met gloeiende kolen. Wanneer men hier en daar en ginds zulk een kool neerlegt, dan is het gevaar groot, dat het gloeien zal ophouden en de kolen zullen uitdooven. Legt men ze echter naast elkander, dan ontvlammen zij tot hooger gloed en dan houdt de één den ander brandende, dan steekt de één den ander aan.

Zoo gaat 't nu ook met de bidders. Ieder moet soms klagen over matheid en verkoeling en als men dan alleen staat, komt er van bidden niet veel terecht. Komt men dan echter in een bidstond te zamen, dan zet het ééne hart vaak het andere in vlam en dan komt er een weldadige gloed over allen. Er gaat een wederkeerige verwarming uit op de harten, die in een gemeenschappelijken bidstond het aangezicht des Heeren zoeken. Daarom is het openbaar, gemeenschappelijk gebed der kinderen Gods zooveel krachtiger dan dat van de kinderen Gods afzonderlijk. Men *opent het hart voor elkander*, men *wordt geholpen door elkanders zieleërvaringen*, men *houdt elkander in het bidden innerlijk vast*, men *heeft niet zooveel last van verstrooidheid* en men *vuurt elkander aan*.

Nu moet men daaruit niet afleiden, dat het dan maar beter zou zijn om het *persoonlijk gebed af* te schaffen en dat te vervangen door het gemeenschappelijke, want zulks zou een dwaasheid wezen, omdat het *openbaar* gebed geheel iets anders bedoelt dan het *persoonlijke*.

Dat blijkt ook wel uit de geheel andere *positie*, die een bidder inneemt als hij in zijn binnenkamer voor God ligt geknield, dan wel als medebidder meebidt in het gemeenschappelijk gebed.

In een bidstond is iedere bidder een *priester*, die altaardiensten verricht. Bidden op een bidstond is priesterdiensten verrichten. Men is dan niet een vrij persoon, die met zijn tijd mag doen wat hem belieft, doch men is in dienst en men heeft zich dan ook naar den dienst te regelen.

Nu moest een priester in Israël — zooals wij bij de voorbereiding tot het gebed reeds zagen — alvorens hij naar het altaar mocht gaan om altaardiensten te verrichten, eerst naar het koperen waschvat gaan om zich en zijn offer te reinigen. Deed hij dat niet, dan stond hij straks onrein voor het altaar en dan kon God zijn offer niet aannemen, ja, dan haalde hij zelfs een vloek over zich en zijn volk.

Zoo is het nu ook met de priesters op een bidstond. Ook zij moeten eerst voorbereid worden om het altaar te kunnen bedienen, ook zij moeten eerst innerlijk gereinigd worden. Worden zij dat niet, dan is heel de bidstond vergeefs, ja, dan kon hij wel eens een oordeel over ons brengen.

Stel, ik heb een zonde begaan en nu heeft de Heilige Geest die zonde aan mij ontdekt. Ik voel haar branden op mijn geweten. Nu zal het vanavond of morgen bidstond zijn. Wat moet ik nu doen? Hopen, dat God mij op dien bidstond zoo zal zegenen, dat ik mij van de vergiffenis van die zonde bewust word?

Neen, dat moet ik zeer zeker niet doen. Het is mijn plicht — mijn heilige plicht — om deze zaak vóór den bidstond met God in het reine te brengen en eerst als mijn hart gezuiverd is van die zonde en ik de verzekering van die schuldvergiftenis heb ontvangen, mag ik naar den bidstond gaan om daar altaar- en priesterdienst te verrichten.

Stel, ik leef in onmin met mijn naaste omdat ik hem niet wil vergeven, wat hij mij misdeed of omdat ik hem niet om vergiffenis wil vragen voor hetgeen ik hem aandeed —

moet ik dan naar den bidstond gaan om daar deze zaak voor God neer te leggen of moet ik dan maar hopen, dat het door den bidstond dan wel in orde zal komen?

Neen, dat moet ik niet. Voordat ik naar den bidstond mag gaan, moet ik eerst naar dien persoon gaan om te trachten het tusschen hem en mij in orde te maken. Dat behoort tot de *voorbereiding* voor den bidstond, dat is het gaan naar het koperen waschvat der reiniging en daarvan zal heel, heel veel voor het welslagen van den bidstond afhangen. Ik ben daar op dien bidstond, niet een *zieleworstelaar*, die om vervulling van eigen nooden komt vragen, doch ik ben de *priester*, die daar altaardiensten komt verrichten.

Wanneer ik een dienstdoende priester ben, dan moet ik ook met de andere priesters rekenen. Ik ben niet het *geheel*, doch slechts een *deel* van het geheel en ik moet er voor zorgen, dat heel die bidstond een harmonisch geheel wordt. Ik mag dus ook in mijn bidden anderen niet bedroeven of kwetsen of ont moedigen of den tijd ontrooven, doch bij alles wat ik doe, heb ik met het geheel te rekenen. De God der orde, de God der waarheid en de God der liefde zal mijn altaardiensten beoordeelen en van dat oordeel zal het afhangen of die bidstond gezegend zal worden of niet.

Het is, in de derde plaats, ook van belang om eens op den *inhoud* van het openbaar gebed te letten, want dat is lang geen onverschillige zaak.

Men mag op een bidstond *niet om alles* bidden, Daar zijn vele dingen, die wel goed zijn en die ook wel in het gebed voor God mogen worden neergelegd, doch die men liever moet bewaren voor de binnenkamer. Men moet nooit vergeten met welk doel men samen komt.

Wij moeten ons met iederen bidstond een doel voor oogen stellen en er in heel dat samenzijn naar streven om dat doel te bereiken of althans te benaderen.

Houdt men een bidstond om voor het *herstel van een kranke* te bidden, dan moet dat ook het groote hoofdthema van ons bidden zijn. Ik zeg niet, dat men dan om niets anders mag vragen, doch die andere dingen moeten bijzaken blijven.

Bidt men om een *opwekking*, dan mag men zeker ook wel om andere dingen bidden, doch het gebed om een opwekking blijve dan toch het groote centraalpunt van ons gebed.

Bidt men om *verdieping van geestelijk leven*, dan moet men zijn bidden daarop ook concentreeren. Laat men zich toch trachten in te leven in het doel van bepaalde bidstonden. Is er een bepaald doel, dan moeten alle bidders ook trachten om dat doel in het oog te vatten en in het oog te houden.

Heel vaak is er echter geen bepaald doel aangegeven. Onze wekelijksche bidstonden hebben een meer *algemeen karakter*. Zij, die op zulk een bidstond komen, worden geacht kinderen Gods te zijn, die samenkomen om den groei van hun eigen, geestelijk leven en den opbouw van het koninkrijk Gods biddend voor God neer te leggen. Juist omdat dit doel algemeener is, is men ook niet zoo beperkt in zijn bidden. Wie bidden wil voor den groei van eigen, geestelijk leven, die mag voor God ook alles neerleggen wat dien groei zou kunnen *bevorderen* of *verhinderen*. Bij zulk een gelegenheid bidt men dan niet om vergiffenis van schuld, om aanneming tot kind Gods, doch wij bidden dan om de heiliging van hart, om de overwinning over de zonde, om de volmaking van onze overgave aan God, om de toeneming in geloof en liefde, om een reinen levenswandel, om een geest des gebeds en om een krachtigen opbloei van het geestelijk leven.

Heeft men eigen geestelijke nooden voor God neergelegd, dan behoeft men daarbij niet te blijven staan, dan *mag*, dan *moet* men ook bidden voor die van eigen kring, van kerk en staat, van heel het Koninkrijk Gods, dan *mag*, dan *moet* men ook bidden voor de arbeiders in het Koninkrijk Gods, voor de verschillende takken van arbeid, voor de redding van zielen, om het wegnemen van volkszonden en volksrampen. Waarlijk, het zal den bidder, wiens oogen open zijn voor den nood van zijn tijd, niet aan stof tot gebed ontbreken.

Men zorg er echter voor, dat men niet *vaag* bidt. Het is niet genoeg, dat de *bidder* weet voor wien en wat hij bidt, doch de *medebidder* moet het ook weten, want anders kan hij niet medebidden. Daarom bidde men duidelijk zoodat allen weten, waarover men het heeft, opdat van zulk samenbidden ook kracht kan uitgaan.

Ik zeg daarmee niet, dat alle dingen in het gebed maar bruut bij hun naam moeten worden genoemd, want ik geloof juist, dat dit niet moet gebeuren. "Voor God geen geheimen" — zegt men weleens, doch ieder zal gevoelen, dat dit niet het openbaar, maar

het gebed in de binnenkamer geldt. Bidders worden langzamerhand mensen van adel en die weten wel, wat zij zeggen en zwijgen moeten. Onze taal des gebeds behoeft niet *mooi* en *gepolijst* te zijn, doch zij moet toch wel *gekuischt* wezen. Daar is een beschaving, die niets te maken heeft met onze maatschappelijke positie of wetenschappelijke vorming, doch die geleerd wordt door en in de gemeenschap met God. Die beschaving zal ook tot uiting komen in het gemeenschappelijke gebed. Men zij dus eenvoudig, duidelijk en gekuischt in zijn taal, men bepale zich bij het onderwerp, waarvoor men wil bidden, men rekene met den aard en het doel van den bidstond en men rekene ook met de medebidders.

Ik som nu al deze dingen niet op om de eenvoudige harten kleinmoedig te maken alsof niemand zou mogen bidden alvorens hij aan al deze voorwaarden voldeed, doch ik zeg het alleen om een zekeren leiddraad te geven voor het openbaar gebed en om te helpen in den rechten *geest* en in den rechten *toon* te bidden.

Wij willen hier afbreken om in een volgend hoofdstuk bij den zegen van het gemeenschappelijk gebed stil te staan.

57.

De zegen van het gemeenschappelijk gebed

"Wederom zeg Ik ulieden, indien daar twee van u samenstemmen op de aarde over eenige zaak, die zij zouden mogen begeeren, dat die hun zal geschieden van Mijn Vader, Die in de hemelen is" (Matth. 18:19).

Spraken wij reeds over het gemeenschappelijke gebed op zichzelf, over den bidder en over den inhoud van dat gebed, wij willen heden eens bij den *zegen* van dat gebed stilstaan. Omdat vele menschen den zegen van het openbaar, gemeenschappelijke gebed niet kennen, daarom voelen zij er ook zoo weinig voor en worden de bidstonden zoo spaarzaamlijk bezocht. Er zou zeker meer *lust* tot bidden komen als men meer aan den *zegen* van het gebed geloofde. "Ieder kan thuis ook wel bidden en die God, Die het gekir der duiven en het gepiep der zwaluwen hoort heeft niet een samenvoeging van menschenstemmen noodig om de nooden der menschen te leeren kennen" — zoo beweert men vaak en men meent daarmee de zaak afgedaan te hebben.

Daarmede is men er echter niet af. Met zulk een oppervlakkige meening is zulk een gewichtige zaak als het gemeenschappelijke, openbaar gebed maar niet uit het Christelijk leven weggedaan. Zeker, God kent onze nooden, reeds lang voordat wij ze aan Hem bekend maken. Zullen wij daarom maar niet meer bidden, omdat God het toch al weet? God hoort het gekir der duiven en het gepiep der zwaluwen en men behoeft niet hard te schreeuwen om door God te worden verstaan, doch wij komen ook niet bij elkander om daardoor sterker geluid te kunnen voortbrengen, maar wij komen bij elkander naar het Woord des Heeren om samen te stemmen over eenige zaak om die van God te begeeren. De Heiland, Die Zelf zeer goed de waarde van het persoonlijke gebed in de eenzaamheid kent, sprak toch Zelf het beteekenisvolle Woord: *"Waar twee of drie samenstemmen over eenige zaak om die van God te begeeren, die zal hun geschieden van Mijn Vader, Die in den hemel is"*. — Hij kende aan dat samenstemmen in het gebed toch zeker wel een groote waarde toe.

En, naast dit uitdrukkelijke woord des Heeren ligt ook de ervaring van duizenden en tienduizenden, die den zegen van het gemeenschappelijke gebed hebben ervaren aan hun eigen ziel, in hun eigen leven en ook in hun eigen arbeid, die op openbare bidstonden terugzien als op oogenblikken van groote verkwikking.

De eerste zegen van het gemeenschappelijke gebed is wel deze, *dat het samenbindt*.

Vele menschen zitten jaar en dag naast elkander in de kerk, hooren dezelfde preeken, zingen dezelfde liederen, werpen hun giften in hetzelfde collectezakje en blijven elkander toch absoluut vreemd. Laten die menschen echter eens naar een gemeenschappelijken bidstond gaan, niet als nieuwsgierige buitenstaanders, die eens komen critiseeren, maar als kinderen van denzelfden Hemelvader, die mede komen bidden om de vervulling van geestelijke nooden, dan zullen zij ervaren, dat zij in en door het gemeenschappelijke gebed niet alleen dichter bij God, doch ook dichter bij elkander zullen komen.

Geloofst gij ook niet, dat de soldaten, die naast elkander in het vuur hebben gestaan, die aan een zelfden aanval hebben deelgenomen of die gezamenlijk een vijandelijken aanval hebben afgeslagen, meer aan elkander verbonden zijn, dan zij, die alleen maar weten, dat zij dezelfde uniform dragen en tot hetzelfde leger behooren? Daar is niets, dat meer samenbindt dan een gemeenschappelijke strijd — ook een strijd des geloofs en des gebeds. Zeker, ook het gemeenschappelijke aanzitten aan het avondmaal geeft een gevoel van saamhoorigheid en bindt aanéén, doch daar is slechts de éénheid van *ontvangen*, en de éénheid van *belijden*. In het gebed is echter de éénheid van *actie*, van *worstelen*, van *staan voor God* en daarom bindt het gemeenschappelijke gebed ook zoo samen. Waarom voel ik mij zoo verbonden aan dien broeder en die zuster? Omdat wij samen hebben gestaan voor God en hebben gestreden in het gebed, omdat de kreten van ons hart als een gemeenschappelijk gebed zijn opgeklommen tot den troon der genade. Het was niet maar een samenvloeien van onze *stemmen*, doch het was een samenvloeien van de diepste begeerte van onze harten. Wie samen hebben *gestreden* of *geleden*, maar vooral wie samen hebben gebeden, die gaan diep gevoelen, dat zij bij elkander behooren. Er zou dan

ook heel wat meer éénheid onder de kinderen Gods zijn wanneer er meer samen gebeden werd.

Omdat het gemeenschappelijke gebed *samenbindt* daarom deelen wij in dat gebed ook iets aan elkander mee.

Stel er zijn vijf mensen, die gemeenschappelijk bidden. Vier van die vijf hebben aan dat gebed groote behoefte, omdat het innerlijk in hun ziel erg dor en leeg is en omdat zij gevoelen, dat zij zoo niet hun levenstaak kunnen vervullen. De vijfde heeft ook behoefte aan dat gebed omdat zijn hart tot overloopen toe vol is van de goedertierenheden des Heeren. Hij moet hier openlijk danken en den naam des Heeren prijzen. Nu knielen die vijf mensen neer voor den troon der genade. De één gaat aan het loven en danken en stort zijn warme, volle hart voor zijn God uit. Gevoelt men nu wel, dat de gloed, die uit dat warme hart straalt, nu ook de andere harten verwarmt en in gloed zet? Nog voor dat er een zegen van God is gekomen hebben die bidders reeds een zegen van elkander ontvangen. Het warme hart van den één heeft de koude harten van de anderen doen ontvlammen, het dankbare hart heeft aan die ondankbare harten Gods trouw doen kennen, het vertrooste hart heeft die bedroefde harten verkwikt, het hart, dat de zegeningen Gods heeft ervaren, heeft de harten, die in druk verkeeren, bemoedigd. In zulk een gemeenschappelijken bidstond heeft er een wonderbare overdracht plaats. De dankbare draagt iets van zijn dankbaarheid over aan de anderen, doch neemt dan ook iets van de lasten der beladenen op zich, de sterke deelt iets van zijn kracht mee aan de anderen en de zwakken voelen daardoor hun zwakheid verminderd, de overwinnaars verspreiden hun overwinningsglorie in het rond en de strijders worden daardoor bemoedigd. Degenen, die danken, komen tot bidden en de bidders beginnen daardoor te danken. Men neemt elkanders lasten over, maar deelt ook eigen zegen aan anderen mee. En nu is dit het wonderlijke, dat de ontvangers rijker worden en de uitdeelaars niet armer, dat de zwakken sterker worden en de sterken niet zwak, dat de ontmoedigden weer moed vatten en de moedigen niet moedeloos worden, dat de ledige harten vol worden en de volle harten niet ledig, dat de koude harten warm worden en de warme niet koud. Wanneer alle harten hun nooden voor den troon der genade uitstorten — de één zijn dankbaarheid en de andere zijn ellende, dan komen zij allen met iets waardevols van den troon der genade terug. Dat is de zegen van het gemeenschappelijk gebed. Men verrijkt elkander en wordt zelf niet armer, men deelt uit en krijgt zelf hoe langer zoo meer terug, men verkwikt anderen en wordt zelf verkwikt.

Een derde zegen van het openbare, gemeenschappelijke gebed is de openbaring van *gehoorzaamheid aan den dienst*.

Wij zijn tot priesterdienst in het heiligdom geroepen. Of wij het gaarne doen of niet doet niets ter zake, doch het is *onze plicht* om het te doen, God *eischt* het van ons. Alleen de onreine priesters in Israël mochten geen dienst doen, doch de Levitisch reinen hadden een *taak* te volbrengen.

Dat heeft ook ieder kind van God. Het kan wel zeggen, dat het er niet veel voor gevoelt, doch het mag geen dienst weigeren. Zich onthouden van het gemeenschappelijke gebed is dienstweigeren en dat is in het Koninkrijk Gods zeker niet minder strafbaar dan in het leger. Het zich onthouden van het gemeenschappelijk gebed is een *zonde*, is een daad van ontrouw, is een nalatigheid. Daartegenover staat, dat deelneming aan dat gebed een daad van gehoorzaamheid is en dat de eerste zegen van zulk een daad is, de innerlijke voldoening zijn plicht te hebben gedaan. Het getuigenis van het eigen hart, dat men is in den weg Gods en dat men handelt naar het bevel Gods, is heel wat meer waard dan een stoffelijke zegen. Zulk een getuigenis is een heerlijkheid, die vele schatten te boven gaat. Heerlijk is het, wanneer een kind van God dit getuigenis mag bezitten, dat het zonder zelfverheffing mag verklaren, dat het zijn priesterlijken dienst naar behooren volbrengt, dat het niet alleen naar de binnenkamer gaat om daar zelf door God te worden gezegend, doch dat het ook in het openbaar en gemeenschappelijk gebed werkt aan den zegen van anderen.

Groote opwekkingen, bijzondere uitgietingen van den Heiligen Geest, beslag op den zondaar, begeerte naar heiligmaking onder de kinderen Gods zijn haast altijd gekomen nadat de kinderen Gods tot elkander waren gekomen en gezamenlijk voor God hadden gebogen. Gemeenschappelijke verootmoediging en schuldbelijdenis en daarna

gemeenschappelijk gebed waren de houweelen, waarmede de hemel werd opengebroken eh wanneer de kinderen Gods daartoe niet willen komen, zal de wereld ook die uitgietingen van zegen moeten derven. De wereld zal gezegend worden naarmate de kinderen Gods trouwer het altaar zullen bedienen. De groote zegen van het gemeenschappelijk gebed is dus de zegen, die de wereld daardoor zal ontvangen.

Over de macht, die het gemeenschappelijk gebed geeft tegenover de geestelijke boosheden in de lucht, spraken wij vroeger reeds en daar behoeven wij nu niet op terug te komen, hoe wel ook die zegen niet gering is. Deze zegen is echter van een ander karakter. De vier zegeningen, die wij tot dusver noemden, komen den bidder en de wereld ten goede, doch deze laatste zegen komt de zaak ten goede, waarvoor gebeden wordt. Het is voor den bidder een zegen om te mogen bidden, doch het Is voor de zaak en persoon, waarvoor gebeden wordt een zegen, dat deze zaak gemeenschappelijk wordt voorgelegd aan God, dat dat gebed ook werkelijk door alle hemelen heendringt tot aan den troon der genade en niet door de geestelijke boosheden in de lucht wordt tegengehouden.

Het gemeenschappelijke gebed van de kinderen Gods is Gode ook aangenaam. Het is Hem welgevallig, wanneer Hij Zijn kinderen gemeenschappelijk tot Hem ziet naderen om gemeenschappelijk voor iemand of iets te bidden. Het is Hem een lust als Hij Zijn kinderen waarlijk vereend ziet in Zijn huis of aan den heiligen avondmaalsdisch, doch veel, veel heerlijker is het nog voor God als Hij ze voor Zich vereenigd ziet in het gebed. Nergens is de éénheid der kinderen Gods welsprekender dan voor den troon der genade en daarom ziet God ons ook nergens liever dan daar.

Of men door gemeenschappelijk gebed meer bereikt dan door persoonlijk gebed zou ik niet met beslistheid durven zeggen, of een gebed, dat *niet* verhoord wordt als het alleen wordt opgezonden, *wel* verhoord zal worden als het door velen opgezonden wordt is voor mij een open vraag. Niet de kracht der *veelheid*, maar de kracht des *geloofs* geeft aan een gebed zijn waarde en een gebed wordt niet verhoord omdat het door *velen* wordt opgezonden, doch omdat het in *het geloof* opgezonden werd en daarom kan de *veelheid* nooit het geloof vervangen of vergoeden. Van Jakob, den éénling, staat in den bijbel geschreven, volgens de Engelsche vertaling van zijn worsteling bij Pniël: "*Gij hebt macht bij God*". Ook de éénling heeft dus gebedsmacht bij God en dezelfde Heiland, Die gezegd heeft: "*Waar twee van u tezamen stemmen over eenige zaak om die van den Vader te begeeren, die zal hun geschieden*" — heeft ook zonder meer gezegd: "*Bidt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal opengedaan worden*". Daarom ligt de zegen van het gemeenschappelijke gebed meer in de heerlijkheid van elkanders ondersteuning dan in de grootere macht bij God. Het is niet zóó, dat, als tien menschen tezamen bidden, dat zij dan ook tienmaal zooveel bij God zouden gedaan krijgen als wanneer een enkel mensch bidt, doch het is wel zoo, dat de bidders gemakkelijker los worden van de aarde en opklimmen tot God als zij gezamenlijk bidden, dan wanneer elk afzonderlijk bidt.

Men zou het kunnen vergelijken bij het bewandelen van een weg. Wanneer men met z'n tien een weg bewandelt, dan is dat niet zoo, dat nu ieder maar een tiende van den weg moet afleggen, doch ieder moet den geheelen weg bewandelen, ook als men samen reist, 'maar toch is het samenreizen veel aangenamer en zekerder en minder vermoeiend dan het alleenreizen. Zoo is het nu ook met het gebed. Elke bidder moet op een bidstond persoonlijk den weg afleggen van de plaats, waar hij zich bevindt naar den troon der genade, maar toch gaat dit gemakkelijker, zekerder en aangenamer, wanneer men zulks gemeenschappelijk doet. Daarom heeft het gemeenschappelijk gebed dan ook zooveel, dat aanbeveelt, dat het niet te begrijpen is, dat zoovelen er zich nog van onthouden. Wat zou men veel sterker en vruchtbaarder worden in het Koninkrijk Gods, wanneer men dat gemeenschappelijk gebed niet zoo schandelijk verwaarloosde, wanneer men wat meer elkander zocht om dan gezamenlijk het aangezicht des Heeren te zoeken.

Wij hebben getracht u de waarde van het gemeenschappelijke gebed zoo nauwkeurig mogelijk te schetsen. Laat ons dat nu tot aansporing wezen om de vermeerdering van onze kracht ook wat meer op dat terrein te zoeken. Wijzelven, het Koninkrijk Gods en de wereld, zullen er heerlijke vruchten van plukken. Laat ons niet alleen vereend optrekken als het op *strijden* aankomt, doch ook vereend knielen als het op bidden aankomt. Biddende

kinderen Gods zijn *onoverwinnelijk*, want zij hebben de almacht Gods in hun midden. Biddende kinderen Gods zijn *vruchtbaar*, want in de gemeenschap met God kiemt voortdurend nieuw leven. Biddende kinderen Gods zijn *lichtdragers*, want zij staan voortdurend in gemeenschap met de lichtbron-Jezus Christus.

58. Onverhoorde gebeden

"O God! Ik roep des daags, maar Gij antwoordt niet en des nachts en ik heb geen stilte"
(Ps. 22:3).

Daar liggen ze als bergen van moeilijkheden op onzen levensweg.... de onverhoorde gebeden en achter ieder dier onverhoorde gebeden staat een reuzenvraagteken, dat ons als een demon tegengrijnst, dat ons allerlei moeilijke vragen stelt aangaande onzen omgang met God en dat dan telkens in een schaterlach losbarst als ons leven weer een onverhoord gebed rijker is geworden: "Ziet gij nu wel, dat al dat bidden niets helpt. Het bidden is, evenals het bellen blazen der kinderen, de gebeden vliegen als bellen in de lucht en spatten dan uiteen nog voordat zij boven ons hoofd uitgestegen zijn".

Dat zijn moeilijke oogenblikken voor een kind van God, als het daar staat tegenover dien grijnzenden demon met de onverhoorde gebeden in de hand en met duizend vragen in het hart.

Het had het woord des Heeren gehoord: *"Werp al uw bekommernissen op Mij"* of dat andere woord: *"Open uwen mond, eisch van Mij vrijmoedig"*, of dat andere woord: *"Al wat gij den Vader zult bidden in Mijnen naam, dat zal Hij u geven"*, of dat andere woord: *"Waar twee van u samenstemmen over eenige zaak, die zal hun geworden"*, of dat andere woord: *"Roep Mij aan in den dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eeren"*. — Dat alles had het kind van God gelezen in het woord van God, dat niet liegen kan, het ging toen tot God in het gebed en legde al die nooden voor Hem neer en toch.... daar staat het nu met de handen vol onverhoorde gebeden.

Daar staat de Christen. Hij ging onder een ontzettenden levenslast gebogen tot bezwijkens toe en toen is hij in het gebed gegaan, hij legde zijn eene hand vertrouwend op de beloften Gods en hief zijn andere verwachtend op naar den Heere. Hij heeft zijn levensleed bij Hem uitgeschreid — uitgebruld misschien — en hij heeft zijn hartewenschen Hem kenbaar gemaakt. Hij heeft gebeden totdat zijn knieën er stuk van gingen, hij heeft geschreid totdat zijn oogen geen tranen meer hadden, hij heeft tot God geroepen totdat de mond niet meer roepen kon, hij heeft naar God uitgezien totdat zijn hart er van brak.

En nu ...

Ach, de bloedige gebeden liggen daar nog altijd voor den troon der genade en zij bleven daar liggen of.... zij werden hem in het gelaat teruggeworpen. Die onverhoorde gebeden zijn tot struikelblokken op den levensweg geworden.

O, arme Christen met uw onverhoorde gebeden.

Ons kind was ziek en toen hebben wij tot God geroepen om het behoud van dat kind, wij hebben gebeden zooals alleen maar een vader en een moeder voor een eigen kind bidden kunnen en.... nu ligt het daar ginds op het kerkhof en dat onverhoorde gebed ligt als een ontzettend struikelblok op onzen levensweg.

Wij waren getrouwd en hadden zoo gaarne een kind gehad, uit ons geboren, doch onze hartewensch bleef on vervuld. Toen hebben wij tot God gebeden en wij hebben gepleit op Zijn eigen belofte: *"Al wat gij den Vader zult bidden in Mijnen naam, dat zal Hij u schenken"*. Wij hebben onze ziel uitgeperst in het gebed, wij hebben aan God Zijn eigen woord voorgehouden, doch nog altijd is onze wieg ledig en klinkt er geen vroolijk kindergesnap in onze echtelijke woning, hoe vurig wij dat ook zouden wenschen en hoe ernstig wij daarom ook gebeden hebben.

Anderen, die hun kinderen vervloeken voordat zij geboren zijn, krijgen kind op kind en aan ons, die er zoo naar hunkeren, gaat de kinderzegen voorbij.

Wij wilden den Heere dienen met een volkomen hart en wij gevoelden in ons toch nog zulke geweldige banden der zonde. Toen hebben wij tot God geroepen om heiliging van ons leven en verbreking van onze zondebanden, wij kenden onze gebreken en zwakheden en wisten maar al te goed, dat wij tot hinken en tot zinken ieder oogenblik gereed waren, en daarom hebben wij toen den Heere vurig gebeden om onze hand vast te houden en om onzen voet vast te zetten op den weg des levens en.... o, als wij nu eens terug zien op onzen levensweg, dan zien wij daar die zwarte, donkere levensplekken, die ons telkens weer herinneren, dat wij zijn uitgegleden en gevallen en nu kunnen wij de vraag maar niet

terughouden: *"Heeft dan al dat worstelen met God niets uitgewerkt, waren dan al die gebeden tevergeefs?"*

Wij hadden in onze armoede gebeden tot den God van Elia om andermaal Zijn raven te zenden en aan ons brood te brengen, doch.... die raven bleven uit en God bleef uit en de hulp bleef uit en het antwoord op ons gebed bleef uit.

Wij hadden een kruis te dragen, dat wij voor de oogen van onze medemenschen bedekken moesten, doch dat ons juist daarom nog des te zwaarder drukte. Wij gevoelden maar al te goed, dat wij dat niet zoo lang meer zouden kunnen volhouden, dat wij er weldra onder bezwijken zouden. Toen hebben wij tot God geroepen om hulp en kracht en wij hebben in de smart onzer ziel onze handen naar God uitgebreid zooals een klein kind de handen naar moeder uitbreidt als het in nood is, zooals Mimosa haar schortje ophield naar den hemel om daarin den zegen Gods op te vangen, doch.... het kruis is er nog altijd, de last drukt nog steeds en als wij in de éénzaamheid zijn, waar niemand ons ziet, dan moeten wij wel bittere tranen schreien, doch wij durven ze niet te laten neerdruppelen op den troon der genade,.... **omdat het toch niet helpt.**

En zoo zijn er tal van onverhoorde gebeden in ons leven en zij grijnzen ons spottend aan, telkens als wij in den nood onzer ziel. weer tot God komen en zij vragen ons tartend: *"Waar is nu uw God?"*

O God! hoe moet dat toch met die onverhoorde gebeden in ons leven? Gij eischt van ons, wanneer wij tot U komen in het gebed, dat wij vastelijk zullen gelooven, dat Gij een Beloonér zijt dergenen, die U zoeken, doch als wij dat dan gelooven en als wij dan in dat geloof tot U gaan en er komt dan geen antwoord op dat gebed.... hoe moet dat dan en hoe zit dat dan? Wat moeten wij dan tegen ons vragend hart zeggen, hoe moeten wij dan dat lijdende, schreiende kindje in ons tot rust brengen? O God! hoe moet dat toch met dat niet antwoorden van U?

En wij zijn niet de eenigen, die iets dergelijks ondervinden — anders zouden wij kunnen denken, dat het aan ons lag, dat wij misschien niet goed gebeden hebben of te goddeloos zijn dan dat Gij naar ons zoudt hooren.

Neen, honderden en duizenden hebben vroeger en later precies hetzelfde ondervonden en daaronder waren helden des geloofs, voormannen van het Koninkrijk Gods.

Zie daar een *Mozes* in de woestijn worstelen met God; hoor hem bidden en smeeken om het beloofde land te mogen binnengaan en merk dan hoe God hem als het ware van Zich afslingert met dat korte, snijdende woord, dat hem al het verdere bidden over die zaak voor goed onmogelijk maakt: *"Spreek Mij niet meer van deze zaak"* (Deut. 3:26).

Zie daar een *David* en hoor hoe hij bidt aan het ziekbed van het kind, dat uit Batseba geboren was. De droefheid des konings ligt als een dikke mist op heel het paleis. Heeft God nu die droefheid aangezien, dat gebed verhoord en dat kind weer genezen?

Neen, dat deed God niet. Weldra ging het als een ontzettende ontroering door heel het paleis toen het van mond tot mond ging, dat het kind gestorven was en niemand durfde het den Koning te zeggen dat zijn gebed een onverhoord gebed was gebleven.'

Zie daar een *Elia*, hoe hij in groote moedeloosheid kruipt door het zand der woestijn en hoor hem roepen tot den levenden God. Neen, het zijn geen groote dingen, die hij van zijn God vraagt, doch hij vraagt alleen, dat God nu zal zeggen, dat het genoeg is en dat hij zijn ziel zal wegnemen van den vermoeiden en moedelozen dienstknecht.

En heeft God dat gebed nu ook verhoord?

O, vroeger heeft God op het gebed van Elia den hemel drie en een half jaar gesloten, zoodat er geen druppeltje regen viel en heel het land verdorde.

O, vroeger heeft God, ook weer op het gebed van Elia den hemel geopend zoodat er stroomen van regen als plasregens neer vielen en heel het dorstige aardrijk uit zijn dorheid werd verlost, doch nu hij daar in zijn moedeloosheid bidt om te mogen sterven, nu sterven de woorden van dit gebed in de woestijn weg, doch Elia sterft niet.

Zie den Apostel *Paulus* neerknielen in zijn bidkamertje en hoor hem met ernst en aandrang roepen tot God om van dien stekenden doorn in het vleesch te mogen worden verlost.

Is dat dan te veel gevraagd voor iemand, die zijn geheele leven heeft geofferd aan den Heere? Hij vroeg het toch niet alleen om zelf gemakkelijker te kunnen leven, doch alleen

maar om meer voor den Heiland te kunnen doen en zijn leven vruchtbaarder te kunnen maken voor het Koninkrijk.

Toch blijft dat gebed van Paulus een onverhoord gebed. Eenmaal, tweemaal, driemaal heeft hij met God geworsteld over die zaak, doch telkens werd hij met ledige handen weggezonden.

Hoor de *Christenen* roepen in dagen van vervolging. Zij hebben in het Woord Gods, dat niet liegen kan, gelezen: "*Zie, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren, noch slapen*" — en, nu de nood klimt en het gevaar dreigt en de vijand opdringt en de gevangenispoorten opengaan en de arena met de wilde dieren zich ontsluit, nu roepen zij tot dien Bewaarder Israëls om hen te bewaren van het dreigende gevaar.

Zij hebben gebeden, doch.... hun gebeden zijn als molenstenen neergeploft op hun eigen hart en terwijl zij nog geknield lagen voor den Heere, kwamen de ruwe soldaten of wreede gerechtsdienaars en sleepten hen naar de gevangenis, waarin zij werden opgeborgen totdat het moordschavot klaar was of de tijgers en leeuwen voldoende uitgehongerd waren of totdat het kijklustige publiek een vroolijken dag wilde hebben op de tribune.

Ik durf haast niet verder meer te gaan, doch.... als ik durfde — dan zou ik zelfs op Jezus willen wijzen. Hoe heeft Hij met al den drang van Zijn ziel gesmeekt tot den Vader dat Zijn discipelen op aarde toch één mochten zijn, gelijk Hij en de Vader één waren, opdat de wereld zou bekennen, dat de Vader Hem gezonden had.

En wat is er van dat gebed van den Heiland om de éénheid der Zijnen geworden?

Zie maar eens rond in de wereld en dan zult gij bemerken hoe absoluut onverhoord dat gebed tot nog toe gebleven is. De kinderen van denzelfden Vader verbijten en vereten elkander. Zij zijn erg lief als zij tot Hottentotten en menscheneters gaan, doch als zij tegenover elkander staan en als ieder zijn eigen dogma als een uithangbord op den rug draagt, dan lijken zij vaak meer op een bende verhitte en verbitterde vijanden dan op broeders van hetzelfde huis.

Als er ooit één gebed onverhoord is gebleven dan is dat zeker wel het gebed van den Heiland. De schrijver van den brief aan de Hebreëen zegt ergens van Jezus, dat Hij in alles verzocht is geweest als wij. Welnu, daartoe behoort ook dit, dat Hij met al den ernst Zijner ziel tot God heeft geroepen en dat God Hem niet heeft verhoord.

Maar, hoe zit dat nu met die onverhoorde gebeden? Wat moeten wij nu toch antwoorden op al die kreten van al die teleurgestelde harten?

Zie, die onverhoorde gebeden vormen werkelijk een probleem in het Christelijke leven en daar maken wij ons maar niet zoo goedkoop van af.

Liegt dan het Woord Gods als het ons zegt, dat God is een Belooner dergenen, die Hem zoeken, wanneer het zegt, dat God een Verhoorder der gebeden is, als het God laat zeggen: "*Doe uw mond maar wijd open en Ik zal hem vervullen?*" Of is die belofte misschien wel goed voor anderen, doch niet voor ons en bleven onze gebeden misschien daarom onverhoord? Is dat onverhoord blijven misschien een bewijs, dat ons gebed niet deugt en dat God daarom niet antwoorden kon? Of zit er geen stuwkracht genoeg achter ons gebed en heeft het daarom God niet bereikt? Of.... is God soms onwillig.... of onmachtig om te helpen?

Neen, dat alles is het niet.

Zeker, het kan wel zijn, dat de reden, waarom ons gebed onverhoord bleef, bij ons ligt, doch meer waarschijnlijk is het, dat de groote, de hoofdoorzaak van het onverhoord blijven van onze gebeden moet gezocht worden in **de liefde Gods**.

God heeft ons zoo intens lief, dat Hij den moed heeft om ook eens "*neen*" tegen Zijn kinderen te zeggen, om hun ook eens iets te weigeren, wat zij toch zoo graag zouden willen hebben, omdat Hij, Die alles weet, ook weet, dat het nadeelig zou zijn voor onze ziel, wanneer Hij ons gaf, wat wij van Hem vroegen.

Moederliefde — althans echte moederliefde — is immers ook zoo groot en sterk, dat zij den moed heeft om haar kind een mes, een lucifer, een zak lekkernij te weigeren, als zij weet, dat het haar kind in gevaar brengt of althans nadeel doet. Echte moederliefde zegt immers ook soms "*neen*". Die weigering is juist een bewijs van de sterkte en grootheid van de liefde. Hoe dringender de bede van het kind is, des te grootere kracht is er noodig om

“neen” te zeggen. Menig kind zou diep ongelukkig worden als de moederliefde eens alles gaf, wat het kind vroeg.

Zoo staat het nu ook met ons bidden.

Wat kunnen wij soms *dom* en *dwaas* bidden en wat berekenen wij maar zelden de draagwijdte van ons gebed. Wanneer wij maar *dit* hadden en dat kregen en dien wensch vervuld zagen, dan meenen wij het hoogste en beste verkregen te hebben, doch wij hebben geen flauw vermoeden van wat de gevolgen zouden zijn van deze verhooring van ons gebed.

Wij vragen b.v. om een *fiets*, doch het zou heel goed kunnen gebeuren, dat die fiets ons straks den sloot in zou rijden en ons het leven zou kosten.

Wij vragen om een *auto*, doch al kunnen wij met een auto gemakkelijker langs den weg komen, zulk een auto zou ons wel eens geweldig kunnen hinderen in ons reizen naar het hemelsche Jeruzalem.

Wij vragen om het wegnemen van den doorn uit het vleesch, doch wij weten en vermoeden niet, dat dan voor ons het gevaar gaat dreigen, dat dan het vleesch gaat roemen tegen hetgeen des Geestes is en dat God dan Zijn zegen aan ons leven zou moeten gaan onttrekken, omdat wij anders hoogmoedig zouden worden.

Wij vragen om de genezing van een ziek kind, doch wij weten niet of het dan straks niet zal opgroeien tot schande der ouders, tot smaadheid des Heeren en tot schade van de eigen ziel.

Zoo vragen wij vaak om dingen, die onze eigen ziel of de ziel van anderen in gevaar zouden brengen, als God ze ons gaf. Daarom geeft God ze ons niet. God heeft gelukkig den moed om “neen” te zeggen als wij Hem zoo iets vragen en daarvoor zullen wij Hem éénmaal hartelijk danken. Daar zal eens een dag komen waarop wij deze dingen zullen zien in goddelijk licht en dan zullen wij voor heel veel hebben te danken, doch misschien wel het meest, dat vele van onze gebeden onverhoord zijn gebleven.

Ik wil nog een tweede reden noemen waarom onze gebeden soms onverhoord blijven. God weigert dikwijls onze handen te vullen met *kleine* dingen, opdat er voldoende plaats zou blijven voor de *grootte*, die Hij wil geven.

Wanneer een kind in iedere hand een appel heeft en gij zoudt het dan een diamant willen geven van groote waarde, dan zou het dien niet kunnen aannemen, want het heeft daarvoor geen plaats. Had het nu die twee appels maar niet vast, dan zou het den diamant wel kunnen aannemen. De moederliefde heeft die beide appels gegeven omdat zij niet voorzag en niet kon voorzien, dat die diamant zou komen. Had zij dat wel voorzien, dan zou zij de appels hebben teruggehouden om plaats te laten voor den diamant.

Wat moederliefde echter niet kon voorzien, dat voorziet God wel. Hij weet wat onze ziel tot schade of winste worden moet en wanneer Zijn alwetenschap nu ziet, dat er heerlijke dingen op komst zijn, dan zegt Zijn liefde, dat er in ons leven dan ook plaats gelaten of plaats gemaakt moet worden om die heerlijke dingen te kunnen aanvaarden.

Werden wij aan ons lot overgelaten, dan zouden wij onze handen vullen met allerlei nesten, waaraan wij vóór de eeuwigheid toch niets zouden hebben, doch nu ons leven door een God der liefde wordt bestuurd, verhindert Hij zulke dwaasheden en slaat ons die kleine dingen uit de hand of geeft ze ons niet in de handen — hoe ernstig wij er ook om vragen, en daardoor maakt Gods liefde plaats voor de groote dingen, die Hij ons geven wil.

Wij vragen om een *kind* en zouden meenen, daar o zoo gelukkig mede te zijn, doch de liefde Gods weet, dat zulk een kind voor ons zulk een afgod zou worden, dat er voor Hem dan geen plaats in ons leven meer zou zijn. Is het dan geen zegen wanneer Hij ons dat kind onthoudt om daardoor plaats voor Hem te laten?

Wij vragen om gezondheid van ons lichaam en wij hebben de beste voornemens om dan met groote bereidwilligheid den Heiland te dienen, God weet echter maar al te goed, dat het willen wel bij ons is, doch dat het volbrengen niet gevonden zal worden. De gezondheid van het lichaam zou een gevaar voor de ziel worden en nu onthoudt de Heere ons het kleinere om ons het grootere te kunnen geven.

Wij vragen om voorspoed in ons gezin, doch als God ons dien gaf, dan zou dat een achteruitgang in het knielende werk in de binnenkamer beteekenen en daarom onthoudt God ons nu het ééne om ons het andere des te beter te kunnen geven. De reden van het

niet verhoord worden van onze gebeden kan dus hierin bestaan, dat het gevraagde voor onze ziel nadeelig zou zijn of ook wel hierin, dat God ons grootere dingen schenken wil en daarom verhindert, dat onze handen zich met kleine dingen zouden vullen.

En voorts, vaak noemen wij een gebed onverhoord omdat het *nog niet* is verhoord, omdat Gods tijd voor de verhooring nog niet is aangebroken. God wil en zal het wel verhooren, doch Hij doet het alleen op *Zijn tijd* en nu heeft God den heerlijken moed om te wachten op het juiste oogenblik.

Abraham heeft ook 25 jaar lang gesproken van een onverhoord gebed en als hij dan in de benauwdheid zijner ziel wel eens naar boven zal hebben gestaard en gevraagd zal hebben waarom God nu toch niet gaf, wat Hij toch zoo stellig had beloofd, dan zal het antwoord Gods hebben bestaan in slechts twee woorden: "*Nog niet*".

Onze gebeden blijven onverhoord totdat Gods klok het juiste uur aangeeft.

Izak heeft in tegenwoordigheid van zijn vrouw 20 jaar gebeden om een kind en hij zal dat gebed vaak een onverhoord gebed hebben genoemd. Toch is het niet onverhoord *gebleven*. Daar is een oogenblik gekomen waarop Rebekka een tweeling aan het hart mocht drukken. Diezelfde God, Die den moed heeft om soms "*neen*" te zeggen, heeft ook vaak den moed om erg lang te wachten.

En dan, God houdt veel te veel van ons om onze vaak dwaze gebeden altijd te verhooren.

Denk nu toch eens aan Elia. In zijn groote moedeloosheid bidt hij om nu maar uit het leven te worden weggenomen. Moet God nu dat dwaze gebed verhooren en dien held dan maar als een bedelaar laten omkomen in de woestijn?

O neen, God heeft voor hem nog heel iets anders bestemd. Hij moet niet als een bedelaar sterven, doch met vurige paarden en in een vurigen wagen ten hemel gaan, als een Koningskind, dat gaat naar Vaders paleis.

Daarom zwijgt God op het roepen van Zijn dienstknecht. Zijn antwoord zal straks komen tegelijk met de vurige paarden en den vurigen wagen.

Denk nu eens aan *Paulus*. Wanneer hem de doorn uit het vleesch zou worden weggenomen, dan zou hij misschien hoogmoedig gaan worden en dan zou God Zich uit zijn leven en arbeid moeten terugtrekken. Daarom moet Paulus niet zonder doorn en dan zendeling af worden, doch hij moet dien doorn behouden en dan een genademan worden, die gedragen wordt door de liefde Gods en die dan zoo voor duizenden een zegen *kan* en *mag* zijn.

Daarom laat God dat gebed van Paulus gelukkig onverhoord.

Denk nu eens aan *David*. Als God zijn gebed had verhoord en dat kind had behouden, dan zou hij heel zijn leven hebben moeten neerzien op dat kind der schande. Dat zou een leed zijn voor heel zijn leven. Daarom hoort God niet naar dat gebed. God neemt dat kind der schande weg, doch straks geeft Hij uit diezelfde Batseba een anderen zoon, een Salomo, die de koning des vredes zal zijn. De zoon der schande wordt weggenomen om voor den zoon des vredes plaats te maken.

Het is een wondere genade Gods, dat Hij soms onze gebeden niet verhoort. Het zou een levensramp voor ons beteekenen, wanneer God altijd op onze gebeden inging.

Het kan echter ook zijn, dat wij spreken van onverhoorde gebeden en dat wij daartoe toch absoluut niet het recht hebben, omdat hetgeen wij *gebeden* noemden, niet eens gebeden waren.

Wij hadden God wel iets gevraagd, doch het was niet in het geloof geschied en daarom was het niet eens een gebed, want alleen het geloof maakt een vraag tot een gebed. Het geloof vormt de vleugelen, waarmede ons gebed opstijgt tot God. Is er waarachtig geloof, dan is voor het gebed geen afstand te groot, doch is dat geloof er niet, dan heeft ons gebed ook geen vleugelen en dan bereikt het God ook niet. Vele zoogenaamde gebeden komen niet eens boven den zolder van ons huis uit, omdat zij geen vleugels hebben. Voor zulke woordenreeksen mag men ook niet op verhooring rekenen.

Wanneer wij soms klagen over onverhoorde gebeden, dan kon het wel zijn, dat het niet eens gebeden waren, doch een opeenstapeling van zinnnetjes, die vervlogen zoodra zij onze lippen hadden verlaten.

Wij klagen weleens brutaal over God omdat Hij niet verhoort, doch God heeft vaak veel meer recht om te klagen over ons, omdat wij niet bidden of — zooals Jakobus het noemt — kwalijk bidden.

Wij mogen echter ook niet voorbijzien, dat wij vaak denken en zeggen, dat ons gebed *niet* is verhoord, terwijl dit toch wel ter dege het geval is, doch.... *op een andere manier dan wij het hadden gevraagd*.

Wij vroegen aan God om Hem te mogen dienen — het koste wat het dan ook zou kosten — en nu werpt de Heere ons op een ziekbed ter neer en laat ons daar 10-15-20 jaar liggen.

Is dat gebed nu verhoord of niet verhoord?

Zie toch eens in, dat dienen van God niet alleen bestaat in *preeken* voor Hem, doch het kan ook bestaan in het *lijden* voor Hem en dat lijden in stilheid kan voor meer zielen ten zegen zijn dan de beste preeken.

Wij hebben gevraagd om *groot* gemaakt te worden in het Koninkrijk Gods en nu maakt God ons *zóó klein*, dat wij niets meer van onszelf hebben, doch geheel van Hem afhankelijk zijn.

Is dat gebed nu verhoord of niet?

Immers ja, want door die diepe afhankelijkheid is Hij instaat *in* ons en *met* ons en *door* ons groote dingen te doen. Wij hebben gevraagd om dien doorn uit het vleesch weg te nemen, opdat wij den Heere des te beter zouden kunnen dienen.

Nu neemt de Heere dien doorn niet weg, doch Hij geeft ons zooveel genade, dat wij met dien doorn in het vleesch kunnen roemen in Gods genade.

Is dat gebed nu verhoord of niet?

Wij vragen om voor den hemel te worden toebereid en nu legt de Heere ons op den slijpsteen en begint ons geweldig te slijpen, zoodat alle uitwassen er afvliegen.

Is dat gebed nu verhoord of niet?

Laat ik het maar eerlijk en ronduit zeggen: "*Ik geloof niet aan onverhoorde gebeden*".

Na alles, wat ik tot dusver in heel dit boek heb gezegd, moet ik volhouden, dat ik beslist niet aan het bestaan van onverhoorde gebeden geloof.

Of het is geen waarachtig gebed, dat wij opzonden òf het is wel een waarachtig gebed, maar dan *moet* het ook worden verhoord, vroeg of laat, op de één of op de andere manier, doch het moet verhoord worden.

Een waarachtig gebed *komt* van God en *keert tot* God en nu kan God toch onmogelijk Zijn eigen gebed onverhoord laten.

Wanneer de Koningin mij een request dicteert, dat ik bij haar moet indienen, dan is Zij toch zeker ook verplicht om op dat request acht te geven, wanneer het bij Haar komt.

Wanneer God mij een gebed in het hart legt, een gebed, dat uit Zijn eigen hart is voortgevloeid, dan moet Hij toch ook op dat gebed antwoorden, wanneer ik het tot Hem opzend.

Er is geen enkel onverhoord gebed.

Er kunnen geen onverhoorde gebeden zijn, òf het is geen waarachtig gebed òf het wordt ook verhoord. — Natuurlijk op Gods tijd en op Gods manier.

God wil zelf het *tijdstip* der verhooring bepalen. Hij heeft wel den moed om lang te wachten, maar Hij komt toch nooit ook maar één seconde te laat.

God heeft ook het recht en den moed om een gebed te verhooren op Zijn eigen manier en die manier Gods is vaak heel anders dan onze manier.

Mozes wilde Kanaän binnen trekken en God liet het hem niet toe. Daarom noemde Mozes dat een onverhoord gebed.

Toch was het dat absoluut niet, maar God verhoorde het op een andere manier dan Mozes bedoelde. Is Mozes niet in Kanaän geweest, toen hij met Elia op den berg der verheerlijking met Jezus sprak over Zijn uitgang te Jeruzalem?

Dat gebed van Mozes is wel terdege en heerlijk verhoord.

Paulus bad om den stekenden doorn uit het vleesch weg te nemen en dat deed God — zooals wij zagen — niet. Daarom noemde Paulus dat een onverhoord gebed en wij met hem.

Antwoordde God echter niet op dat bidden van Paulus?

Zeker, God gaf hem zooveel genade, dat hij al zijn leed dragen kon en al zijn werk doen kon en voor alle zielen tot zegen kon zijn. Misschien was er nooit een gebed zoo heerlijk verhoord als het onverhoorde gebed van Paulus.

Hebben ook wij niet vaak ervaren, dat God ons soms de dingen wel niet gaf, zooals wij ze vroegen, doch dat Hij ze ons veel, veel heerlijker gaf dan wij ooit hadden durven hopen?

Laat ons daarom niet klagen en murmureeren, wanneer God ons niet *dadelijk* geeft wat wij Hem vragen of wanneer Hij het *anders* geeft dan wij het vragen, want antwoorden zal Hij zeker, ook al heeft Hij den moed om te wachten op Zijn tijd en om te geven op Zijn manier.

Ik ken eigenlijk maar één onverhoord gebed en dat is het gebed van den Heiland om de éénheid Zijner discipelen.

Toch zal ook dat gebed eenmaal verhoord worden en het zal worden één kudde, die één herdersstaf zal weiden. Ook van dat gebed geldt, dat het verhoord worden moet omdat het van God kwam en tot God wederkeerde, doch dat de dag der verhooring nog niet is aangebroken.

Zie, wanneer zoo het licht des Heeren valt op onze zoogenaamd onverhoorde gebeden, dan worden zelfs de donkere vlekken in ons gebedsleven licht en dan leeren wij verstaan, dat het alleen goddelijke liefde was, die ons gebed niet verhoorde, niet dadelijk verhoorde of niet zóó verhoorde als wij het Hem vroegen.

Daarom past ook boven de zoogenaamd onverhoorde gebeden hetzelfde opschrift als er staat boven heel de Godsopenbaring: **God is liefde.**

59. Gebedsverhooringen

"Ik heb den Heere gezocht en Hij heeft mij geantwoord en mij uit al mijn vreezen gered" (Ps. 34:5).

Zijn onverhoorde gebeden het ontzettendste, dat een kind van God overkomen kan, daar staat tegenover, dat er niets zoeter is in het geestelijke leven dan de ervaring op te mogen doen, dat God naar het gebed heeft geluisterd en op dat gebed ook kennelijk heeft geantwoord. Het jubelt dan blijde in het hart: *"Gij hoort het gebed, tot U zal alle vleesch komen"* of — om het te zeggen met de woorden van onzen tekst: *"Ik heb den Heere gezocht en Hij heeft mij geantwoord en mij uit al mijn vreezen gered"*.

Is zulk een ervaring van gebedsverhooring nu zoo zeldzaam, dat men daarvan zulk een ophef moet maken?

Sommige mensen zeggen van "Ja" en zij sparen zulke ervaringen heel, heel zuinig op en leggen ze diep in hun hart weg. Zij worden als in een byouterie-doesje opgeborgen om ze daar alleen bij hoge uitzonderingen eens uit te halen en uit te stallen. "Spreekt u van gebedsverhooringen, nu, daar kan ik ook van meepraten, dat heb ook ik een paar maal ondervonden".

Toch geloof ik niet, dat dit zoo is. Neen, gebedsverhooringen zijn niet zoo zeldzaam als sommige mensen beweren, het zijn geen *uitzonderingen*, doch *regel*.

Ik durf hier herhalen wat ik in het vorige hoofdstuk reeds heb gezegd en aangetoond: Er bestaan geen onverhoorde gebeden, ieder gebed, dat werkelijk een gebed is, wordt verhoord, *moet* verhoord worden omdat God niet onverhoord kan laten, wat Hij Zelf in ons hart heeft gelegd.

Een onverhoord gebed is een even groote onmogelijkheid als ongeoorloofde liefde. Waarachtige liefde is altijd geoorloofd en wat niet geoorloofd is, dat is dan ook geen waarachtige liefde. Zoo ook wordt een gebed, dat werkelijk een gebed is, ook werkelijk verhoord.

Wat is eigenlijk bidden?

In het slothoofdstuk van ons boek stellen wij nog eens die vraag.

Bidden is niet *bedelen* zooals een bedelaar doet, die langs de huizen gaat en die alleen maar om een gave vraagt om dan weer verder te gaan.

Bidden is ook niet *pleiten*, zooals een advokaat dat doet voor den rechter en die er alles op zet om gelijk en zijn zin te krijgen.

Bidden is ook niet *dwingen*. Net zoo lang volhouden totdat God tenslotte zegt: "Laat Ik het hem maar geven, ook al is het niet goed voor hem, anders houdt hij niet op".

Neen, bidden is gemeenschap oefenen met Vader, met zijn nooden thuis komen, de hartewensen aan Vader voorleggen en dan vernemen hoe Vader daarover denkt.

Bidden is niet aan God zeggen hoe het moet, doch aan Hem vragen hoe het moet.

Als men *zóó* bidt, dan krijgt men ook een antwoord, dan zegt God ook hoe Hij over ons en onze plannen denkt, dan haalt Hij er een streep door of Hij neemt ze in Zijn machtige hand.

Wie zoo het bidden verstaat, die heeft niet af en toe ook eens een gebedsverhooring, doch die heeft niets anders dan gebedsverhooringen.

Wanneer kunnen wij spreken van een gebedsverhooring?

Allereerst wanneer God ons werkelijk geeft wat wij van Hem hebben gevraagd. Wij hebben gevraagd en God heeft gegeven.

Denk slechts aan *Izak*, die bad om een kind. God wachtte wel 20 jaar, maar eindelijk gaf Hij niet maar één, doch wel twee kinderen, Jacob en Ezau.

Denk eens aan *David* in Psalm 116. David lag gekneld in banden van den dood, daar de angst der hel hem allen troost deed missen, toen riep Hij den Heere aan, zeggende: "Ach Heere! bevrijd mijne ziel". Toen hoorde God, toen verhoorde God, toen redde God hem, toen verlost Hij zijn ziel uit die ontzettende benauwdheid.

Denk eens om *Daniël*, die tot God riep om het volk Israël uit Babylon te verlossen en weer naar het land der vaderen terug te voeren. God hoorde, God verhoorde en leidde het volk weer naar Kanaän terug.

Denk eens aan *Jairus*. Hij ging tot Jezus om hulp voor zijn kind en hij bad, zooals alleen maar een vader voor zijn kind bidden kon. En zijn gebed werd verhoord. Wel duurde het wat lang, wel werd het geloof op een zwaren proef gesteld, wel kwam Jezus pas na den dood Jafrus' woning binnen, doch Jezus hoorde en verhoorde en gaf straks aan de gelukkige ouders het herleefde en nu volkomen gezonde kind terug.

Denk eens aan de *Cananeesche*, die vurig bad om genezing voor haar kind. Wel werd, ook haar geloof beproefd, doch straks mag zij naar huis gaan met de goddelijke verzekering, dat haar kind genezen was.

Denk eens aan de *Gemeente te Jeruzalem*. Zij is samen gekomen om te bidden voor den geliefden Apostel Petrus, die gevangen genomen is en den dood voor oogen heeft en terwijl zij nog bidt, is dat gebed reeds verhoord en staat daar de Apostel te kloppen op de deur.

O, denk aan duizenden en nog eens duizenden, die met hun zielennoed en levensnoed tot God zijn gegaan en Hem om hulp hebben gevraagd en die machtig heerlijk hebben ervaren, dat onze God Zich ontfermt op het gebed. Het is een schare, die niet te tellen is, die jubelt met blijde erkentelijkheid: "Ik riep en God antwoordde, ik vroeg en God gaf, ik legde mijn nooden voor Hem neer en Hij heeft daarin koninklijk, ja, goddelijk voorzien".

Toch zou het onredelijk en ondankbaar wezen om alleen maar in deze gevallen van gebedsverhooringen te spreken. Neen, er zijn nog duizenden andere gevallen, waarin God duidelijk toont, dat Hij niet alleen hoort, doch ook verhoort.

In ons vorige hoofdstuk wezen wij reeds op die gevallen.

Soms geeft de Heere niet dat, wat wij vragen, maar Hij geeft meer, geeft iets, dat grooter en kostbaarder is.

Wanneer een kind om een dubbeltje vraagt en dan een kwartje krijgt, is die vraag dan niet verhoord?

Wanneer Salomo vroeg om wijsheid en hij kreeg er rijkdom bij, is ook dat dan niet een heerlijke gebedsverhooring?

Wanneer de woedende Saulus is neergeslagen en hij vraagt dan om vergiffenis van schuld en krijgt er nog het apostelschap bij, is dat gebed dan niet verhoord?

O, daar is een groote schare, die zal moeten getuigen, dat de Heere heeft *gedaan boven bidden en denken*. "Heere wij waren misschien klein in het vragen, doch Gij hebt Uzelven betoond groot in het geven".

En met die twee soorten van gebedsverhooringen zijn wij nog niet aan het einde.

Soms geeft de Heere niet, wat wij vragen, absoluut niet, doch dan geeft Hij een bijzondere genade om te dragen, wat Hij te dragen geeft; om te lijden, wat Hij te lijden geeft; om te doen, wat Hij te doen geeft; om los te laten, wat Hij gebiedt los te laten.

Is dan in zulk een geval het gebed verhoord of niet?

Zie, daar ligt een groote bos hout aan den voet van een berg en nu moet hij naar den top van dien berg worden gebracht. Zulk een taak is voor onze zwakke krachten te zwaar en wij roepen tot God en vragen of Hij voor ons dien bos hout tegen den berg opbrengen kan. Wij wachten en zien uit, doch geen wonder geschiedt en geen engel komt om dat werk voor ons te doen.

Maar, weet ge wat wel gebeurt? God doet ons zooveel kracht uit Zijn volheid toevloeien, dat wij tenslotte instaat zijn dien zwaren bos op te nemen en tegen den berg op te dragen.

Is nu mijn gebed verhoord of niet?

Zie daar gaat Paulus met een scherpen doorn in het vleesch. Hij heeft gebeden tot drie maal toe, dat God dien mocht verwijderen, maar God heeft het niet gedaan. God heeft dien stekenden doorn gelaten in het vleesch.

Maar weet ge wat God wel heeft gedaan?

Hij heeft aan Paulus zooveel genade laten toevloeien, dat hij het met dien stekenden doorn kon uithouden en een welbehagen kreeg in zijn zwakheden omdat hij geleerd had, dat Gods kracht in zijn zwakheid werd volbracht.

Was nu dat gebed van Paulus verhoord of niet?

Zie daar dien *kranke*. Hij ligt daar en lijdt daar en het stormt in zijn opstandige ziel. Nu roept hij tot God om wegneming van dat lijden en hij bidt ernstig en geloovig en met klem. Hij wordt echter niet beter, doch blijft ziek.

Maar, weet ge wat wel gebeurt? Hij ontvangt van zijn God zooveel genade en hij heeft het op zijn ziekbed zoo goed in zijn God, dat de storm in zijn hart zich legt en dat er groote stilte wordt en als bij alleen ligt en de pijn het hem toelaat, dan zingt hij dat mooie lied vol majesteitelijke overgave:

't Zij vreugde mijn deel is of smart mij verteert
En stormwind en nacht mij verschrikt
Gij hebt mij, mijn Heiland! te roemen geleerd,
't Is mij goed wat mijn God mij beschikt.
't Is mij goed,
Wat God doet.
't Is mij goed wat mijn God mij beschikt.

Is nu het gebed van dien kranke verhoord of niet?

Zie daar *Asaf*. O, hij had het zoo moeilijk toen hij het lot van vele goddeloozen ging vergelijken met het zijne en bijna waren zijn voeten in zijn leed uitgegleden, doch toen ging hij in Gods heiligdom in en toen werd het zoo stil en heerlijk in zijn ziel, dat hij jubelde:

Wien heb ik nevens U omhoog
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten
Niets is er, waar ik in kan rusten.
Bezwijk dan ooit in bittre smart
Of bangen nood mijn vleesch en hart,
Zoo zult Gij zijn voor mijn gemoed
Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.

Was nu het gebed van Asaf verhoord of niet?

O, al die ervaringen zijn heerlijke gebedsverhooringen, ook al kregen wij niet, wat wij vroegen.

Nu zal ieder kunnen begrijpen, dat gebedsverhooringen ook verplichtingen opleggen.

Laat mij een viertal van die verplichtingen noemen. Ik neem allereerst de plicht *der dankbaarheid*. Wanneer God naar onze smeekingën heeft gehoord en ze ook heeft verhoord, dan betaamt het ons Hem daarvoor te danken. De Schrift zegt dan ook: "*Roep Mij aan in den dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eeren*".

Hoe vaak wordt dit laatste schromelijk vergeten. Er wordt wel geroepen tot God en God helpt ook wel uit, maar dan doen wij net alsof er niets gebeurd is, dan keeren wij God weer den rug toe om te wachten totdat wij opnieuw in nood zijn. Het hoofdstuk der dankbaarheid mag gerust wel: het veel vergeten hoofdstuk worden genoemd.

Wanneer wij eens onderzoeken, waarom vele menschen in den nood tenslotte niet meer durven roepen tot den Heere, dan zouden wij zien, dat dit komt omdat zij na vroegere uitreddingen niet hebben gedankt.

O, laat Ons het onze ziel toch toeroepen, opdat God in ons leven moge worden geëerd:

"Vergeet nooit een van Zijn weldadigheden.
"Vergeet ze niet, 't is God, Die z' u bewees".

In de tweede plaats eischt iedere gebedsverhooring *een groter vertrouwen in God*.

Zeker, God zegt in Zijn Woord, dat Hij volkomen te vertrouwen is en dat wij met vol vertrouwen tot Hem moeten gaan. Hij moedigt ons zelfs aan en zegt: "*Doet uw mond maar wijd open en Ik zal Hem vervullen*" en aan die woorden en aanmoedigingen Gods moeten wij volkomen genoeg hebben.

Maar toch, als wij het dan weer eens zoo kennelijk ervaren, dat God hoort en verhoort, dan moet dat ons vertrouwen toch doen toenemen en dan moeten wij het aan onze ziel telkens toeroepen:

"Ja, in duizend bange stonden
 "Heeft Hij steeds getroost, gered.
 "Eeuwig werd Hij trouw bevonden.
 "Ja, in duizend bange stonden
 "Heeft Hij steeds getroost, gered.
 "Op het kinderlijk gebed."

En dan wijs ik nog op een *derde plicht* van iedere gebedsverhooring en dat is, *dat wij nu hetgeen wij van God ontvingen, ook voor God zullen gebruiken.*

Jakobus zegt ergens: "*Gij bidt en gij ontvangt niet omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten zoudt doorbrengen*".

Hier wordt dus als een der redenen waarom God ons gebed niet verhoort, genoemd, dat wij het in onze wellusten zouden doorbrengen. God geeft ons geen herstel van krankheid om nu met die nieuwe krachten de wereld te gaan dienen. God zegent niet onzen handel opdat wij nu met het verdiende geld ons genoeg zouden najagen. God spaart niet ons kind van den dood opdat wij het in de ijdelheid zouden groot brengen. God zegent niet de prediking van het Evangelie opdat de prediker in de glorie zou komen. God doet niet de donkere wolken van boven een volk weg drijven opdat het een feest voor Belial zou gaan vieren en zoodra God ziet, dat dit ons plan is, houdt Hij ook de verhooring van ons gebed tegen.

Verhoort Hij dus wel ons gebed, dan bedoelt Hij ook, dat Zijn naam er door verheerlijkt zal worden en dat in Zijn dienst de krachten zullen worden gebruikt, die Hij ons op het gebed schonk.

O, wat wordt dat vaak vergeten. In de benauwdheid wordt tot God geroepen, doch als dan de nood weer is weggenomen, dan zet men den zondendienst voort. God gaf ons levenskapitaal, dat wij nu in den dienst der wereld gaan gebruiken.

Neen, de verhooring van ons gebed legt nu ook den plicht op, dat de van God gegeven krachten worden besteed in Zijn dienst.

En dan wil ik u nog op een laatste plicht der gebedsverhooring wijzen en dat is: op *het getuigenis, dat van ons moet uitgaan.*

Wanneer iemand baat vond bij een kundig arts, dan is het toch niet meer dan natuurlijk, dat hij overal van dien arts spreekt, en dat hij ook anderen opwekt om bij dien arts hulp te gaan zoeken.

Pastor Dolman vertelde eens van een spoortrein, die gereed stond voor vertrek. Op het laatste oogenblik strompelde er een man binnen, die er allerzonderlingst uitzag. Toen hij gezeten was verhief hij zijn stem en vroeg op luiden toon: "Heeft iemand van jullie wel eens een man gezien met een valschen hersenpan? Zie dan maar naar mij, want ik ben zulk een man. Heeft iemand van jullie weleens een man gezien met een valschen kaak, met een valsch gebit, met een kunstoog, met een kunstbeen en met een paar kunstribben? Zie dan maar eens naar mij, want ik ben zulk een man. Ik vocht mee in den grooten oorlog en ik werd tot een hoopje ellende geschoten, zoodat ieder dacht, dat er geen redden meer aan was. Professor Die en Die hoorde van mij en liet mij naar zijn kliniek vervoeren en toen heeft hij zijn uiterste best gedaan om mij op te knappen. En zie nu eens met welk heerlijk resultaat.

Nu heb ik mij vast voorgenomen om geen dag te laten voorbijgaan zonder tot lof van dien professor te vertellen, wat hij aan mij heeft gedaan en voor mij is geweest. Daarom kwam ik ook hier in den trein. Ziet nu eens hoe ik ben geholpen en hebt eerbied voor dien professor en als gij ooit een ongeluk mocht krijgen, denkt dan aan hem en stelt u onder zijn behandeling."

Zie, dat is een getuigenis, dat uitging van dien man ter eere van den professor, die hem had gevonden als een hoopje ellende en die van hem had gemaakt zulk een krachtig getuigenis.

Gaat heen en doet desgelijks. Hebt gij in uw ellende tot God geroepen en zijt gij door uw God heerlijk geholpen, gaat dan uit en verkondigt het overal. "Zulk een God is onze God, hebt gij nood, gaat dan tot Hem".

Of met het lied van den psalmist:

"Komt, luistert toe, gij, Godgezinden!
Gij, die den Heer van harte vreest.
Hoor wat mij God deed ondervinden.
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest,
'k Sloeg heilbegeerig 't oog naar boven.
Ik riep den Heer ootmoedig aan.
Ik mocht met mond en hart Hem loven. Hem,
Die alleen mij bij kon staan."

Zie, dat zijn vier plichten, die de verhooring des gebeds oplegt.

En nu komt de praktische vraag: "*Wanneer mag men op de verhooring van het gebed rekenen?*"

Met de beantwoording van die vraag willen wij dit laatste hoofdstuk en daarmee dit boek over het leven des gebeds sluiten.

Voor hen, die ons tot dusver hebben gevolgd is deze vraag geen open, geen onbeantwoorde vraag meer, want die hebben al antwoord genoeg daarop ontvangen, doch gemakshalve willen wij hier nog even een viertal gevallen noemen, waarin men nooit behoeft te twijfelen aan de verhooring van het gebed.

Allereerst wanneer wij het "Onze Vader" bidden — hetzij letterlijk, hetzij naar den geest.

Dat gebed is ons gegeven als een model-gebed, niet om dat nu altijd zoo te herhalen, doch wel om ons gebed naar dat model in te richten, om dat gebed in den geest te volgen.

De zeven beden van dat gebed des Heeren zijn natuurlijk alle naar den wil van Christus, Die ze ons leerde en naar den wil des Vaders, Die volkomen aan dien van den Zoon gelijk is.

Wanneer wij dus bidden om de verheerlijking van Gods naam, om de komst van Gods Koninkrijk, om het volbrengen van Gods wil, om ons dagelijksch brood, om de vergiffenis van onze schuld, om voor verzoeking te worden bewaard en van den booze en het booze te worden verlost — dan mogen wij die dingen vragen in den naam van Jezus, op last van Jezus, omdat Jezus het ons heeft gezegd, geleerd en bevolen en dan mogen wij ons ook van de verhooring verzekerd houden.

Ten tweede mogen wij op de verhooring van ons gebed rekenen, wanneer wij bidden *om de redding van zielen*.

Wanneer het Christus' begeerte is om zondaren te redden, dan is het ook naar Zijn wil, wanneer wij daarom vragen. Hij behoudt zich wel het recht voor te bepalen hoe en wanneer het zal geschieden, doch gebeuren zal het.

George Müller lag op zijn sterfbed en toen kwam er een vriend bij hem. De stervende vertelde, dat hij had gebeden voor de bekeering van 5 bepaalde menschen. De eerste was reeds in het eerste jaar tot bekeering gekomen, de tweede na 3 jaar, de derde na 5 jaar, de vierde na 12 jaar en voor de vijfde bad hij nu reeds 37 jaar.

Die vriend troostte den stervende, dat er dan toch 4 van de 5 tot den Heere waren gekomen. Dat was dus 80%.

George Müllers oogen begonnen te fonkelen en hij vroeg: "Geeft God dan maar 80%? Neen, Hij geeft 100% en als Hij mij de genade heeft gegeven om 37 jaar voor dien laatste te bidden, dan zal Hij mij dien ook geven".

Na den dood van Müller vertelde die vriend dat onderhoud in een groote samenkomst en toen stond er een man op en zeide: "Ik ben die vijfde en ook het gebed voor mijn redding is niet tevergeefs geweest. Heere Jezus! hier hebt Gij ook mij."

Ten derde mogen wij op de verhooring van ons gebed rekenen wanneer wij bidden *om de heiliging van ons leven*.

"Dit is de wil van God over u, namelijk uw heiligmaking" — zegt de heilige Schrift en wanneer wij dus bidden om die heiligmaking van ons leven, dan bidden wij volkomen naar het hart Gods en dan worden wij ook verhoord.

En ten vierde mogen wij ook wel om andere dingen bidden, zooals wij in ons hoofdstuk over den inhoud van het gebed hebben aangetoond. *"Laat al uw begeerten met bidden en danken bekend worden bij God"*. Dat is de eisch Gods, dat is het voorrecht van den bidder.

En ook op deze andere gebeden zal God ingaan, waar ook maar eenigszins mogelijk.

Toch bedenke men wel, dat bij al die andere beden de toevoeging past: *"Doch niet gelijk ik wil, maar gelijk Gij wilt"*.

Wij behoeven dat er niet altijd bij te zeggen, maar ons gebed moet wel in dien toon zijn gezet.

En hiermede staan wij aan het einde van ons boek. Het is uitvoeriger geworden dan wij ons hadden voorgesteld, doch de stof is te rijk dan dat het korter kon worden samengevat en het onderwerp is te belangrijk om oppervlakkig behandeld te worden.

De Heere leere ons bidden zooals het behoort en Hij make ook ons de toonbeelden van gebedskracht en gebedszegen.

Welk een vriend is onze Jezus,
Die in onze plaats wil staan,
Welk een voorrecht, dat ik door Hem
Altijd vrij tot God mag gaan.
Dikwijls derven wij veel vrede.
Dikwijls drukt ons zonde neer
Juist omdat wij 't al niet brengen
In 't gebed tot onzen Heer.

Zijn wij zwak, belast, beladen,
En terneergedrukt door zorg,
Dierb're Heiland, onze Toevlucht,
Gij zijt onze Hulp en Borg.
Als soms vrienden ons verlaten
Gaan wij biddend tot den Heer.
In Zijn armen zijn wij veilig,
Hij verlaat ons nimmermeer.

—•—•—•—